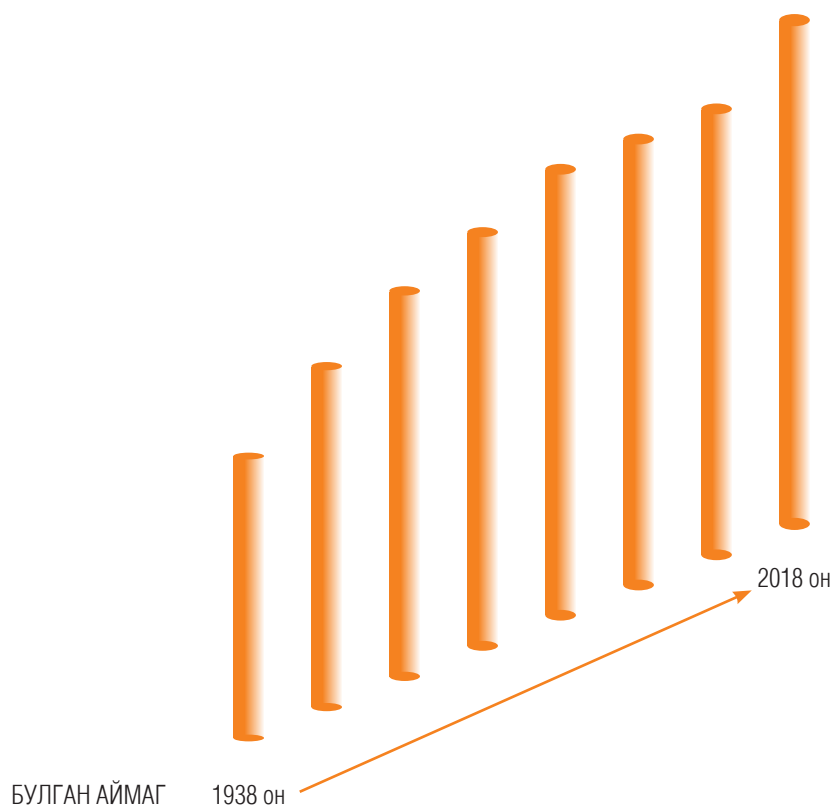

БУЛГАН–80 ЖИЛ

СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ

Энэхүү эмхэтгэлийг судалгаа, зөвлөх үйлчилгээний “Эс Ай Си Эй” ХХК-д ажилладаг Булган нутгийн залуус болон аймгийн Статистикийн хэлтэс хамтран бүтээлээ. Эмхэтгэл бэлтгэхэд шаардлагатай тоо мэдээллээр хангасан аймгийн ЗДТГ, Статистикийн хэлтэс болон аймгийн ААН, байгууллагын удирдлага, хамт олонд талархал илэрхийлье. Хэрэглэгч та энэхүү эмхэтгэлийн тоо мэдээллийг бодлого хөтөлбөр боловсруулах болон судалгаа шинжилгээний ажилдаа өргөнөөр ашиглахыг хүсэж байна.

Боловсруулж эмхэтгэсэн:

Г.ЭРДЭНЭ “Эс Ай Си Эй” ХХК-ийн Судалгааны газрын захирал, докторант
 М.ЛХАГВАЖАВ “Эс Ай Си Эй” ХХК-ийн Судалгааны газрын менежер
 Ч.АМАРТҮВШИН “Эс Ай Си Эй” ХХК-ийн Судалгааны газрын мэргэжилтэн
 А.НАРАНТУЯА Статистикийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн
 Ц.БАТЧИМЭГ Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн
 Г.НАНДИН Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн
 Б.НЯМСҮРЭН Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн
 Ж.МӨНХЗУЛ Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн
 Н.БУЛГАНБАЯР Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн

Хянан тохиолдуулсан:

З.БАТЗОРИГ Булган аймгийн Засаг дарга
 Ц.БАТ-ӨЛЗИЙ Булган аймгийн Засаг даргын орлогч
 М.МӨНХБАТ Булган аймгийн Статистикийн Хэлтсийн дарга

Дизайнер:

Б.Батбаатар

Холбоо барих:

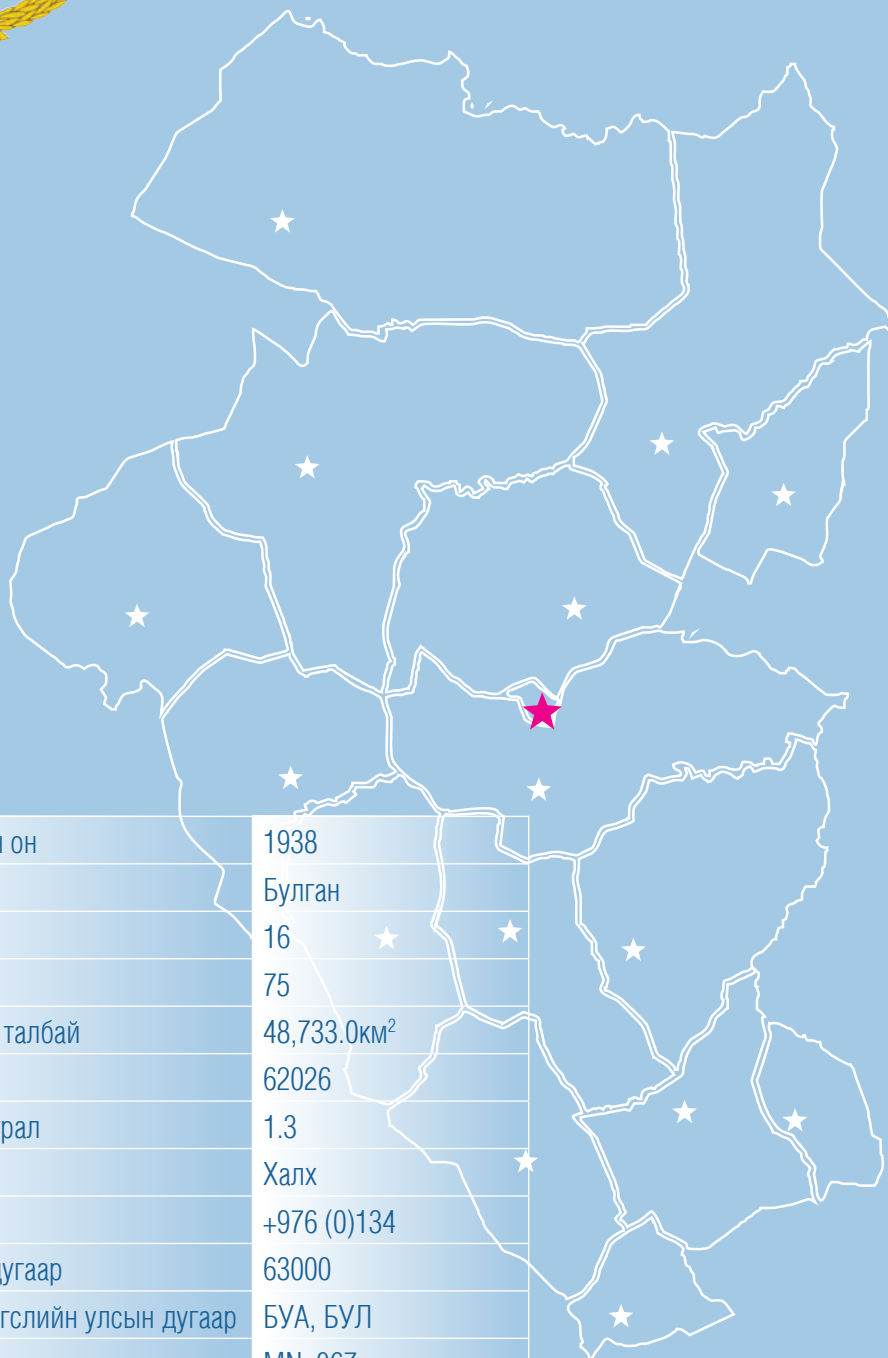
Булган аймгийн Статистикийн хэлтэс
 И-мэйл: bulgan@nso.mn | Утас: + 976 70342766

“Титан Принт” ХХК-д хэвлэв.

БУЛГАН АЙМАГ

Байгуулагдсан он	1938
Аймгийн төв	Булган
Сумын тоо	16
Багийн тоо	75
Газар нутгийн талбай	48,733.0км ²
Хүн ам	62026
Хүн амын нягтрал	1.3
Угсаатан	Халх
Утасны код	+976 (0)134
Шуудангийн дугаар	63000
Тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар	БУА, БУЛ
ISO 3166-2	MN-067
Аймгийн цахим хуудас	www.bulgan.gov.mn

АГУУЛГА

ӨМНӨХ ҮГ	7
МЭНДЧИЛГЭЭ	8
БУЛГАН АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	9
БҮЛЭГ 1. ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР	17
БҮЛЭГ 2. СОНГУУЛЬ	23
БҮЛЭГ 3. ӨРХ, ХҮН АМ, НИЙГЭМ	31
3.1 БУЛГАН АЙМГИЙН ӨРХ, ХҮН АМ	32
3.2 НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	51
3.3 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ	64
3.4 БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ УРЛАГ	69
3.5 ЭРҮҮЛ МЭНД	98
3.6 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ, ДААТГАЛ	114
3.7 ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ	119
БҮЛЭГ 4. ЭДИЙН ЗАСАГ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	131
4.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ)	132
4.2 ТӨРИЙН САНХҮҮ	135
4.3 БАНК САНХҮҮ	140
4.4 ТЭЭВЭР ХОЛБОО	144
4.5 ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗАР	148
4.6 БАРИЛГА	149
4.7 АЖ ҮЙЛДВЭР	152
4.8 БИЗНЕС РЕГИСТРЫН САН	155
4.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	158
БҮЛЭГ 5. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	161
5.1 МАЛ АЖ АХУЙ	162
5.2 ГАЗАР ТАРИАЛАН	181
БҮЛЭГ 6. БУЛГАН АЙМГИЙН СУМДЫН ТАНИЛЦУУЛГА	195
6.1 БУЛГАН СУМ	196
6.2 БАЯН-АГТ СУМ	199
6.3 БАЯННУУР СУМ	202
6.4 БУГАТ СУМ	204

6.5 БҮРЭГХАНГАЙ СУМ	206
6.6 ГУРВАНБУЛАГ СУМ	209
6.7 ДАШИНЧИЛЭН СУМ	212
6.8 МОГОД СУМ	215
6.9 ОРХОН СУМ	218
6.10 РАШААНТ СУМ	221
6.11 САЙХАН СУМ	224
6.12 СЭЛЭНГЭ СУМ	227
6.13 ТЭШИГ СУМ.....	230
6.14 ХАНГАЛ СУМ	233
6.14.1 ХЯЛГАНАТ ТОСГОН.....	234
6.15 ХИШИГ–ӨНДӨР СУМ.....	236
6.16 ХУТАГ–ӨНДӨР СУМ.....	239

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Монгол Улсын газрын зураг	9
Зураг 2. Булган аймгийн газрын зураг.....	10
Зураг 3. Хүн амын тоо, мян.хүн	11
Зураг 4. Ажиллагчдын бүтэц, салбараар, хувиар	11
Зураг 5. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, оны үнээр, тэрбум төгрөг	12
Зураг 6. Аймгийн нийт малын тоо, мян.толгой.....	12
Зураг 7. Тариалсан талбайн хэмжээ, га	13
Зураг 8. Аймгуудын газар нутгийн хэмжээ, мян .км. кв.....	19
Зураг 9. Сумдын газар нутгийн хэмжээ, мян.га–аар.....	21
Зураг 10. Булган аймгийн өрх, хүн амын тоо.....	33
Зураг 11. Нас хүйсийн суварга	34
Зураг 12. Аймгуудын хүн амын тоо, мян.хүн	34
Зураг 13. Булган аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум төгрөгөөр.....	130
Зураг 14. Аймгийн 1 хүнд оногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийн хэмжээ, сая төгрөгөөр	130
Зураг 15. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хувийн хэвшлийн нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь	130
Зураг 16. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт, тэрбум төгрөгөөр.....	134
Зураг 17. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, тэрбум төгрөгөөр	135
Зураг 18. Зээлийн өрийн үлдэгдэл, жил бүрийн эцэст, тэрбум төгрөгөөр.....	142
Зураг 19. Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл, жил бүрийн эцэст, тэрбум төгрөгөөр	143
Зураг 20. Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, сая төгрөгөөр.....	149
Зураг 21. Аймгийн мал сүрэг	162

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
ЗДТГ	Засаг Даргын Тамгын Газар
УИХ	Улсын Их Хурал
ААН	Аж ахуйн нэгж
ХАА	Хөдөө аж ахуй
МАН	Мал Аж Ахуй
ДНБ	Дотоодын Нийт Бүтээгдэхүүн
ОУБ	Олон Улсын Байгууллага
ҮСХ	Үндэсний Статистикийн хороо
МЯН	Мянга
КМ	Километр
КВ	Квадрат
ТӨГ	Төгрөг
НБТК	Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
ТЕК	Төрөлтийн ерөнхий коэффициент
ТТК	Төрөлтийн тусгай коэффициент
ТНК	Төрөлтийн нийлбэр коэффициент

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР:

Мэдээллийг оны эхний боломжит хувилбараар авсан болно. Эмхтгэлд орсон тоо мэдээллийг албан ёсны эх сурвалж буюу Булган аймгийн Статистикийн хэлтэс болон ҮСХ-ны статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан www.1212.mn сайтаас авч ашигласан болно. Зарим үзүүлэлтийн нийлбэр орон дэвшүүлэлтээс хамаарч нийт дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

... – мэдээлэл байхгүй

0,0 – маш бага тоотой

– – гүйцэтгэл байхгүй

БУЛГАН АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

М.МӨНХБАТ

ӨМНӨХ ҮГ

Булган аймгийн нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийн эмхэтгэлийг та бүхэнд толилуулж байна.

Мэдээллийн эрин зуунд хэрэглэгчид бага хугацаанд их мэдээлэл авах сонирхолтой болсон үед манай хэлтэс 2014 оноос статистикийн мэдээллийг зурган хэлбэрээр хүргэхэд анхаарч, сар бүр үндсэн үзүүлэлтээр инфографик бэлтгэн нийтийн хүртээл болгож байгаа билээ.

Статистикийн олон жилийн үзүүлэлтийг багтаасан www.1212.mn веб хуудсаар Монгол улсын нийгэм, эдийн засгийн байдлын сар бүрийн мэдээний танилцуулгыг авах боломжтой.

Техник технологийн эрин зуунд амьдарч байгаа бид нийгэм, эдийн засгийн бүхий л мэдээллийг ухаалаг утас, таблет зэргийг ашиглан цахим орчноос авах 1212.mn, ezStat, МонСтат аппликейшн, www.bulgan.nso.mn веб хуудаснаас авах боломжтой болсон.

Булган аймаг байгуулагдсаны 80 жилийн ойг угтан гаргаж байгаа статистикийн эмхэтгэл таны ажилд ихээхэн хувь нэмэр оруулна гэдэгт итгэлтэй байна. Та бүхэн манай үйл ажиллагааг сайжруулах, бидэнтэй хамтран ажиллах санал хүсэлтээ bulgan@nso.mn цахим хаягаар ирүүлнэ үү.

Бидний үүд, хаалга Танд үргэлж нээлттэй байх болно. Энэхүү эмхэтгэлийг хэвлэн гаргахад хамтран ажилласан бүх хүмүүст талархал илэрхийлье.

МЭНДЧИЛГЭЭ

БУЛГАН АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГА

З.БАТЗОРИГ

Булган аймаг байгуулагдсан түүхт 80 жилийн ойн босгон дээр анхдагч алдартны өлгий нутагт амьдарч, ажиллаж байгаа та бүхэндээ аймгийн түүхэн ойг тохиолдуулан хөгжлийн толь болсон статистик тоон мэдээллийн эмхэтгэлийг бэлтгэн толилуулж байна.

Энэхүү статистикийн эмхэтгэл нь манай аймгийн төр, нийгэм, эдийн засагт гарсан өөрчлөлт, шинэчлэлийг харуулсан статистикийн томоохон баримт болно.

“Булган 80 жил” гэсэн энэхүү эмхэтгэлийн тоо мэдээллийг цуглуулсан, боловсруулсан, хэвлэлтэнд бэлтгэн гаргахад хичээнгүйлэн ажилласан нийт хүмүүст болон аймаг, сум, баг, аж ахуйн нэгж, төрийн болон төрийн бус байгууллагын нийт удирдлага, бүртгэл, тооцоо, эдийн засгийн мэдээлэл хариуцсан ажилтнууд, бизнес эрхлэгчид, нийт иргэддээ чин сэтгэлийн талархал илэрхийлье..

Бид цаашид сум, байгууллага, хамт олон, ард иргэдийнхээ санал санаачлага, хүчин зүтгэлд тулгуурлан аймгийн өмнө тулгамдаж ирсэн олон томоохон ажил асуудлыг амжилттай шийдвэрлэн аймгийн хүн ам, эдийн засгийн бүхий л амьдралд эрчимтэй хөгжлийг бий болгохын төлөө хичээнгүйлэн ажиллах болно.

Энэхүү статистикийн танилцуулга нь орон нутгийн удирдлага, бодлого боловсруулагчид, судлаачдад үнэтэй мэдээллийн эх үүсвэр болно гэдэгт итгэлтэй байна.

Та бүхний цаашдын үйл ажиллагаанд өндөр амжилт хүсье.

Булганг тавтай морил

БУЛГАН АЙМГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Булган аймаг нь манай орны төв хэсэгт Орхон Сэлэнгийн сав газарт оршдог. Аймгийн нутаг дэвсгэр нь XX дугаар зуунаас өмнөх үед дараах овог аймаг, улс гүрэнд харьяалагдаж байсан. Үүнд:

- МЭӨ болон МЭ–ний эхэн үед Хүннү улсын нутаг дэвсгэр
- МЭ–ний II–V зуунд Жүжаан, Сяньби, Тоба улсын нутаг дэвсгэр
- VI–VIII зуунд Түрэг
- VIII–IX зуунд Уйгур
- IX–X зуунд Киргиз
- X–XII зуунд Хидан/Ляо/
- XII–XIII зуунд Мэргэд, Хэрэйд, найман, Урианхай зэрэг овог аймаг
- XIII–XV зуунд Монголын эзэнт улсын нутаг дэвсгэрт хамаарагдаж байсан.
- XVI зууны дунд үеэс Халхын 4 аймгийн нэг Түшээт хан аймагт харьяалагдах болсон.

Аймгийн нутаг дэвсгэр нь Манжийн ноёрхлын үе болон Богд хаант Монгол улсын үед Түшээт хан аймагт, Ардын засгийн эхний жилүүдэд Богд хан уулын аймагт харьяалагдаж байсан.

Зураг 1. Монгол Улсын газрын зураг

БНМАУ-ын Ардын сайд нарын Зөвлөлийн 1937 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 33 дугаар тогтоолоор Сэлэнгэ аймгийг Булган, Сэлэнгэ хоёр аймаг болгон тусгаарлан байгуулжээ.

Ардын Сайд нарын Зөвлөлийн Ерөнхий сайд А.Амарын 1937 оны 12 сарын 27-ны өдрийн 241-р тушаалаар Булган аймгийг 15 сум, 128 баг, 10360 өрх, 43500 хүн амтай, 1,1 сая малтай, 42250 хавтгай дөрвөлжин км нутагтай байгуулж, Сэлэнгэ аймгаас Сайхан, Хантай, Сэлэнгэ, Булган, Сэлэнгэбүрэн, Халиун, Хангал, Цонхлон сум, Төв аймгаас Бүрэгхангай, Авзага сум, Хөвсгөл аймгаас Тэшиг, Хутаг-Өндөр, Намнан, Баян-Агт сум, Архангай аймгаас Могод сумыг Булган аймагт харьяалуулан захируулах болжээ. 1938 оны 1 дүгээр сард Сэлэнгэ аймгийн Баруунбүрэн, Орхонтуул сумыг Булган аймагт шилжүүлжээ..

Булган аймаг нь Монгол орны төвийн хойд хэсэгт 48,8 мянган ам км буюу Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 3,1 хувийг эзэлж, хангайн уулархаг ойт хээрийн бүсэд оршдог. Нийт талбайн 70.0 хувь нь ХАА-н эдэлбэр газар үүнээс 2,4 хувь тариалангийн газар, 2,3 хувь нь хадлангийн, 58,5 хувь бэлчээрийн, 28,7 хувь ой, 0,5 хувь усан талбай, 2 хувь нь тусгай хэрэгцээний болон нөөцийн газар болно.

Уур амьсгал нь эх газрын, эрс тэс сэрүүвтэр чийглэг, үнэмлэхүй дулаан 34,8 хэм, үнэмлэхүй хүйтэн -44,1 хэм, жилийн дундаж тундас 324 мм боловч зарим жил 500 мм-ээс дээш ч байдаг. Салхины дундаж хурд 2,2 м/сек, цасан бүрхүүлийн дундаж зузаан 15-25 см байдаг.

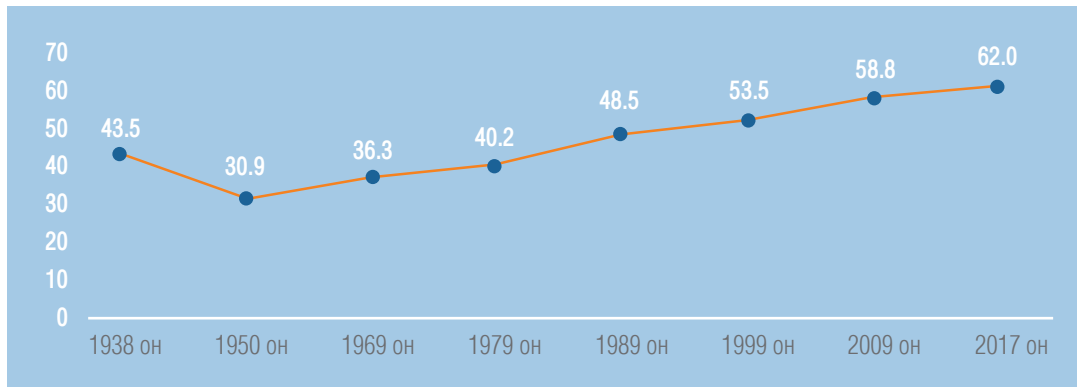

Зураг 2. Булган аймгийн газрын зураг

Аймгийн төв Булган хот далайн түвшинээс 1210 м өндөрт өргөгдсөн, Улаанбаатар хотоос 318 км, Сэлэнгэ аймгийн төв Сүхбаатар хотоос 360 км, Төв аймгийн төв Зуун мод хотоос 340 км, Хөвсгөл аймгийн төв Мөрөн хотоос 330 км, Архангай аймгийн төв Цэцэрлэг хотоос 330 км, Өвөрхангай аймгийн төв Арвайхээр хотоос 360 км зайд байдаг.

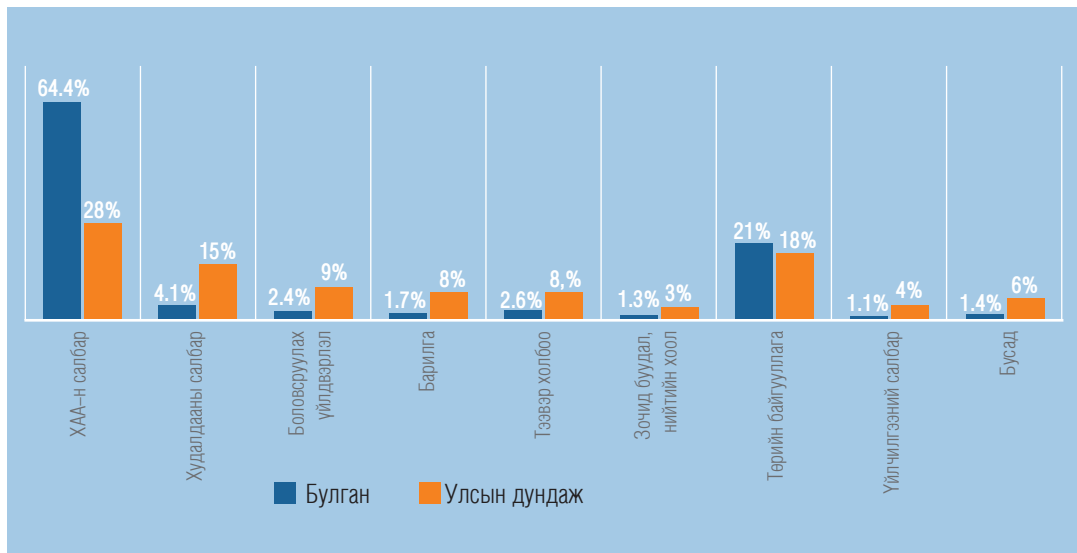
Булган аймаг 16 сум, 1 тосгон, 75 багтай, суурин хүн ам 62.0 мянга, 1км квадратад 1.3 хүн ногддог. Нийт хүн амын 49.2 хувийг эмэгтэйчүүд, 50.8 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна. Нийт хүн амын 24.3 хувь нь хотод, 75.7 хувь нь хөдөөд оршин суудаг. Өрхийн тоо 19.1 мянга. Үүнээс аймгийн төвд 3.6 мянга, сумын төвд 4.6 мянга, тосгонд 0.9 мянга, хөдөөд 9.8 мянган өрх бүртгэгдсэн байна. 1000 хүнд ногдох төрөлт 20.1, нас баралт 6.0, цэвэр өсөлт 14.1, гэрлэлт 5.9, цуцлалт 0.9, үрчлэлт 0.8 хувь байна. Хүн амын дундаж наслалт 73.2 байна.

Зураг 3. Хүн амын тоо, мян.хүн

2017 оны эцсийн байдлаар аймгийн хэмжээнд эдийн засгийн идэвхитэй хүн амын тоо 28.2 мянга, ажиллагчдын тоо 25.9 мянга, бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 1,1 мянга байна.

Зураг 4. Ажиллагчдын бүтэц, салбараар, хувиар

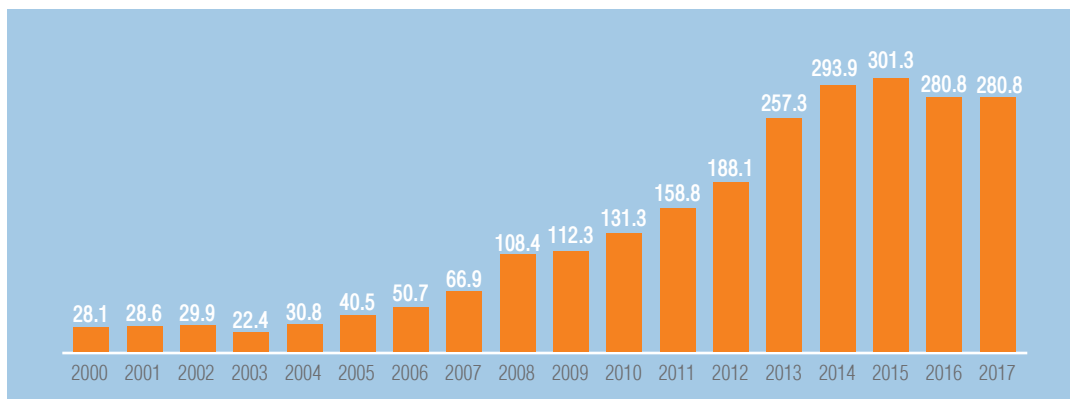

2016–2017 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын 22 сургуульд 9.7 мянган сурагч суралцсан ба 573 багш ажиллаж, нэг багшид 17 сурагч ногдож байна. Аймгийн 23 цэцэрлэгт 121 багш ажиллаж байгаа бөгөөд цэцэрлэгт нийт 4,2 мянган хүүхэд, яслид 40

хүүхэд хүмүүжиж байна. Мөн 426 суудал бүхий 18 нийтийн номын сан ажилладаг бөгөөд уншигчдын тоо 10606 хүн байна. 3961 суудал бүхий 17 соёлын төв үйл ажиллагаа явуулж байна.

Эрүүл мэндийн салбарт 120 их эмч, 194 сувилагч, 13 эм зүйч ажиллаж байгаа бөгөөд нэг их эмчид 510, нэг сувилагчид 315 хүн ногдож байна. Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн өвчтөний тоо 12,3 мянган хүн байна. Түүнчлэн 24 спорт заалтай, биеийн тамир, спортоор хичээллэгчид 27178 хүн байна.

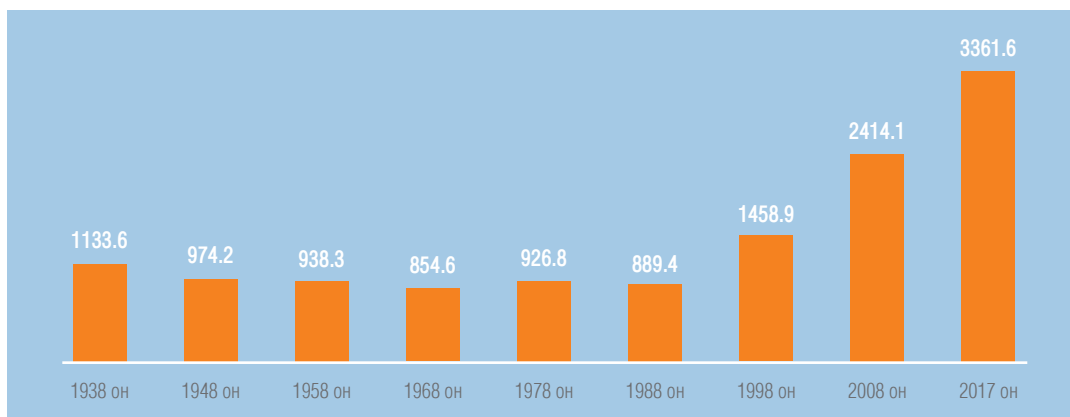
Зураг 5. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ, оны үнээр, тэрбум төгрөг

2017 онд 280.8 тэрбум төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэснээс хөдөө аж ахуйн салбарт 50.9 хувийг, аж үйлдвэр, барилгын салбарт 23.5 хувийг, үйлчилгээний салбарт 25.7 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 4,662 мянган төгрөг байна.

Аймгийн бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй 1330 аж ахуйн нэгж байгууллага байгаагаас үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь 1071 аж ахуйн нэгж байгууллага байна.

Зураг 6. Аймгийн нийт малын тоо, мян.толгой

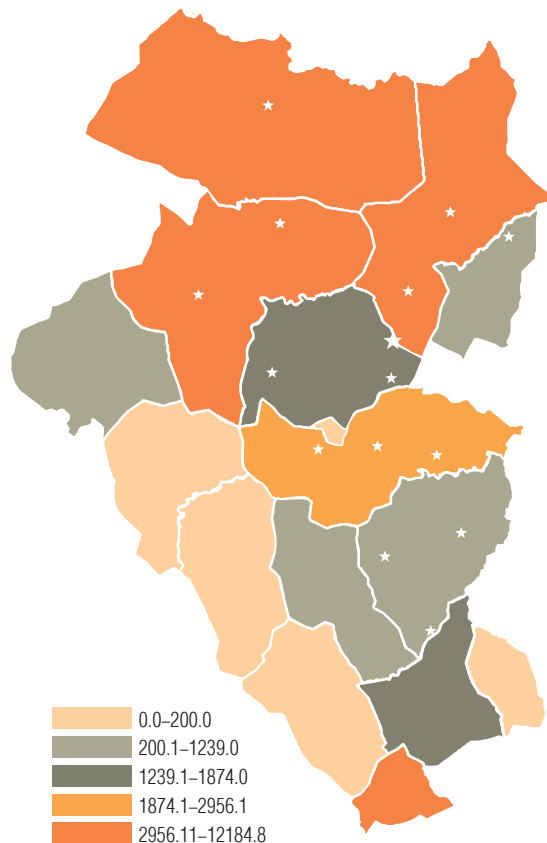

2017 онд Булган аймагт 3361.6 мянган толгой мал тоологдсоноос адуу 261.9 мянга, хонь 1794.4 мянга, тэмээ 1.3 мянга, үхэр 283.9 мянга, ямаа 1020.1 мянга байна. Малчин өрхийн тоо 8499, малчдын тоо 14472 байна.

2017 онд 48559.2 га-д газар тариалалт хийснээс 42992 га-д үр тариа, 382 га-д төмс, 146 га-д хүнсний ногоо, 288 га-д тэжээлийн ургамал, тосны ургамал 4496 га-д, жимс, жимсгэнэ 174 га-д тарьж, 26124 тн үр тариа, 36623 тн төмс, 993.4 тн хүнсний ногоо, 796.4 тн тэжээлийн ургамал, 784 тн тосны ургамал, 20 тн жимс жимсгэнэ хураан авчээ.

Нэгжийн ургац 1 га талбайгаас үр тариа 8,5 цн, төмс 95,0 цн, хүнсний ногоо 72 цн, тэжээлийн ургамал 14 цн, тосны ургамал 1,4 цн байлаа.

Тус аймаг нь Хангайн бүсийн бусад аймгуудтай харьцуулвал дэд бүтцийн хөгжил харьцангуй сайн, Улаанбаатар хот, Хөвсгөл, Орхон, Дархан-Уул аймагтай засмал замаар холбогдсон, төвийн эрчим хүчний нэгдсэн системд холбогдсон.

Зураг 7. Тариалсан талбайн хэмжээ, га

Булган аймаг улсдаа хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтээр эхний 4, газар тариалангийн үйлдвэрлэлээр 2, нэг хүнд оногдох ДНБ-ийн хэмжээгээр 8, хүн амын хөгжлийн индексээр 9 дахь аймаг болон хөгжиж байна.

АЙМГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

дд	Үзүүлэлт	Он	Улсын дүн	Булган аймаг	Улсын дүнд эзлэх хувь	Аймгуудад эзлэх байр
1	Газар нутгийн хэмжээ, км2	2017	1,564.1	48.7	3.1%	13
2	Хүн амын тоо, мян.хүн	2017	3,177.9	61.3	1.9%	17
3	Өрхийн тоо, мян	2017	885.6	19.1	2.2%	17
4	Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн хүн	2017	20,470.0	371.0		15
5	Гэрлэлтээ цуцлуулсан хүн	2017	3,945.0	57.0		11
6	Хүн амын дундаж наслалт	2016	69.6	73.2		2
7	Ажиллагчдийн тоо, мян.хүн	2017	1,238.3	27.5	2.4%	8
8	Ажилгүйдлийн түвшин	2017	8.8	10.7		17
9	Ажиллах хүчний оролцооны түвшин	2017	61.1	75.7		9
10	Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин	2017	55.8	67.6		7
11	ЕБС-ийн тоо	2017	798	21	2.6%	17
12	ЕБС-д суралцагчдын тоо, мян. хүүхэд	2017	572.8	9.8	1.7%	19
13	Цэцэрлэгийн тоо	2017	1,416	22	1.6%	19
14	Цэцэрлэгт суралцагчдын тоо, мян. хүүхэд	2017	256.7	4.3	1.7%	19
15	Их эмчийн тоо	2017	10,576	122	1.2%	20
16	Нэг их эмчид ногдох хүн	2017	293	505		18
17	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	2016	69,663	753		3
18	10000 хүн амд ногдох хорт хавдраар шинээр өвчлөгчид	2016	18.7	22.9		6
19	10000 хүн амд ногдох хорт хавдраар нас барагчид	2016	13.4	19.0		8
20	Амьд төрсөн хүүхэд	2016	78,194	871	1.1%	20
21	Нас барсан хүн	2016	16,181	324	2.0%	19
22	Орон нутгийн төсвийн орлого, тэрбум.төг	2017	2,431.1	54.2	2.2%	18
23	Орон нутгийн төсвийн зарлага, тэрбум.төг	2017	2,438.9	53.7	2.2%	18
24	ДНБ, тэрбум төг	2017	27,167.0	280.8	1.0%	18
25	Нэг хүнд ногдох ДНБ, сая.төг	2016	7,907.7	4,662.0		8

26	Худалдааны нийт борлуулалт, тэрбум.төг	2016	13,199.2	9.0	0.1%	21
27	Хөдөө аж ахуйн нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум.төг	2016	2,755.1	156.6	5.7%	4
28	Үйлдвэрлэлийн салбарын нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум.төг	2016	8,720.3	54.4	0.6%	14
29	Барилгын салбарын нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум.төг	2016	1,037.2	2.1	0.2%	18
30	Үйлчилгээний салбарын нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум.төг	2016	12,460.4	70.5	0.6%	18
31	Аж үйлдвэрийн салбарын нийт борлуулалт, тэрбум.төг	2016	11,067.0	7.3	0.1%	17
32	Нийтийн хоолны салбарын орлого, тэрбум.төг	2016	231.4	0.3	0.1%	17
33	Зочид буудлын салбарын орлого, тэрбум.төг	2016	135.7	0.2	0.1%	12
34	Малын тоо, мян.толгой	2017	66,219.0	3,361.6	5.1%	10
35	Тэмээ, мян.толгой	2017	434.1	1.4	0.3%	16
36	Адуу, мян.толгой	2017	3,939.8	261.9	6.6%	9
37	Үхэр, мян.толгой	2017	4,388.5	283.9	6.5%	9
38	Ямаа, мян.толгой	2017	27,346.7	1,020.1	3.7%	14
39	Хонь, мян.толгой	2017	30,109.9	1,794.4	6.0%	11
40	Хураасан ургац: Үр тариа, тн	2017	238,101.9	26,124.3	11.0%	2
41	Төмс, тн	2017	121,808.5	3,623.0	3.0%	5
42	Тэжээлийн ургамал, тн	2017	47,894.9	796.9	1.7%	13
43	Хүнсний ногоо, тн	2017	82,102.0	993.5	1.2%	12
44	Хүний хөгжлийн индекс	2017	0.734	0.670		9
45	Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	2017	32,259.0	362.0	1.1%	15

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

НУТАГ ДЭВСГЭР, ЗАСАГ ЗАХИРГАА

Энэхүү бүлэгт нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгжийн талаарх мэдээллийг оруулсан.

Булган аймаг нь Монгол орны төвийн хойд хэсэгт 48,8 мянган км квадрат нутагтай ба Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 3,1 хувийг эзлэдэг. Нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээр улсдаа 13-р байранд ордог ба дэлхийн өндөр хөгжилтэй орон болох Швейцари, Нидерланд, Бельги, Дани, Словак, Эстони, Катар гэх мэт олон орноос газар нутгийн хувьд том юм.

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн дагуу газрын нэгдмэл санг хөдөө аж ахуйн газар, хот, тосгон, бусад суурин газар, зам, шугам, сүлжээний газар, ойн болон усны сан бүхий газар, тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилдаг.

I БҮЛЭГ

ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭР

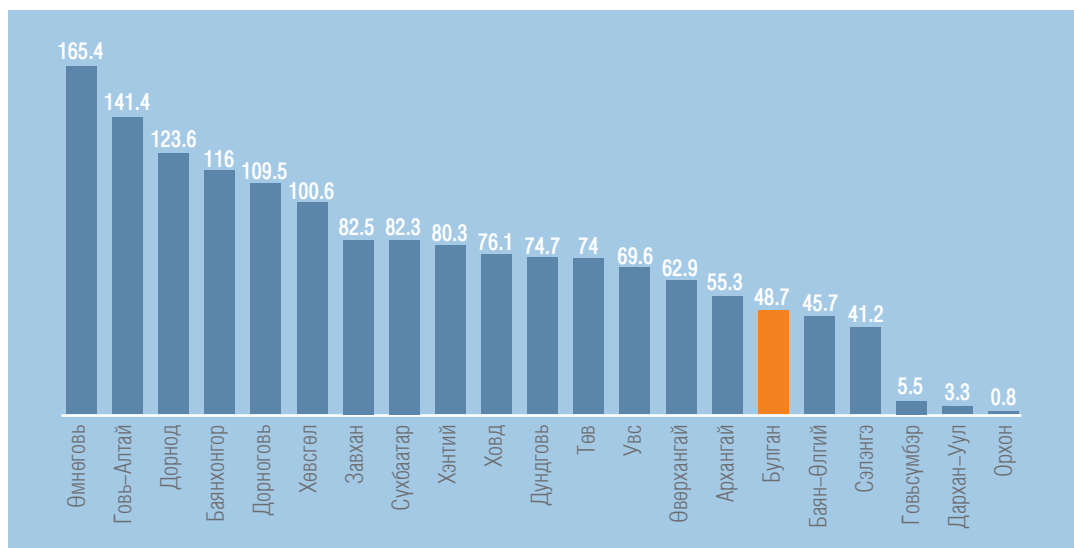
1.1 ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ

Сум	Багийн тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, мян.км ²	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо	Хүн амын нягтшил (1 км ² -т ногдох хүн)
Булган	6	0.1	3635	12616	126.2
Баян-Агт	6	3.1	928	3218	1.0
Баяннуур	2	1.0	532	1861	1.9
Бугат	3	3.0	872	2277	0.8
Бүрэгхангай	4	3.5	947	2888	0.8
Гурванбулаг	6	2.7	963	3219	1.2
Дашинчилэн	4	2.3	891	3037	1.3
Могод	5	2.8	877	2729	1.0
Орхон	5	4.2	1288	3595	0.9
Рашаант	4	1.0	1000	3215	3.2
Сайхан	6	2.8	1108	3662	1.3
Сэлэнгэ	5	4.8	1051	3332	0.7
Тэшиг	5	7.7	972	3563	0.5
Хангал	4	1.7	1487	4704	2.8
Хишиг-Өндөр	5	2.5	1045	3158	1.3
Хутаг-Өндөр	5	5.6	1519	4952	0.9
Дүн	75	48.7	19115	62026	1.3

1.2 ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ

Газрын сангийн нэгдмэл ангилал	Мянган га	Дүнд эзлэх хувь
Нутаг дэвсгэр	4873.3	100.0%
Үүнээс: ХАА-газар	2731.6	56.1%
Үүнээс: бэлчээр	2486.1	51.0%
хадлан	111.9	2.3%
тариалан	71.2	1.5%
Хот, тосгон, бусад суурины газар	32.4	0.7%
Зам, шугам сулжээний газар	7.8	0.2%
Ойн сангийн газар	1905.0	39.1%
Усны сангийн газар	22.1	0.5%
Улсын тусгай хэрэгцээний газар	174.4	3.6%

Зураг 8. Аймгуудын газар нутгийн хэмжээ, мян .км. кв

1.3 ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САНГИЙН АНГИЛАЛ, мян га–аар

Сум	Нутаг дэвсгэр	Үүнээс: Хөдөө аж ахуйн газар	Хот, тосгон, бусад суурины газар	Зам, шугам сүлжээний газар	Ойн сан бүхий газар	Усны сан бүхий газар	Улсын тусгай хэрэгцээний газар
Булган	10.0	2.2	7	0.3	0.5	–	–
Баян–Агт	307.9	230.4	0.9	0.4	73.4	2.8	–
Баяннуур	96.0	85.4	0.5	0.2	0	0.4	9.5
Бугат	300.5	79.6	1.2	0.5	214.6	1.1	3.5
Бүрэгхангай	349.8	317.4	5.9	0.6	25.8	0.1	–
Гурванбулаг	268.6	229.1	1.7	0.6	–	–	37.2
Дашинчилэн	231.8	227.4	3.1	0.5	–	0.5	0.3
Могод	282.1	246.9	0.4	0.3	34.3	0.2	–
Орхон	421.5	339.5	2	0.8	76.8	2.4	–
Рашаант	101.2	91.2	0.2	0.3	–	–	9.5
Сайхан	277.3	254.8	0.8	0.6	19.5	1.6	–
Сэлэнгэ	483.0	104.4	2.4	0.3	350.1	3.8	22
Тэшиг	772.0	61.4	2.6	0.2	646.3	4.3	57.2
Хангал	165.6	68.6	0.9	0.6	95.2	0.3	–
Хишиг–Өндөр	245.5	212.1	0.4	0.6	32.3	0.1	–
Хутаг–Өндөр	560.6	210.7	2.2	1.1	336.2	4.6	5.8
Дүн	4873.4	2761.1	32.2	7.9	1905	22.2	145

1.5 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР, мян.га–аар

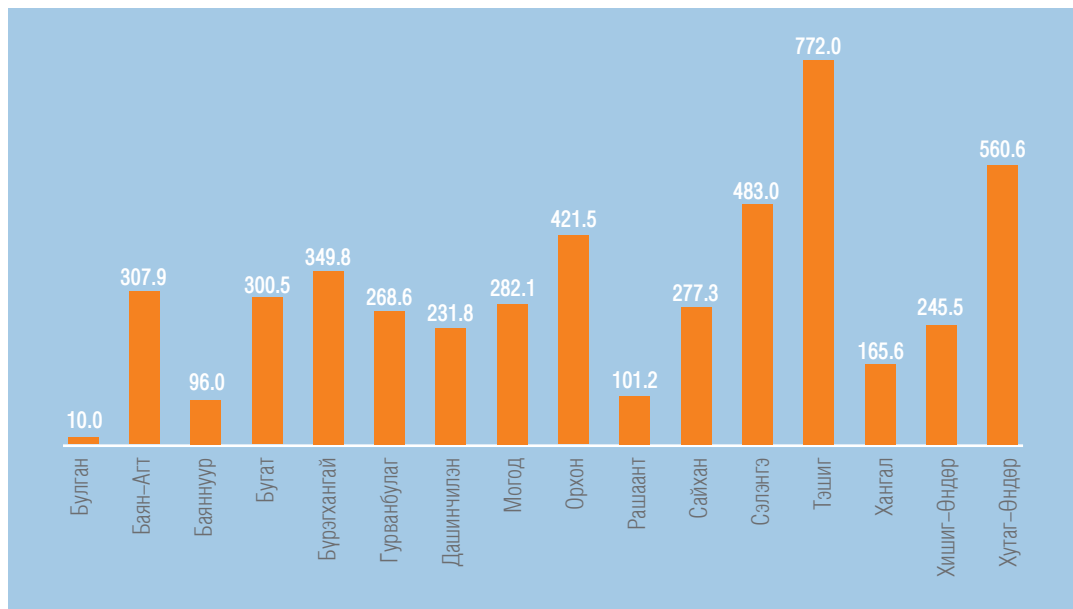
Сум	Хөдөө аж ахуйн газар	Үүнээс Бэлчээр	Хадлан	Тариалан	Атаржсан ба бусад
Булган	2.2	2.1	–	0.1	–
Баян–Агт	230.4	218.1	6	4	2.2
Баяннуур	85.4	76.1	6.1	0.5	0.5
Бугат	79.6	56.9	11.8	2.5	0.2
Бүрэгхангай	317.4	298.3	10.6	4.5	0.4
Гурванбулаг	229.1	214	5.9	–	–
Дашинчилэн	227.4	206.1	16.3	2.5	–
Могод	246.9	241.7	2.8	–	0.2
Орхон	339.5	329.5	4.5	5.3	0.5
Рашаант	91.2	72.5	0.7	0.1	0.1

Сайхан	254.8	245.8	1.8	–	0.3
Сэлэнгэ	104.4	85.6	3.5	14.4	0.1
Тэшиг	61.4	38.2	13.8	9	0.5
Хангал	68.6	57.4	8.4	2.6	0.9
Хишиг–Өндөр	212.1	206.4	1.9	3.1	0.4
Хутаг–Өндөр	210.7	166.6	18	22.7	0.3
Дүн	2761.1	2515.3	112.1	71.3	6.6

1.6 ОЙН САНГИЙН ГАЗАР, мян.га–аар

Сумын нэр	Ойн сан бүхий газар	Үүнээс: ой модоор бүрхэгдсэн газар	Ой модыг огтолсон газар	Мод үржүүлгийн газар	Ой тэлэн ургах нөөц газар
Баян–Агт	73.4	55.6	0.1	–	17.7
Баяннуур	–	–	–	–	–
Бугат	214.6	157.9	1.4	–	55.3
Бүрэгхангай	25.8	19.1	–	–	6.5
Гурванбулаг	–	–	–	–	–
Дашинчилэн	–	–	–	–	–
Могод	34.3	28.2	–	–	6
Орхон	76.8	63.8	0.8	–	12.1
Рашаант	–	–	–	–	–
Сайхан	19.5	14.7	–	–	4.8
Сэлэнгэ	350.1	261.4	2.5	–	86.2
Тэшиг	646.3	491	–	–	155.3
Хангал	95.2	69.9	2.2	–	23.1
Хишиг–Өндөр	32.3	27.9	0.4	–	4
Хутаг–Өндөр	336.2	238.7	0.2	–	97.4
Дүн	1905	1428.6	7.6	–	468.4

Зураг 9. Сумдын газар нутгийн хэмжээ, мян.га-аар

1.7 ТУСГАЙ ХЭРЭГЦЭЭНИЙ ГАЗАР, мян.га-аар

Сум	Улсын тусгай хэрэгцээний газар	Үүнээс дархан цаазат газар	Байгалийн цогцолбор газар	Дурсгалт газар	Хилийн зурвас газар	Бусад
Булган	-	-	-	-	-	-
Баян-Агт	-	-	-	-	-	-
Баяннуур	9.5	-	-	-	-	9.5
Бугат	3.5	-	-	-	-	3.5
Бүрэгхангай	-	-	-	95	-	-
Гурванбулаг	37.2	-	37.2	-	-	-
Дашинчилэн	0.3	-	0.3	-	-	-
Могод	-	-	-	-	-	-
Орхон	-	-	-	-	-	-
Рашаант	9.5	-	9.5	-	-	-
Сайхан	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	22	-	-	-	22	-
Тэшиг	57.2	-	-	-	57.2	-
Хангал	-	-	-	52.1	-	-
Хишиг-Өндөр	-	-	-	-	-	-
Хутаг-Өндөр	5.8	-	-	-	-	-

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

СОНГУУЛЬ

Энэхүү бүлэгт Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон УИХ-ын, аймгийн ИТХ-ын сонгуулийн дүнгийн мэдээллийг Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хорооноос гаргасан албан ёсны мэдээллээс авч эмхтгэв.

Монгол Улсын 1992 оны ардчилсан шинэ үндсэн хуулиар Монгол Улс нь Парламентын засаглалтай бөгөөд УИХ-ын болон орон нутгийн ИТХ-ын сонгуулийг 4 жил тутам явуулж байхаар заасан.

Албан ёсны тоо мэдээллийн олдцоос шалтгаалан Булган аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд 1992 оноос хойших хугацаанд явагдсан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон УИХ, 2016 оны аймгийн ИТХ-ын сонгуулийн санал авсан байдлыг харууллаа.

II БҮЛЭГ

СОНГУУЛЬ

2.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛЬД БУЛГАН АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН САНАЛ ӨГСӨН БАЙДАЛ

Он	Жагсаалтад бичигдсэн	Санал өгсөн	Хүчинтэй	Хүчингүй
1993	29878	28664	28664	–
		95.9%	100.0%	–
1997	32275	28473	27812	661
		88.2%	97.7%	2.3%
2001	32817	28073	28073	–
		85.5%	100.0%	–
2005	29753	23555	23238	317
		79.2%	98.7%	1.3%
2009	31879	24671	24389	282
		77.4%	98.9%	1.1%
2013	38734	25036	25036	–
		64.6%	100.0%	–
2017.06.26	39948	26939	26630	309
		67.4%	98.9%	1.2%
2017.07.07	39978	23159	20928	2231
		57.6%	90.4%	9.6%

2.2 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛЬД БУЛГАН АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН САНАЛ ӨГСӨН БАЙДАЛ, нэр дэвшигчээр

Он	Нэр дэвшигч	Дэвшүүлсэн субъект	Авсан санал	
			тоо	хувь
1993	П.Очирбат	МСДН	17785	62.05
	Л.Түдэв	МАХН	9889	34.50
1997	Н.Багабанди	МАХН	18303	65.81
	П.Очирбат	МСДН	7855	28.24
	Ж.Гомбожав	МАХН	1654	5.95
2001	Н.Багабанди	МАХН	18909	67.36
	Р.Гончигдорж	АН	7687	27.38
	Л.Дашням	МАХН	936	3.33
2005	Н.Энхбаяр	МАХН	10787	46.42
	Б. Жаргалсайхан	БНН	8101	34.86
	М. Энхсайхан	АН	2860	12.31
	Б.Эрдэнэбат	Эх орон ардчилал эвсэл	1482	6.38
2009	Н.Энхбаяр	МАХН	12824	52.58
	Ц.Элбэгдорж	АН	11536	47.30
2013	Б.Бат-Эрдэнэ	МАН	12075	48.23
	Ц.Элбэгдорж	АН	10023	40.03
	Н.Удвал	МАХН	2577	10.29
2017.06.26	С.Ганбаатар	МАХН	10263	38.10
	Х.Баттулга	АН	8585	31.87
	М.Энхболд	МАН	7782	28.89
2017.07.07	Х.Баттулга	АН	11568	49.95
	М.Энхболд	МАН	9360	40.42

2.3 УИХ-ЫН СОНГУУЛЬД ИРГЭДИЙН САНАЛ ӨГСӨН БАЙДАЛ

Он	Тойрог	Жагсаалтад бичигдсэн	Санал өгсөн	Хүчинтэй	Хүчингүй
1992	4-р тойрог	30211.0	29626.0	29626.0	–
			98.06%	100%	–
1996	10-р тойрог	16429.0	15752.0	15752.0	–
			95.88%	100.0%	–
	11-р тойрог	15887.0	15569.0	15569.0	–
			98%	100%	–
2000	10-р тойрог	17715.0	15144.0	15144.0	–
			85.49%	100.0%	–
	11-р тойрог	16651.0	14310.0	14310.0	–
			85.94%	100%	–
2004	10-р тойрог	17415.0	14473.0	14191.0	282.0
			83.11%	98.05%	1.95%
	11-р тойрог	15527.0	12893.0	12730.0	163.0
			83.04%	98.74%	1.26%
2008	4-р тойрог	34223.0	27666.0	27213.0	453.0
			80.84%	98.36%	1.64%
2012	4-р тойрог	38152.0	26365.0	26365.0	–
			69.11%	100.0%	–
2016	10-р тойрог	39490	29669	29447	222
			75.1%	99.3%	0.7%

2.4 УИХ-ЫН СОНГУУЛЬД БУЛГАН АЙМГААС СОНГОГДСОН ГИШҮҮДЭД ИРГЭДИЙН САНАЛ ӨГСӨН БАЙДАЛ, нэр дэвшигчээр

Он	Нэр дэвшигч	Дэвшүүлсэн субъект	Авсан санал	
			Тоо	Хувь
1992	Ж.БОЛДБААТАР	МАХН	18541	62.58
	С.ГҮНДЭНБАЛ	МАХН	16920	57.11
1996	Д.ДАШПҮРЭВ	"АХ" эвсэл	7378	47.39
	Я.ЭРХЭМБАЯР	"АХ" эвсэл	7214	45.80
2000	Л.ЭНЭБИШ	МАХН	11306	79.01
	Ч.РАДНАА	МАХН	8946	59.07
2004	Ц.ЦЭНГЭЛ	МАХН	8569	67.31
	Ч.РАДНАА	МАХН	9031	63.64
2008	Э.МӨНХ-ОЧИР	МАХН	17121	62.91
	Ц.ЦЭНГЭЛ	МАХН	11514	42.31

2.5 УИХ-ЫН СОНГУУЛЬД ИРГЭДИЙН САНАЛ ӨГСӨН БАЙДАЛ, нэр дэвшигчээр

Он	Нэр дэвшигч	Дэвшүүлсэн субъект	Авсан санал	
			Тоо	Хувь
2012	Ё. ОТГОНБАЯР	МАН	12220	46.35
	Д. ТҮМЭНЖАРГАЛ	АН	7632	28.95
	С. ДАШДОНДОГ	МАХН-МУАН-ын Шударга ёс эвсэл	3144	11.92
	Ц. БУЯНЗАЯА	ИЗНН	1422	5.39
	Л. ЦЭВЭГ-ОЧИР	МНН	228	0.86
	Л. НАЦАГ	ИХН	199	0.75
	Ж. БААСАНХҮҮ	Гурав дахь хүчин эвсэл	121	0.46
	Б. БОЛДСАЙХАН		104	0.39
	Н. ЭРДЭНЭ-ОЧИР	МУНН	92	0.35
	Б. БАДАМГАРАВ	ХХН	31	0.12
2016	Ж.БАТ-ЭРДЭНЭ	МАН	16329	55.04
	О.АМАРТҮВШИН	АН	10293	34.69
	Б.ШИЖИРБААТАР	МАХН	1595	5.38
	М.БОЛОРМАА	ЭОНЭ	1230	4.15

2.6 2016 ОНЫ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН, СУМААР

№	Сумын нэр	Мандатын тоо	Суудлын тоо	
			МАН	АН
1	Булган	6	6	-
2	Баян-Агт	2	1	1
3	Баяннуур	1	1	-
4	Бугат	2	1	1
5	Бүрэгхангай	2	1	1
6	Гурван Булаг	2	2	-
7	Дашинчилэн	1	1	-
8	Могод	1	1	-
9	Орхон	2	-	2
10	Рашаант	2	2	-
11	Сайхан	2	1	1
12	Сэлэнгэ	2	1	1
13	Тэшиг	2	1	1
14	Хангал	2	1	1
15	Хишиг-Өндөр	2	-	2
16	Хутаг-Өндөр	2	2	-
Нийт		33	22	11

2.7 2016 ОНЫ АЙМГИЙН ИТХ-Н СОНГУУЛИЙН ДҮН, ТОЙРГООР, нэр дэвшигчээр

Сумын нэр	Баг	Нэр дэвшигч	Нам	Авсан санал	
				Тоо	Хувь
Булган	1	Зоригтбаатарын БАТЗОРИГ	МАН	521	59.75%
		Давгадоржийн БАТСАЙХАН	АН	303	34.75%
	2	Дашбалжирын БАЯРМАГНАЙ	МАН	495	55.37%
		Пүрэвсүрэнгийн НӨХӨРЛӨЛБАЯР	АН	381	42.62%
	3	Дугарын ЗООСҮРЭН	МАН	423	43.93%
		Батбаярын АРИУН-ЭРДЭНЭ	АН	325	33.75%
		Өсөхийн ЭНХМАА		148	15.37%
	4	Баатарын ОЮУНБАТ	МАН	505	63.68%
		Доржийн ЧИМГЭЭ	АН	266	33.54%
	5	Чимэдцэрэнгийн ОЮУН	МАН	576	57.83%
		Пунцагийн ХИШИГДАВАА	АН	340	34.14%

Булган	6	Доржсүрэнгийн ОЧИРБАТ	МАН	739	55.65%
		Пэлжээгийн АЛТАНГЭРЭЛ	АН	421	31.70%
		Олзмөнхийн БАЯРСАЙХАН		139	10.47%
Баян-Агт		Дамдинжамцын АНХБАЯР	МАН	797	51.96%
		Даваажавын ЭРДЭНЭБАТ	АН	764	49.80%
		Пүрэвсүрэнгийн МАГСАР	МАН	725	47.26%
		Лхамсүрэнгийн ЭРДЭНЭБИЛЭГ	АН	696	45.37%
Баяннуур		Батмөнхийн ЮМЖИРДУЛАМ	МАН	456	46.87%
		Болдсайханы АЛТАНШАГАЙ	АН	252	25.90%
		Содномын МАНЛАЙБААТАР	Бие даан нэр дэвшигч	230	23.64%
Бугат		Баасангийн БАТЦОГОО	АН	563	47.07%
		Банзарраднаагийн БАДАРЧ	МАН	524	43.81%
		Хүрэлбаатарын УУГАНБАЯР	АН	510	42.64%
		Баасансүрэнгийн ПҮРЭВЦЭРЭН	МАН	493	41.22%
		Пүрэвцэндийн БАЯРСАЙХАН	Бие даан нэр дэвшигч	214	17.89%
Бүрэгхангай		Нацагийн ЭРХЭМБАЯР	МАН	864	61.15%
		Маналжавын БАДАМ	АН	705	49.89%
		Батбаярын БОЛД-ЭРДЭНЭ	МАН	691	48.90%
		Сандагийн ЗАГАС	АН	481	34.04%
Гурванбулаг		Цэрэндондогийн БАТ-ӨЛЗИЙ	МАН	853	53.55%
		Цэдэндамбын ЭНХБАТ	МАН	626	39.30%
		Дамбын ХИШИГЖАРГАЛ	Бие даан нэр дэвшигч	598	37.54%
		Базарсадын БАТСАЙХАН	АН	588	36.91%
		Дашдаваагийн МӨНХСАЙХАН	АН	467	29.32%
Дашинчилэн		Дамдины ЛУТТӨМӨР	МАН	745	54.86%
		Дуламын ТУЯА	АН	477	35.13%
		Буянтайн АМАРХҮҮ	Бие даан нэр дэвшигч	128	9.43%
Могод		Дамдинсүрэнгийн МЭНДСАЙХАН	МАН	747	54.65%
		Буяннэмэхийн САЙНБАЯР	АН	603	44.11%
Орхон		Ойдовжамцын ОЮУН	АН	953	52.45%
		Сүхдоржийн БАТ-ЭРДЭНЭ	АН	870	47.88%
		Цогтсайханы ЭНХ-АМГАЛАН	МАН	850	46.78%
Орхон		Жадамбын ЭНХБОЛД	МАН	741	40.78%
		Лутбатын ИДЭР	Бие даан нэр дэвшигч	99	5.45%

2.7-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Баг	Нэр дэвшигч	Нам	Авсан санал	
				Тоо	Хувь
Рашаант		Батмөнхийн БАТ-ЭРДЭНЭ	МАН	907	60.51%
		Батмөнхий БАТ-АМГАЛАН	МАН	857	57.17%
		Жаранживаагийн ГАНЧИМЭГ	АН	490	32.69%
		Пүрэвийн ХИШИГМАА	АН	473	31.55%
		Энхжаргалын ЭНХЗОЛБОО	Бие даан нэр дэвшигч	197	13.14%
Сайхан		Мягмаржамцын БАТ-ОРШИХ	АН	931	50.22%
		Нямсүрэнгийн БАТЖАРГАЛ	МАН	863	46.55%
		Мягмарсүрэнгийн РЭНЦЭНБАЛЖИР	АН	742	40.02%
		Банзарраднаагийн МӨНХБААТАР	МАН	674	36.35%
		Авирмэдийн БАДАМСҮРЭН	Бие даан нэр дэвшигч	401	21.63%
Сэлэнгэ		Батмөнхийн УУГАНБЯАР	АН	790	50.35%
		Мягмарын НЯМЖАРГАЛ	МАН	700	44.61%
		Шурагийн НАСАНДУЛАМ	МАН	646	41.17%
		Баяраагийн МӨНХТҮВШИН	АН	598	38.11%
		Норовцэрэнгийн ОРХОН	Бие даан нэр дэвшигч	311	19.82%
Тэшиг		Пүрэвжавын ОЮУНЦЭЦЭГ	АН	1,001	57.43%
		Маанийн ОЮУНБАТ	МАН	747	42.86%
		Должинсүрэнгийн ЭНХТУЯА	МАН	635	36.43%
		Жамбалдоржийн ГАНСҮХ	АН	614	35.23%
		Норжингийн БАТСУУРЬ	Бие даан нэр дэвшигч	397	22.78%
Хангал		Амгаланбаатарын СОД-ЭРДЭНЭ	АН	1,049	53.82%
		Сэвжидийн ИЧИНХОРЛОО	МАН	923	47.36%
		Жамсрангийн МӨНХБАТ	МАН	901	46.23%
		Маналжавын ТӨМӨРБАТ	АН	833	42.74%
Хишиг-Өндөр		Банзрагчийн ОДХҮҮ	АН	734	46.28%
		Тарвийгийн БУРМАА	АН	697	43.95%
		Түдэвдагвын БАТЖАРГАЛ	МАН	653	41.17%
		Батсуурийн УУГАНБЯАР	МАН	575	36.25%
		Жигжидийн БАТЗОРИГТ	Бие даан нэр дэвшигч	387	24.40%
Хутаг-Өндөр		Отгоны ГАНТУЛГА	МАН	1,635	68.93%
		Даваадоржийн БАТТУЛГА	МАН	1,601	67.50%
		Даарийгийн ЖАРГАЛСАЙХАН	АН	737	31.07%
		Дамбажамцын ГАН-ЭРДЭНЭ	АН	583	24.58%

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

ӨРХ, ХҮН АМ, НИЙГЭМ

Энэхүү бүлэгт аймгийн өрх, хүн ам болон нийгмийн зарим үзүүлэлтийн талаарх статистик тоо мэдээллийг оруулж өгсөн. Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ тайлан болно. Манай Улс хүн амын тооллогыг 10 жилд нэг удаа зохион байгуулан хийдэг бол жил бүр хүн амын бүртгэл, судалгааг оны эцэст зохион байгуулан хүн амын тоо мэдээллийг гаргаж байна.

Булган аймгийн суурин хүн амын тоо 2017 оны эцэст 62026 байсан ба 1 км-т 1.3 хүн ногдож байна. Нийт хүн амын 49.2 хувийг эмэгтэйчүүд, 50.8 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байгаа бол хүн амын 24.3 хувь нь хотод, 75.7 хувь нь хөдөөд оршин сууж байна.

Нийт хүн амын 31475 буюу 50.8 хувь нь эрэгтэйчүүд, 30551 буюу 49.2 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Аймгийн хүн амын хүйсийн харьцаа (100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо) 2015 онд 103.4, 2016 онд 103.3, 2017 онд 103 болсон байна.

Аймгийн эрэгтэй хүний дундаж наслалт 68.3 болж өмнөх оноос 0.37 нас буюу 0.3 хувиар, эмэгтэй хүний дундаж наслалт 78.6 болж өмнөх оноос 2.11 нас буюу 2.6 хувиар тус тус өссөн байна.

III БҮЛЭГ

ӨРХ, ХҮН АМ, НИЙГЭМ

3.1 БУЛГАН АЙМГИЙН ӨРХ, ХҮН АМ

3.1.1 ХҮН АМЫН ТОО, мянган хүнээр

Он	1961	1971	1980	1989	1995
А. Хүн ам, хүйсээр					
Бүгд	34.8	38.8	41.6	53.5	63.3
Эрэгтэй	16.7	18.7	20.1	28.7	31.3
Эмэгтэй	18.1	19.8	21.5	24.8	32
Б. Хот, хөдөөгийн хүн ам					
Аймгийн төв	14.2	15.6	19.1	27.6	30.5
Хөдөө	20.6	22.9	22.5	25.9	32.8

3.1.1-ийн үргэлжлэл

Он	2000	2003	2004	2005	2006
А. Хүн ам, хүйсээр					
Бүгд	60.4	58.4	56.7	56.7	57.2
Эрэгтэй	30.1	29.1	28	27.7	28.2
Эмэгтэй	30.3	29.2	28.6	28.6	29
Б. Хот, хөдөөгийн хүн ам					
Аймгийн төв	30.8	30.8	30.8	30.7	29.7
Хөдөө	29.7	27.6	25.8	25.6	27.5

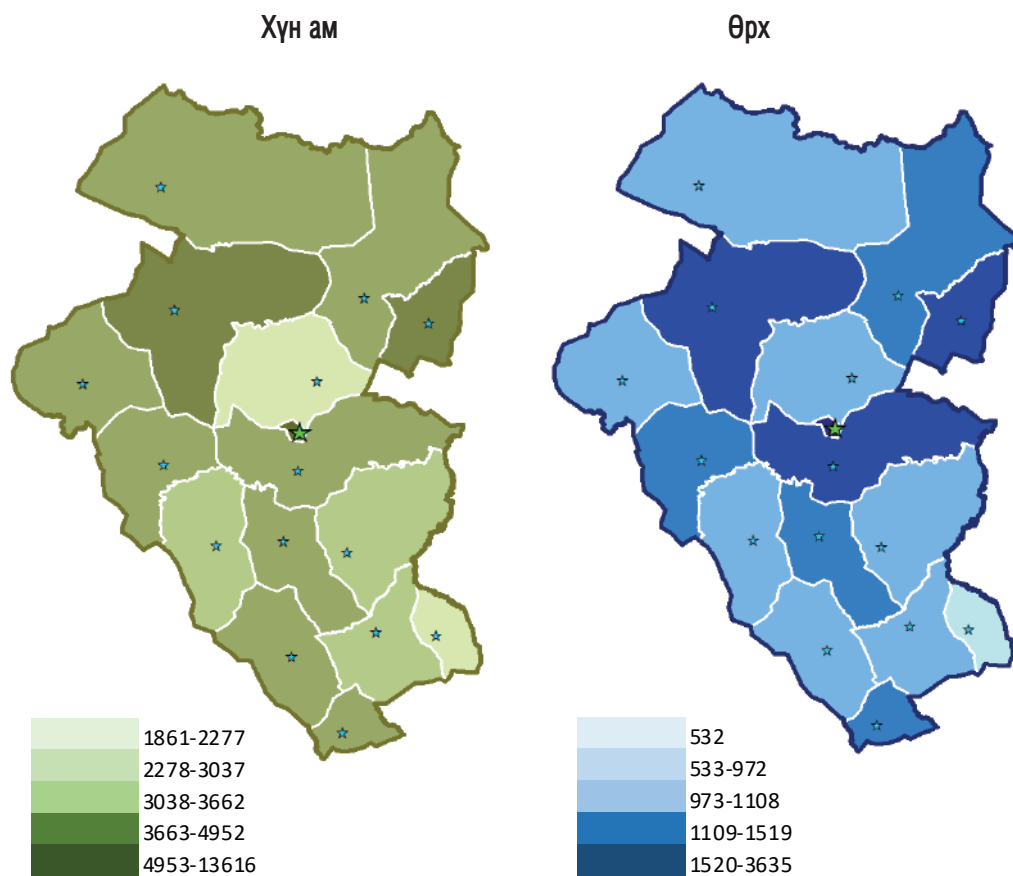
3.1.1-ийн үргэлжлэл

Он	2008	2009	2010	2011	2012
А. Хүн ам, хүйсээр					
Бүгд	57.9	58.8	58.4	58.5	58.7
Эрэгтэй	28.8	29.4	29.1	29.1	29.6
Эмэгтэй	29	29.5	29.3	29.3	29.1
Б. Хот, хөдөөгийн хүн ам					
Аймгийн төв	12.3	12.4	12.4	12.5	12.5
Хөдөө	45.6	46.4	46	46	46.1

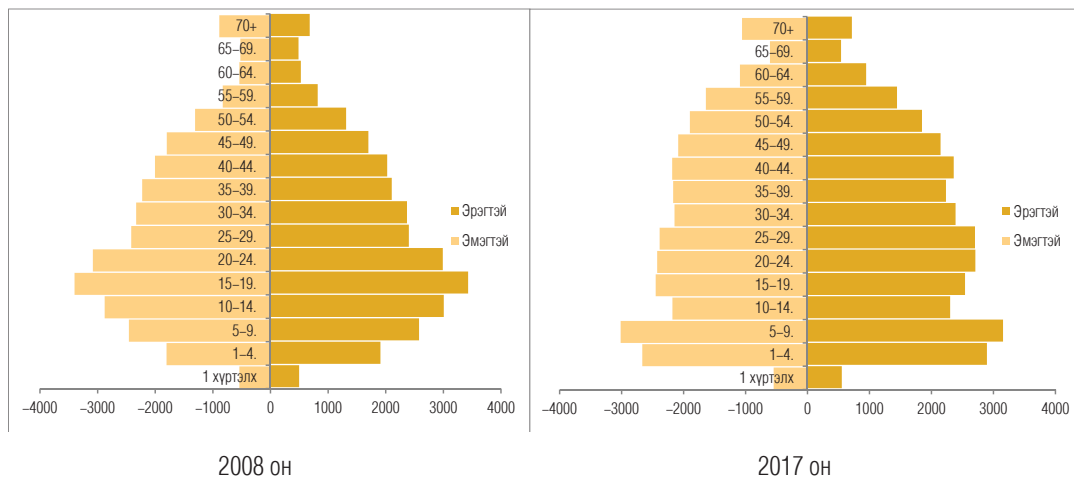
3.1.1-ийн үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
А. Хүн ам, хүйсээр					
Бүгд	58.9	60.3	60	61.1	62
Эрэгтэй	29.7	30.7	30.5	30.1	30.6
Эмэгтэй	29.2	29.7	29.5	31.1	31.5
Б. Хот, хөдөөгийн хүн ам					
Аймгийн төв	30.1	29.8	29	29.9	30.7
Хөдөө	28.8	30.5	31	31.3	31.4

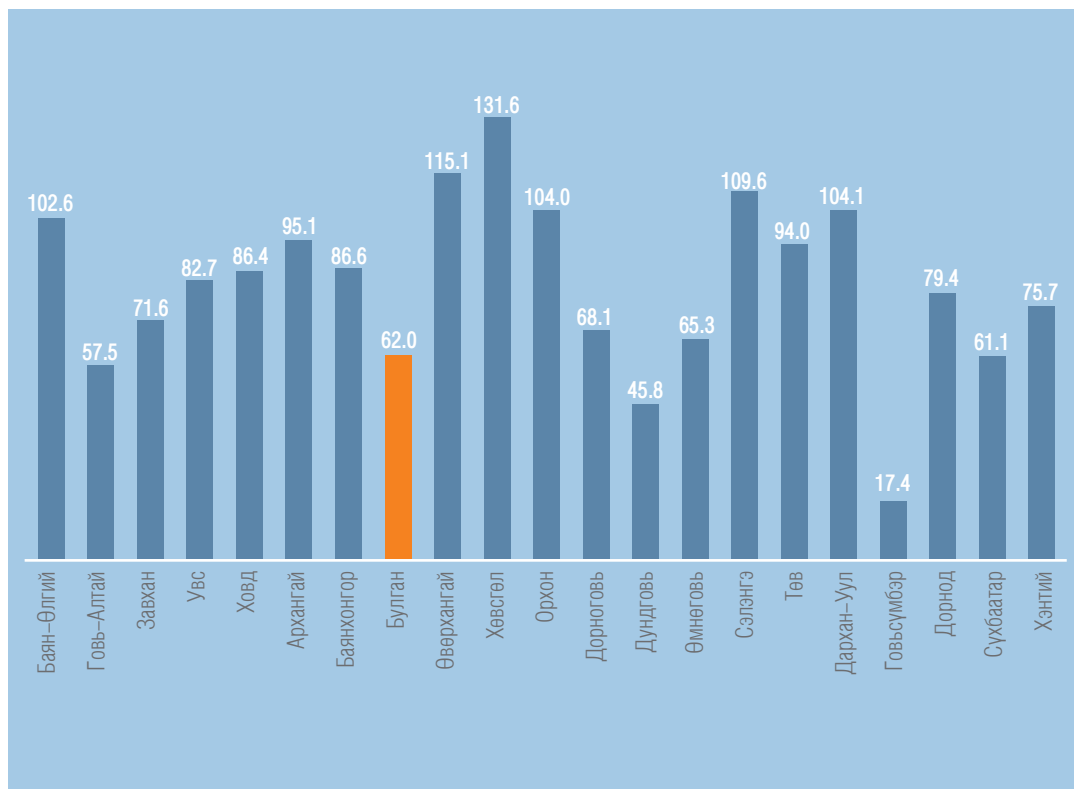
Зураг 10. Булган аймгийн өрх, хүн амын тоо

Зураг 11. Нас хүйсийн суварга

Зураг 12. Аймгуудын хүн амын тоо, мян.хүн

3.1.2.ХҮН АМЫН ТОО, сумаар

Он	1961	1971	1980	1990	2000
Бүгд	34818	38592	41651	55734	60447
Булган	4382	8906	10452	13798	11234
Баян-агт	2244	2140	2168	2437	2860
Баяннуур			635	1695	1753
Бугат	2549	1783	1698	1909	2146
Бүрэгхангай	1319	1315	1531	2015	2566
Гурван булаг	2380	2994	3067	3006	3748
Дашинчилэн	1838	2156	2250	2396	2822
Могод	2266	2116	2359	2332	2771
Орхон	3060	2264	2633	6043	3891
Рашаант				1951	3273
Сайхан	2603	2917	2591	3076	4069
Сэлэнгэ	1768	2046	2070	2953	3553
Тэшиг	2695	2405	2368	2816	3361
Хангал	1477	1349	994	1371	4276
Хишиг-Өндөр	2113	2643	2959	3519	3459
Хутаг-Өндөр	4124	3558	3876	4417	4665

3.1.2-ын үргэлжлэл

Он	2003	2004	2005	2006	2007
Бүгд	58481	56707	56428	57266	57346
Булган	11796	11926	11984	12099	12128
Баян-агт	2838	2838	2823	3015	2988
Баяннуур	1531	1348	1303	1329	1353
Бугат	1987	1895	1799	1770	1882
Бүрэгхангай	2294	2246	2123	2094	2376
Гурван булаг	3533	3263	3221	3193	3114
Дашинчилэн	2675	2508	2422	2386	2326
Могод	2680	2636	2609	2688	2654
Орхон	3220	3000	2941	3044	3078
Рашаант	3468	3282	3206	3266	3235
Сайхан	3667	3626	3685	3712	3756
Сэлэнгэ	3240	3095	3057	3230	3025
Тэшиг	3399	3453	3520	3442	3435
Хангал	4278	4268	4442	4392	4572
Хишиг-Өндөр	3403	3185	3057	3293	3200
Хутаг-Өндөр	4472	4138	4236	4313	4224

3.1.2-ын үргэлжлэл

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	57874	58834	58369	58483	58651
Булган	12323	12396	12408	12450	12519
Баян-агт	3014	3048	3003	3035	3050
Баяннуур	1418	1526	1659	1691	1724
Бугат	1873	1890	1881	1819	1848
Бүрэгхангай	2366	2406	2486	2547	2540
Гурван булаг	3052	3119	3133	3128	3123
Дашинчилэн	2332	2574	2362	2407	2550
Могод	2658	2738	2683	2692	2677
Орхон	2932	3012	2924	2830	2790
Рашаант	3083	3131	3173	3168	3164
Сайхан	3748	3747	3726	3648	3628
Сэлэнгэ	3248	3271	3307	3340	3363
Тэшиг	3496	3514	3403	3431	3424
Хангал	4574	4700	4522	4524	4518
Хишиг-Өндөр	3196	3171	3137	3144	3104
Хутаг-Өндөр	4561	4591	4562	4629	4629

3.1.2-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	58888	60334	60014	61149	62026
Булган	12010	12402	11552	12512	12616
Баян-агт	3076	3097	3052	3119	3218
Баяннуур	1749	1816	1868	1818	1861
Бугат	2011	2128	2864	2241	2277
Бүрэгхангай	2549	2744	2726	2832	2888
Гурван булаг	3243	3146	3133	3176	3219
Дашинчилэн	2666	2782	2803	2941	3037
Могод	2655	2698	2685	2701	2729
Орхон	3093	3474	3482	3584	3595
Рашаант	3168	3154	3141	3165	3215
Сайхан	3602	3623	3575	3648	3662
Сэлэнгэ	3361	3323	3207	3306	3332
Тэшиг	3415	3510	3495	3504	3563
хангал	4527	4537	4548	4611	4704
Хишиг-Өндөр	3132	3178	3154	3156	3158
Хутаг-Өндөр	4631	4722	4729	4835	4952

3.1.3. ХҮН АМЫН ТОО, насны бүлгээр

Он	2003		2004		2005		2006	
	хүн ам	үүнээс эмэгтэй	хүн ам	үүнээс эмэгтэй	хүн ам	үүнээс эмэгтэй	хүн ам	үүнээс эмэгтэй
Бүгд	58481	29295	56707	28618	56428	28641	57266	29048
1 хүртэлх	732	346	693	350	696	343	801	390
1–4	4212	2078	3856	1860	3721	1800	3523	1716
5–9	6089	2995	5669	2812	5474	2685	5329	2610
10–14	7408	3746	6842	3437	6466	3256	6165	3080
15–19	7086	3474	6969	3457	7030	3574	7308	3671
20–24	5285	2644	5112	2616	5352	2779	5804	2965
25–29	5135	2528	4853	2436	4801	2458	4894	2489
30–34	4640	2369	4619	2355	4578	2324	4657	2372
35–39	4258	2116	4161	2120	4221	2134	4291	2201
40–44	3761	1928	3838	1984	3754	1917	3834	1973
45–49	2781	1364	3003	1504	3250	1649	3334	1738
50–54	1971	995	2051	1029	2074	1051	2268	1135
55–59	1257	637	1263	645	1368	696	1394	725
60–64	1388	727	1334	696	1186	629	1127	582
65–69	968	494	906	469	915	476	977	516
70+	1510	854	1538	848	1542	870	1560	885

3.1.3-ын үргэлжлэл

Он	2007		2008		2009		2010	
	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй
Бүгд	57346	29133	57874	29045	58834	29481	58369	29082
1 хүртэлх	856	437	1038	541	1166	541	976	487
1–4	3648	1777	3713	1805	4195	2118	4658	2312
5–9	5266	2593	5036	2458	4781	2293	4568	2207
10–14	5936	2946	5885	2879	5701	2793	5595	2730
15–19	7190	3630	6830	3401	6471	3250	6081	3026
20–24	5866	3058	6073	3084	6234	3141	6038	2946
25–29	4809	2463	4817	2417	4895	2455	4848	2422
30–34	4588	2281	4701	2332	4681	2300	4625	2266
35–39	4315	2226	4332	2228	4507	2226	4525	2209
40–44	3865	1967	4032	2006	4120	2049	4146	2064
45–49	3423	1766	3499	1801	2818	1891	3587	1827
50–54	2423	1233	2622	1310	3662	1415	3081	1576
55–59	1493	757	1649	829	1887	987	1886	980
60–64	1117	575	1068	541	1085	549	1168	595
65–69	995	518	1010	524	1052	555	953	505
70+	1556	906	1569	889	1579	918	1634	930

3.1.3-ын үргэлжлэл

Он	2011		2012		2013		2014	
	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй
Бүгд	58483	29134	58651	29068	58888	29196	60334	29678
1 хүртэлх	1141	534	1116	552	1274	640	1221	574
1-4	4741	2350	5032	2427	4962	2381	5188	2522
5-9	4492	2139	4572	2249	4791	2341	5352	2610
10-14	5337	2629	5050	2469	4843	2329	4550	2179
15-19	5841	2894	5658	2759	5568	2713	5431	2655
20-24	6030	2958	6135	3005	5789	2817	5590	2674
25-29	4833	2364	4798	2315	4761	2315	4983	2338
30-34	4637	2304	4452	2178	4443	2214	4493	2191
35-39	4523	2227	4521	2204	4524	2197	4591	2206
40-44	4218	2118	4245	2121	4216	2114	4428	2184
45-49	3736	1874	3777	1872	3970	1958	4069	2006
50-54	3117	1615	3247	1681	3327	1734	3496	1803
55-59	2049	1057	2206	1139	2404	1226	2619	1354
60-64	1201	618	1305	675	1416	746	1667	881
65-69	912	487	870	466	885	472	879	461
70+	1675	966	1667	956	1715	999	1777	1040

3.1.3-ын үргэлжлэл

Он	2015		2016		2017	
	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй	Хүн ам	Үүнээс Эмэгтэй
Бүгд	60014	29502	61149	30072	62026	30551
1 хүртэлх	1392	669	996	465	1098	546
1-4	5401	2608	5534	1689	5562	2667
5-9	5693	2786	6048	2985	6171	3016
10-14	4330	2082	4328	2053	4482	2180
15-19	5031	2418	5060	2478	4992	2450
20-24	5127	2412	5233	2470	5135	2427
25-29	4882	2277	4993	2325	5088	2386
30-34	4463	2166	4488	2136	4534	2146
35-39	4499	2169	4506	2192	4402	2169

40–44	4464	2190	4501	2189	4542	2184
45–49	4107	2029	4160	2056	4233	2086
50–54	3469	1775	3680	1861	3746	1899
55–59	2880	1522	2946	1573	3084	1640
60–64	1640	880	1883	997	2037	1091
65–69	967	513	1040	550	1148	607
70+	1669	1006	1753	1053	1772	1057

3.1.4 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, хүйсээр, сумаар

Он	2003		2004		2005	
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	29186	29295	28089	28618	27787	28641
Булган	5733	6063	5552	6374	5581	6403
Баян-Агт	1437	1401	14358	1403	1403	1420
Баяннуур	773	758	677	671	645	658
Бугат	1021	966	960	935	895	904
Бүрэгхангай	1145	1149	1150	1096	1052	1071
Гурван булаг	1759	1774	1644	1619	1607	1614
Дашинчилэн	1371	1304	1277	1231	1206	1216
Могод	1346	334	1327	1309	1334	1275
Орхон	1662	1558	1568	1432	1522	1419
Рашаант	1724	1744	1632	1650	1581	1625
Сайхан	1797	1870	1792	1834	1795	1890
Сэлэнгэ	1635	1605	1561	1534	1534	1523
Тэшиг	1702	1697	1709	1744	1785	1735
Хангал	2145	2133	2137	2131	2201	2241
Хишиг-Өндөр	1663	1740	1575	1610	1483	1574
Хутаг-Өндөр	2273	2199	2093	2045	2163	2073

3.1.4-ийн үргэлжлэл

Он	2006		2007		2008	
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	34218	29048	28213	29133	28830	29044
Булган	5666	6433	5668	6460	6008	6315
Баян-Агт	1488	1527	1483	1504	1498	1516
Баяннуур	6666	663	664	689	725	693
Бугат	886	8784	960	922	955	918
Бүрэгхангай	1031	1063	1173	1203	1186	1180
Гурван булаг	1600	1593	1583	1531	1545	1507
Дашинчилэн	1179	1207	1156	1170	1163	1169
Могод	1377	1311	1364	1290	1352	1306
Орхон	1569	1475	1573	1505	1510	1422
Рашаант	1639	1627	1608	1627	1534	1549
Сайхан	1805	1907	1832	1924	1842	1906
Сэлэнгэ	1615	1615	1489	1536	1623	1625
Тэшиг	1728	1714	1728	1707	1744	1752
Хангал	2178	2214	2232	2340	2254	2320
Хишиг-Өндөр	1601	1692	1537	1663	1562	1634
Хутаг-Өндөр	21980	2123	2163	2061	2329	2232

3.1.4-ийн үргэлжлэл

Он	2009		2010		2011	
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	29353	29481	29285	29084	29348	29135
Булган	5949	6447	6025	6383	6042	6408
Баян-Агт	1534	1514	1532	1471	1535	1500
Баяннуур	778	748	853	806	860	831
Бугат	977	913	945	936	917	902
Бүрэгхангай	1213	1193	1260	1226	1293	1254
Гурван булаг	1577	1542	1603	1530	1608	1520
Дашинчилэн	1288	1286	1203	1159	1222	1185
Могод	1404	1334	1375	1308	1376	1316
Орхон	1562	1450	1505	1419	1460	1370
Рашаант	1550	1581	1563	1610	1573	1595
Сайхан	1857	1890	1886	1840	1838	1810

Сэлэнгэ	1635	1636	1670	1637	1689	1651
Тэшиг	1769	1745	1715	1688	1730	1701
Хангал	2341	2359	2259	2263	2270	2254
Хишиг-Өндөр	1566	1605	1559	1578	1567	1577
Хутаг-Өндөр	2353	2238	2332	2230	2368	2261

3.1.4-ийн үргэлжлэл

Он	2012	Эмэгтэй	2013	Эмэгтэй	2014	Эмэгтэй
	Эрэгтэй		Эрэгтэй		Эрэгтэй	
Бүгд	29583	29068	29692	29196	30656	29678
Булган	6146	6373	5852	6158	6100	6302
Баян-Агт	1553	1497	1558	1518	1579	1518
Баяннуур	909	815	914	835	945	871
Бугат	953	895	1029	982	1090	1038
Бүрэгхангай	1292	1248	1314	1235	1431	1313
Гурван булаг	1604	1519	1657	1586	1635	1511
Дашинчилэн	1287	1263	1346	1320	1406	1376
Могод	1354	1323	1348	1307	1378	1320
Орхон	1457	1333	1604	1489	1843	1631
Рашаант	1561	1603	1570	1598	1578	1576
Сайхан	1843	1785	1825	1777	1832	1791
Сэлэнгэ	1711	1652	1737	1624	1721	1602
Тэшиг	1707	1717	1708	1707	1776	1734
Хангал	2287	2231	2282	2245	2311	2226
Хишиг-Өндөр	1547	1557	1557	1575	1602	1576
Хутаг-Өндөр	2372	2257	2391	2240	2429	2293

3.1.4-ийн үргэлжлэл

Он	2015		2016		2017	
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	30512	29502	31077	30072	31475	30551
Булган	6014	6220	6104	6408	6125	6491
Баян-Агт	1550	1502	1583	1536	1632	1586
Баяннуур	983	885	969	849	998	863
Бугат	1132	1050	1187	1054	1208	1069
Бүрэгхангай	1388	1338	1459	1373	1482	1406
Гурван булаг	1617	1516	1644	1532	1660	1559
Дашинчилэн	1431	1372	1492	1449	1540	1497
Могод	1375	1310	1383	1318	1394	1335
Орхон	1865	1617	1911	1673	1913	1682
Рашаант	1583	1558	1602	1563	1618	1597
Сайхан	1816	1759	1854	1794	1871	1791
Сэлэнгэ	1666	1541	1723	1583	1733	1599
Тэшиг	1786	1709	1782	1722	1820	1743
Хангал	2282	2266	2302	2309	2343	2361
Хишиг-Өндөр	1592	1562	1595	1561	1592	1566
Хутаг-Өндөр	2432	2297	2487	2348	2546	2406

3.1.5 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумын төв, хөдөөгөөр

Он	2008		2009		2010		2011	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	28604	29270	30330	28504	31420	26949	31298	27185
Булган	11198	1125	11221	1175	11638	770	11702	748
Баян-Агт	776	2238	783	2265	830	2173	754	2281
Баяннуур	689	729	857	669	698	961	726	965
Бугат	661	1212	741	1149	734	1147	636	1183
Бүрэгхангай	865	1501	867	1539	833	1653	833	1714
Гурван булаг	1130	1922	617	2502	1243	1890	1216	1912
Дашинчилэн	928	1404	978	1596	1075	1287	1203	1204
Могод	631	2027	581	2157	579	2104	573	2119
Орхон	969	1963	985	2027	959	1965	901	1929
Рашаант	943	2140	1672	1459	1687	1486	1641	1527

Сайхан	870	2878	1139	2608	1211	2515	1243	2405
Сэлэнгэ	1353	1895	1879	1392	1878	1429	1872	1468
Тэшиг	143	3353	1038	2476	1030	2373	1052	2379
Хангал	3570	1004	3747	953	3645	877	3620	904
Хишиг-Өндөр	1321	1875	1275	1896	1255	1882	1249	1895
Хутаг-Өндөр	2557	2004	1950	2641	2125	2437	2077	2552

3.1.5-ын үргэлжлэл

Он	2012		2013		2014	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	30294	28357	30096	28792	29821	30513
Булган	12519		12010		11552	850
Баян-Агт	922	2128	726	2350	694	2403
Баяннуур	686	1038	687	1062	696	1120
Бугат	733	1115	755	1256	720	1408
Бүрэгхангай	831	1709	848	1701	902	1842
Гурван булаг	1113	2010	641	2602	566	2580
Дашинчилэн	847	1703	898	1768	952	1830
Могод	578	2099	542	2113	562	2136
Орхон	867	1923	948	2145	851	2623
Рашаант	1016	2148	1646	1522	1520	1634
Сайхан	625	3003	720	2882	1189	2434
Сэлэнгэ	1633	1730	1877	1484	1591	1732
Тэшиг	1072	2352	1024	2391	1089	2421
Хангал	3577	941	3557	970	3031	1506
Хишиг-Өндөр	1227	1877	1208	1924	1446	1732
Хутаг-Өндөр	2048	2581	2009	2622	2460	2262

3.1.5-ын үргэлжлэл

Он	2015		2016		2017	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	28981	31033	29875	31274	30653	31373
Булган	11552		12512		12616	
Баян-Агт	652	2400	678	2441	680	2538
Баяннуур	663	1205	680	1138	644	1217
Бугат	682	2182	743	1498	854	1423
Бүрэгхангай	855	1871	865	1967	945	1943
Гурван булаг	558	2575	548	2628	576	2643
Дашинчилэн	929	1874	946	1995	980	2057
Могод	521	2164	416	2285	492	2237
Орхон	962	2520	984	2600	975	2620
Рашаант	1571	1570	1471	1694	1608	1607
Сайхан	703	2872	712	2936	721	2941
Сэлэнгэ	1775	1432	1831	1475	1839	1493
Тэшиг	1069	2426	983	2521	1017	2546
Хангал	3352	1196	3573	1038	3599	1105
Хишиг-Өндөр	1149	2005	1113	2043	1080	2078
Хутаг-Өндөр	1988	2741	1820	3015	2027	2925

3.1.6 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумаар, хот, хөдөөгөөр

Он	2009		2010		2011	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	30330	28504	31420	26949	31298	27185
Булган	11221	1175	11638	770	11702	748
Баян-Агт	783	2265	830	2173	754	2281
Баяннуур	857	669	698	961	726	965
Бугат	741	1149	734	1147	636	1183
Бүрэгхангай	867	1539	833	1653	833	1714
Гурван булаг	617	2502	1243	1890	1216	1912
Дашинчилэн	978	1596	1075	1287	1203	1204
Могод	581	2157	579	2104	573	2119
Орхон	985	2027	959	1965	901	1929
Рашаант	1672	1459	1687	1486	1641	1527
Сайхан	1139	2608	1211	2515	1243	2405
Сэлэнгэ	1879	1392	1878	1429	1872	1468
Тэшиг	1038	2476	1030	2373	1052	2379
Хангал	3747	953	3645	877	3620	904
Хишиг-Өндөр	1275	1896	1255	1882	1249	1895
Хутаг-Өндөр	1950	2641	2125	2437	2077	2552

3.1.6-ын үргэлжлэл

Он	2012		2013		2014	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	30294	28357	30096	28792	29821	30513
Булган	12519		12010		11552	850
Баян-Агт	922	2128	726	2350	694	2403
Баяннуур	686	1038	687	1062	696	1120
Бугат	733	1115	755	1256	720	1408
Бүрэгхангай	831	1709	848	1701	902	1842
Гурван булаг	1113	2010	641	2602	566	2580
Дашинчилэн	847	1703	898	1768	952	1830
Могод	578	2099	542	2113	562	2136
Орхон	867	1923	948	2145	851	2623
Рашаант	1016	2148	1646	1522	1520	1634
Сайхан	625	3003	720	2882	1189	2434
Сэлэнгэ	1633	1730	1877	1484	1591	1732
Тэшиг	1072	2352	1024	2391	1089	2421
Хангал	3577	941	3557	970	3031	1506
Хишиг-Өндөр	1227	1877	1208	1924	1446	1732
Хутаг-Өндөр	2048	2581	2009	2622	2460	2262

3.1.6-ын үргэлжлэл

Он	2015		2016		2017	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	28981	31033	29875	31274	30653	31373
Булган	11552		12512		12616	
Баян-Агт	652	2400	678	2441	680	2538
Баяннуур	663	1205	680	1138	644	1217
Бугат	682	2182	743	1498	854	1423
Бүрэгхангай	855	1871	865	1967	945	1943
Гурван булаг	558	2575	548	2628	576	2643
Дашинчилэн	929	1874	946	1995	980	2057
Могод	521	2164	416	2285	492	2237
Орхон	962	2520	984	2600	975	2620
Рашаант	1571	1570	1471	1694	1608	1607
Сайхан	703	2872	712	2936	721	2941
Сэлэнгэ	1775	1432	1831	1475	1839	1493
Тэшиг	1069	2426	983	2521	1017	2546
Хангал	3352	1196	3573	1038	3599	1105
Хишиг-Өндөр	1149	2005	1113	2043	1080	2078
Хутаг-Өндөр	1988	2741	1820	3015	2027	2925

3.1.7 ӨРХИЙН ТОО, сумаар

Он	2003	2004	2005	2006	2007
Бүгд	15425	15109	15016	15332	15491
Булган	3040	3069	3081	3127	3102
Баян-Агт	770	762	749	774	771
Баяннуур	356	302	300	313	332
Бугат	529	533	501	500	565
Бүрэгхангай	663	564	562	580	627
Гурван булаг	909	857	864	859	849
Дашинчилэн	752	717	718	714	713
Могод	748	736	746	746	743
Орхон	945	923	866	945	940
Рашаант	886	891	881	900	892
Сайхан	1081	1010	973	1032	1041
Сэлэнгэ	836	838	832	841	807
Тэшиг	812	8942	861	861	882
Хангал	1083	1046	1099	1141	1228
Хишиг-Өндөр	893	934	903	934	918
Хутаг-Өндөр	1122	1085	1080	1065	1081

3.1.7-ын үргэлжлэл

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	16112	16742	16786	17054	17160
Булган	3264	3296	3299	3356	3338
Баян-Агт	796	830	839	843	858
Баяннуур	361	414	454	466	490
Бугат	582	613	550	602	620
Бүрэгхангай	668	698	729	765	782
Гурван булаг	864	876	891	897	897
Дашинчилэн	741	755	777	798	788
Могод	769	810	803	805	800
Орхон	934	976	970	953	958
Рашаант	877	922	942	940	947
Сайхан	1074	1096	1091	1086	1069
Сэлэнгэ	880	901	915	951	975
Тэшиг	905	954	919	921	941

Хангал	1232	1340	1314	1336	1349
Хишиг-Өндөр	975	1018	1021	1019	1018
Хутаг-Өндөр	1190	1243	1272	1316	1330

3.1.7-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	17549	18227	18227	18791	19115
Булган	3434	3518	3518	3567	3635
Баян-Агт	880	884	884	909	928
Баяннуур	495	513	513	530	532
Бугат	691	803	803	818	872
Бүрэгхангай	815	880	880	934	947
Гурван булаг	950	934	934	948	963
Дашинчилэн	810	827	827	875	891
Могод	794	808	808	843	877
Орхон	1031	1194	1194	1246	1288
Рашаант	950	965	965	981	1000
Сайхан	1058	1091	1091	1111	1108
Сэлэнгэ	992	1013	1013	1035	1051
Тэшиг	901	932	932	974	972
Хангал	1375	1427	1427	1469	1487
Хишиг-Өндөр	1018	1036	1036	1035	1045
Хутаг-Өндөр	1355	1402	1402	1516	1519

3.1.8 ӨРХИЙН ТОО, сумаар, хот, хөдөөгөөр

Он	2003		2004		2005		2006	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	8006	7419	8070	7039	8127	6889	7797	7535
Булган	2790	250	2802	267	2802	279	2816	311
Баян-Агт	244	526	246	516	244	505	244	530
Баяннуур	223	133	177	125	175	125	167	146
Бугат	196	333	181	352	194	307	181	319
Бүрэгхангай	210	453	199	365	232	330	223	357
Гурван булаг	228	681	205	652	203	661	207	652
Дашинчилэн	352	400	360	357	329	389	310	404
Могод	184	564	198	538	285	461	188	558
Орхон	306	639	294	629	253	613	304	641
Рашаант	497	389	504	387	503	378	515	385
Сайхан	382	699	327	683	340	633	347	685
Сэлэнгэ	430	406	437	401	428	404	263	578
Тэшиг	219	593	270	572	236	625	244	617
Хангал	849	234	833	213	863	236	915	226
Хишиг-Өндөр	458	435	447	487	430	473	443	491
Хутаг-Өндөр	438	684	590	495	610	470	430	635

3.1.8-ын үргэлжлэл

Он	2007		2008		2009		2010	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	8176	7315	7844	8268	8544	8198	8817	7969
Булган	2983	119	2938	326	2934	362	2979	320
Баян-Агт	232	539	206	590	223	607	242	597
Баяннуур	178	154	180	181	228	186	209	245
Бугат	215	350	210	372	244	369	189	361
Бүрэгхангай	241	386	257	411	275	423	263	466
Гурван булаг	197	652	330	534	196	680	305	586
Дашинчилэн	287	426	311	430	307	448	404	373
Могод	178	565	186	583	177	633	178	625
Орхон	288	652	294	640	306	670	299	671
Рашаант	496	396	272	605	502	420	517	425
Сайхан	252	791	259	815	338	758	370	721

Сэлэнгэ	406	401	370	510	521	380	518	397
Тэшиг	257	625	36	869	283	671	277	642
Хангал	1000	228	958	274	1046	294	1034	280
Хишиг-Өндөр	410	508	426	549	426	592	428	593
Хутаг-Өндөр	558	523	611	579	538	705	605	667

3.1.8-ын үргэлжлэл

Он	2011		2012		2013		2014	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	9023	8031	8798	8362	9040	8509	8955	9272
Булган	3028	328	3338		3434		3265	253
Баян-Агт	224	619	277	581	226	654	217	667
Баяннуур	218	248	211	279	215	280	220	293
Бугат	220	382	247	373	268	423	265	538
Бүрэгхангай	269	496	277	505	289	526	301	579
Гурван булаг	323	574	343	554	214	736	195	739
Дашинчилэн	500	298	287	501	295	515	305	522
Могод	163	642	182	618	172	622	178	630
Орхон	294	659	287	671	310	721	297	897
Рашаант	524	416	319	628	504	446	478	487
Сайхан	377	709	200	869	232	826	372	719
Сэлэнгэ	544	407	471	504	562	430	538	475
Тэшиг	285	636	296	645	272	629	282	650
Хангал	1039	297	1046	303	1046	329	800	627
Хишиг-Өндөр	420	599	417	601	412	606	491	545
Хутаг-Өндөр	595	721	600	730	589	766	751	651

3.1.8-ын үргэлжлэл

Он	2015		2016		2017	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Бүгд	9208	9019	9136	9655	9247	9868
Булган	3518		3567		3635	
Баян-Агт	217	667	220	689	272	656
Баяннуур	220	293	210	320	203	329
Бугат	265	538	284	534	262	610
Бүрэгхангай	301	579	313	621	331	616
Гурван булаг	195	739	189	759	200	763
Дашинчилэн	305	522	304	571	309	582
Могод	178	630	150	693	163	714
Орхон	297	897	335	911	348	940
Рашаант	478	487	465	516	420	580
Сайхан	372	719	228	883	196	912
Сэлэнгэ	538	475	580	455	527	524
Тэшиг	282	650	272	702	285	687
Хангал	800	627	1076	393	1078	409
Хишиг-Өндөр	491	545	385	650	376	669
Хутаг-Өндөр	751	651	558	958	642	877

3.1.9 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт	68.57	69.29	69.35	70.51	71.28
Эрэгтэй	64.12	66.14	66.68	65.97	66.74
Эмэгтэй	68.75	72.31	72.79	73.52	74.25

3.1.9-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт	71.7	72.3	72.86	73.17	73.3
Эрэгтэй	67.14	67.69	68.15	68.33	68.6
Эмэгтэй	74.69	75.34	76.02	76.49	78.6

3.2 НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

3.2.1 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ

Он	Төрөлт	Нас баралт		Гэрлэлт	Цуцлалт
		Бүгд	Үүнээс нялхсын эндэгдэл		
2008	1250	347	8	604	27
2009	1399	381	16	624	36
2010	1264	415	17	226	82
2011	1336	385	12	292	63
2012	1295	382	7	306	38
2013	1426	363	18	269	51
2014	1432	350	21	267	52
2015	1381	355	17	231	15
2016	1275	405	23	276	38
2017	1239	370	8	365	56

3.2.2 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО, ОНЫ ЭЦЭСТ

Он	Төрөлт	Нас баралт		18, түүнээс дээш насны 1000 хүнд ногдох	
		Бүгд	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл	Гэрлэлтийн тоо	Цуцлалтын тоо
2008	21.6	6	6.4	14.3	0.6
2009	23.8	6.3	11.4	14.5	0.8
2010	21.7	7.1	13.4	5.2	1.9
2011	22.8	6.6	8.9	6.7	1.4
2012	22.1	6.5	5.4	7	0.9
2013	24.2	6.2	12.6	6.1	1.2
2014	23.7	5.8	14.6	5.9	1.2
2015	23	5.9	12.3	5.2	0.3
2016	20.9	6.6	18	6	0.8
2017	20	6	6.5	7.9	1.2

3.2.3 ТӨРӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ, ОНЫ ЭЦЭСТ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
НБТК					
15-19	12.3	26.5	19.2	22.1	23.9
20-24	132.9	148.7	149.4	144.7	145.1
25-29	160.9	159.7	149.5	169.2	157.2
30-34	108.1	121.3	110.3	118.5	108.8
35-39	60.6	66.5	57.9	64.7	73.5
40-44	10	11.7	11.6	12.3	13.2
45-49	1.1	1.6	1.1	0.5	1.6
50+					
ТЕК	21.6	23.8	21.7	22.8	22.1
ТТК	58.5	64.4	59.2	62.2	78.8
ТНК	4.5	5	4.6	4.8	2.6

3.2.3-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
НБТК					
15-19	38.7	35.4	43	37.2	33.1
20-24	159.7	166.8	177	142.2	141.3
25-29	159.8	175.4	155	161.2	145
30-34	136.4	131.4	133	125.6	118.8
35-39	74.6	72	82.1	77.5	81.6
40-44	16.6	14.7	14.2	15.5	16.5
45-49		1.5		0.5	0.5
50+					
ТЕК	24.2	23.7	22.9	21	20.1
ТТК	66.3	65.7	88.1	81.4	78.2
ТНК	4.1	4.2	4.2	3.9	3.8

3.2.4 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ НАС БАРАЛТЫН КОЭФФИЦЕНТ

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	6.2	5.8	5.9	6.6	5.9
0–4	3.4	2.3	0.9	3.5	1.2
5–9	0.8	1.1	0.5	0.6	0.8
10–14	0.2	0.2	0.2	0.9	0.4
15–19	1.1	0.2	1.8	0.9	0.4
20–24	1.6	1.1	0.8	2.4	1.2
25–29	1.7	1.6	1	2.2	1.2
30–34	2.5	2.2	2.2	2	3.3
35–39	2.4	2.6	2.4	2.9	3.2
40–44	5.2	5	3.6	3.8	4.6
45–49	6.5	5.9	6.3	7.2	4.7
50–54	10.8	8.6	6.9	8.1	9.6
55–59	16.2	12.6	15.6	15.9	13.3
60–64	19.1	24	23.8	15.9	16.2
65–69	26	23.9	32.1	28.1	28.7
70+	69.4	68.1	52.9	79.2	72.2

3.2.5 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	1250	1399	1264	1336	1295
Булган	252	307	274	291	306
Баян-Агт	81	95	85	70	67
Баяннуур	38	36	42	44	51
Бугат	32	39	36	23	46
Бүрэгхангай	60	69	64	65	56
Гурван булаг	64	99	62	95	66
Дашинчилэн	53	71	34	58	50
Могод	58	78	54	60	47
Орхон	48	56	60	55	68
Рашаант	59	66	92	74	81
Сайхан	83	79	76	81	79
Сэлэнгэ	57	52	61	57	57
Тэшиг	93	83	63	81	67
Хангал	72	106	89	116	92
Хишиг-Өндөр	68	60	64	56	61
Хутаг-Өндөр	132	103	108	110	101

3.2.5-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	1426	1432	1381	1275	1239
Булган	335	284	304	281	246
Баян-Агт	79	77	63	66	78
Баяннуур	50	69	47	64	44
Бугат	47	26	27	33	42
Бүрэгхангай	56	79	83	58	71
Гурван булаг	82	74	76	64	60
Дашинчилэн	77	73	70	69	61
Могод	63	63	67	43	43
Орхон	61	88	79	68	59
Рашаант	70	77	65	78	71
Сайхан	87	94	69	65	61
Сэлэнгэ	64	75	92	71	67
Тэшиг	79	80	76	79	87
Хангал	101	95	84	89	90
Хишиг-Өндөр	91	66	76	51	64
Хутаг-Өндөр	84	112	103	96	95

3.2.6 НАС БАРАЛТ, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	347	370	415	385	382
Булган	90	99	110	99	101
Баян-Агт	18	17	27	22	15
Баяннуур	4	10	5	6	8
Бугат	7	7	10	9	10
Бүрэгхангай	14	15	16	16	16
Гурван булаг	28	15	25	18	26
Дашинчилэн	13	13	13	14	20
Могод	14	19	22	13	17
Орхон	17	13	16	28	13
Рашаант	14	16	26	22	19
Сайхан	23	24	21	21	22
Сэлэнгэ	20	25	18	20	13

Тэшиг	17	25	22	19	18
Хангал	29	21	30	30	18
Хишиг-Өндөр	13	24	18	20	33
Хутаг-Өндөр	26	27	36	28	33

3.2.6-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	363	350	355	405	370
Булган	100	85	89	83	74
Баян-Агт	23	23	20	17	20
Баяннуур	9	7	9	6	12
Бугат	8	11	18	15	12
Бүрэгхангай	19	14	9	16	15
Гурван булаг	20	17	24	26	21
Дашинчилэн	12	19	18	13	13
Могод	24	12	22	17	16
Орхон	15	15	15	22	18
Рашаант	15	17	16	21	26
Сайхан	31	22	17	26	16
Сэлэнгэ	18	16	12	15	13
Тэшиг	11	12	17	32	23
Хангал	24	32	28	36	33
Хишиг-Өндөр	11	16	21	16	24
Хутаг-Өндөр	23	32	20	44	34

3.2.7 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮН, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	604	624	226	292	306
Булган	148	204	37	63	54
Баян-Агт	25	30	10	9	17
Баяннуур	13	18	6	11	11
Бугат	17	19	1	4	13
Бүрэгхангай	22	15	23	18	12
Гурван булаг	31	32	19	22	23
Дашинчилэн	20	20	5	6	12
Могод	22	27	10	16	13
Орхон	33	26	1	7	7
Рашаант	35	25	19	4	5
Сайхан	44	27	19	13	29
Сэлэнгэ	32	20	11	14	7
Тэшиг	31	37	8	25	30
Хангал	43	65	15	24	28
Хишиг-Өндөр	31	30	16	12	9
Хутаг-Өндөр	57	29	26	44	36

3.2.7-ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	269	269	231	276	365
Булган	52	52	56	56	73
Баян-Агт	11	11	12	8	31
Баяннуур	11	11	6	9	10
Бугат	12	12	6	5	14
Бүрэгхангай	16	17	16	18	18
Гурван булаг	31	31	7	5	6
Дашинчилэн	10	10	14	20	25
Могод	20	19	12	13	14
Орхон	6	6	9	17	13
Рашаант	5	4	24	14	25
Сайхан	24	24	7	10	18
Сэлэнгэ	3	3	6	17	32
Тэшиг	19	19	14	24	12
Хангал	23	24	15	28	26
Хишиг-Өндөр	6	6	8	8	7
Хутаг-Өндөр	20	20	19	24	41

3.2.8 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТ, сумаар

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	51	52	33	38	56
Булган	23	23	15	19	26
Баян-Агт	1	1	1	1	4
Баяннуур	1	1	0	0	0
Бугат	0	0	0	2	1
Бүрэгхангай	1	1	0	1	1
Гурван булаг	0	0	0	1	0
Дашинчилэн	1		0	0	1
Могод	5	5	2	2	0
Орхон	1	1	1	2	0
Рашаант	0	2	3	0	1
Сайхан	4	4	4	2	3
Сэлэнгэ	3	4	1	2	0
Тэшиг	2	2	1	2	3
Хангал	4	4	2	1	6
Хишиг-Өндөр	1	1	0	0	2
Хутаг-Өндөр	2	2	3	3	5

3.2.9 БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	58	50	47	47	55
Булган	23	18	14	13	16
Баян-Агт	2	3	1	1	2
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	0	0	0	0	0
Бүрэгхангай	4	3	3	3	3
Гурван булаг	2	3	6	4	4
Дашинчилэн	1	1	2	1	1
Могод	2	1	0	0	0
Орхон	2	2	2	3	4
Рашаант	1	0	3	4	3
Сайхан	0	0	0	0	2
Сэлэнгэ	4	3	2	1	1
Тэшиг	5	1	0	0	0
Хангал	7	7	5	6	4
Хишиг-Өндөр	3	4	2	2	4
Хутаг-Өндөр	1	3	6	8	10

3.2.9-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	53	35	38	37	34
Булган	10	8	8	8	8
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	0	0	0	0
Бугат	0	0	0	0	0
Бүрэгхангай	3	2	2	1	1
Гурван булаг	4	3	2	4	3
Дашинчилэн	0	1	2	3	1
Могод	0	0	0	0	0
Орхон	4	3	1	4	0
Рашаант	4	2	2	1	1
Сайхан	2	0	4	3	6
Сэлэнгэ	2	1	0	0	0
Тэшиг	2	0	0	0	0
Хангал	4	0	2	2	3
Хишиг-Өндөр	5	3	2	1	0
Хутаг-Өндөр	11	11	12	9	10

3.2.10 ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	885	890	884	843	835
Булган	209	204	204	197	193
Баян-Агт	34	19	62	35	43
Баяннуур	21	19	30	20	23
Бугат	20	18	20	23	20
Бүрэгхангай	51	46	48	36	42
Гурван булаг	86	58	56	46	60
Дашинчилэн	44	38	29	28	23
Могод	39	42	53	32	44
Орхон	18	17	20	26	27
Рашаант	26	54	32	43	52
Сайхан	56	51	67	89	44
Сэлэнгэ	50	38	36	56	37

Тэшиг	63	55	51	53	60
Хангал	69	96	65	68	49
Хишиг-Өндөр	45	78	56	35	29
Хутаг-Өндөр	54	57	55	56	89

3.2.10-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	701	631	676	586	626
Булган	98	70	76	115	113
Баян-Агт	48	39	46	32	44
Баяннуур	16	16	32	7	17
Бугат	19	22	27	25	57
Бүрэгхангай	38	34	26	26	26
Гурван булаг	53	41	50	39	53
Дашинчилэн	27	24	23	23	25
Могод	28	26	29	29	34
Орхон	29	35	35	16	11
Рашаант	44	39	35	31	29
Сайхан	38	28	42	30	23
Сэлэнгэ	31	47	55	19	15
Тэшиг	38	43	37	43	6
Хангал	54	30	31	41	51
Хишиг-Өндөр	38	37	30	19	17
Хутаг-Өндөр	102	100	102	91	105

3.2.11 ӨРХ ТОЛГОЙСОН ЭХ, сумдаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	1682	1766	1783	1822	1866
Булган	421	422	413	418	429
Баян-Агт	39	69	62	73	74
Баяннуур	32	27	34	67	62
Бугат	88	52	56	89	112
Бүрэгхангай	55	36	36	38	59
Гурван булаг	115	117	95	85	85
Дашинчилэн	82	93	98	51	27
Могод	42	40	42	42	12
Орхон	71	64	65	71	57
Рашаант	95	103	127	109	138
Сайхан	74	65	143	143	158
Сэлэнгэ	99	95	55	101	150
Тэшиг	98	81	70	95	105
Хангал	155	176	157	158	151
Хишиг-Өндөр	142	141	141	132	84
Хутаг-Өндөр	74	185	189	150	163

3.2.11-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	1961	1937	1963	1921	1812
Булган	427	720	721	605	554
Баян-Агт	103	81	123	73	117
Баяннуур	42	9	38	27	17
Бугат	61	41	30	9	23
Бүрэгхангай	52	41	45	56	57
Гурван булаг	99	94	83	126	117
Дашинчилэн	30	15	34	117	109
Могод	75	49	27	130	88
Орхон	59	112	93	27	22
Рашаант	145	161	164	174	163
Сайхан	164	116	60	115	94
Сэлэнгэ	148	122	140	118	113
Тэшиг	104	105	73	31	25

Хангал	158	33	27	54	70
Хишиг-Өндөр	127	75	113	87	80
Хутаг-Өндөр	167	163	192	172	163

3.2.12 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ХҮНИЙ ТОО, сумдаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	2296	2509	2559	2541	2770
Булган	655	623	611	614	635
Баян-Агт	67	91	71	104	186
Баяннуур	36	34	43	57	87
Бугат	129	104	100	151	194
Бүрэгхангай	62	41	42	52	80
Гурванбулаг	131	142	121	112	111
Дашинчилэн	153	169	170	82	49
Могод	46	48	51	50	18
Орхон	102	95	97	111	116
Рашаант	126	135	159	144	177
Сайхан	103	109	208	206	201
Сэлэнгэ	126	121	104	107	196
Тэшиг	123	126	108	118	109
Хангал	199	219	200	238	242
Хишиг-Өндөр	154	210	230	193	141
Хутаг-Өндөр	84	242	244	202	228

3.2.12-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	2714	2478	2543	2465	2320
Булган	666	847	849	707	653
Баян-Агт	121	110	139	109	147
Баяннуур	48	11	44	32	24
Бугат	172	57	42	14	36
Бүрэгхангай	60	53	53	59	70
Гурванбулаг	122	120	115	166	145
Дашинчилэн	93	25	38	205	157
Могод	103	73	31	142	132

Орхон	119	148	129	30	24
Рашаант	204	184	192	208	186
Сайхан	198	148	128	166	129
Сэлэнгэ	217	209	226	168	178
Тэшиг	111	131	94	43	28
Хангал	202	48	34	61	86
Хишиг-Өндөр	139	87	151	111	95
Хутаг-Өндөр	239	227	278	244	230

3.2.13 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО, сумдаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	2258	2273	2162	2214	2426
Булган	344	464	489	598	761
Баян-Агт	228	196	196	175	240
Баяннуур	38	36	38	35	41
Бугат	62	50	55	48	46
Бүрэгхангай	166	166	172	166	150
Гурван булаг	127	119	83	95	93
Дашинчилэн	67	73	54	69	79
Могод	111	106	93	82	70
Орхон	90	84	82	69	73
Рашаант	57	57	35	62	72
Сайхан	177	149	127	101	148
Сэлэнгэ	149	124	104	81	97
Тэшиг	153	160	149	130	135
Хангал	141	143	153	157	83
Хишиг-Өндөр	156	142	126	135	113
Хутаг-Өндөр	192	204	206	211	225

3.2.13-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	2209	1992	2401	1796	2196
Булган	410	430	590	271	574
Баян-Агт	243	126	167	109	153
Баяннуур	29	34	39	29	38
Бугат	61	58	62	88	103
Бүрэгхангай	99	91	135	141	137
Гурван булаг	96	106	106	77	51
Дашинчилэн	99	99	107	110	109
Могод	84	84	76	67	65
Орхон	98	105	105	16	33
Рашаант	80	76	77	65	73
Сайхан	168	140	147	94	95
Сэлэнгэ	87	80	90	89	90
Тэшиг	135	147	157	147	147
Хангал	126	76	167	172	145
Хишиг-Өндөр	114	113	111	59	118
Хутаг-Өндөр	280	227	265	262	265

3.3 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

3.3.1 ХҮН АМЫН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, жилийн эцэст

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт хүн ам, мян хүн	57.8	58.8	58.4	58.4	58.7
Хөдөлмөрийн насны хүн ам, мян хүн	37.4	46.8	46.3	39.3	42.7
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам, мян хүн	23.6	27.7	30.7	28.7	29.6
Ажиллагчид, мян хүн	22.5	24.1	26.1	24.9	26.9
Ажилгүй иргэд, мян хүн	3.5	3.6	4.6	3.8	2.7
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	1118	2945	1616	597	211
Эдийн засгийн идэвхигүй хүн ам	13732	19113	15649	10618	13122
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин %	63.2	59.2	66.2	73	69.3
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин %	60.2	51.4	56.2	63.2	63
Ажилгүйдлийн түвшин %	4.7	13.2	15.2	13.4	9.1

3.3.1-ийн үргэжлэл

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт хүн ам, мян хүн	58.8	60.3	60.0	61.1	62.0
Хөдөлмөрийн насны хүн ам, мян хүн	37.5	38.8	36.8	38.9	40.6
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам, мян хүн	28.9	28.0	28.3	28.1	30.7
Ажиллагчид, мян хүн	27.5	25.3	27.0	25.8	27.5
Ажилгүй иргэд, мян хүн	1.4	2.7	1.3	2.3	2.1
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	849	690	467	1082	703
Эдийн засгийн идэвхигүй хүн ам	8700	10736	8522	10792	9854
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин %	76.8	72.3	76.9	72.3	75.7
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин %	73.2	65.3	73.3	66.4	67.6
Ажилгүйдлийн түвшин %	4.7	9.7	4.6	8.2	10.7

3.3.1-ийн үргэжлэл

Үүнээс: эмэгтэй					
Он	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт хүн ам /мян.хүн/	29	29.4	29.1	29.1	22.6
Хөдөлмөрийн насны хүн ам мян.хүн	18.8	24.9	23.1	19.8	21.9
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам мян.хүн	11.9	13.8	14.3	13.1	14.2
Ажиллагчид мян.хүн	11.3	11.9	12.3	11.7	13.1
Ажилгүй иргэд мян.хүн	1.6	1.9	2	1.4	1.1
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо	643	1616	798	249	121
Эдийн засгийн идэвхигүй хүн амын тоо	6907	11111	8845	6782	7790
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин %	63.3	55.5	61.8	65.8	64.5
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин	59.9	47.9	53.1	58.9	59.6
Ажилгүйдлийн түвшин	5.4	13.7	14	10.6	7.7

3.3.1-ийн үргэжлэл

Үүнээс: эмэгтэй					
Он	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт хүн ам /мян.хүн/	29.1	29.7	29.5	30	30.5
Хөдөлмөрийн насны хүн ам мян.хүн	18.8	18.9	19	19.8	19.9
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам мян.хүн	13.9	12.9	13.6	13.5	14
Ажиллагчид мян.хүн	13.4	11.9	13.1	12.5	12.5
Ажилгүй иргэд мян.хүн	0.5	1	0.6	1.1	1.1
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо	475	329	230	534	356
Эдийн засгийн идэвхигүй хүн амын тоо	4935	6004	5377	6275	5950
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин	73.8	68.3	71.7	68.4	70.2
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин	71.2	63.2	68.8	63	62.6
Ажилгүйдлийн түвшин	3.6	7.4	4.1	7.9	10.9

3.3.2 АЖИЛЛАГЧИД, САЛБАРААР, жилийн эцэст

Он	2009	2010	2011	2012
Бүгд	24086	26055	24862	26901
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	12904	14877	15480	16166
Уул уурхай, олборлолт	132	295	352	62
Боловсруулах үйлдвэрлэл	897	673	527	1060
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	344	234	121	131
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	220			63
Барилга	311	805	1070	1072
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар, үйлчилгээ	1701	933	1116	642
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	1097	663	536	363
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	564	388	116	553
Мэдээлэл, холбоо	237	379	56	
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	212	300	173	642
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	313	315		
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа		171	54	113
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1486	2622	1690	2709
Боловсрол	2261	2103	2316	2350

Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	736	735	1196	794
Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам	0	118	59	56
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	566	338		125
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа				
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	105	106		

3.3.2-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016
Бүгд	27489	25354	27012	25860
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	17358	15902	17402	17717
Уул уурхай, олборлолт	39	128	43	129
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1180	735	408	397
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	312	245	81	156
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	190	45	159	
Барилга	848	836	451	520
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар, үйлчилгээ	1235	1258	1102	646
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	771	650	450	462
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	754	477	360	222
Мэдээлэл, холбоо	119	81	254	167
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	203	167	287	119
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	212	206	311	172
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	31	113	44	
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1103	1597	2150	1291
Боловсрол	1999	1944	2120	2111
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	797	623	1041	1322
Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам	177	188	153	205
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	118	79	156	177
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	43			
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа		80	40	47

3.3.3 16 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар

Он	2009	2010	2011	2012
Бүгд	24086	26055	24862	26901
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	12904	14877	15480	16166
Уул уурхай, олборлолт	132	295	352	62
Боловсруулах үйлдвэрлэл	897	673	527	1060
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	344	234	121	131
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	220			63
Барилга	311	805	1070	1072
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар, үйлчилгээ	1701	933	1116	642
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	1097	663	536	363
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	564	388	116	553
Мэдээлэл, холбоо	237	379	56	
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	212	300	173	642
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	313	315		
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа		171	54	113
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1486	2622	1690	2709
Боловсрол	2261	2103	2316	2350
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	736	735	1196	794
Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам		118	59	56
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	566	338		125
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа				
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	105	106		

3.3.3-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016
Бүгд	27489	25354	27012	25860
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	17358	15902	17402	17717
Уул уурхай, олборлолт	39	128	43	129
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1180	735	408	397
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	312	245	81	156
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	190	45	159	
Барилга	848	836	451	520
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар, үйлчилгээ	1235	1258	1102	646
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	771	650	450	462
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	754	477	360	222
Мэдээлэл, холбоо	119	81	254	167
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	203	167	287	119
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	212	206	311	172
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	31	113	44	
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	1103	1597	2150	1291
Боловсрол	1999	1944	2120	2111
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	797	623	1041	1322
Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам	177	188	153	205
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	118	79	156	177
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	43			
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа		80	40	47

3.4 БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ УРЛАГ

3.4.1 БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА, хичээлийн жилийн эхэнд

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Ерөнхий боловсролын сургууль–бүгд	24	24	24	23	22
Бага	4	4	4	4	3
Суурь	9	9	9	9	9
Ахлах	11	11	11	10	10
Орой, эчнээ ангитай ерөнхий боловсролын сургууль	3	1	1	1	–
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв–Бүгд	1	1	2	2	2
Төрийн өмчийн:					
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	1	1	2	2	2

3.4.1–ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Ерөнхий боловсролын сургууль–бүгд	22	22	22	22	21
Бага	3	3	3	3	2
Суурь	9	8	7	5	5
Ахлах	10	11	12	14	14
Орой, эчнээ ангитай ерөнхий боловсролын сургууль	–	–	–	–	–
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв–Бүгд	2	2	2	2	2
Төрийн өмчийн:					
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	2	2	2	2	2

3.4.2 БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	11929	11327	11012	10528	10093
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	11191	10714	10329	9852	9418
Үүнээс: эмэгтэй	5547	5301	5094	4844	4643
Бага	4889	5193	5034	4725	4323
Дунд	4636	4086	3809	3475	2973
Ахлах	1666	1435	1486	1652	2122
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	666	613	650	652	675
Төрийн өмчийн:					
Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв Дээд сургууль, коллеж Их сургууль	666	613	650	652	675

3.4.2-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	9700	9580	9957	10175	10371
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	9212	9056	9381	9726	9862
Үүнээс: эмэгтэй	4549	4496	4714	4848	4892
Бага	4250	4406	4813	5116	5309
Дунд	3105	2974	2586	2982	3032
Ахлах	1857	1676	1982	1628	1521
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	488	524	576	449	509
Төрийн өмчийн:					
Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв Дээд сургууль, коллеж Их сургууль	488	524	576	449	509

3.4.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ТӨГСӨГЧИД, хичээлийн жилийн эхэнд

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	702	691	712	708	727
Үүнээс: эмэгтэй	576	571	591	579	597
Цэцэрлэгийн	96	97	99	99	106
Үүнээс: эмэгтэй	93	95	97	95	103
Ерөнхий боловсролын сургуулийн	573	563	569	556	572
Үүнээс: эмэгтэй.	463	456	466	454	466
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн	33	31	44	53	49
Үүнээс: эмэгтэй	20	20	28	30	28

3.4.3-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	717	707	719	732	759
Үүнээс: эмэгтэй	578	570	588	603	625
Цэцэрлэгийн	107	111	118	121	123
Үүнээс: эмэгтэй	104	109	115	118	118
Ерөнхий боловсролын сургуулийн	561	551	555	573	597
Үүнээс: эмэгтэй.	447	435	444	461	483
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн	49	45	46	38	39
Үүнээс: эмэгтэй	27	26	29	24	24

3.4.4 1000 ХҮНД НОГДОХ БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	206.1	192.5	188.7	180	172.1
Ерөнхий боловсролын сургуульд	11.5	10.4	11.1	11.1	11.5
Орой, эчнээ ангид	1.2		0.6	0.4	
Мэргэжлийн анхан, дунд	193.4	182.1	177	168.5	160.6

3.4.4-ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	164.7	158.8	165.9	166.4	167.2
Ерөнхий боловсролын сургуульд	8.3	8.7	9.6	7.3	8.2
Орой, эчнээ ангид					
Мэргэжлийн анхан, дунд	156.4	150.1	156.3	159.1	159

3.4.5 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Цэцэрлэгийн тоо	24	24	24	24	24
Өмчийн хэлбэр					
төрийн	24	24	24	24	24
хувийн					
Бүлгийн тоо	123	142	137	140	142
Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагчид- Бүгд, мян.хүүхэд	2888	3586	3574	3815	3694
Үүнээс: эмэгтэй	1450	1778	1873	1901	1853
Үндсэн сургалт	2012	2166	2294	2426	2718
Үүнээс: эмэгтэй	1019	1037	1197	1202	1385
Хувилбарт сургалт	876	1420	1280	1389	976
Үүнээс: эмэгтэй	431	741	676	699	468
Нийт ажиллагчид	342	357	361	364	391
Үүнээс: эмэгтэй	274	288	292	292	316
Үндсэн багш	96	97	99	99	106
Үүнээс: эмэгтэй	93	95	97	95	103
Туслах багш	85	87	90	90	100
Үүнээс: эмэгтэй	85	87	90	90	100
Бусад ажиллагчид	136	145	145	148	155
Үүнээс: эмэгтэй	71	78	78	80	83

3.4.5-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Цэцэрлэгийн тоо	24	25	23	23	22
Өмчийн хэлбэр					
төрийн	24	24	23	23	22
хувийн		1			
Бүлгийн тоо	148	147	154	150	152
Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагчид- Бүгд, мян.хүүхэд	4073	4177	4167	4138	4308
Үүнээс: эмэгтэй	2013	2048	2043	2038	2098
Үндсэн сургалт	2847	2977	3025	3073	3133
Үүнээс: эмэгтэй	1393	1487	1501	1540	1541
Хувилбарт сургалт	1226	1200	1142	1065	1175
Үүнээс: эмэгтэй	620	561	542	498	557
Нийт ажиллагчид	397	402	407	415	427
Үүнээс: эмэгтэй	319	334	338	344	353
Үндсэн багш	107	111	118	121	123
Үүнээс: эмэгтэй	104	109	115	118	118
Туслах багш	99	103	107	106	109

Үүнээс: эмэгтэй	99	103	107	106	109
Бусад ажиллагчид	161	157	153	158	162
Үүнээс: эмэгтэй	86	91	87	90	93

3.4.6 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, БАГШИЙН ТОО, СУМААР ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ЭХЭНД

Он	Цэцэрлэг			Багш		
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Бүгд	24	24	24	96	97	99
Булган	7	7	7	37	37	37
Баян-Агт	1	1	1	2	3	3
Баяннуур	1	1	1	3	3	3
Бугат	1	1	1	1	1	2
Бүрэгхангай	1	1	1	2	2	2
Гурван булаг	1	1	1	3	3	3
Дашинчилэн	1	1	1	3	4	4
Могод	1	1	1	2	2	3
Орхон	1	1	1	3	3	3
Рашаант	1	1	1	5	4	4
Сайхан	2	2	2	3	3	3
Сэлэнгэ	1	1	1	8	8	8
Тэшиг	1	1	1	3	4	4
Хангал	2	2	2	10	10	10
Хишиг-Өндөр	1	1	1	5	5	5
Хутаг-Өндөр	1	1	1	6	5	5

3.4.6-ын үргэжлэл

Он	Цэцэрлэг			Багш		
	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	24	24	24	99	106	107
Булган	7	7	7	37	38	38
Баян-Агт	1	1	1	3	4	4
Баяннуур	1	1	1	3	4	4
Бугат	1	1	1	2	2	2
Бүрэгхангай	1	1	1	2	2	2
Гурван булаг	1	1	1	3	3	3
Дашинчилэн	1	1	1	3	4	4
Могод	1	1	1	3	3	3
Орхон	1	1	1	3	3	3
Рашаант	1	1	1	5	4	4
Сайхан	2	2	2	4	5	5

Сэлэнгэ	1	1	1	8	8	8
Тэшиг	1	1	1	4	4	5
Хангал	2	2	2	10	10	10
Хишиг-Өндөр	1	1	1	4	5	5
Хутаг-Өндөр	1	1	1	5	7	7

3.4.6-ын үргэжлэл

Он	Цэцэрлэг			Багш		
	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Бүгд	25	23	23	111	118	121
Булган	8	6	6	39	36	36
Баян-Агт	1	1	1	4	4	5
Баяннуур	1	1	1	4	4	5
Бугат	1	1	1	2	2	2
Бүрэгхангай	1	1	1	4	4	5
Гурван булаг	1	1	1	3	4	4
Дашинчилэн	1	1	1	4	6	6
Могод	1	1	1	3	3	3
Орхон	1	1	1	3	3	3
Рашаант	1	1	1	4	4	5
Сайхан	2	2	2	4	4	4
Сэлэнгэ	1	1	1	8	9	8
Тэшиг	1	1	1	5	8	8
Хангал	2	2	2	10	10	10
Хишиг-Өндөр	1	1	1	5	6	5
Хутаг-Өндөр	1	1	1	9	11	12

3.4.6-ын үргэжлэл

Он	Цэцэрлэг		Багш	
	2017/2018		2017/2018	
Бүгд	22		123	
Булган	6		36	
Баян-Агт	1		4	
Баяннуур	1		5	
Бугат	1		2	
Бүрэгхангай	1		5	
Гурван булаг	1		4	
Дашинчилэн	1		6	
Могод	1		3	
Орхон	1		3	
Рашаант	1		6	
Сайхан	1		5	
Сэлэнгэ	1		9	

Тэшиг	1	8
Хангал	2	10
Хишиг-Өндөр	1	5
Хутаг-Өндөр	1	12

3.4.7 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГ, ХАМРАГДСАН ХҮҮХЭД, насны бүлгээр

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Цэцэрлэгийн бүлгийн тоо-бүгд	123	142	137
Цэцэрлэг	86	90	90
Ясли	4	2	2
Бага	23	23	24
Дунд	11	17	19
Ахлах	19	17	16
Бэлтгэл	18	19	19
Холимог	11	12	10
Хувилбарт сургалт	37	52	47
Ээлжийн	9	14	15
Нүүдлийн	28	38	32
Явуулын			
СӨБ-д хамрагдсан хүүхэд-бүгд	2888	3586	3574
2 нас хүртэл	200	205	285
2 нас	479	571	606
3-5 нас	2050	2701	2544
6 нас	159	109	139
Үүнээс: малчдын хүүхдийн тоо	958	921	992
2 нас хүртэл	5	23	9
2 нас	81	128	112
3-5 нас	361	725	784
6 нас	511	45	87

3.4.7-ын үргэжлэл

Он	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Цэцэрлэгийн бүлгийн тоо-бүгд	140	142	148
Цэцэрлэг	89	98	98
Ясли		2	2
Бага	26	24	24
Дунд	16	21	17
Ахлах	18	21	21
Бэлтгэл	19	20	23
Холимог	10	10	11
Хувилбарт сургалт	51	44	50
Ээлжийн	9	3	4
Нүүдлийн	42	41	46
Явуулын			
СӨБ-д хамрагдсан хүүхэд-бүгд	3815	3694	4073
2 нас хүртэл	197	168	141
2 нас	855	681	800
3-5 нас	2625	2791	3034
6 нас	138	54	98
Үүнээс: малчдын хүүхдийн тоо	1081	1287	1540
2 нас хүртэл	13	24	6
2 нас	173	152	236
3-5 нас	815	1072	1207
6 нас	80	39	91

3.4.7-ын үргэжлэл

Он	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Цэцэрлэгийн бүлгийн тоо-бүгд	147	154	150	152
Цэцэрлэг	102	106	105	106
Ясли	2			
Бага	21	21	20	23
Дунд	18	18	19	22
Ахлах	20	23	23	22
Бэлтгэл	27	24	25	21
Холимог	14	20	18	18
Хувилбарт сургалт	45	48	45	46

Ээлжийн	4			
Нүүдлийн	41	48	45	46
Явуулын				
СӨБ-д хамрагдсан хүүхэд-бүгд	4177	4167	4138	4308
2 нас хүртэл	59	17	10	
2 нас	791	900	828	862
3-5 нас	3198	3089	3180	3266
6 нас	129	161	120	180
Үүнээс: малчдын хүүхдийн тоо	1564	1517	1518	1732
2 нас хүртэл		3	2	
2 нас	234	272	239	292
3-5 нас	1203	1087	1165	1268
6 нас	127	155	112	172

3.4.8 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, төрлөөр

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	342	357	361	364	391
Эрхлэгч	23	22	21	21	21
Арга зүйч	2	6	6	6	9
Үндсэн багш	96	97	99	99	106
Туслах багш	85	87	90	90	100
Бусад ажиллагчид	136	145	145	148	155

3.4.8-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	397	402	407	415	427
Эрхлэгч	21	22	20	20	20
Арга зүйч	9	9	9	10	13
Үндсэн багш	107	111	118	121	123
Туслах багш	99	103	107	106	109
Бусад ажиллагчид	161	157	153	158	162

3.4.9 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА, сумаар

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	24	24	24	24	24
Булган	7	7	7	7	7
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	1	1	1	1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	2	2	2	2	2
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	2	2	2	2	2
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	1	1	1	1	1

3.4.9-ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	24	24	23	23	22
Булган	7	7	6	6	6
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	1	1	1	1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	2	2	2	2	1
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	2	2	2	2	2
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	1	1	1	1	1

3.4.10 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГАД ХАМРАГДСАН ХҮҮХЭД, сумаар

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	2888	3586	3574	3815	3694
Булган	795	913	864	876	895
Баян-Агт	98	115	177	197	157
Баяннуур	94	141	138	152	147
Бугат	96	125	138	107	114
Бүрэгхангай	102	140	150	128	143
Гурван булаг	117	185	153	214	133
Дашинчилэн	135	138	150	186	186
Могод	67	113	174	140	114
Орхон	92	146	96	178	154
Рашаант	175	149	164	205	195
Сайхан	152	265	250	250	196
Сэлэнгэ	179	221	250	250	277
Тэшиг	123	301	250	287	248
Хангал	247	256	253	291	308
Хишиг-Өндөр	241	186	186	199	209
Хутаг-Өндөр	175	192	181	155	218

3.4.10-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	4073	4177	4167	4138	4308
Булган	965	980	916	938	990
Баян-Агт	212	171	181	152	178
Баяннуур	127	134	155	170	151
Бугат	120	140	180	132	115
Бүрэгхангай	142	157	161	165	163
Гурван булаг	199	202	166	179	185
Дашинчилэн	202	209	253	242	266
Могод	143	156	171	160	175
Орхон	155	186	196	200	174
Рашаант	197	187	196	214	215
Сайхан	237	226	176	183	194
Сэлэнгэ	260	244	224	221	257

Тэшиг	262	284	288	279	302
Хангал	308	309	287	299	279
Хишиг-Өндөр	223	199	259	243	253
Хутаг-Өндөр	321	375	358	361	411

3.4.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Хөгжлийн берхшээлтэй сурагчид, тоо	381	418	315	227	241
Бага	151	187	157	109	107
Дунд	177	178	128	89	89
Ахлах	53	53	30	29	45
Хамран сургалтын бохир жин					
Бага /1-5-р анги/	77.1	84.8	85.2	83.8	79.2
Дунд /6-9-р анги/	95.3	87.2	82.8	76.8	68
Ахлах 1-9-р анги/	85	85.9	84.1	80.7	74.2
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд, тоо	39	28	23	16	16
Үүнээс: эмэгтэй	21	11	11	6	6
Сургууль завсардалтын хувь	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2
Багш, тоо	573	563	569	556	572
Үүнээс: эмэгтэй	463	456	466	454	466
Бага ангийн	183	190	194	183	183
Дунд ангийн	249	247	256	261	259
Ахлах ангийн	131	126	119	112	130
1-р ангид шинээр элсэгчид, мян. хүүхэд	1112	902	781	773	844
Үүнээс: эмэгтэй	520	444	376	367	398
Дотуур байранд амьдардаг сурагчид, тоо	1889	1906	1873	1778	1726
Үүнээс: эмэгтэй	951	993	940	874	851
ЕБС-ийг төгсөгчид, тоо		2001	1992	1984	2023
Үүнээс: өдрөөр	730	1925	1934	1866	1761
эмэгтэй	382	1036	988	959	931
9-р анги	453	1161	1229	1076	883
11-р анги	277	764	705	790	878

3.4.11-ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Хөгжлийн берхшээлтэй сурагчид, тоо	203	194	174	160	133
Бага	94	89	87	84	60
Дунд	79	81	46	43	43
Ахлах	30	24	41	33	30
Хамран сургалтын бохир жин					
Бага /1–5–р анги/	94.2	91.8	90.1	89.9	87.8
Дунд /6–9–р анги/	78.9	79.1	74.1	86.9	89.2
Ахлах 1–9–р анги/	87.1	86.2	83.8	88.8	88.3
Сургуулиас завсардсан 6–14 насны хүүхэд, тоо	6			9	17
Үүнээс: эмэгтэй	2			4	6
Сургууль завсардалтын хувь	0.1			0.1	0.1
Багш, тоо	561	551	555	573	597
Үүнээс: эмэгтэй	447	435	444	461	483
Бага ангийн	180	175	187	202	207
Дунд ангийн	239	248	277	245	250
Ахлах ангийн	142	128	91	126	140
1–р ангид шинээр элсэгчид, мян. хүүхэд	1032	1070	1196	1068	1107
Үүнээс: эмэгтэй	531	523	578	510	535
Дотуур байранд амьдардаг сурагчид, тоо	1635	1571	1593	1714	1794
Үүнээс: эмэгтэй	800	780	842	874	919
ЕБС–ийг төгсөгчид, тоо	1904	1592	1162	1483	1655
Үүнээс: өдрөөр	1749	1462	916	1356	1556
эмэгтэй	881	722	477	733	802
9–р анги	934	1072	319	708	828
11–р анги	815	390	597	648	728

3.4.12-ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ, сумаар

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	24	24	24	23	22
Булган	4	4	4	3	3
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	2	2	2	1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	2	2	2	2	2
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	2	2	2	2	2
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	3	3	3	3	3

3.4.12-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	22	22	22	22	21
Булган	3	3	3	3	3
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	1	1	1	1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	2	2	2	2	1
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	2	2	2	2	2
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	3	3	3	3	3

3.4.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧИД, СУМААР, ХИЧЭЭЛИЙН ЖИЛИЙН ЭХЭНД

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	1123	904	788	780	847
Булган	266	229	202	219	246
Баян-Агт	30	36	43	45	59
Баяннуур	29	21	26	28	23
Бугат	16	15	16	9	16
Бүрэгхангай	21	28	19	18	24
Гурван булаг	82	48	36	37	49
Дашинчилэн	50	45	44	43	46
Могод	83	45	35	33	23
Орхон	21	19	11	12	14
Рашаант	82	49	47	57	65
Сайхан	82	40	41	40	39
Сэлэнгэ	61	36	38	25	34
Тэшиг	83	52	57	53	59
Хангал	63	85	49	53	48
Хишиг-Өндөр	78	61	46	39	38
Хутаг-Өндөр	76	95	78	69	64

3.4.13-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	1034	1077	1199	1071	1110
Булган	242	267	310	288	258
Баян-Агт	45	59	59	62	57
Баяннуур	48	37	30	55	33
Бугат	16	22	25	14	25
Бүрэгхангай	22	24	39	43	47
Гурван булаг	70	57	81	49	77
Дашинчилэн	48	61	70	40	66
Могод	53	49	52	25	44
Орхон	13	22	23	24	17
Рашаант	88	77	76	96	75
Сайхан	62	60	63	45	58
Сэлэнгэ	52	40	50	46	36
Тэшиг	54	87	67	60	80
Хангал	92	59	95	87	85
Хишиг-Өндөр	67	50	55	52	45
Хутаг-Өндөр	62	106	104	85	107

3.4.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ӨДРӨӨР СУРАГЧИД, сумаар, хичээлийн жилийн эхэнд

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	11191	10714	10329	9852	9418
Булган	3117	2957	2889	2846	2833
Баян-Агт	379	382	366	346	320
Баяннуур	262	278	251	242	199
Бугат	186	186	166	148	128
Бүрэгхангай	220	227	229	198	172
Гурван булаг	725	687	653	578	556
Дашинчилэн	633	598	574	546	550
Могод	405	397	397	363	300
Орхон	172	181	167	145	124
Рашаант	871	843	784	766	751
Сайхан	556	533	499	463	394
Сэлэнгэ	667	567	545	485	473
Тэшиг	540	512	507	495	475
Хангал	866	858	790	771	697
Хишиг-Өндөр	743	681	664	633	642
Хутаг-Өндөр	849	827	848	827	804

3.4.14-ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	9212	9056	9381	9726	9862
Булган	2709	2621	2734	2746	2701
Баян-Агт	325	383	429	474	495
Баяннуур	242	254	240	288	270
Бугат	128	128	139	149	158
Бүрэгхангай	167	174	207	288	330
Гурван булаг	556	531	562	562	591
Дашинчилэн	539	512	507	510	510
Могод	314	326	329	318	324
Орхон	121	119	131	152	147
Рашаант	737	692	692	712	715
Сайхан	390	406	452	471	479
Сэлэнгэ	422	394	406	415	404

Тэшиг	456	497	488	536	591
Хангал	714	672	716	746	725
Хишиг-Өндөр	628	576	560	538	556
Хутаг-Өндөр	764	771	789	821	866

3.4.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТ ГАРГАСАН ХҮҮХЭД, сумаар

Он	Хүсэлт гаргасан хүүхэд				
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	1991	1999	1957	1778	1726
Булган	245	253	244	256	282
Баян-Агт	100	102	107	110	83
Баяннуур	71	88	99	68	70
Бугат	61	57	50	35	28
Бүрэгхангай	54	60	50	40	36
Гурван булаг	60	73	78	55	45
Дашинчилэн	80	56	70	70	77
Могод	86	88	80	82	64
Орхон	55	55	55	48	45
Рашаант	150	155	165	152	138
Сайхан	230	250	210	186	180
Сэлэнгэ	160	150	124	105	110
Тэшиг	115	115	110	110	100
Хангал	137	159	154	134	129
Хишиг-Өндөр	140	120	131	109	135
Хутаг-Өндөр	247	218	230	218	204

3.4.15-ын үргэжлэл

Он	Хүсэлт гаргасан хүүхэд				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	1635	1598	1593	1237	1822
Булган	275	225	268	29	216
Баян-Агт	97	96	96	111	99
Баяннуур	74	82	74	84	70
Бугат	24	32	29	33	39
Бүрэгхангай	47	44	55	115	102
Гурван булаг	45	42	47	24	43
Дашинчилэн	67	64	59	59	55
Могод	66	65	53	66	77
Орхон	28	32	42	57	50
Рашаант	127	134	130	110	151
Сайхан	165	175	180	129	205
Сэлэнгэ	75	103	95		95
Тэшиг	100	85	0	102	115
Хангал	127	124	131	60	133
Хишиг-Өндөр	131	117	124	50	116
Хутаг-Өндөр	187	178	210	208	256

3.4.18 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙГ ӨДРӨӨР СУРАЛЦАН ТӨГСӨГЧИД, сумаар, хичээлийн жилийн эхэнд

Он	9-р анги				
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	1056	1161	1229	1076	883
Булган	252	313	322	267	215
Баян-Агт	38	57	50	47	40
Баяннуур	18	52	33	31	13
Бугат	24	32	16	17	14
Бүрэгхангай	26	24	37	29	21
Гурван булаг	72	66	83	69	60
Дашинчилэн	60	65	66	69	33
Могод	46	28	51	54	25
Орхон	24	28	21	19	10

Рашаант	82	92	99	79	77
Сайхан	45	66	52	68	56
Сэлэнгэ	69	58	91	47	31
Тэшиг	57	44	52	41	52
Хангал	93	110	90	81	78
Хишиг-Өндөр	80	58	73	86	63
Хутаг-Өндөр	70	68	93	72	95

3.4.18-ын үргэжлэл

Он	9-р анги				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	934	1072	319	708	828
Булган	248	256	84	158	205
Баян-Агт	29	51		30	39
Баяннуур	26	42		31	23
Бугат	26	20		17	13
Бүрэгхангай	27	22		24	33
Гурван булаг	40	81	23	51	44
Дашинчилэн	56	63		42	40
Могод	43	38	38	30	37
Орхон	18	17		20	10
Рашаант	77	75	30	46	47
Сайхан	45	54	40	25	34
Сэлэнгэ	54	60	21	27	29
Тэшиг	44	66	24	52	44
Хангал	92	82		63	73
Хишиг-Өндөр	42	69	39	29	61
Хутаг-Өндөр	67	76	20	63	96

3.4.18-ын үргэжлэл

Он	11-р анги				
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	907	764	705	790	878
Булган	427	370	337	399	413
Баян-Агт	-	-	-	-	-
Баяннуур	-	-	-	-	-
Бугат	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	-	-	-	-	-
Гурван булаг	55	49	61	46	62
Дашинчилэн	69	73	52	74	68
Могод	-	-	-	-	-
Орхон	-	-	-	-	-
Рашаант	67	68	50	67	74
Сайхан	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	79	41	46	34	72
Тэшиг	-	-	-	-	-
Хангал	65	60	55	73	56
Хишиг-Өндөр	79	62	56	44	66
Хутаг-Өндөр	66	41	48	53	67

3.4.18-ын үргэжлэл

Он	11-р анги				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	815	390	597	648	728
Булган	372	167	257	310	313
Баян-Агт	-	12	24	23	33
Баяннуур	-	-	-	-	-
Бугат	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	-	-	-	-	-
Гурван булаг	54	20	42	23	52
Дашинчилэн	79	30	32	54	42
Могод	-	-	-	-	-
Орхон	-	-	-	-	-
Рашаант	61	48	50	47	56
Сайхан	-	-	-	18	31

Сэлэнгэ	48	17	27	38	45
Тэшиг	-	-	-	-	-
Хангал	59	19	48	57	48
Хишиг-Өндөр	90	42	52	38	53
Хутаг-Өндөр	52	35	65	40	55

3.4.19 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАГЧ, БАГШИЙН ХАРЬЦАА, сумдаар хичээлийн жилийн эхэнд

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	11191	10714	10329	9852	9418
Булган	3117	2957	2889	2846	2833
Баян-Агт	379	382	366	346	320
Баяннуур	262	278	251	242	199
Бугат	186	186	166	148	128
Бүрэгхангай	220	227	229	198	172
Гурван булаг	725	687	653	578	556
Дашинчилэн	633	598	574	546	550
Могод	405	397	397	363	300
Орхон	172	181	167	145	124
Рашаант	871	843	784	766	751
Сайхан	556	533	499	463	394
Сэлэнгэ	667	567	545	485	473
Тэшиг	540	512	507	495	475
Хангал	866	858	790	771	697
Хишиг-Өндөр	743	681	664	633	642
Хутаг-Өндөр	849	827	848	827	804

3.4.19-ийн үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд	9212	9056	9381	9726	9862
Булган	2709	2621	2734	2746	2701
Баян-Агт	325	383	429	474	495
Баяннуур	242	254	240	288	270
Бугат	128	128	139	149	158
Бүрэгхангай	167	174	207	288	330
Гурван булаг	556	531	562	562	591
Дашинчилэн	539	512	507	510	510
Могод	314	326	329	318	324
Орхон	121	119	131	152	147
Рашаант	737	692	692	712	715
Сайхан	390	406	452	471	479
Сэлэнгэ	422	394	406	415	404
Тэшиг	456	497	488	536	591
Хангал	714	672	716	746	725
Хишиг-Өндөр	628	576	560	538	556
Хутаг-Өндөр	764	771	789	821	866

3.4.19-ийн үргэжлэл

Он	Бага				
	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд					
Булган	1151	1240	1219	1175	1141
Баян-Агт	187	210	207	210	199
Баяннуур	128	134	150	151	118
Бугат	103	102	100	71	67
Бүрэгхангай	110	120	121	106	99
Гурван булаг	315	322	300	274	239
Дашинчилэн	230	244	252	235	216
Могод	221	247	250	222	188
Орхон	80	100	98	85	78
Рашаант	390	382	340	324	312
Сайхан	318	314	287	262	231
Сэлэнгэ	249	255	263	217	183

Тэшиг	324	344	330	316	296
Хангал	359	424	385	351	311
Хишиг-Өндөр	300	297	292	292	265
Хутаг-Өндөр	424	458	440	434	380

3.4.19-ийн үргэжлэл

Он	Бага				
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Бүгд					
Булган	1114	1135	1233	1292	1285
Баян-Агт	215	232	260	282	271
Баяннуур	143	156	159	185	178
Бугат	69	82	92	95	101
Бүрэгхангай	95	105	140	179	198
Гурван булаг	243	243	287	303	325
Дашинчилэн	219	231	253	253	278
Могод	168	177	202	192	210
Орхон	63	71	85	98	101
Рашаант	318	340	356	394	400
Сайхан	215	237	259	261	276
Сэлэнгэ	168	176	186	205	211
Тэшиг	262	304	312	316	342
Хангал	340	313	368	399	416
Хишиг-Өндөр	256	238	236	247	259
Хутаг-Өндөр	362	366	385	415	458

3.4.20 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ҮНДСЭН БАГШ, БОЛОВСРОЛЫН ЗЭРЭГ, НАС, АЖИЛЛАСАН ЖИЛЭЭР

Он	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Үндсэн багш	573	568	569	556	572
Боловсролын зэргээр					
Доктор	0	0	0	0	0
Магистер	26	29	30	37	41
Бакалавр	374	362	388	394	441
Диплом	143	150	135	122	85
Бусад	30	27	16	3	5
Насны бүлгээр					
30 нас хүртэл	191	208	187	197	184
30–39 нас	161	163	185	186	210
40–49 нас	129	134	124	116	108
50–59 нас	81	62	69	54	69
60, түүнээс дээш	11	1	4	3	1
Ажилласан жилээр					
1 жил хүртэл	24	31	27	29	24
1–5 жил	152	148	152	140	136
6–10 жил	104	107	107	116	137
11–15 жил	79	67	85	84	84
16–20 жил	42	45	50	51	59
21–25 жил	74	85	61	51	51
25, түүнээс дээш	98	85	87	85	81

3.4.20-ын үргэжлэл

Он	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Үндсэн багш	561	551	555	573	597
Боловсролын зэргээр					
Доктор	0	0	0	0	0
Магистер	43	40	49	40	40
Бакалавр	436	434	430	466	503
Диплом	82	72	72	63	52
Бусад	0	5	4	4	2
Насны бүлгээр					
30 нас хүртэл	163	156	158	166	188

30–39 нас	216	223	209	208	210
40–49 нас	105	98	112	127	134
50–59 нас	76	74	76	71	65
60, түүнээс дээш	1	0	0	1	0
Ажилласан жилээр					
1 жил хүртэл	14	0	35	41	44
1–5 жил	150	177	160	153	170
6–10 жил	132	145	113	113	116
11–15 жил	83	84	80	92	89
16–20 жил	56	53	55	63	65
21–25 жил	38	27	19	25	37
25, түүнээс дээш	88	65	93	86	76

3.4.21 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Номын сан	1	1	1	1	1
Номын фонд, ш	9580	9600	9610	9613	9701
1000 хүнд ногдох номын тоо, ширхэг	165.5	163.2	164.6	164.4	165.4
Байнгын уншигчид,хүн.тоо	510	530	525	520	540

3.4.21–ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Номын сан	1	1	1	1	1
Номын фонд, ш	9733	9757	9791	9810	9922
1000 хүнд ногдох номын тоо, ширхэг	165.3	161.7	163.1	160.4	160
Байнгын уншигчид,хүн.тоо	520	520	545	540	560

3.4.22 СОЁЛ УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН НИЙТ АЖИЛЧИД, төрлөөр

Байгууллага	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	72	72	77	77	77
Театр	52	52	52	52	52
Мүзей	11	11	11	11	11
Номын сан	9	9	9	9	9
Соёлын төв			5	5	5

3.4.22-ын үргэжлэл

Байгууллага	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	77	77	79	79	80
Театр	52	52	52	52	52
Мүзей	11	11	11	11	11
Номын сан	9	9	9	9	9
Соёлын төв	5	5	7	7	8

3.4.23 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗЭГЧИД, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	44430	44430	44430	44430	44430
Булган	18339	18339	18339	18339	18339
Баян-Агт	1000	1000	1000	1000	1000
Баяннуур	3000	3000	3000	3000	3000
Бугат	1000	1000	1000	1000	1000
Бүрэгхангай	1790	1790	1790	1790	1790
Гурван булаг	1000	1000	1000	1000	1000
Дашинчилэн	2500	2500	2500	2500	2500
Могод	1000	1000	1000	1000	1000
Орхон	1901	1901	1901	1901	1901
Рашаант	2300	2300	2300	2300	2300
Сайхан	1500	1500	1500	1500	1500
Сэлэнгэ	2600	2600	2600	2600	2600
Тэшиг	1000	1000	1000	1000	1000
Хангал	1000	1000	1000	1000	1000
Хишиг-Өндөр	1800	1800	1800	1800	1800
Хутаг-Өндөр	2700	2700	2700	2700	2700

3.4.23-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	44430	44430	44430	44430	44430
Булган	18339	18339	18339	18339	18339
Баян-Агт	1000	1000	1000	1000	1000
Баяннуур	3000	3000	3000	3000	3000
Бугат	1000	1000	1000	1000	1000

Бүрэгхангай	1790	1790	1790	1790	1790
Гурван булаг	1000	1000	1000	1000	1000
Дашинчилэн	2500	2500	2500	2500	2500
Могод	1000	1000	1000	1000	1000
Орхон	1901	1901	1901	1901	1901
Рашаант	2300	2300	2300	2300	2300
Сайхан	1500	1500	1500	1500	1500
Сэлэнгэ	2600	2600	2600	2600	2600
Тэшиг	1000	1000	1000	1000	1000
Хангал	1000	1000	1000	1000	1000
Хишиг–Өндөр	1800	1800	1800	1800	1800
Хутаг–Өндөр	2700	2700	2700	2700	2700

3.4.24 МҮЗЕЙН ҮЗМЭР, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
	ширхэг				
Бүгд	6435	6435	6435	6435	6435
Булган	134	134	134	134	134
Баян–Агт	10	10	10	10	10
Баяннуур	131	131	131	131	131
Бугат	194	194	194	194	194
Бүрэгхангай	95	95	95	95	95
Гурван булаг	286	286	286	286	286
Дашинчилэн	341	341	341	341	341
Могод	210	210	210	210	210
Орхон	73	73	73	73	73
Рашаант	60	60	60	60	60
Сайхан	207	207	207	207	207
Сэлэнгэ	18	18	18	18	18
Хялганат	13	13	13	13	13
Тэшиг	21	21	21	21	21
Хангал	34	34	34	34	34
Хишиг–Өндөр	154	154	154	154	154
Хутаг–Өндөр	12	12	12	12	12
Музей	4442	4442	4442	4442	4442

3.4.24 –ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
	ширхэг				
Бүгд	6435	6435	6435	6435	6435
Булган	134	134	134	134	134
Баян-Агт	10	10	10	10	10
Баяннуур	131	131	131	131	131
Бугат	194	194	194	194	194
Бүрэгхангай	95	95	95	95	95
Гурван булаг	286	286	286	286	286
Дашинчилэн	341	341	341	341	341
Могод	210	210	210	210	210
Орхон	73	73	73	73	73
Рашаант	60	60	60	60	60
Сайхан	207	207	207	207	207
Сэлэнгэ	18	18	18	18	18
Хялганат	13	13	13	13	13
Тэшиг	21	21	21	21	21
Хангал	34	34	34	34	34
Хишиг-Өндөр	154	154	154	154	154
Хутаг-Өндөр	12	12	12	12	12
Музей	4442	4442	4442	4442	4442

3.4.25 СОЁЛЫН ТӨВИЙН ТОО, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	16	16	16	17	17
Булган	1	1	1	1	1
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	1	1	1	1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	1	1	1	1	1
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	1	1	1	2	2
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	1	1	1	1	1

3.4.25-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	17	17	17	17	17
Булган	1	1	1	1	1
Баян-Агт	1	1	1	1	1
Баяннуур	1	1	1	1	1
Бугат	1	1	1	1	1
Бүрэгхангай	1	1	1	1	1
Гурван булаг	1	1	1	1	1
Дашинчилэн	1	1		1	1
Могод	1	1	1	1	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	1	1	1	1	1
Сайхан	1	1	1	1	1
Сэлэнгэ	1	1	1	1	1
Тэшиг	1	1	1	1	1
Хангал	2	2	1	1	1
Хишиг-Өндөр	1	1	1	1	1
Хутаг-Өндөр	1	1	1	1	1

3.5 ЭРҮҮЛ МЭНД

3.5.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Он	2013	2014	2015	2016	2017
I. Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллага	17	17	17	17	17
Аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	1	1	1	1	1
Сум дундын эмнэлэг	2	2	2	2	2
Сумын эрүүл мэндийн төв	13	13	13	13	13
Тосгоны эрүүл мэндийн төв	1	1	1	1	1
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага	34	34	32	32	32
Хувийн эмнэлэг	7	7	5	5	5
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	2	2	2	2	2
Хувийн эмийн сан	25	25	25	25	25

3.5.2 ЭМНЭЛЭГИЙН ОР, төрлөөр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	348	371	370	390	390
Дотрын	108	114	122	117	127
Мэс заслын	27	29	29	27	21
Нүдний	2	2	2	1	1
Чих, хамар хоолойн	2	2	2	2	2
Төрөхийн	39	41	39	40	42
Эмэгтэйчүүдийн	19	19	19	22	21
Мэдрэлийн	18	18	18	22	24
Сэтгэл мэдрэлийн	4	4	4	4	2
Хүүхдийн	65	70	64	75	75
Халдварт	28	36	35	39	38
Арьс харшил	10	10	10	10	5
Сүрьеэ	7	7	7	7	7
Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах	2	2	2	2	2
Эрүү нүүр	1	1	1	1	1
Хавдар				1	2
Уламжлалт эмчилгээ	16	16	16	20	20
Бусад					
1000 хүнд ногдох ор	6	6.4	6.3	6.7	6.7

3.4.2–ын үргэлжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	398	332	332	376	376
Дотрын	127	95	95	129	129
Мэс заслын	21	25	25	26	26
Нүдний	1	1	1	1	1
Чих, хамар хоолойн	2	1	1	1	1
Төрөхийн	42	31	32	34	34
Эмэгтэйчүүдийн	21	18	18	20	20
Мэдрэлийн	24	29	29	29	29
Сэтгэл мэдрэлийн	2	4	4	4	4
Хүүхдийн	75	53	56	57	57
Халдварт	38	24	24	28	28
Арьс харшил	5	5	5	5	5
Сүрьеэ	7	7	7	7	7
Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах	2	2	2	2	2
Эрүү нүүр	1	1	1	1	1
Хавдар	2	2	2	2	2
Уламжлалт эмчилгээ	28	26	26	26	26
Бусад		8	4	4	4
1000 хүнд ногдох ор	6.8	5.6	5.5	6.3	6.1

3.5.3 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, мэргэжлийн чиглэлээр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	787	784	774	785	801
үүнээс: эмэгтэй	553	568	530	567	615
Их эмч–Бүгд	110	94	91	101	108
үүнээс: эмэгтэй	92	73	75	82	84
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	4	5	5	5	5
Дотрын	22	19	18	19	12
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	6	7	4	5	6
Эх барих, эмэгтэйчүүд	8	7	6	7	7
Хүүхдийн	15	13	10	12	8
БЗДХ/ДОХ, гоц халдвартын	3	4	2	3	3
Хавдар судлаач			1	1	1
Нүдний	1	2	1	1	1

Чих, хамар, хоолойн	1	1	1	1	1
Сүрьеэгийн	1	2	2	2	2
Арьс, харшлын	1	1	1	1	1
Дүрс оношилгооны	2	2	2	2	2
Мэдрэлийн	3	3	3	3	4
Сэтгэц, эмгэг судлалын	2	2	2	1	2
Сэргээн засах эмчилгээний					
Шүд, эрүү, нүүрний	3	4	1	5	5
Эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч	1			1	1
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	2	2	4	3	3
Өрх, сумын	24	15		22	38
Уламжлалт анагаахын	4	5	28	4	2
Лабораторийн			2	2	2
Эрүүл ахуйч	3	2			
Бусад мэргэжлийн	8	3	3	6	7
Эм зүйч				7	6

3.5.3-ын үргэжлэл

Мэргэжил	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	771	781	768	765	772
үүнээс: эмэгтэй	594	634	631	625	629
Их эмч-Бүгд	101	106	111	120	122
үүнээс: эмэгтэй	77	83	85	90	92
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	3	4	4	4	4
Дотрын	9	8	6	12	13
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	5	5	4	4	4
Эх барих, эмэгтэйчүүд	6	6	8	8	8
Хүүхдийн	7	8	8	8	6
БЗДХ/ДОХ, гоц халдвартын	3	3	3	3	3
Хавдар судлаач	1		1	1	1
Нүдний	1	1	1	1	1
Чих, хамар, хоолойн			1	1	1
Сүрьеэгийн	2	2	1	1	2
Арьс, харшлын	1	1	1	1	1
Дүрс оношилгооны	2	1	2	3	3
Мэдрэлийн	5	5	4	4	4

Сэтгэц, эмгэг судлалын	2	1	1	1	1
Сэргээн засах эмчилгээний					
Шүд, эрүү, нүүрний	5	6	7	7	6
Эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч	1	1	1	1	1
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	3	3	3	5	3
Өрх, сумын	42	41	47	48	51
Уламжлалт анагаахын	2	7	10	3	3
Лабораторийн	3	1	1	3	2
Эрүүл ахуйч					
Бусад мэргэжлийн	1	6	1	5	8
Эм зүйч	10	11	12	13	14

3.5.4 ИХ ЭМЧ, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Булган	77	54	55	60	66
Баян-Агт	2	2	2	3	3
Баяннуур	1	2	2	2	2
Бугат	2	2	2	2	2
Бүрэгхангай	1	2	2	2	2
Гурван булаг	2	2		2	2
Дашинчилэн	2	2	2	2	2
Могод	1	1	1	2	1
Орхон	1	1	1	1	1
Рашаант	2	4	3	3	3
Сайхан	1	2	2	2	1
Сэлэнгэ	1	2	2	1	2
Тэшиг	3	3	2	2	2
Хангал	3	4	4	4	5
Хишиг-Өндөр	6	5	5	6	6
Хутаг-Өндөр	5	6	6	7	8

3.5.4-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	64	67	70	71	74
Баян-Агт	3	3	3	3	2
Баяннуур	2	2	2	2	2
Бугат	1	1	1	2	2
Бүрэгхангай	3	2	2	4	4
Гурван булаг	2	1	1	2	2
Дашинчилэн	2	2	2	2	3
Могод	2	2	2	2	2
Орхон	1	2	2	2	1
Рашаант	3	3	3	3	2
Сайхан	2	2	2	3	3
Сэлэнгэ	2	2	2	3	3
Тэшиг	3	2	4	2	3
Хангал	3	4	5	6	5
Хишиг-Өндөр	3	4	5	6	6
Хутаг-Өндөр	5	7	5	7	8

3.5.5 ЭМНЭЛГИЙН ТУСГАЙ МЭРГЭЖИЛТЭН, мэргэжлээр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	366	346	363	364	351
бага эмч	102	102	103	97	75
лаборант	13	12	17	15	17
эм найруулагч	35	20	28	27	31
сувилагч	185	186	186	196	198
рентген техникч	1	3	0	0	0
шүдний техникч	1	1	0	0	1
эх баригч	22	22	23	23	23
бусад	7		6	6	6
1000 хүнд ногдох эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо	6.4	5.9	6.2	6.2	6

3.5.5-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	343	372	387	382	382
бага эмч	75	80	98	97	96
лаборант	17	19	19	20	20
эм найруулагч	28	33	36	35	36
сувилагч	193	206	198	194	194
рентген техникч	1	1	2	2	2
шүдний техникч	1	1	1	1	1
эх баригч	22	26	27	27	26
бусад	6	6	6	6	7
1000 хүнд ногдох эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо	5.8	6.2	6.4	6.4	6.2

3.5.6 НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮН, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Булган	160	230	226	208	190
Баян-Агт	1507	1524	1502	1012	1017
Баяннуур	1418	763	830	846	862
Бугат	937	945	941	910	924
Бүрэгхангай	2366	1203	1243	1274	1270
Гурван булаг	1526	1560		1564	1562
Дашинчилэн	1166	1287	1181	1204	1275
Могод	2658	2738	2683	1346	2677
Орхон	2932	3012	2924	2830	2790
Рашаант	1542	783	1058	1056	1055
Сайхан	3748	1874	1863	1824	3628
Сэлэнгэ	3248	1636	1654	3340	1682
Тэшиг	1165	1171	1702	1716	1712
Хангал	1525	1175	1131	1131	904
Хишиг-Өндөр	533	634	627	524	517
Хутаг-Өндөр	912	765	760	661	579

3.5.6-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	188	185	165	176	169
Баян-Агт	1025	1032	1017	1040	1560
Баяннуур	875	908	934	909	909
Бугат	2011	2128	2864	1121	1121
Бүрэгхангай	850	1372	1363	708	708
Гурван булаг	1622	3146	3133	1588	1588
Дашинчилэн	1333	1391	1402	1471	980
Могод	1328	1349	1343	1351	1351
Орхон	3093	1737	1741	1792	3584
Рашаант	1056	1051	1047	1055	1583
Сайхан	1801	1812	1788	1216	1216
Сэлэнгэ	1681	1662	1604	1102	1102
Тэшиг	1138	1755	874	1752	1168
Хангал	1509	1134	910	769	922
Хишиг-Өндөр	1044	795	631	526	526
Хутаг-Өндөр	926	675	946	691	604

3.5.7 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ХҮЙС, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	322	363	162	172	122
Баян-Агт	38	49	19	18	9
Баяннуур	16	14	5	8	11
Бугат	6	6	4	2	1
Бүрэгхангай	3	20	9	7	5
Гурван булаг	15	24	6	10	4
Дашинчилэн	6	16	5	3	1
Могод	17	13	4	4	7
Орхон	4	5	2	1	0
Рашаант	27	29	26	20	15
Сайхан	26	31	16	13	7
Сэлэнгэ	24	32	10	6	10
Тэшиг	33	39	11	23	12
Хангал	25	21	8	9	9
Хишиг-Өндөр	21	15	8	20	9
Хутаг-Өндөр	61	49	29	28	22

3.5.7-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	133	147	104	96	94
Баян-Агт	5	10	9	7	9
Баяннуур	7	9	8	5	3
Бугат	6	0	2	2	
Бүрэгхангай	7	13	7	4	3
Гурван булаг	2	2	1	3	2
Дашинчилэн	2	4	4	1	3
Могод	3	6	4	3	1
Орхон	1	2	-	2	-
Рашаант	18	16	25	14	11
Сайхан	9	8	2	5	2
Сэлэнгэ	12	3	2	2	5
Тэшиг	16	18	12	16	24
Хангал	9	7	4	5	2
Хишиг-Өндөр	15	13	7	12	8
Хутаг-Өндөр	21	36	17	15	21

3.5.8 НАС БАРСАН ХҮН, ЗОНХИЛОХ ӨВЧНИЙ АНГИЛЛААР, хүйсээр

Он	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс
		Эмэгтэй		Эмэгтэй		Эмэгтэй		Эмэгтэй
Бүгд	347	132	294	100	324	115	315	122
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	162	66	147	49	147	55	119	50
Хавдар	96	44	70	27	82	28	86	31
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	37	8	39	5	41	7	69	24
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	10	4	7	1	4	2	7	2
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	16	5	8	6	18	9	12	6
Бусад	26	5	23	12	32	14	22	9

3.5.8-ын үргэжлэл

Он	2014		2015		2016		2017	
	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс	Бүгд	Үүнээс
		Эмэгтэй		Эмэгтэй		Эмэгтэй		Эмэгтэй
Бүгд	315	120	347	129	324	142	338	127
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	147	58	144	61	133	53	149	61
Хавдар	81	34	99	35	101	57	99	46
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	42	10	50	12	53	14	45	3
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	7	1	9	4	5	2	6	2
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	12	5	16	5	15	8	19	10
Бусад	26	12	29	12	17	8	20	5

3.5.9 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, АМЬД ТӨРСӨН 1000 ХҮҮХЭД ТУТАМД НОГДОХООР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Булган	4.8	14.2	10.5	5.7	8.1
Баян-Агт			41.7	0	0
Баяннуур			0	0	0
Бугат		166.7	0	0	0
Бүрэгхангай	333.3	50	45.5	0	90.9
Гурван булаг		41.7	181.8	187.5	250
Дашинчилэн	166.7		333.3	0	0
Могод	58.8	153.8	0	166.7	0
Орхон	250	200	200	0	0
Рашаант	74		21.3	0	95.2
Сайхан			37	0	375
Сэлэнгэ	41.6		0	0	0
Тэшиг		51.3	28.6	29.4	43.5
Хангал			600	0	0
Хишиг-Өндөр	47.6	66.7	0	32.3	38.5
Хутаг-Өндөр	32.7	20.4	0	19.6	39.2

3.5.9-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	5.1	13.3	10.4	7.2	9.3
Баян-Агт	90.9	76.9	-	-	41.7
Баяннуур	153.8	83.3	-	100	-
Бугат	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	62.5	-	52.6	-	-
Гурван булаг	142.9	333	-	-	-
Дашинчилэн	-	-	-	-	-
Могод	-	-	100	333.3	-
Орхон	-	1000	-	-	-
Рашаант	83.3	-	23.3	35.7	-
Сайхан	416.7	154	-	111	-
Сэлэнгэ	-	-	-	-	-
Тэшиг	-	48.8	62.5	69	48.8
Хангал	-	-	2	111.1	-
Хишиг-Өндөр	-	-	105	-	-
Хутаг-Өндөр	-	18.2	-	-	-

3.5.10 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, ӨВЧНИЙ ТӨРӨЛ, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Өвчний төрлөөр:					
Бүгд	1154	1064	230	540	336
Вируст хепатит	235	198	127	488	209
Улаанууд	9	1	1	0	0
Гахайн хавдар	26	36	0	1	33
Менингококкт халдвар			2	0	0
Салхин цэцэг	60	41	36	34	79
Цусан суулга	3	8	4	0	4
Бруцеллэз	21	10	7	3	4
Гар, хөл, амны өвчин	19		30	5	1
Бусад	781	770	23	9	6
Сум:					
Бүгд	1154	1064	230	540	336
Булган	477	547	69	151	139
Баян-Агт	27	16	2	19	6
Баяннуур	9	20	11	5	21
Бугат	17	24	14	3	2
Бүрэгхангай	50	21	10	10	6
Гурван булаг	21	14	1	73	16
Дашинчилэн	18	12	3	4	14
Могод	27	34	8	24	42
Орхон	36	52	8	10	5
Рашаант	55	6	6	15	8
Сайхан	85	95	31	74	10
Сэлэнгэ	38	25	2	6	3
Тэшиг	44	26	9	69	14
Хангал	156	37	9	32	27
Хишиг-Өндөр	37	108	30	25	12
Хутаг-Өндөр	57	27	17	20	11

3.4.10-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Өвчний төрлөөр:					
Бүгд	293	403	394	753	480
Вируст хепатит	41	8	8	3	4
Улаанууд	3	0	0		
Гахайн хавдар	149	12	4	4	1
Менингококкт халдвар	0	0	1		
Салхин цэцэг	71	69	68	133	180
Цусан суулга	1	2	0		
Бруцеллёз	5	1	0	1	9
Гар, хөл, амны өвчин	13	1	0	51	22
Бусад	10	310	313	561	264
Сум:					
Бүгд	293	402	394	753	480
Булган	94	172	187	386	249
Баян-Агт	9	27	15	16	14
Баяннуур	16	6	8	13	2
Бугат	3	11	9	20	14
Бүрэгхангай	8	8	11	22	10
Гурван булаг	8	8	8	27	27
Дашинчилэн	1	6	9	10	3
Могод	9	24	8	47	17
Орхон	3	19	15	21	24
Рашаант	22	9	1	40	7
Сайхан	11	16	14	31	24
Сэлэнгэ	6	26	14	31	7
Тэшиг	24	22	9	13	28
Хангал	23	12	43	40	27
Хишиг-Өндөр	25	13	19	11	8
Хутаг-Өндөр	31	23	24	25	19

3.5.11 ХОРТ ХАВДРААР ШИНЭЭР ӨВЧЛӨГЧИД, НАС БАРАГЧИД, 1000 хүн амд ногдохоор, хорт хавдрын төрлөөр, сумаар

Он	Шинээр өвчлөгчид				
	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	81	115	99	81	82
Элэг	31	56	40	42	24
Умайн хүзүү	2	3	4	4	1
Ходоод	19	16	16	14	8
Уушги	5	7	10	9	16
Улаан хоолой	3	5	9	3	1
Бусад	21	28	20	9	32
Сум					
Бүгд	81	115	99	81	82
Булган	22	46	43	21	25
Баян-Агт	6	5	9	5	4
Баяннуур	2	3	1	2	2
Бугат	3	2	4	2	0
Бүрэгхангай	1	1	0	3	8
Гурван булаг	1	6	4	4	7
Дашинчилэн	3	1	0	6	4
Могод	1	7	2	4	3
Орхон	2		0	0	0
Рашаант	2	4	2	4	6
Сайхан	3	3	4	7	3
Сэлэнгэ	9	7	2	2	6
Тэшиг	4	4	7	4	2
Хангал	5	7	7	4	1
Хишиг-Өндөр	1	10	6	2	1
Хутаг-Өндөр	16	9	8	11	10

3.5.11-ийн үргэжлэл

Он	Шинээр өвчлөгчид				
	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	102	81	113	106	170
Элэг	49	36	41	44	77
Умайн хүзүү	8	6	9	5	4
Ходоод	7	8	21	20	27
Уушги	8	8	10	10	11
Улаан хоолой	2	5	3	3	4
Бусад	28	18	29	24	47
Сум:					
Бүгд	102	81	113	106	170
Булган	43	18	33	30	36
Баян-Агт	10	6	8	5	7
Баяннуур	1	4	2	2	5
Бугат	2	0	2		9
Бүрэгхангай	1	0	1	5	5
Гурван булаг	4	4	4	12	9
Дашинчилэн	5	7	5	2	4
Могод	4	0	11	4	6
Орхон	0	0	0	2	7
Рашаант	1	2	1	1	10
Сайхан	0	1	1	6	9
Сэлэнгэ	6	7	7	6	10
Тэшиг	4	5	11	9	11
Хангал	9	14	9	8	15
Хишиг-Өндөр	2	0	2	1	11
Хутаг-Өндөр	10	13	16	13	16

3.5.11-ийн үргэжлэл

Он	Нас барагчид				
	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	79	82	96	70	82
Элэг	35	37	49	38	45
Умайн хүзүү	3	3	4	1	
Ходоод	14	16	12	10	10
Уушги	14	5	10	8	11
Улаан хоолой	3	6	9	1	4
Бусад	10	15	12	12	12
Сум:					
Бүгд	79	82	96	70	82
Булган	15	22	27	21	15
Баян-Агт	6	4	7	5	3
Баяннуур	2		2	1	3
Бугат	5	1	2	3	3
Бүрэгхангай	0	2	7	1	6
Гурван булаг	4	1	5	2	6
Дашинчилэн	2	3	2	1	6
Могод	8	2	6	1	6
Орхон	3		1	1	3
Рашаант	3	4	6	1	5
Сайхан	9	5	3	5	1
Сэлэнгэ	8	11	6	6	3
Тэшиг	2	6	7	6	3
Хангал	4	6	3	3	3
Хишиг-Өндөр		8	6	4	8
Хутаг-Өндөр	8	7	6	9	8

3.5.11-ийн үргэжлэл

Он	Нас барагчид				
	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	86	81	99	101	99
Элэг	52	43	52	45	39
Умайн хүзүү	3	3	5	6	5
Ходоод	10	14	11	17	20
Уушги	8	6	14	12	9
Улаан хоолой	4	5	3	5	2
Бусад	9	10	14	16	24
Сум					
Бүгд	86	81	99	101	99
Булган	28	23	25	24	17
Баян-Агт	9	4	4	4	5
Баяннуур	1	2	2	2	3
Бугат	0	1	7	5	1
Бүрэгхангай	2	2	1	5	3
Гурван булаг	4	1	5	8	5
Дашинчилэн	3	5	6	2	1
Могод	5	4	9	6	2
Орхон	2	3	3	1	4
Рашаант	4	1	2	7	5
Сайхан	6	5	1	8	9
Сэлэнгэ	6	6	5	2	6
Тэшиг	2	2	7	2	11
Хангал	6	6	10	8	12
Хишиг-Өндөр	3	3	4	4	7
Хутаг-Өндөр	5	13	8	13	8

3.5.12 ЖИРЭМСЭН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМНЭЛГИЙН ХЯНАЛТАД ХАМРАГДСАН ХУВЬ, сумаар

Он	Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлэгт				
	Жирэмсний эхний 3 сартайд				
	2008	2009	2010	2011	2012
Баян-Агт	100	98.9	88.7	87.3	92.8
Баяннуур	93.5	86.1	95.9	100	93.9
Бугат	92.3	94.7	94.6	96.8	95.7
Бүрэгхангай	97.1	100	78.4	90.5	90
Гурван булаг	98.7	92.6	95.1	98.3	94.9
Дашинчилэн	98.3	96.4	94.6	96.2	95.1
Могод	95.5	96.3	91.1	98.4	97.1
Орхон	100	90.4	100	98.3	100
Рашаант	80.7	85.2	88.3	91.5	94.2
Сайхан	100	100	100	96.1	100
Сэлэнгэ	86.8	91.2	89.1	87.7	84.7
Тэшиг	86	86.9	83.6	82.2	87.6
Хангал	91.6	85	92.7	86.5	94.1
Хишиг-Өндөр	94	98.5	97.4	96.9	93.3
Хутаг-Өндөр	96.8	95.7	91.2	95.6	85.9

3.5.12-ын үргэжлэл

Он	Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлэгт				
	Жирэмсний эхний 3 сартайд				
	2013	2014	2015	2016	2017
Баян-Агт	97.2	93.7	91.8	93.1	93.8
Баяннуур	92.9	90.6	85	92.3	90.2
Бугат	96.9	100	92	97.1	87
Бүрэгхангай	91.3	82.4	83.8	85.1	90.8
Гурван булаг	94.7	95.6	97	96.6	82.2
Дашинчилэн	95	97	96.2	98.4	98.2
Могод	100	98.2	88.9	94.1	97.8
Орхон	100	100	100	94.1	100
Рашаант	96.5	93.5	95.3	100	97.1
Сайхан	100	86.4	70.3	88.5	71.2
Сэлэнгэ	88.4	89.9	90.6	92.9	92.9
Тэшиг	88.8	86.3	75.8	81.7	85.7
Хангал	96.1	89.2	96.1	91.5	93.7
Хишиг-Өндөр	100	95.9	95.7	96.2	97.7
Хутаг-Өндөр	93.5	95.1	98.8	96.8	94.6

3.6 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ, ДААТГАЛ

3.6.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, төрлөөр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
	сая төг				
Бүгд	3569.2	3987.5	1801.1	2372.4	3397.8
Халамжийн тэтгэвэр	468.6	550.4	571.8	727.4	1358.1
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	2.5	124.2	201.7	265.3	355.5
Нөхцөлт мөнгөн тусламж	58.6	49.8	86.1	82	74.7
Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	60.7	52.4	65.7	76.3	115.4
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	27.3	28.5	25.5	26.8	74.1
Жирэмсэн болон нярай хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	301	309.2	321.8	395.3	571.5
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	204.1	200.6	386.9	672.6	740.9
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	39.6	187.5	105.5	97.1	90.5
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	8.7	1.8	10	29.6	17.1
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	127.2	143.7	1.6	-	-
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	248.5	335.5	24.5	-	-
Хүүхэд хөгжил мөнгөн тусламж	2022.4	2003.9	-	-	-

3.6.1-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
	сая төг				
Бүгд	4403.7	4809.4	5304.4	5570	6096.9
Халамжийн тэтгэвэр	1622.6	1630.6	1717	1776	1657.2
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	584.9	656.7	810	965.1	1043.8
Нөхцөлт мөнгөн тусламж	362.8	490.5	612.5	663.9	659.7
Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	95.8	214.1	237.6	297.1	313.4
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	98.6	142.5	123.1	87.4	116.6
Жирэмсэн болон нярай хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	682.9	713	686.3	621.6	619.3
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	709.9	723.4	721.9	733.4	733.5
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	83.6	68.1	59.7	55.4	55.5
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	43	48.5	15.5	15.5	2
Хүнс хоол тэжээлийн дэмжлэг	119.6	122	320.8	354.6	428.3
Насны хишиг					467.6

3.6.2 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ТУСЛАМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ АВСАН ХҮН, ТЭТГЭМЖИЙН ТӨРЛӨӨР

Он	2008	2009	2010	2011	2012
	мян. хүн				
Бүгд	31327	31773	9163	11461	11967
Халамжийн тэтгэвэр	1125	1145	1210	1216	1414
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	14	568	791	733	869
Нөхцөлт мөнгөн тусламж	203	527	680	754	756
Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	1140	882	849	871	927
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	647	581	144	177	289
Жирэмсэн болон нярай хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	1758	2007	1870	1710	2218
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	3272	3204	3178	5453	5274
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	83	56	44	41	83
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	261	133	332	506	137
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	1272	1437	16	-	-
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	497	671	49	-	-
Хүүхэд хөгжил мөнгөн тусламж	21055	20562	-	-	-

3.6.2-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
	мян. хүн				
Бүгд	13462	15320	15237	16896	22225
Халамжийн тэтгэвэр	1441	1517	1136	1302	1238
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	925	1197	1241	1623	1745
Нөхцөлт мөнгөн тусламж	958	1221	1277	1302	1678
Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	454	1164	1449	1876	1718
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж	92	397	454	444	368
Жирэмсэн болон нярай хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	2081	1981	1514	1674	2514
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	5127	5270	5386	5445	5512
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламж	40	58	52	55	24
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	63	225	192	60	12
Хүнс хоол тэжээлийн дэмжлэг	2281	2290	2536	3115	4531
Насны хишиг					2885

3.6.3–НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧИД, төрлөөр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян.хүн	7354	7135	6751	6788	6976
Өндөр насны	4812	4906	4986	5083	5305
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	1693	1393	1058	1049	1012
Тэжээгчээ алдсаны	714	687	564	513	503
Цэргийн тэтгэвэр	135	149	143	143	156
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төг	7340.8	7243.3	7551.5	9126.9	7756.7
Өндөр насны	5264.4	5355.6	5858.9	7221.0	4584.7
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	1277.0	1116.7	926.1	1064.4	1739.1
Тэжээгчээ алдсаны	608.9	562.1	542.0	561.7	875.7
Цэргийн тэтгэвэр	190.4	208.9	224.4	279.7	557.2

3.6.3–ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян.хүн	7244	8150	8056	8633	9072
Өндөр насны	5458	6107	6392	6644	6875
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	1126	1372	1001	1334	1514
Тэжээгчээ алдсаны	492	484	473	444	462
Цэргийн тэтгэвэр	168	187	190	211	221
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая төг	27717.5	20843.5	24921.4	27583.7	29680.7
Өндөр насны	13171.3	16347.3	19510.0	21576.7	23215.5
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	1966.1	2714.5	3309.2	3691.4	3959.4
Тэжээгчээ алдсаны	11911.0	1014.2	1133.9	1220.6	1216.6
Цэргийн тэтгэвэр	669.0	767.5	968.4	1095.0	1289.2

3.6.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛИЙН ОРЛОГО, сумаар, мян, төг

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Аймгийн дүн	4,012,997	3,420,311	4,027,558	5,403,600	7,300,466
Баян-Агт	910,600	93,077	107,364	131,890	190,448
Баяннуур	60,223	65,632	70,442	99,944	132,044
Бугат	59,176	64,829	69,885	94,456	129,654
Булган	1,526,022	1,612,825	1,904,040	2,730,549	3,692,684
Бүрэгхангай	67,729	85,194	93,421	130,892	168,115
Гурванбулаг	99,414	104,933	115,777	148,987	206,083
Дашинчилэн	102,619	108,413	120,068	147,230	214,545
Могод	85,169	90,156	99,909	133,678	185,993
Орхон	77,086	78,417	86,173	99,594	188,420
Рашаант	107,199	124,275	173,539	194,398	259,153
Сайхан	107,173	115,384	125,281	161,139	217,550
Сэлэнгэ	130,655	133,839	143,826	187,758	253,764
Тэшиг	180,522	210,643	220,568	263,978	287,597
Хангал	53,040	62,270	71,092	86,252	133,929
Хишиг-Өндөр	126,538	130,426	136,677	180,932	243,670
Хутаг-Өндөр	171,482	187,741	249,101	372,051	440,541
Хялганат	148,353	152,256	240,395	239,873	356,276

3.6.4-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Аймгийн дүн	9,000,713	9,263,741	10,458,590	11,998,537	12,658,811
Баян-Агт	232,710	267,606	312,883	366,243	307,524
Баяннуур	183,565	183,493	212,663	243,516	241,879
Бугат	169,302	204,683	197,988	248,590	214,609
Булган	4,147,556	4,335,370	5,238,658	5,944,880	6,674,728
Бүрэгхангай	238,384	243,260	268,977	308,062	330,136
Гурванбулаг	286,382	286,180	300,158	363,640	362,921
Дашинчилэн	286,017	285,991	321,351	379,041	368,065
Могод	270,260	270,197	286,619	315,906	308,060
Орхон	230,371	234,145	235,645	295,942	290,169
Рашаант	341,108	343,721	352,851	397,952	390,246
Сайхан	320,052	319,594	271,212	320,744	308,975
Сэлэнгэ	369,717	369,178	376,750	476,419	420,868

Тэшиг	396,517	395,931	430,731	456,563	510,411
Хангал	167,774	168,279	199,413	214,717	223,203
Хишиг-Өндөр	342,481	341,712	383,887	455,193	428,620
Хутаг-Өндөр	581,258	577,377	597,814	725,845	782,874
Хялганат	437,261	437,023	470,990	485,285	495,524

3.6.5 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧИД

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая төг	4165.7	4306.4	4895.4	5438.1	7297.1
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	2894.2	2922.5	3181.6	3244.5	4575.7
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	152.1	164.2	190.9	236.4	333.3
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	796.3	874.5	1104.1	1446.4	1690.4
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	179.9	195.4	239.1	298	398.8
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	143.2	149.8	176.7	212.8	298.9
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, мян.хүн	7843	7541	8440	9236	9988
Заавал даатгуулагчдын тоо	6554	6358	7157	7680	7861
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	1289	1183	1283	1556	2127

3.6.5-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая төг	9280.9	9984.3	10458.6	12016.6	12703.7
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	6252.1	6460.9	6788.9	7195.9	7460.4
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	610.3	706.9	768.9	803.8	928.8
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	1794.4	2094.9	2204.4	3193.1	3533.7
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	482.6	566.5	513.2	652.5	597.7
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	141.5	155.1	183.2	171.3	183.1
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, мян.хүн	11852	13613	12935	16119	13627
Заавал даатгуулагчдын тоо	8636	8475	8425	8480	8554
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	3216	5138	4510	7639	5073

3.7 ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

3.7.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хэргийн ангилал, төрлөөр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүртгэгдсэн хэрэг – Бүгд	280	289	243	249	300
Гэмт хэргийн ангиллаар	–				
Хөнгөн	–		104	75	114
Хүндэвтэр	–		114	148	166
Хүнд	–		15	20	13
Онц хүнд	–		10	6	7
Гэмт хэргийн төрлөөр	–				
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	–		71	70	78
Хүнийг санаатай алах	3	4	4	5	6
Бусдыг болгоомжгүй алах	2	1			1
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	69	57	49	63	67
Амиа хорлосон	–		9	13	11
Золгүй явдлаас нас барсан	–		18	21	36
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	–				–
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	5	1	4	3	5
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	–				–
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	–		96	121	147
Хулгай	115	122	79	113	127
Булаалт	1	1	–	–	1
Дээрэм	2	3	–	3	4
Залилан	4	7	5	2	4
Завших, үрэгдүүлэх	3	16	7	3	2
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	–				–
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	2	5	1	1	–
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	20	9	8	11	7
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	3	1	2	–	2
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	13	25	17	6	20
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	21	19	32	30	40
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	–				1
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	–				–
Албан тушаалын гэмт хэрэг	1	1	6	1	–
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	–				–
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	–				–

3.7.1-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүртгэгдсэн хэрэг – Бүгд	387	352	295	265	362
Гэмт хэргийн ангиллаар					
Хөнгөн	139	131	132	121	243
Хүндэвтэр	214	190	138	119	69
Хүнд	25	23	20	15	48
Онц хүнд	9	8	5	10	2
Гэмт хэргийн төрлөөр					
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	117	106	113	106	130
Хүнийг санаатай алах	6	4	4	7	2
Бусдыг болгоомжгүй алах	3	2	2	1	3
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах	105	93	103	92	120
Амиа хорлосон	16	12	18	10	11
Золгүй явдлаас нас барсан	37	40	31	59	42
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	–	–	–	–	2
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	6	8	5	11	8
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	1	–	–	1	–
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	197	167	113	108	157
Хулгай	181	145	99	101	130
Булаалт	2	1	–	–	–
Дээрэм	4	3	7	1	1
Залилан	4	5	3	2	9
Завших, үрэгдүүлэх	2	6	1	2	5
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	–	–	–	–	–
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	1	–	1	–	–
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	14	11	7	2	6
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	–	4	3	2	3
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	6	10	18	5	22
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	37	39	35	26	29
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	5	3	4	1	4
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	–	1	1	1	–
Албан тушаалын гэмт хэрэг	3	1	2	2	–
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	–	–	–	–	–
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	–	–	1	–	–

3.7.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сумаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	280	289	243	249	300
Булган	101	85	64	74	85
Баян-Агт	8	11	4	7	16
Баяннуур	2	2	5	1	3
Бугат	19	13	17	13	15
Бүрэгхангай	9	9	13	8	14
Гурванбулаг	11	14	12	10	11
Дашинчилэн	9	11	10	18	7
Могод	5	6	7	10	5
Орхон	25	36	17	15	25
Рашаант	15	17	11	18	9
Сайхан	11	12	14	10	17
Сэлэнгэ	14	8	13	12	28
Тэшиг	7	14	6	10	8
Хангал	10	13	9	14	17
Хялганат	12	8	10	9	5
Хишиг-Өндөр	13	19	16	9	16
Хутаг-Өндөр	9	11	15	11	19

3.7.2-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016
Бүгд	387	352	297	265
Булган	96	91	59	81
Баян-Агт	12	20	14	12
Баяннуур	10	10	12	5
Бугат	22	22	19	17
Бүрэгхангай	22	16	22	14
Гурванбулаг	18	19	14	11
Дашинчилэн	11	16	22	12
Могод	14	8	8	12
Орхон	34	28	42	26
Рашаант	11	14	15	7
Сайхан	32	19	8	13
Сэлэнгэ	12	13	12	4

Тэшиг	17	7	5	10
Хангал	16	14	6	5
Хялганат	13	13	10	3
Хишиг-Өндөр	17	19	20	9
Хутаг-Өндөр	30	23	9	24

3.7.3 МАЛЫН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	63	54	40	61	65
Булган	6	2	-	1	8
Баян-Агт	2	5	2	2	10
Баяннуур	-	1	2	1	-
Бугат	5	-	2	6	3
Бүрэгхангай	4	4	7	5	5
Гурванбулаг	5	5	4	6	3
Дашинчилэн	6	1	2	11	3
Могод	3	2	4	6	3
Орхон	12	20	3	1	10
Рашаант	6	2	4	12	-
Сайхан	5	3	2	1	5
Сэлэнгэ	1	3	2	3	5
Тэшиг	2	-	1	-	-
Хангал	3	3	1	1	2
Хялганат	2	-	-	1	-
Хишиг-Өндөр	1	2	2	3	3
Хутаг-Өндөр	-	1	2	1	5

3.7.3-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	95	74	49	39	35
Булган	8	4	1	6	6
Баян-Агт	5	7	1	–	1
Баяннуур	6	8	7	2	–
Бугат	6	6	4	4	3
Бүрэгхангай	4	2	9	4	1
Гурванбулаг	4	5	1	1	3
Дашинчилэн	4	3	5	1	–
Могод	4	4	–	5	1
Орхон	10	8	11	10	7
Рашаант	1	6	2	–	–
Сайхан	23	12	1	1	5
Сэлэнгэ	2	2	2	1	3
Тэшиг	5	–	1	–	1
Хангал	2	–	–	–	–
Хялганат	2	1	–	–	–
Хишиг-Өндөр	2	3	4	2	1
Хутаг-Өндөр	7	3	–	2	3

3.7.4 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
	сая.төг				
Учирсан хохирол – Бүгд	221.4	506.4	404.4	369.1	422.2
Үүнээс:					
Төрийн өмчид учирсан	96.3	250	198.2	171	20.6
Хувийн өмчид учирсан	125.1	256.4	206.2	198.1	401.6
Нөхөн төлүүлсэн	113	343	258.9	200.1	293.8

3.7.4-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
	сая.төг				
Учирсан хохирол – Бүгд	1001.4	982.2	935.8	759.1	1346.4
Үүнээс:					
Төрийн өмчид учирсан	189.2	41.1	237.9	3.9	50.8
Хувийн өмчид учирсан	812.2	941.1	697.9	715.1	1221.1
Нөхөн төлүүлсэн	548	587.4	532.5	555.1	758.4

3.7.5 ХОХИРОГЧ ИРГЭД

Он	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	219	265	322	440	377	314	294	395
Үүнээс:								
Эмэгтэйчүүд	47	61	105	146	121	79	108	129
18 хүртэлх насны хүүхэд	14	9	5	22	31	19	10	18

3.7.6 ХОХИРОГЧ ИРГЭД, НИЙГМИЙН БАЙДЛААР

Он	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	322	440	377	314	294	395
Ажилчин, малчин	167	253	219	189	157	225
Албан хаагч	66	60	33	31	34	63
Оюутан, сурагч	9	16	31	22	17	16
Ажилгүй иргэн	58	71	66	49	62	68
Бусад	22	40	28	23	24	23

3.7.7 ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧ

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	314	319	230	258	285
Эмэгтэй	19	19	31	17	18
18 хүртэлх насны	10	20	14	22	15

3.7.7-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	397	358	285	254	269
Эмэгтэй	31	35	22	16	27
18 хүртэлх насны	20	50	11	17	7

3.7.8 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, сумдаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	104	95	58	124	111
Булган	35	42	24	46	31
Баян-Агт	2	3	0	4	0
Баяннуур	0	0	1	1	2
Бугат	2	1	2	1	1
Бүрэгхангай	5	3	2	3	7
Гурванбулаг	8	2	3	5	7
Дашинчилэн	10	0	0	14	3
Могод	3	3	0	0	2
Орхон	4	2	0	6	3
Рашаант	11	9	2	7	6
Сайхан	3	3	1	5	4
Сэлэнгэ	0	2	2	8	8
Тэшиг	5	4	2	6	3
Хангал	6	11	10	9	11
Хялганат	0	0	0	2	6
Хишиг-Өндөр	6	4	8	3	9
Хутаг-Өндөр	4	6	1	4	8

3.7.8-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	93	110	125	102	160
Булган	33	29	36	28	45
Баян-Агт	3	2	0	0	3
Баяннуур	2	2	3	0	0
Бугат	3	3	4	5	9
Бүрэгхангай	5	9	8	5	9
Гурванбулаг	1	5	8	5	9
Дашинчилэн	4	3	5	3	2
Могод	2	1	3	0	5
Орхон	5	7	6	8	10
Рашаант	4	7	88	6	10
Сайхан	0	3	5	2	4
Сэлэнгэ	3	9	12	11	12
Тэшиг	4	2	4	5	6
Хангал	13	8	12	10	18
Хялганат	0	8	0	0	0
Хишиг-Өндөр	4	7	8	9	12
Хутаг-Өндөр	7	5	5	4	9

3.7.9 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	7	13	18	12	22
Эмэгтэйчүүд	4	6	9	7	10
18 хүртэлх насны хүүхэд	3	7	9	5	12

3.7.9-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	14	17	26	21	25
Эмэгтэйчүүд	7	6	6	9	18
18 хүртэлх насны хүүхэд	7	11	20	12	7

3.7.10 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, боловсролын түвшинээр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	146	133	102	164	167
Дээд	8	10	9	19	20
Тусгай мэргэжлийн дунд	6	3	7	5	8
Бүрэн дунд	36	33	37	51	40
Суурь	45	54	19	32	64
Бага	26	16	23	31	28
Боловсролгүй	25	17	7	26	7

3.7.10-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	137	145	144	126	168
Дээд	13	10	20	14	18
Тусгай мэргэжлийн дунд	8		3	2	6
Бүрэн дунд	41	46	64	34	70
Суурь	43	44	15	49	43
Бага	20	42	25	16	21
Боловсролгүй	12	3	17	11	10

3.7.11 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, насны бүлгээр

Он	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	146	133	102	164	167
14-15		3	5	3	
16-17	6	5	4	2	12
18-29	63	67	43	72	58
30-34	31	18	46	23	25
35+	46	40	34	64	72

3.7.11-ийн үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	137	145	144	126	168
14-15		7	4	2	1
16-17	6	4	19	10	6
18-29	45	26	36	37	65
30-34	31	46	30	15	24
35+	55	62	55	62	72

3.7.12–ШҮҮХЭЭР ШИЙДВЭРЛҮҮЛСЭН ХӨДӨЛМӨРИЙН МАРГААН, сумдаар

Он	2008	2009	2010	2011	2012
	Хөдөлмөрийн тухай хуулиар				
	Бүгд				
Бүгд	11	17	9	4	9
Булган	5	12	7	2	4
Баян–Агт	–	–	–	–	–
Баяннуур	–	–	–	–	–
Бугат	5	1	1	–	–
Бүрэгхангай	–	–	–	–	–
Гурванбулаг	–	–	–	–	–
Дашинчилэн	–	–	–	1	–
Могод	–	–	–	–	–
Орхон	–	1	–	–	1
Рашаант	–	2	–	–	–
Сайхан	–	–	–	1	–
Сэлэнгэ	–	–	–	–	–
Тэшиг	–	1	–	–	3
Хангал	–	–	1	–	–
Хялганат	–	–	–	–	1
Хишиг–Өндөр	1	–	–	–	–
Хутаг–Өндөр	–	–	–	–	–

3.7.12-ын үргэжлэл

Он	2013	2014	2015	2016	2017
	Хөдөлмөрийн тухай хуулиар				
	Бүгд				
Бүгд	15	13	11	34	26
Булган	7	7	6	18	16
Баян-Агт	-	-	-	2	-
Баяннуур	-	2	1	4	-
Бугат	1	-	-	3	1
Бүрэгхангай	1	-	-	-	-
Гурванбулаг	-	-	-	2	-
Дашинчилэн	-	-	-	-	-
Могод	-	1	-	1	1
Орхон	2	2	-	-	1
Рашаант	1	-	-	-	2
Сайхан	-	-	-	-	2
Сэлэнгэ	-	-	-	-	-
Тэшиг	1	-	-	-	-
Хангал	-	-	3	-	-
Хялганат	-	-	-	2	-
Хишиг-Өндөр	2	-	1	2	3
Хутаг-Өндөр	-	1	-	-	-

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

ЭДИЙН ЗАСАГ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Энэхүү бүлэг аймгийн эдийн засгийн салбарын статистик тоо мэдээллийг оруулж өгсөн. Эдийн засгийн статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь ААН, байгууллагын санхүүгийн тайлан, сар, улирал, жилийн мэдээ тайлан болно.

2017 онд 280.8 тэрбум төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэснээс хөдөө аж ахуйн салбарт 50.9 хувийг, аж үйлдвэр, барилгын салбарт 23.5 хувийг, үйлчилгээний салбарт 25.7 хувийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 4,662 мянган төгрөг байна.

Аймгийн нийт аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн 4.7 хувийг уул уурхайн олборлох аж үйлдвэр, 63.9 хувийг боловсруулах аж үйлдвэр, 31.4 хувийг дулаан, ус үйлдвэрлэлт эзэлж байна.

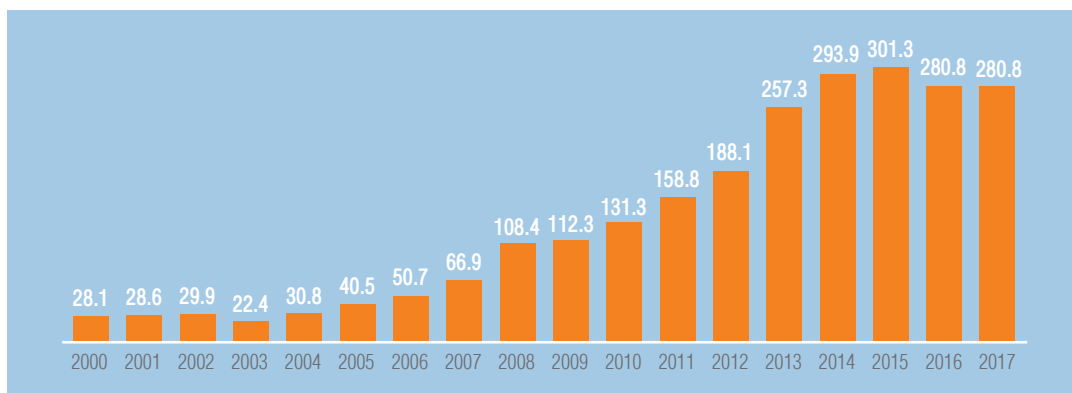
Аймгийн бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй 1330 аж ахуйн нэгж байгууллага байгаагаас үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь 1071 аж ахуйн нэгж байгууллага байна.

IV БҮЛЭГ

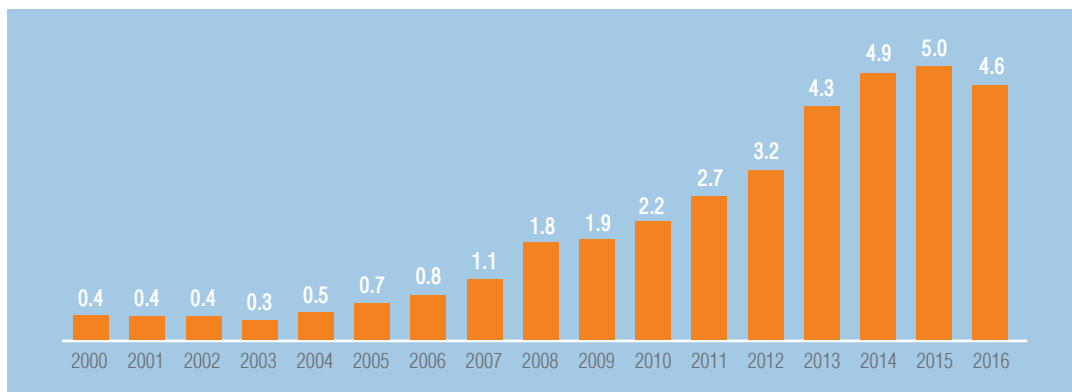
ЭДИЙН ЗАСАГ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

4.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН (ДНБ)

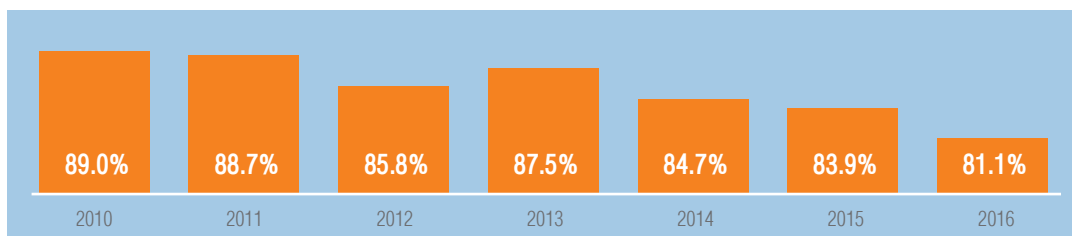
Зураг 13. Булган аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, тэрбум төгрөгөөр

Зураг 14. Аймгийн 1 хүнд оногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийн хэмжээ, сая төгрөгөөр

Зураг 15. Аймгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хувийн хэвшлийн нэмэгдэл өртгийн эзлэх хувь

4.1.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, хувиар

Салбар	2010	2011	2012	2013
ДНБ, зах зээлийн үнээр	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй	68.6	61.4	62.9	63.7
Газар тариалан	6.5	2.8	3.4	5.5
Мал аж ахуй	57.8	57.	57.2	57.9
ХАА–н бусад	4.3	1.6	2.2	0.3
Үйлдвэрлэл	14.4	20.3	15.6	17.6
Уул уурхай, олборлох	0.4	0.8	0.7	0.5
Боловсруулах	12.6	17.7	13.2	15.7
Цахилгаан, хий, уур хангамж; усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент, цэвэрлэх үйл ажиллагаа	0.5	0.6	0.6	0.6
Барилга	0.9	1.2	1.2	0.8
Үйлчилгээ	16.9	18.3	21.5	18.6
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	1.1	1.5	1.6	1.3
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	1.1	1.1	1.1	0.9
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	4.6	5.2	5.7	4.9
Бусад үйлчилгээ	10.1	10.5	13.1	11.5

4.1.1–ийн үргэлжлэл

Салбар	2014	2015	2016
ДНБ, зах зээлийн үнээр	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй	62.8	59.3	55.6
Газар тариалан	4.	3.6	5.3
Мал аж ахуй	58.	54.9	49.2
ХАА–н бусад	0.8	0.8	1.0
Үйлдвэрлэл	15.9	17.4	19.3
Уул уурхай, олборлох	0.9	1.8	1.9
Боловсруулах	13.2	13.7	15.3
Цахилгаан, хий, уур хангамж; усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент, цэвэрлэх үйл ажиллагаа	0.8	0.9	1.4
Барилга	1.0	1.1	0.7
Үйлчилгээ	21.4	23.3	25.
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	1.5	1.7	1.4
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	1.	0.9	0.9
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	4.9	6.	6.3
Бусад үйлчилгээ	13.9	14.7	16.4

4.1.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДХҮҮНИЙ ХЭМЖЭЭ, САЛБАРААР, тэрбум төгрөгөөр

Салбар	2010	2011	2012	2013
ДНБ, зах зээлийн үнээр	131.3	158.8	188.1	257.3
Хөдөө аж ахуй	90.1	97.4	118.3	164.
Газар тариалан	8.5	4.5	6.4	14.2
Мал аж ахуй	75.8	90.5	107.7	149.
ХАА-н бусад	5.7	2.4	4.1	743.6
Үйлдвэрлэл	18.9	32.2	29.3	45.3
Уул уурхай, олборлох	529.5	1.2	1.2	1.1
Боловсруулах	16.5	28.1	24.7	40.4
Цахилгаан, хий, уур хангамж; усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент, цэвэрлэх үйл ажиллагаа	677.5	1.1	1.1	1.5
Барилга	1.2	1.8	2.2	2.1
Үйлчилгээ	22.2	29.1	40.4	47.9
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	1.4	2.3	3.0	3.3
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	1.4	1.7	2.0	2.3
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	6.1	8.2	10.7	12.5
Бусад үйлчилгээ	13.2	16.7	24.6	29.6

4.1.2-ын үргэлжлэл

Салбар	2014	2015	2016
ДНБ, зах зээлийн үнээр	293.9	301.1	281.5
Хөдөө аж ахуй	184.4	178.6	156.6
Газар тариалан	11.7	10.8	15.
Мал аж ахуй	170.3	165.3	138.6
ХАА-н бусад	2.2	2.4	2.9
Үйлдвэрлэл	46.6	52.5	54.4
Уул уурхай, олборлох	2.7	5.2	5.4
Боловсруулах	38.7	41.2	43.
Цахилгаан, хий, уур хангамж; усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент, цэвэрлэх үйл ажиллагаа	2.2	2.8	3.9
Барилга	2.8	3.2	2.
Үйлчилгээ	62.8	70.1	70.5
Худалдаа, зочид буудал, зоогийн газар	4.5	5.	4.
Тээвэр, мэдээлэл, холбоо	2.8	2.7	2.5
Санхүү, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	14.4	18.	17.6
Бусад үйлчилгээ	40.9	44.3	46.2

4.2 ТӨРИЙН САНХҮҮ

ХҮСНЭГТ 4.2.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, сая төгрөгөөр

Орлогын нэр төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
НИЙТ ОРЛОГО	4,560.1	4,562.2	5,120.2	6,472.3	13,608.4
УРСГАЛ ОРЛОГО	3,421.9	4,577.3	5,248.9	6,529.3	13,701.1
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3,149.5	4,359.1	4,692.9	6,042.8	13,007.0
Орлогын албан татвар	375.0	1,279.2	1,266.5	1,828.6	3,018.2
Шууд бус орлого	103.8	66.6	113.6	194.4	399.0
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	2,603.1	2,910.0	3,219.3	3,907.9	9,665.1
Лицензийн төлбөр	434.7	515.3	584.9	329.3	474.7
Газрын төлбөр	281.7	177.0	328.5	294.9	446.5
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,732.6	1,949.1	2,073.6	2,264.1	7,447.5
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	312.7	350.3	289.3	354.5	424.9
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	2.1	1.0	3.0	1.9	3.6
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,417.8	1,597.8	1,781.3	1,907.7	7,019.0
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,410.5	203.0	427.3	429.5	601.4
Нийтлэг татварын бус орлого	265.6	203.0	427.3	429.5	601.4
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	157.9	36.3	57.8	118.7	151.5
Хөрөнгийн орлого	6.8	15.2	128.7	57.0	92.8

4.2.1-ийн үргэлжлэл

Орлогын нэр төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
НИЙТ ОРЛОГО	47,696.8	50,821.2	47,484.1	50,409.3	54,617.9
УРСГАЛ ОРЛОГО	17,399.4	18,187.7	18,091.9	20,204.7	23,384.2
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	16,501.0	16,815.2	16,761.1	17,845.1	20,502.5
Орлогын албан татвар	3,250.6	3,837.8	3,846.5	4,119.9	4,595.2
Шууд бус орлого	264.0	356.8	296.6	525.5	736.9
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	250.3	215.0	305.3	13,050.8	15,188.2
Газрын төлбөр	250.3	215.0	305.3	286.6	405.1
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	12,027.6	11,848.2	11,736.6	12,089.9	14,329.3
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	350.4	327.0	306.7	272.6	310.9
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	4.1	4.6	6.3	27.7	35.4
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	11,673.1	11,515.2	11,423.6	11,786.1	13,981.0
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	31,195.7	34,006.0	30,723.0	29,013.7	34,115.4
Нийтлэг татварын бус орлого	876.8	1,349.7	1,299.3	2,347.9	2,833.0
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	244.9	947.4	824.1	1,917.3	2,197.8
Хөрөнгийн орлого	21.6	22.8	31.5	11.7	48.8

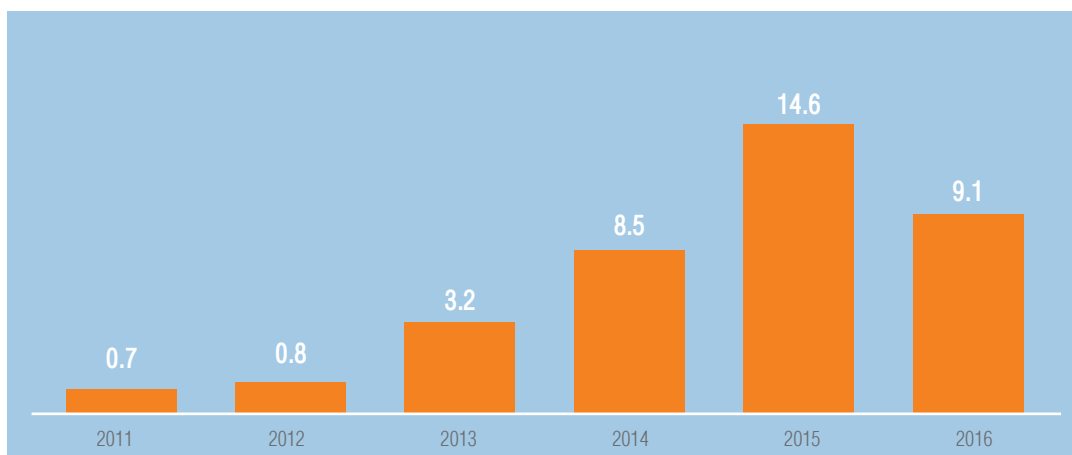
ХҮСНЭГТ 4.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГА, сая төгрөгөөр

Зардлын эдийн засгийн ангилал	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	46,192.9	38,213.8	49,044.9	60,451.6	84,432.0
Нийт зарлага	46,192.9	38,213.8	49,044.9	60,451.6	84,432.0
Урсгал зардал	40,039.1	36,060.5	40,994.3	53,189.3	76,411.6
Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	38,198.6	34,315.5	39,318.4	51,143.6	71,929.8
Татаас	-	-	-	-	159.4
Урсгал шилжүүлэг	1,915.5	1,822.5	1,753.4	2,023.2	4,400.0
Хөрөнгийн зардал	6,153.7	2,153.3	8,050.6	7,262.3	8,020.4

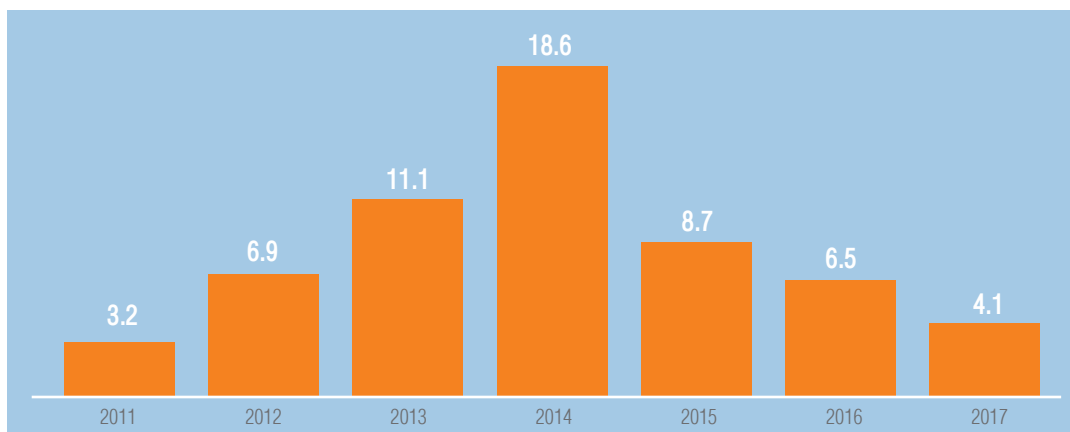
4.2.2-ын үргэлжлэл

Зардлын эдийн засгийн ангилал	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	44,275.41	51,589.21	50,902.61	51,499.79	58,484.70
Нийт зарлага	44,275.41	51,589.21	50,902.61	50,631.44	57,554.89
Урсгал зардал	40,980.13	51,589.21	50,902.61	41,454.92	53,254.95
Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	35,846.55	41,676.90	33,019.46	35,059.97	39,769.32
Татаас	-	10.00	0.00	-	34.46
Урсгал шилжүүлэг	5,722.56	16.04	28.09	6,394.95	13,451.17
Хөрөнгийн зардал	3,295.28	3,546.18	12,004.29	-	4,299.94
Эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл	-	-	-	868.34	929.81

Зураг 16. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт, тэрбум төгрөгөөр

Зураг 17. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, тэрбум төгрөгөөр

ХҮСНЭГТ 4.2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, сая төгрөгөөр

Сум нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Баян агт	161.3	147.4	169.0	236.9	578.9
Баяннуур	137.3	129.9	144.0	168.2	460.4
Бугат	158.9	136.5	150.7	212.9	545.6
Булган	341.8	313.2	385.4	551.1	1,645.4
Бүрэгхангай	182.5	220.3	241.4	517.8	773.7
Гурванбулаг	151.8	152.0	158.5	214.9	703.5
Дашинчилэн	149.4	149.9	179.0	218.7	544.4
Могод	149.2	137.8	160.5	191.6	639.1
Орхон	184.8	144.0	164.0	219.5	652.0
Рашаант	156.9	169.0	180.2	216.4	672.0
Сайхан	151.7	146.2	162.7	200.6	574.0
Сэлэнгэ	192.9	164.2	172.3	209.4	569.6
Тэшиг	181.1	158.2	174.7	221.2	712.4
Хангал	147.1	119.6	150.1	197.3	507.9
Хишиг-Өндөр	142.9	136.6	153.3	190.7	545.9
Хутаг-Өндөр	192.1	146.2	212.3	294.5	649.1
Хялганат	92.5	79.8	96.8	148.6	355.3
Сумын дүн	2,874.2	2,650.8	3,054.9	4,210.1	11,129.2

4.2.3-ын үргэлжлэл

Сум нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Баян агт	1,320.4	2,232.8	1,629.4	1,729.9	1,766.2
Баяннуур	915.8	1,670.2	1,257.0	1,319.7	1,364.7
Бугат	866.8	1,632.8	1,141.8	1,169.1	1,307.8
Булган	4,484.8	7,283.3	6,341.9	6,703.5	7,547.7
Бүрэгхангай	999.0	1,875.5	1,470.5	1,689.5	1,706.0
Гурванбулаг	1,216.0	2,228.9	1,620.6	1,788.8	1,961.0
Дашинчилэн	1,256.9	2,429.6	1,751.7	1,852.9	1,884.0
Могод	1,061.9	1,910.3	1,409.6	1,545.9	1,650.7
Орхон	1,098.6	1,971.5	1,444.3	1,521.5	1,369.0
Рашаант	1,347.2	2,541.3	1,855.1	1,904.5	2,136.5
Сайхан	1,319.7	2,433.9	1,046.8	1,796.5	1,832.0
Сэлэнгэ	1,458.9	2,543.2	1,908.0	2,392.5	2,163.5
Тэшиг	1,554.0	2,628.5	1,983.9	2,070.0	2,157.0
Хангал	856.9	1,446.9	1,004.2	1,054.7	1,199.2
Хишиг-Өндөр	1,274.7	1,931.2	1,612.3	1,755.7	1,824.0
Хутаг-Өндөр	1,759.3	3,190.3	2,161.3	2,348.5	2,674.9
Хялганат	1,166.8	2,262.1	1,765.0	1,812.0	2,013.6
Сумын дүн	23,957.9	42,212.2	31,403.3	34,455.4	36,557.7

ХҮСНЭГТ 4.2.4 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, СУМААР, сая төгрөгөөр

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Баян агт	161.5	145.3	168.3	234.7	278.2
Баяннуур	132.9	126.0	140.0	177.1	218.7
Бугат	150.5	141.2	146.5	207.4	265.7
Булган	339.6	313.2	342.4	516.4	816.4
Бүрэгхангай	186.5	178.7	173.2	232.6	375.3
Гурванбулаг	153.9	150.4	159.0	205.1	345.0
Дашинчилэн	150.5	149.5	174.4	223.7	265.3
Могод	141.5	143.5	160.9	191.2	291.3
Орхон	171.2	163.9	153.1	215.3	306.4
Рашаант	156.9	169.0	177.9	217.8	334.2
Сайхан	152.0	150.1	160.9	198.6	272.8
Сэлэнгэ	192.1	165.3	172.1	210.0	285.0

Тэшиг	173.8	161.4	174.9	216.8	347.3
Хангал	138.2	133.1	147.0	193.2	254.1
Хишиг–Өндөр	143.2	136.4	150.3	187.1	264.6
Хутаг–Өндөр	171.8	168.2	190.9	256.9	344.4
Хялганат	90.7	81.6	96.7	128.3	193.3
Сумын дүн	2,806.8	2,676.7	2,888.4	3,812.2	5,458.2

4.2.4–ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Баян агт	1,668.3	2,063.0	1,644.5	1,748.0	1,790.7
Баяннуур	1,211.4	1,518.8	1,249.2	1,334.9	1,363.4
Бугат	1,124.4	1,332.8	1,167.0	1,170.1	1,272.5
Булган	6,573.3	7,532.5	6,392.6	6,658.5	7,604.2
Бүрэгхангай	1,378.1	1,511.7	1,652.6	1,715.7	1,618.5
Гурванбулаг	1,749.1	1,935.0	1,650.5	1,730.2	1,911.4
Дашинчилэн	1,682.6	2,277.7	1,731.2	1,787.6	1,837.9
Могод	1,410.9	1,675.8	1,399.9	1,563.8	1,635.1
Орхон	1,447.7	1,732.7	1,349.3	1,527.9	1,340.3
Рашаант	1,920.8	2,328.2	1,780.3	1,931.3	2,141.9
Сайхан	1,784.4	2,214.3	1,710.7	1,730.9	1,848.8
Сэлэнгэ	2,111.0	2,107.8	1,895.9	2,124.2	2,476.2
Тэшиг	2,010.7	2,266.5	2,007.9	2,158.6	2,141.8
Хангал	1,048.1	1,384.8	1,062.0	1,047.5	1,180.6
Хишиг–Өндөр	1,789.3	1,938.0	1,634.8	1,763.5	1,797.0
Хутаг–Өндөр	2,426.6	2,920.6	2,146.2	2,421.1	2,671.5
Хялганат	1,834.7	2,085.8	1,831.1	1,827.9	2,004.7
Сумын дүн	33,171.4	38,826.1	32,305.7	34,241.6	36,636.6

4.3 БАНК САНХҮҮ

ХҮСНЭГТ 4.3.1 БАНКНЫ КАССЫН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ, сая төгрөгөөр

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	17,078.2	15,003.0	20,860.0	38,507.2	48,664.8
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	409.5	197.5	11.8	382.7	304.0
найдваргүй зээл	463.5	809.9	420.0	473.4	227.6
Хадгаламжийн үлдэгдэл	5,111.2	5,861.7	25,830.6	30,661.8	19,089.8

4.3.5-ын үргэлжлэл

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	70,430.9	83,940.4	87,223.1	94,445.8	105,132.2
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	403.3	1,066.9	2,519.9	1,922.0	1,291.0
найдваргүй зээл	336.4	547.5	1,666.9	3,018.4	2,563.5
Хадгаламжийн үлдэгдэл	23,419.3	26,248.5	26,955.6	32,012.8	39,569.9

ХҮСНЭГТ 4.3.2 НИЙТ ХАДГАЛАМЖ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭЦЭСТ, сумаар, сая төгрөгөөр

Засаг захиргааны нэгж	2010	2011	2012	2013	2014
НИЙТ	9,608.4	13,987.1	19,089.8	23,419.3	26,248.5
Булган	4,852.6	6,142.7	7,295.7	10,243.5	9,664.7
Гурванбулаг	569.4	949.9	1,462.5	1,833.9	2,070.6
Могод	576.1	826.1	1,350.9	1,610.1	1,985.5
Сайхан	440.5	1,145.4	1,431.6	1,688.9	1,673.
Хутаг-Өндөр	593.0	782.0	1,087.2	1,378.2	1,297.3
Рашаант	387.4	472.0	921.7	994.9	1,236.6
Хишиг-Өндөр	463.5	652.6	775.1	929.3	1,144.8
Баян-Агт	460.6	615.8	847.6	475.1	1,120.1
Хангал	48.8	413.6	696.6	924.8	1,120.0
Дашинчилэн	448.1	534.9	1,001.4	971.3	1,084.7
Бүрэгхангай	0.	93.9	99.7	75.7	1,058.4
Тэшиг	190.4	333.3	519.9	788.8	769.4
Сэлэнгэ	128.5	272.6	451.4	558.9	616.8
Орхон	118.3	183.5	216.4	360.3	505.3
Баяннуур	240.9	339.8	622.1	209.6	497.3
Бугат	90.3	228.8	309.9	375.9	404.2

ХҮСНЭГТ 4.3.3 ХУГАЦААТАЙ ХАДГАЛАМЖ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭЦЭСТ, сумаар, сая төгрөгөөр

Засаг захиргааны нэгж	2010	2011	2012	2013	2014
НИЙТ	7,093.0	10,328.6	15,106.4	19,040.6	21,441.4
Булган	3,697.5	4,697.3	6,017.5	8,634.2	7,699.9
Баян-Агт	366.6	477.3	735.6	355.6	928.8
Баяннуур	193.4	295.3	568.5	151.8	438.4
Бугат	67.2	155.4	244.2	284.6	330.4
Бүрэгхангай	0.0	77.2	69.3	54.3	871.0
Гурванбулаг	453.7	698.6	1,214.9	1,621.9	1,856.7
Дашинчилэн	346.6	378.3	708.2	698.7	823.5
Могод	466.7	725.2	1,130.1	1,430.4	1,807.6
Орхон	89.5	125.3	155.	298.7	464.2
Рашаант	231.4	303.4	602.6	829.4	1,108.9
Сайхан	208.2	865.3	1,149.2	1,276.	1,359.6
Сэлэнгэ	90.2	195.	371.2	491.6	538.6
Тэшиг	106.9	171.5	361.7	550.8	551.2
Хангал	30.6	258.	416.3	663.5	764.5
Хишиг-Өндөр	348.8	477.4	557.8	763.9	923.
Хутаг-Өндөр	395.8	428.	804.4	935.3	975.1

ХҮСНЭГТ 4.3.4 ХУГАЦААГҮЙ ХАДГАЛАМЖ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭЦЭСТ, сумаар, сая төгрөгөөр

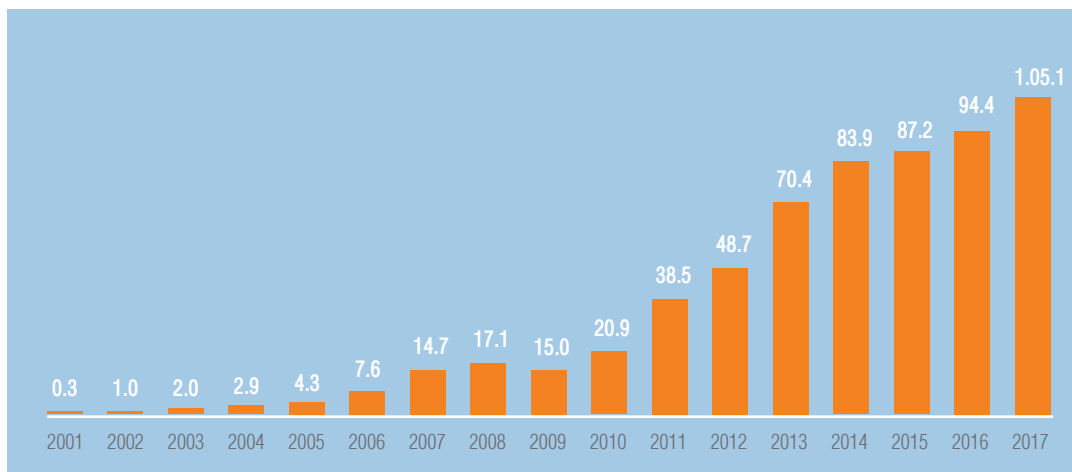
Засаг захиргааны нэгж	2010	2011	2012	2013	2014
НИЙТ	2,515.4	3,658.5	3,983.4	4,378.7	4,807.1
Булган	1,155.1	1,445.4	1,278.2	1,609.2	1,964.8
Баян-Агт	94.	138.5	112.	119.6	191.3
Баяннуур	47.5	44.5	53.6	57.9	58.9
Бугат	23.1	73.4	65.7	91.3	73.8
Бүрэгхангай	0.	16.7	30.4	21.5	187.4
Гурванбулаг	115.7	251.4	247.6	212.	213.9
Дашинчилэн	101.5	156.6	293.3	272.7	261.2
Могод	109.4	100.9	220.8	179.7	177.9
Орхон	28.8	58.2	61.5	61.6	41.
Рашаант	156.	168.6	319.1	165.5	127.7
Сайхан	232.3	280.1	282.4	412.9	313.4
Сэлэнгэ	38.3	77.6	80.2	67.3	78.2
Тэшиг	83.4	161.8	158.2	237.9	218.2
Хангал	18.3	155.6	280.4	261.3	355.5
Хишиг-Өндөр	114.7	175.2	217.3	165.4	221.8
Хутаг-Өндөр	197.2	354.	282.8	443.	322.2

ХҮСНЭГТ 4.3.5 НИЙТ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, ЖИЛ БҮРИЙН ЭЦЭСТ, сумаар, сая төгрөгөөр

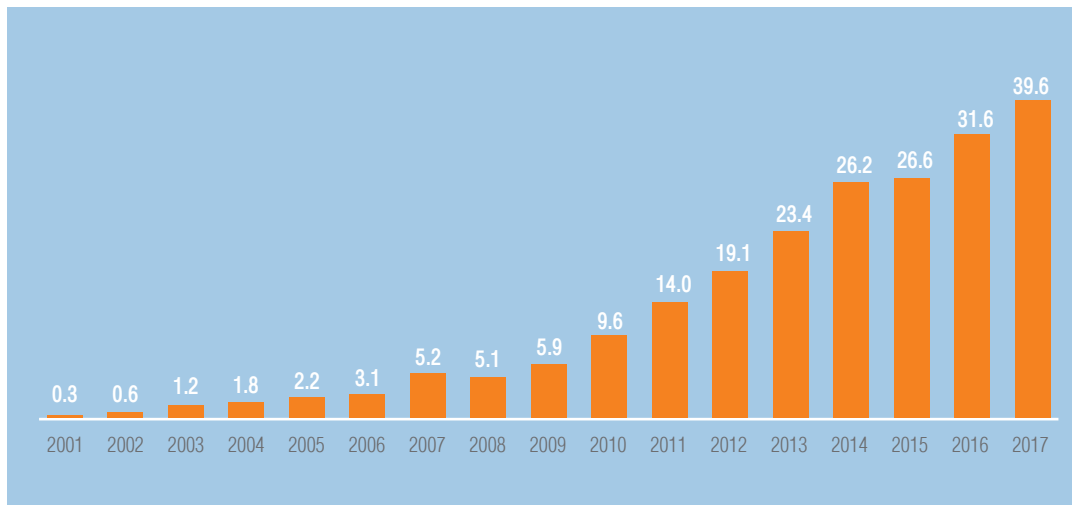
Засаг захиргааны нэгж	2010	2011	2012	2013	2014
Булган	20,860.	38,507.2	48,664.9	70,430.9	83,940.5
Булган	10,398.7	17,131.7	21,518.5	31,492.3	34,333.6
Баян-Агт	898.	1,218.	1,488.	2,298.8	2,853.2
Баяннуур	315.	678.5	1,131.1	1,801.9	2,305.8
Бугат	449.9	841.9	1,246.4	1,762.3	2,087.3
Бүрэгхангай	0.	302.7	603.3	653.1	2,537.8
Гурванбулаг	1,003.2	1,485.6	1,679.1	2,633.8	3,452.4
Дашинчилэн	904.8	1,452.2	1,703.2	2,560.9	2,899.5
Могод	556.3	933.4	989.2	1,411.1	2,070.4
Орхон	475.5	1,142.8	1,744.9	2,397.6	2,808.7
Рашаант	864.9	1,632.	2,043.4	3,013.	3,810.8
Сайхан	562.9	891.5	1,055.4	1,661.5	2,421.9

Сэлэнгэ	789.4	1,787.6	2,388.1	3,299.7	3,843.2
Тэшиг	1,244.7	2,436.8	3,086.4	4,118.8	4,517.
Хангал	331.7	3,073.5	3,920.3	5,372.8	6,507.2
Хишиг-Өндөр	787.8	1,302.8	1,522.9	2,287.7	2,989.4
Хутаг-Өндөр	1,277.1	2,196.	2,544.8	3,665.6	4,502.4

Зураг 18. Зээлийн өрийн үлдэгдэл, жил бүрийн эцэст, тэрбум төгрөгөөр

Зураг 19. Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл, жил бүрийн эцэст, тэрбум төгрөгөөр

4.4 ТЭЭВЭР ХОЛБОО

ХҮСНЭГТ 4.4.1 ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, төрлөөр, мянган төгрөгөөр

Тээврийн төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Тээврийн салбарын нийт орлого, мян.төг	28,446.6	38,569.4	33,641.8	27,984.1	39,036.6
Ачаа эргэлт мян.тн.км	1,020.0	236.8	341.5	535.4	1,480.1
Тээсэн ачаа, мян.тн	5.1	1.3	3.1	8.9	16.0
Зорчигч эргэлт, мян.хүн.км	4,441.9	27,012.7	11,553.6	15,809.3	5,109.5
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	43.7	23.5	35.3	61.3	48.2

4.4.1-ийн үргэлжлэл

Тээврийн төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
Тээврийн салбарын нийт орлого, мян.төг	34,245.5	49,507.5	48,358.8	38,297.0	32,781.5
Ачаа эргэлт мян.тн.км	317.2	281.0	479.9	4,747.4	1,982.5
Тээсэн ачаа, мян.тн	3.2	11.7	9.6	10.3	9.2
Зорчигч эргэлт, мян.хүн.км	12,839.4	18,203.2	17,135.1	5,855.1	2,362.8
Зорчигчдын тоо, мян.хүн	55.5	52.8	33.4	33.5	35.4

ХҮСНЭГТ 4.4.2 АВТОМАШИНЫ ТОО, төрлөөр, ашигласан хугацаагаар

Төрөл	2009	2010	2011	2012	2013
Нийт автомашины тоо	4,522	5,343	5,624	6,462	7,564
Авто машины төрлөөр					
суудлын	1,906	2,211	2,269	2,612	3,027
ачааны	1,136	1,506	2,011	2,330	2,871
автобус	149	189	273	302	302
тусгай зориулалтын	21	23	53	25	41
бусад /мотоцикл, механизм, чиргүүл/	1,310	1,414	1,018	1,193	1,323
Ашигласан хугацаагаар					
3 жил хүртэл	-	-	14	12	3
4-9 жил	-	-	644	1,037	1,304
10 ба түүнээс дээш	-	-	4,966	5,795	6,257

4.4.2-ын үргэлжлэл

Төрөл	2014	2015	2016	2017
Нийт автомашины тоо	8,274	8,879	9,146	9,475
Авто машины төрлөөр				
суудлын	3,447	3,829	4,058	4,489
ачааны	3,437	3,787	3,936	3,989
автобус	291	317	279	263
тусгай зориулалтын	60	65	85	154
бусад /мотоцикль, механизм, чиргүүл/	1,039	881	788	580
Ашигласан хугацаагаар				
3 жил хүртэл		136	190	216
4-9 жил	1,122	916	880	784
10 ба түүнээс дээш	7,152	7,826	8,076	8,475

ХҮСНЭГТ 4.4.3 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГТ ХАМРАГДСАН АВТО МАШИНЫ ТОО, СУМААР

Сумын нэр	2009	2010	2011	2012	2013
Бүгд	4,522	5,343	5,624	6,462	7,564
Булган	1,354	1,756	1,648	2,044	2,507
Баян-Агт	195	198	196	212	368
Баяннуур	104	143	143	179	241
Бугат	120	122	193	188	261
Бүрэгхангай	254	284	340	358	343
Гурван булаг	177	261	315	318	350
Дашинчилэн	207	241	284	363	378
Могод	283	252	257	278	294
Орхон	254	315	339	365	374
Рашаант	209	238	284	302	318
Сайхан	289	311	305	280	305
Сэлэнгэ	179	207	299	245	338
Тэшиг	304	314	245	287	342
Хангал	82	106	297	246	244
Хишиг-өндөр	200	275	233	337	401
Хутаг-Өндөр	311	320	246	460	500

4.4.3-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2014	2015	2016	2017
Бүгд	8,274	8,879	9,146	9,475
Булган	2,446	2,544	2,802	2,673
Баян-Агт	268	291	294	351
Баяннуур	330	261	267	278
Бугат	301	289	299	351
Бүрэгхангай	469	591	499	536
Гурван булаг	417	448	474	490
Дашинчилэн	452	494	512	547
Могод	343	374	355	396
Орхон	467	440	415	447
Рашаант	383	413	427	433
Сайхан	426	418	413	461
Сэлэнгэ	371	382	363	385
Тэшиг	331	353	319	382
Хангал	251	602	657	662
Хишиг-өндөр	439	435	466	487
Хутаг-Өндөр	580	544	584	596

ХҮСНЭГТ 4.4.4 САЙЖРУУЛСАН АВТО ЗАМЫН УРТ, км-ээр

Төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Сайжруулсан зам	499.8	509.8	556.8	595.2	611.2
Үүнээс:					
Хатуу хучилттай	106.7	117.7	164.7	286.8	286.8
Хайрган хучилттай	99.1	102.1	104.1	84.6	86.6
Сайжруулсан хөрсөн зам	294	290	288	223.8	237.8

4.4.4-ийн үргэлжлэл

Төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
Сайжруулсан зам	611.2	611.2	611.5	612.3	612.5
Үүнээс:					
Хатуу хучилттай	286.8	306.8	286.9	356.3	356.3
Хайрган хучилттай	86.6	72.1	61.8	60.7	60.7
Хайжруулсан хөрсөн зам	237.8	232.3	262.8	195.3	195.5

ХҮСНЭГТ 4.4.5 ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая төгрөгөөр

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012
Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого, сая.төг	350.5	291.1	299.6	284.3	311.4
Хүн амаас орсон орлого, сая.төг	–	134.5	124.9	134.4	123.1
Суурин утасны цэг, тоо	2,107.0	2,553.0	2,502.0	1,348.0	1,361.0
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	3.6	4.3	4.3	2.3	2.3
Кабелийн телевиз хэрэглэгчид	1,201.0	1,000.0	1,140.0	1,000.0	800.0
Үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор), мян.хүн	10.1	26.4	27.5	34.4	39.9
Утасгүй холбооны хэрэглэгчид	650.0	774.0	1,013.0	1,175.0	1,221.0
Интэрнэтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага	1.0	1.0	7.0	7.0	16.0
Интэрнэт кафе	1.0	1.0	7.0	7.0	16.0
Интэрнэтийн байнгын хэрэглэгчид, мян.хүн	6.9	6.8	8.1	14.7	4.3
Компьютерийн тоо	1.0	1.0	7.0	7.0	20.0
Хүн ам	57,874.0	58,834.0	58,369.0	58,483.0	58,651.0
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	3.6	4.3	4.3	2.3	2.3

4.4.5-ын үргэлжлэл

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого, сая.төг	305.5	378.3	503.9	511.9	522.8
Хүн амаас орсон орлого, сая.төг	117.0	89.8	248.9	239.2	202.4
Суурин утасны цэг, тоо	1,071.0	1,025.0	930.0	752.0	613.0
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	1.8	1.7	1.5	1.2	1.0
Кабелийн телевиз хэрэглэгчид	1,000.0	1,507.0	1,631.0	1,713.0	1,643.0
Үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор), мян.хүн	35.1	35.4	35.5	35.6	36.1
Утасгүй холбооны хэрэглэгчид	16.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Интэрнэтийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага	16.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Интэрнэт кафе	7.3	8.7	3.9	7.2	4.7
Интэрнэтийн байнгын хэрэглэгчид, мян.хүн	36.0	36.0	36.0	36.0	36.0
Компьютерийн тоо	58,888.0	60,334.0	60,014.0	61,149.0	62,026.0
Хүн ам	1.8	1.7	1.5	1.2	1.0
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	–	–	–	–	–

4.5 ХУДАЛДАА, ЗОЧИД БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗАР

ХҮСНЭГТ 4.5.1 ХУДАЛДААНЫ САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, сая төгрөгөөр

Үзүүлэлт	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт борлуулалт	1,703.9	1,305.9	2,624.7	2,655.6	3,046.3
Жижиглэн болон бөөний худалдаа	1,703.9	1,305.9	2,624.7	2,655.6	3,046.3

4.5.1-ийн үргэлжлэл

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт борлуулалт	5,021.8	5,484.6	6,016.8	9,028.7	12,507.1
Жижиглэн болон бөөний худалдаа	5,021.8	5,484.6	6,016.8	9,028.7	12,507.1

ХҮСНЭГТ 4.5.2 ЗОЧИД БУУДАЛ, ЗООГИЙН ГАЗРЫН БОРЛУУЛАЛТ, мянган төгрөгөөр

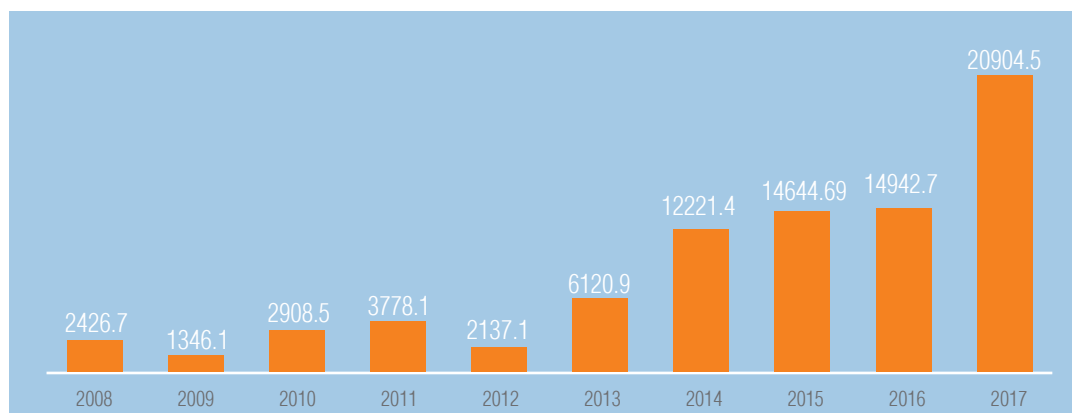
Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт борлуулалт	222.0	363.1	534.3	493.4	533.4
Зочид буудал	50.0	158.7	198.7	162.3	147.5
Зоогийн газар	172.0	204.4	335.6	331.1	385.9

4.6 БАРИЛГА

ХҮСНЭГТ 4.6.1 ДОТООДЫН БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сая төгрөгөөр

Гүйцэтгэгчийн төрөл	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дотоодын барилгын ажлын гүйцэтгэл	2426.7	1346.1	2908.5	3778.1	2137.1	6120.9	12221.4	13 344.9	14942.7	20904.5

Зураг 20. Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил, сая төгрөгөөр

ХҮСНЭГТ 4.6.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫГ ДОТООД, ГАДААДЫН БАЙГУУЛЛАГААР ГҮЙЦЭТГҮҮЛСЭН БАЙДАЛ, сая төгрөгөөр

Гүйцэтгэгчийн төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Барилга угсралт, их засварын ажил–бүгд	508.2	418.0	463.0	745.0	1,034.1
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	479.6	373.6	442.7	657.2	919.7
Гадаадтай хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	33.7	26.0	27.0	15.4	56.6
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	28.6	44.3	20.3	87.8	114.5

4.7.2–ын үргэлжлэл

Гүйцэтгэгчийн төрөл	2013	2014	2015	2016
Барилга угсралт, их засварын ажил–бүгд	1,845.9	2,692.9	2,752.0	2,599.6
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	1,719.5	2,558.8	2,628.9	2,482.4
Гадаадтай хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	24.9	41.7	15.9	13.4
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	126.4	134.1	123.1	117.2

ХҮСНЭГТ 4.6.3 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, барилгын төрлөөр сая.төг

Барилгын төрлөөр	2014	2015	2016	2017
Нийт	12 221.1	14 644.9	14 942.7	20 904.5
Орон сууцны барилга	5695.0	2675.0	2780.0	95.0
Орон сууцны бус барилга	2359.3	7674.4	6124.7	9872.8
Үйлдвэрийн	30.0		112.1	
Худалдаа, үйлчилгээний	844.0	205.5	351	2.0
Эмнэлэгийн	845.0	434.0		
Сургууль, соёлын	85.0	5002.3	4961.5	6806.1
Бусад	555.3	2032.6	700.1	3064.8
Инженерийн барилга, байгууламж	1141.1	3327.6	4366.7	9126.1
Эрчим хүч			689.9	
Авто зам	146.4			806.0
Гүүр, гүүрэн гарц	183.6	1693.6	2700.0	6832.0
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	70.3	1598.8	517.2	1141.3
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	740.7	35.1	459.7	346.7
Их засварын ажил	3025.8	968.0	1671.3	1810.6

ХҮСНЭГТ 4.6.4. БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТООНД ЭЗЛЭХ ХУВИАР

Ажлын хэмжээ, сая төг	2014	2015	2016	2017
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	0.0	8.0	3.0	7.4
11–50 сая	36.8	12.0	18.2	3.7
51–100 сая	10.5	16.0	15.2	14.8
101–500 сая	36.8	28.0	39.4	40.7
500–с дээш сая	15.8	36.0	24.2	33.3

ХҮСНЭГТ 4.6.5 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, АЖЛЫН ДҮНД ЭЗЛЭХ ХУВИАР

Ажлын хэмжээ, сая төг	2014	2015	2016	2017
Бүгд	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	0.0	0.0	0.0	0.0
10–50.	3.2	0.4	1.1	0.2
51–100	2.1	2.5	2.3	1.7
101–500	27.3	15.2	17.2	12.6
500 саяас дээш	67.4	81.9	79.5	85.5

ХҮСНЭГТ 4.6.6 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, БАРИЛГЫН ТӨРЛӨӨР, сумаар, сая төгрөгөөр

Статистик үзүүлэлт	2014	2015	2016
Орон сууцны барилга	3,665.0	3,340.	2,740.0
Худалдаа үйлчилгээний барилга	388.6	190.5	851.0
Эмнэлгийн барилга	47.0	1,214.	0.0
Сургууль, соёлын барилга	55.0	1,035.	4,985.4
Авто зам	146.4	0.0	0.0
Гүүр гүүрэн гарц	183.6	393.6	0.0
Бусад	5,193.4	2,148.	4,553.3
Нийт	9,679.	8,321.1	13,129.7

4.7 АЖ ҮЙЛДВЭР

ХҮСНЭГТ 4.7.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар, сая төгрөгөөр

Салбар	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт дүн	2,108.2	3,225.2	2,190.9	6,757.4	9,237.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	456.9	1,092.5	435.4	4,878.0	6,228.2
Нүүрс олборлолт	456.9	1,092.5	435.4	346.6	1,137.6
Төмрийн хүдэр олборлолт	-	-	-	4,531.4	5,090.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	1,154.1	1,348.70	1,142.9	899.6	1,978.6
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	-	-	-	1.5	3.2
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	4.9	16.2	-	1.5	75.6
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	221.2	804.4	432.6	423.3	142.1
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	376.2	271.5	284.1	212.6	219.5
Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэл	5	28.8	-	5.2	-
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	4.6	4	3.3	3.5	4.6
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	78	118.7	76.6	76.6	79
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	-	-	-	-	-
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	-	-	-	-	-
Шахмал түлш үйлдвэрлэлт	129	-	-	36.1	30.5
Барилгын материал үйлдвэрлэлт /блок/	228.6	16.8	119	98.7	104.6
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	106.6	88.3	227.3	40.7	36.5
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	497.2	784.1	612.6	979.9	1,030.30
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	497.2	784.1	612.6	979.9	1,030.30

4.7.1-ийн үргэлжлэл

Салбар	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт дүн	4,439.4	16,167.9	8,446.1	1,311.8	3,651.9
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	3,201.4	9,384.8	738.0	33.2	378.1
Нүүрс олборлолт	735.9	752.2	738.0	33.2	378.1
Төмрийн хүдэр олборлолт	2,465.5	8,632.6	-	-	-
Боловсруулах аж үйлдвэр	1,238.0	5,301.9	5,607.2	808.9	1,680.9
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	-	23.0	-	-	122.3

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	132.8	-	-	-	16.9
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	1,075.2	5,275.5	5,397.4	794.1	1,186.1
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	11.4	3.5	144.0	14.2	317.7
Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	-	-	-	-	17.3
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	-	-	-	-	-
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	-	-	65.8	0.7	18.7
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	-	-	-	-	-
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	18.6	-	-	-	-
Шахмал түлш үйлдвэрлэлт	-	-	-	-	-
Барилгын материал үйлдвэрлэлт /блок/	-	-	-	-	-
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	-	-	-	-	2.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1,247.7	1,481.1	2,100.9	469.7	1,592.9
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	1,247.7	1,481.1	2,100.9	469.7	1,592.9

ХҮСНЭГТ 4.7.2АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛАЛТ, НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, сая төгрөгөөр

Салбар	2008	2009	2010	2011	2012
Нийт дүн	2,346.0	3,684.4	3,684.2	10,183.3	10,647.9
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	519.6	1,092.5	815.6	6,848.0	6,323.4
Нүүрс олборлолт	519.6	1,092.5	815.6	507.0	1,232.8
Төмрийн хүдэр олборлолт	-	-	-	6,340.9	5,090.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	1,239.5	1,487.2	1,740.1	1,521.3	2,347.4
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	-	-	-	-	-
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	189.3	684.0	1,012.6	702.6	1,725.3
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	536.2	340.5	312.9	345.6	319.2
Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэл	-	22.1	9.2	7.6	-
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	-	-	-	-	-
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	-	-	-	-	-

Шахмал түлш үйлдвэрлэлт	18.3	-	-	29.5	36.5
Барилгын материал үйлдвэрлэлт /блок/	264.8	21.2	-	256.0	128.5
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	5.2	135.7	4.3	4.1	5.0
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	98.9	149.1	83.7	87.0	89.0
Мод, модон эдлэл	126.8	134.6	32.7	89.0	43.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	586.9	1,104.7	1,119.4	1,814.0	1,977.0
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	586.9	1,104.7	1,119.4	1,814.0	1,977.0

4.7.2-ын үргэлжлэл

Салбар	2013	2014	2015	2016	2017
Нийт дүн	4,141.3	9,143.2	12,494.8	7,299.7	6,698.8
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	2,454.8	1,742.5	1,307.6	269.7	378.1
Нүүрс олборлолт	870.0	610.4	1,307.6	269.7	378.1
Төмрийн хүдэр олборлолт	1,584.8	1,132.1	-	-	-
Боловсруулах аж үйлдвэр	1,686.5	4,196.2	7,791.8	3,507.7	2,755.9
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	-	34.6	-	-	152.8
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	104.4	-	-	-	20.2
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	1,544.3	4,157.3	7,456.2	3,242.0	2,083.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	14.1	4.2	199.1	195.1	440.0
Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэл	-	-	-	-	-
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	-	-	-	-	-
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	23.8	-	-	-	-
Шахмал түлш үйлдвэрлэлт	-	-	-	-	-
Барилгын материал үйлдвэрлэлт /блок/	-	-	-	-	-
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	-	-	-	-	30.6
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	-	-	-	-	-
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	-	-	136.5	70.7	26.9
Мод, модон эдлэл	-	-	-	-	2.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1,247.7	3,204.5	3,395.4	3,522.3	3,564.7
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	1,247.7	3,204.5	3,395.4	3,522.3	3,564.7

4.8 БИЗНЕС РЕГИСТРЫН САН

ХҮСНЭГТ 4.8.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, салбараар

Статистик үзүүлэлт	1998–2002	2002–2007	2007–2012	2012–2017	2017–2018
Хөдөө аж ахуй, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт	55	64	73	137	218
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	2	3	1	1	8
Боловсруулах үйлдвэр	46	54	27	64	100
Цахилгаан хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	3	4	3	1	7
Барилга	7	5	6	17	34
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйл ажиллагаа	46	49	42	180	327
Зочид буудал, зоогийн газар	10	8	6	27	51
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	7	4	9	12	43
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	7	8	8	26	8
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн үйл ажиллагаа	10	10	9	22	24
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	41	42	51	57	55
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	44	48	55	58	65
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	44	62	76	89	119
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	32	41	41	71	127
Олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаа	–	–	–	–	–
Бүгд	354	402	407	762	1,186

ХҮСНЭГТ 4.8.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, өмчийн хэлбэрээр

Өмчийн хэлбэр	1998–2002	2002–2007	2007–2012	2012–2017	2017–2018
Төрийн өмчийн	161.0	148.0	142.0	124.0	132.0
Төрийн өмчийн оролцоотой	5.0	–	1.0	0.0	–
Төрийн өмчийн оролцоотой хамтарсан	0.0	1.0	–	0.0	–
Хувийн	188.0	253.0	250.0	594.0	1,006.0
Хувийн хамтарсан	0.0	–	1.0	3.0	2.0
Гадаад улсын	0.0	–	–	0.0	–
Орон нутгийн өмчийн	0.0	–	13.0	41.0	46.0
Орон нутгийн өмчийн оролцоотой	0.0	–	–	0.0	–
Орон нутгийн өмчийн оролцоотой / хамтарсан/	0.0	–	–	0.0	–
Бүгд	354.0	402.0	407.0	762.0	1,186.0

ХҮСНЭГТ 4.8.3 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО, СУМААР

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	381	426	498	655	762
Булган	132	157	174	242	268
Баян-Агт	16	16	18	22	31
Баяннуур	13	13	16	24	26
Бугат	12	12	14	22	25
Бүрэгхангай	11	11	12	18	25
Гурванбулаг	14	15	13	20	26
Дашинчилэн	18	20	22	30	36
Могод	15	15	13	16	20
Орхон	18	20	24	19	21
Рашаант	8	11	15	29	34
Сайхан	12	13	15	22	26
Сэлэнгэ	22	22	36	47	52
Тэшиг	26	27	28	33	32
Хангал	26	32	43	38	46
Хишиг-Өндөр	13	14	15	20	26
Хутаг-Өндөр	25	28	40	53	68

4.8.3-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	762	961	984	1071	1186
Булган	268	347	341	379	429
Баян-Агт	32	40	43	46	49
Баяннуур	27	28	31	33	38
Бугат	27	29	28	31	38
Бүрэгхангай	23	24	23	25	30
Гурванбулаг	26	29	31	33	36
Дашинчилэн	33	40	45	48	49
Могод	20	25	25	29	30
Орхон	20	33	33	35	41
Рашаант	39	41	44	49	52
Сайхан	24	30	33	35	37
Сэлэнгэ	51	60	59	61	69
Тэшиг	32	43	43	44	47
Хангал	46	72	75	78	83
Хишиг-Өндөр	21	33	36	42	48
Хутаг-Өндөр	73	87	94	103	110

ХҮСНЭГТ 4.8.4 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН
ТОО, СУМААР, АЖИЛЧДЫН ТООНЫ БҮЛГЭЭР

Аймаг сум	2016–2017				2017–2018			
	Ажилчдын тооны бүлэг				Ажилчдын тооны бүлэг			
	1–9	1–10	20–49	50+	1–9	1–10	20–49	50+
Бүгд	581	55	44	12	643	57	45	12
Булган	308	24	30	17	354	26	31	18
Баян–Агт	38	5	3		41	5	3	0
Баяннуур	28	3	2		33	3	2	0
Бугат	27	1	2	1	34	1	2	1
Бүрэгхангай	20	3	2		25	3	2	0
Гурванбулаг	29	1	2	1	32	1	2	1
Дашинчилэн	42	3	2	1	42	3	3	1
Могод	25	1	2	1	26	1	2	1
Орхон	28	2	5		34	2	5	0
Рашаант	39	5	4	1	41	6	4	1
Сайхан	32	1	1	1	34	1	1	1
Сэлэнгэ	47	9	4	1	55	9	4	1
Тэшиг	36	3	4	1	38	4	4	1
Хангал	63	6	8	1	68	6	8	1
Хишиг–Өндөр	36	4	1	1	42	4	1	1
Хутаг–Өндөр	91	8	2	2	98	8	2	2

4.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

4.9.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКСИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, өмнөх оны эцсийнхтэй харьцуулснаар, бараа, үйлчилгээний бүлгээр

Хугацаа	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	XII	XII	XII	XII	XII	XII
Ерөнхий индекс	103.2	100.8	101.4	101.7	99.8	102.4
Хүнсний бараа, ундаа, ус	102.7	102.3	99.4	98.7	98.4	105.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	100.0	100.0	100.0	101.6	99.0	104.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	110.4	100.0	102.2	97.6	99.3	97.4
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	100.4	100.0	101.8	103.9	103.7	102.5
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	100.0	100.4	100.0	102.8	97.7	100.2
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0	99.2	100.0	103.8
Тээвэр	102.1	100.0	100.0	103.9	101.5	105.6
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.0	100.0	114.2	100.0	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0	99.9	99.5	100.6
Боловсролын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0	132.5	100.0	100.1
Зочид буудал, зоогийн газар, дотоор байр	100.0	100.0	117.2	113.3	100.0	100.0
Бусад бараа үйлчилгээ	100.0	104.7	100.0	103.2	101.4	108.2

4.9.2 БУЛГАН АЙМГИЙН ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Бараа , үйлчилгээ	2010	2012	2014	2016	2017
Гурил, 1–р зэрэг, кг	757	880	960	1300	1309
Талх, “Ундрах” ш	650	650	900	1100	1066
Цагаан будаа, кг	1800	1800	2400	2450	2445
Хонины мах, кг	3000	5500	6000	5000	5123
Үхрийн мах, кг	4000	6000	7500	5000	5701
Шингэн сүү, л	1500	1200	1500	1500	1571
Тараг, л	1500	1200	1500	2000	2000
Элсэн чихэр кг	1800	1800	1800	2466.6	2255
Ногоон цай, 2кг	3500	4000	5800	8000	1732
Алим, кг	1800	3500	4500	4166.6	4520
Төмс, кг	800	800	1200	700	991
Байцаа, кг	875	800	1000	800	1000
Лууван, кг	725	800	1000	800	1355
Манжин, кг	700	800	1500	800	1500
Сонгино, кг	1050	1200	1500	1500	1504
Давс, цагаан кг	450	450	600	683.3	810
Ургамлын тос, л	2550	3000	3900	3866.6	3863
Өндөг, ш	240	250	400	300	354
Архи, 0.5л	4100	5500	8000	7833.3	8243

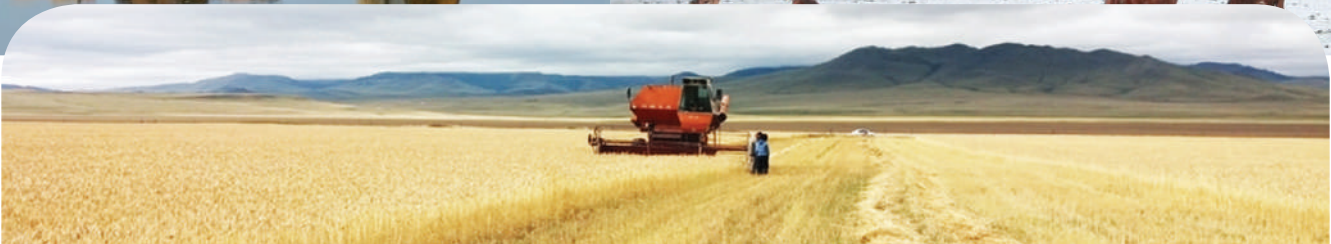

4.9.2-ын үргэлжлэл

Бараа, үйлчилгээ	2010	2012	2014	2016	2017
Савхин бээлий, хос	12000	12000	15000	15000	15000
Өмд, эм, ш	18000	18000	35000	28000	28000
Ноосон цамц, эр, ш	22000	30000	50000	38000	25000
Ноосон цамц, эм, ш	16000	25000	35000	35000	30000
Хүүхдийн ноосон цамц, ш	10000	10000	25000	28000	20000
Хүүхдийн футболка, ш	4500	7000	10000	10000	10000
Эр. Хүний өвлийн гутал, хос	40000	60000	110000	120000	125000
Эм. Хүний хавар намрын гутал, хос	35000	60000	82000	120000	120000
Хятад торго, метр	9000	9000	13000	15000	15000
Эрээн даавуу, метр	1500	3000	4000	4500	4500
Халаалт, м2	242	242	330	330	330
Цэвэр усны үнэ, сард, 1 хүний	1.1	1.1	1.1	1.1	3000
Цахилгаан, 1 квт.ц	85	83.6	94.27	112.64	117
Чийдэнгийн шил 60 В	500	500	600	1000	6000
Угаалгын нунтаг, 400гр	1200	1200	3000	2700	2777
Эдийн саван, ш	450	450	700	750	855
Гар нүүрийн саван, Ш	720	750	750	800	1800
Шүдний оо, 100 гр	1650	1650	2200	2400	3000
Парацетамол, 10 ш	200	250	300	300	300
Бензин, АИ-80, 1л	1220	1470	1540	1450	1515
Бензин, АИ-92, 1л	1405	1620	1710	1550	1663
Дизелийн түлш, 1л	1380	1710	1800	1650	1756
Телевизийн сарын хураамж	850	850	850	850	850
Өдрийн сонин ^р –ны улирлын захиалга	3600	3600	4800	4800	4800
Сурагчийн дэвтэр, ш	200	200	200	250	200

ТАВДУГААР БҮЛЭГ

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Энэ бүлгийн мал аж ахуйн хэсэгт малчин өрх, малчид, тэдгээрийн соёл ахуйн зарим үзүүлэлтүүд, мал, хээлтэгч мал, бойжуулсан төл, тэжээвэр амьтад, хашаа, худаг, бэлчээрийн даац, тэжээлийн хүрэлцээ, сум, багийн түвшинд бэлтгэж орууллаа. 1990 оноос хойших малын тоог сумын түвшинд бэлтгэж оруулсан билээ.

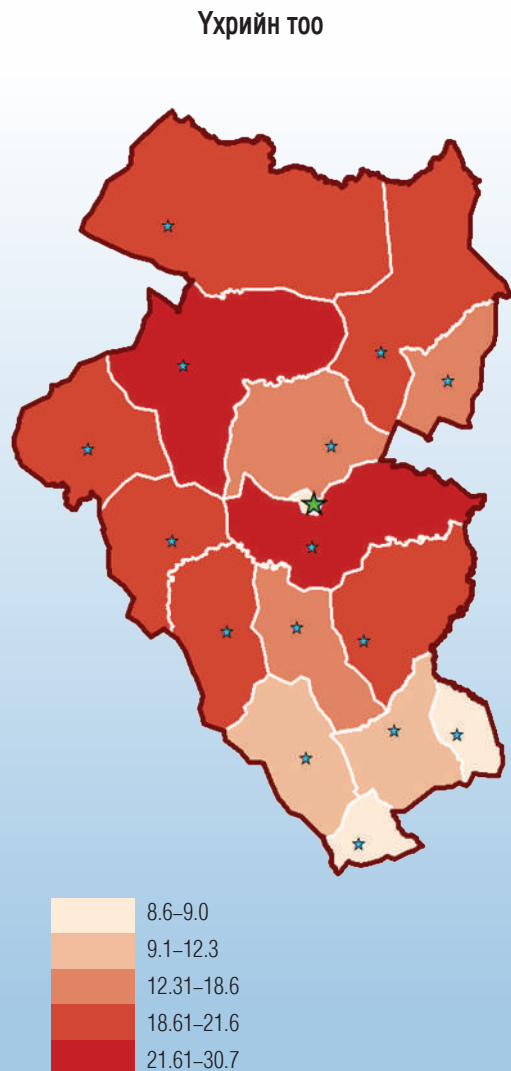
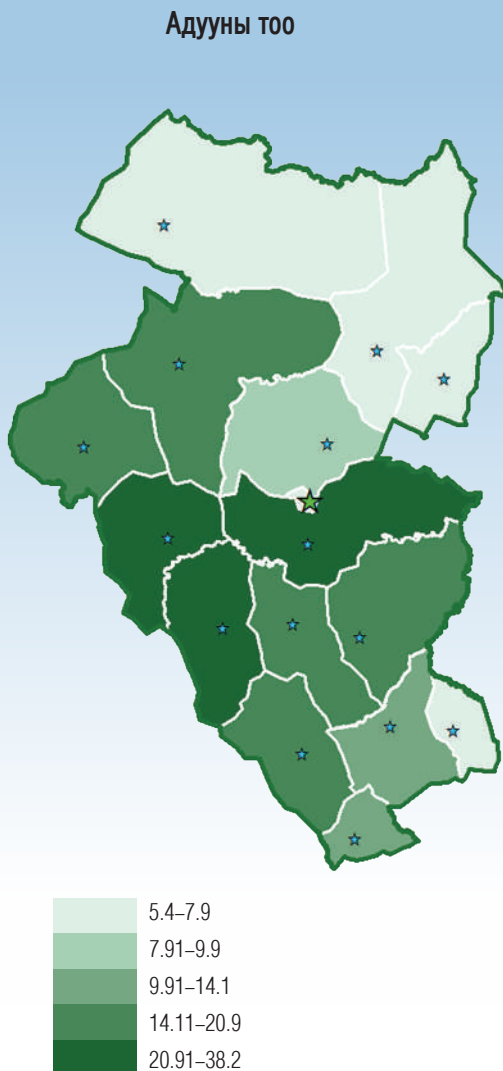
Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсний болон, ургамал, тариа, хүнсний ногоо тарьж ургуулсны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

IV БҮЛЭГ

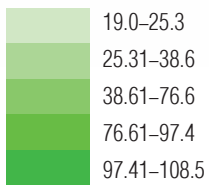
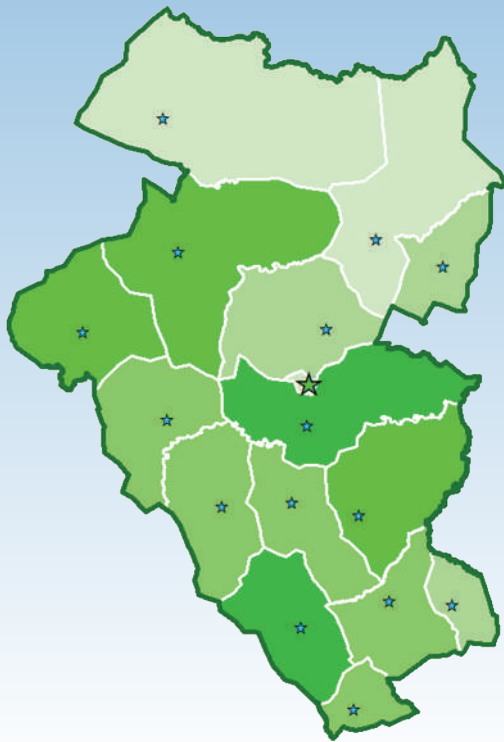
БҮЛЭГ 5. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

5.1 МАЛ АЖ АХУЙ

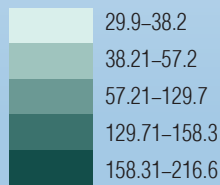
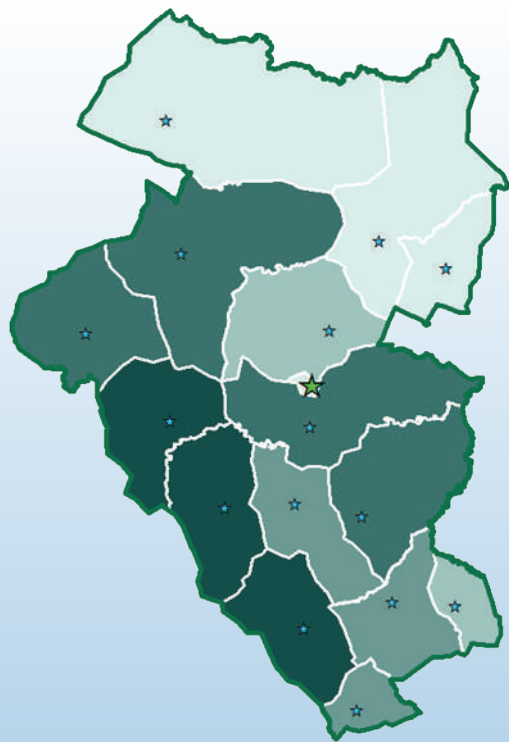
Зураг 21. Аймгийн мал сүрэг

Хонины тоо

Ямааны тоо

ХҮСНЭГТ 5.1.1 МАЛЧДЫН ТОО, сумаар

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	14,528	15,521	15,300	14,125	13,861
Булган	577	577	725	651	560
Баян-агт	1,223	1,182	1,485	1,022	1,053
Баяннуур	217	491	491	451	499
Бугат	665	705	665	642	608
Бүрэгхангай	763	788	871	867	854
Гурванбулаг	1,124	1,324	1,083	1,162	1,088
Дашинчилэн	715	730	635	650	670
Могод	1,156	1,161	1,112	1,054	1,001
Орхон	1,148	1,146	1,092	1,165	1,114
Рашаант	1,064	1,162	974	761	821
Сайхан	1,512	1,656	1,712	1,627	1,608
Сэлэнгэ	332	352	358	441	477
Тэшиг	1,023	1,000	1,000	803	798
Хангал	603	861	943	832	751
Хишиг-Өндөр	908	908	756	767	733
Хутаг-Өндөр	1,498	1,478	1,398	1,230	1,226

5.1.1-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	13,942	14,853	15,200	15,579	14,472
Булган	467	522	494	549	469
Баян-агт	1,072	1,090	1,139	1,124	1,152
Баяннуур	494	543	594	587	478
Бугат	673	688	754	767	819
Бүрэгхангай	868	930	946	992	725
Гурванбулаг	1,116	1,160	1,165	1,174	1,093
Дашинчилэн	677	691	712	757	643
Могод	1,018	1,060	936	981	1,087
Орхон	1,153	1,461	1,482	1,517	1,228
Рашаант	848	886	951	944	902
Сайхан	1,516	1,492	1,540	1,559	1,499
Сэлэнгэ	430	504	530	563	562
Тэшиг	818	859	897	908	900
Хангал	725	703	778	770	775
Хишиг-Өндөр	711	810	797	839	857
Хутаг-Өндөр	1,356	1,454	1,485	1,548	1,283

ХҮСНЭГТ 5.1.2 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ

Насны бүлэг	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	14,528	15,521	15,300	14,125	13,861
15–34	5,796	6,340	5,839	4,947	4,669
35–59	6,415	6,918	7,533	7,435	7,823
60+	2,317	2,263	1,928	1,743	1,369

5.1.2–ын үргэлжлэл

Насны бүлэг	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	13,942	14,853	15,200	15,579	14,472
15–34	4,252	4,520	4,444	4,273	4,074
35–59	8,253	8,802	9,245	9,613	8,325
60+	1,437	1,531	1,511	1,693	2,055

ХҮСНЭГТ 5.1.3 МАЛЧИН ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр, 2017 он

Малын тооны бүлэг	Малчин өрхийн тоо	Малчин өрхийн малын тоо	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Дүн/ Total	8,499	3,087,303	240,647	252,007	1,202	1,658,043	935,404
<10	170	1,106	88	917	–	35	66
11–30	381	7,958	718	5,110	1	889	1,240
31–50	369	15,153	1,736	5,969	–	3,729	3,719
51–100	853	64,472	7,255	15,883	8	21,782	19,544
101–200	1,651	245,553	22,556	36,154	36	100,453	86,354
201–500	2,905	956,452	72,316	79,076	453	474,934	329,673
501–999	1,662	1,151,404	87,105	70,301	347	661,512	332,139
1000–1499	433	503,529	37,456	29,921	348	304,003	131,801
1500–2000	54	90,910	7,551	5,381	9	58,476	19,493
2001+	21	50,766	3,866	3,295	–	32,230	11,375

ХҮСНЭГТ 5.1.4 ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр

Малын тооны бүлэг	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дүн	9,524	9,738	10,089	10,337	10,614	10,685
<10	479	469	437	387	364	408
11-30.	704	756	712	713	711	734
31-50	582	614	592	597	617	634
51-100	1,321	1,320	1,213	1,312	1,264	1,302
101-200	2,169	2,071	2,084	2,150	2,070	2,142
201-500	2,756	2,807	3,057	3,138	3,296	3,257
501-999	1,205	1,311	1,497	1,503	1,697	1,693
1000-1499	268	333	411	452	495	439
1500-2000	27	44	66	65	74	55
2001+	13	13	20	20	26	21

ХҮСНЭГТ 5.1.5 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Цахилгаан үүсгүүртэй	6,954	6,802	7,432	7,244	6,590
Телевизортой	6,308	6,016	6,769	5,990	6,137
Бүх төрлийн авто машинтай	3,457	3,075	3,955	3,752	4,041
Мотоциклтой	3,671	3,663	3,596	3,224	3,592
Трактортой	783	524	624	580	533

ХҮСНЭГТ 5.1.6 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумаар, малчин өрхийн тоогоор, 2017 он

Сумын нэр	Цахилгаан үүсгүүртэй	Телевизортой	Авто	Мотоциклтой	Трактортой
			машинтай		
Бүгд	6,590	6,137	4,041	3,592	580
Булган	265	250	171	96	18
Баян-агт	581	516	257	245	39
Баяннуур	177	173	179	185	1
Бугат	415	391	122	106	21
Бүрэгхангай	368	363	282	224	4
Гурванбулаг	379	348	253	317	–
Дашинчилэн	282	262	316	310	7
Могод	347	291	140	196	–
Орхон	726	706	441	393	48
Рашаант	338	320	124	129	1
Сайхан	649	588	361	328	5
Сэлэнгэ	270	270	293	223	80
Тэшиг	420	396	182	113	113
Хангал	448	418	235	62	62
Хишиг-Өндөр	316	266	335	273	17
Хутаг-Өндөр	609	579	350	392	117

ХҮСНЭГТ 5.1.7 2017 ОНД МАЛЫН ТООГООР ТЭРГҮҮЛСЭН СУМУУД, нийтээр, төрлөөр

Д/д	Нийт малын тоогоор		Адуугаар		Үхрээр	
	Сумын нэр	Мян. толгой	Сумын нэр	Мян. толгой	Сумын нэр	Мян. толгой
1	Сайхан	351.2	Сайхан	38.2	Хутаг-Өндөр	30.7
2	Гурванбулаг	320.9	Могод	28.9	Орхон	27.7
3	Орхон	317.5	Орхон	28.2	Баян-Агт	21.6
4	Могод	310.2	Хишиг-Өндөр	20.9	Тэшиг	20.6
5	Баян-Агт	295.5	Гурванбулаг	20.7	Бүрэгхангай	20.2

5.1.7-ын үргэлжлэл

Д/д	Тэмээгээр		Хониор		Ямаагаар	
	Сумын нэр	Мян. толгой	Сумын нэр	Мян. толгой	Сумын нэр	Мян. толгой
1	Баяннуур	0.3	Сайхан	216.6	Орхон	108.5
2	Рашаант	0.296	Могод	192.4	Гурванбулаг	107.6
3	Дашинчилэн	0.18	Гурванбулаг	180.1	Баян-Агт	97.4
4	Гурванбулаг	0.16	Баян-Агт	158.3	Хутаг-Өндөр	95.2
5	Бүрэгхангай	0.13	Орхон	152.9	Бүрэгхангай	88.9

ХҮСНЭГТ 5.1.8 НИЙТ МАЛЫН ТОО, мян.толгойгоор

Төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Малын Тоо-Бүгд	2,414.1	2,581.4	2,293.2	2,340.8	2,578.6
Адуу	177.7	184.4	182.8	186	199.3
Үхэр	162.2	182.3	176.1	180.9	195.1
Тэмээ	0.5	0.5	0.9	0.9	1
Хонь	1,199.7	1,312.5	1,179.8	1,188	1,340.8
Ямаа	874.1	901.7	753.6	785	842.3

5.1.8-ын үргэлжлэл

Төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
Малын Тоо-Бүгд	2,757.2	3,132.8	3,223.8	3,485.6	3,361.6
Адуу	225.7	253.4	264.3	274.3	261.9
Үхэр	221.0	259.3	281.6	293.6	283.9
Тэмээ	1.1	1.2	1.2	1.3	1.4
Хонь	1,449.5	1,648.8	1,697.8	1,861.3	1,794.4
Ямаа	859.8	970.1	978.9	1,055.2	1,020.1

ХҮСНЭГТ 5.1.9 НИЙТ ХУВИЙН ӨМЧИЙН МАЛЫН ТОО, мян.толгойгоор

Төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	2,388.9	2,581.4	2,271.4	2,322.1	2,560.4
Адуу	176.6	184.4	181.9	185.0	198.5
Үхэр	160.6	182.3	175.2	179.7	193.9
Тэмээ	0.4	0.5	0.8	0.9	1.0
Хонь	1,182.1	1,312.5	1,164.0	1,175.0	1,328.0
Ямаа	869.2	901.7	749.5	781.5	838.9

5.1.9-ийн үргэлжлэл

Төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	2,737.7	3,100.6	3,192.7	3,460.8	3,341.6
Адуу	224.8	251.7	263.7	273.7	261.4
Үхэр	219.5	255.1	279.8	292.2	282.1
Тэмээ	1.1	1.2	1.2	1.3	1.3
Хонь	1,436.0	1,625.8	1,672.9	1,842.0	1,779.7
Ямаа	856.4	966.8	975.2	1,051.7	1,017.0

ХҮСНЭГТ 5.1.10 МАЛЫН ТООНЫ ТӨРӨЛ, сумаар

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
НИЙТ	2,414.1	2,581.4	2,293.2	2,340.8	2,578.6
Булган	73.1	61.1	47.3	51.4	55.7
Баян-агт	205.8	200.8	178.5	184.3	202.9
Баяннуур	72.4	97.2	83.5	93.3	101.5
Бугат	80.9	87.1	70.5	63.4	69.8
Бүрэгхангай	186.2	201.3	204.4	223.8	240.1
Гурванбулаг	239.6	268.4	262.9	246.1	290.3
Дашинчилэн	154.9	174.7	177.5	181.8	196.2
Могод	224.7	238.9	192.4	203.9	232.1
Орхон	197.0	218.8	183.5	186.0	206.5
Рашаант	108.4	129.5	119.4	126.2	148.3
Сайхан	269.4	284.2	225.3	219.6	249.9
Сэлэнгэ	72.6	75.8	66.2	76.1	79.0
Тэшиг	84.9	84.8	73.7	70.1	70.0
Хангал	85.8	94.2	75.9	74.5	76.7
Хишиг-Өндөр	158.4	168.2	149.0	158.7	173.3
Хутаг-Өндөр	200.3	196.6	183.2	181.6	186.2

5.1.10-ын үргэлжлэл

Аймаг, сум	2013	2014	2015	2016	2017
НИЙТ	2,757.2	3,132.8	3,223.8	3,485.6	3,361.6
Булган	55.0	59.2	59.8	68.1	63.1
Баян-агт	219.3	249.2	258.7	285.6	295.6
Баяннуур	106.7	124.7	131.2	126.7	111.2
Бугат	75.9	83.5	94.0	105.9	110.9
Бүрэгхангай	258.2	288.8	295.3	321.2	269.4
Гурванбулаг	322.2	341.9	317.7	342.4	320.9
Дашинчилэн	209.7	237.0	258.7	257.5	226.0
Могод	262.5	287.3	286.6	313.1	310.2
Орхон	223.1	299.4	309.0	347.2	317.4
Рашаант	160.0	181.2	185.0	195.3	189.1
Сайхан	281.8	330.9	335.2	340.2	351.2
Сэлэнгэ	77.8	79.9	88.4	97.1	90.8
Тэшиг	63.3	69.0	74.6	82.1	82.4
Хангал	69.7	77.0	82.6	89.1	91.4
Хишиг-Өндөр	184.8	212.6	211.8	241.0	239.5
Хутаг-Өндөр	187.2	211.2	235.2	273.1	292.3

ХҮСНЭГТ 5.1.11 МАЛЫН ТООНЫ ТӨРӨЛ, 10 жилээр

Малын төрөл	1938	1948	1958	1968	1978
Бүгд	1133.6	974.2	938.3	854.6	926.76
Адуу	110.9	101.6	102.7	104.9	90.15
Үхэр	191.5	149.9	133.9	138.9	153.13
Хонь	668	599.1	553.8	524.1	575.56
Ямаа	161.8	119.5	142.4	82.5	103.91
Тэмээ	1.4	4.1	5.5	4.2	4.01

5.1.11-ийн үргэлжлэл

Малын төрөл	1938	1948	1958	1968	1978
Бүгд	889.43	1,458.86	2,414.15	3,485.61	3,361.63
Адуу	114.19	194.76	177.65	274.27	261.86
Үхэр	155.79	247.9	162.18	293.6	283.89
Хонь	526.37	710.58	1,199.68	1,861.27	1,794.41
Ямаа	88.9	304.62	874.15	1,055.16	1,020.11
Тэмээ	4.18	1	0.49	1.31	1.36

ХҮСНЭГТ 5.1.12 МАЛЫН ТООНЫ ТӨРӨЛ, сумаар, мян.толгойгоор

Сум	Малын төрөл	1970	1980	1990	2000	2010	2017
Баян-Агт	Бүгд	76.8	83.1	89	123.8	178.5	295.6
	Адуу	8.1	5.7	7.4	13.9	13.1	18.3
	Үхэр	8.3	8.7	9.6	16.9	12.7	21.6
	Хонь	49.7	56.3	60	64.2	94.2	158.3
	Ямаа	10.6	12.3	11.9	28.7	58.5	97.4
	Тэмээ	0.1	0.1	0.1	0	0	0
Бугат	Бүгд	34.2	44	40.7	49.7	70.5	110.9
	Адуу	3.6	4	4.8	6	6.3	10
	Үхэр	8.9	9.4	8.5	10.7	9.1	18.4
	Хонь	19.7	28.3	24.5	21.9	32.1	50.2
	Ямаа	2.1	2.4	2.9	11.1	23.1	32.4
Бүрэгхангай	Бүгд	61.2	65.5	64.3	120.6	204.4	269.4
	Адуу	5.8	4.9	7.7	13.3	10.8	18.2
	Үхэр	8.5	9.6	11.7	15.7	12.6	20.2
	Хонь	40.7	41.1	37.3	59.3	103.7	141.9
	Ямаа	6	9.7	7.4	32.1	76.9	89
	Тэмээ	0.2	0.2	0.3	0.2	0.4	0.1
Гурванбулаг	Бүгд	98.7	127.9	113.3	166.6	263	320.9
	Адуу	15.4	12.8	15.3	21.2	16.1	20.7
	Үхэр	10.4	12.6	14.5	19.2	9.9	12.3
	Хонь	61.9	87.2	68.7	85.9	149.6	180.1
	Ямаа	10	14.2	14.1	40.2	87.3	107.6
	Тэмээ	1	1.1	0.9	0.1	0.1	0.2
Дашинчилэн	Бүгд	102	89.1	94.9	122	177.5	226
	Адуу	11	8.3	9.2	15.4	12.4	14.1
	Үхэр	11.9	12.4	13.8	11.7	9.6	12.2
	Хонь	68.5	56.4	57.4	68.1	94.7	129.7
	Ямаа	9.7	11	13	26.7	60.6	69.9
	Тэмээ	0.9	0.9	1.4	0.2	0.1	0.2

5.1.2-ын үргэлжлэл

Сум	Малын төрөл	1970	1980	1990	2000	2010	2017
Могод	Бүгд	87.4	99.1	92.7	148.8	192.4	310.2
	Адуу	11.3	10.4	13.5	21.6	20.2	29
	Үхэр	11.2	12.6	15	22.1	11.9	19.9
	Хонь	56.2	65.4	54.3	74.1	111.3	192.4
	Ямаа	8.2	10.4	9.7	30.9	49.1	69
	Тэмээ	0.5	0.3	0.3	0.1	0	0.1
Орхон	Бүгд	89.9	77.8	72.2	127.7	183.5	317.5
	Адуу	8.8	7.2	9.7	16.9	18.9	28.2
	Үхэр	12.7	12	10.6	18.5	15	27.7
	Хонь	58.8	48.7	44.4	57.3	83.9	152.9
	Ямаа	9.3	9.6	7.3	34.9	65.8	108.5
	Тэмээ	0.3	0.2	0.2	0	0	0.1
Сайхан	Бүгд	87.4	97.2	107.4	182.3	225.3	351.2
	Адуу	19.3	14.6	19.2	27.6	28.3	38.2
	Үхэр	10.5	12.4	18	25.8	14.3	19.7
	Хонь	47.6	58.9	57.9	96.1	130.9	216.6
	Ямаа	9.4	10.6	11.5	32.6	51.8	76.6
	Тэмээ	0.6	0.7	0.8	0.2	0.1	0.1
Сэлэнгэ	Бүгд	17.6	21.3	29.6	34.8	66.2	90.8
	Адуу	1.5	1.7	3	4.3	5.4	7.9
	Үхэр	8.7	9	10.5	8.4	10.3	19.5
	Хонь	7.1	10.5	15.8	17.1	30.4	38.2
	Ямаа	0.3	0.2	0.2	4.9	20.2	25.3
	Тэмээ	-	-	-	0	-	0
Тэшиг	Бүгд	42.8	42	42.2	54.1	73.7	82.4
	Адуу	3.1	3.1	4.2	6.3	5.8	7.4
	Үхэр	13	15.2	13.6	14.6	14.5	20.6
	Хонь	21.7	18.2	20	21.2	29.9	31.3
	Ямаа	5	5.5	4.4	12.1	23.5	23.1
	Тэмээ	0	0	-	-	-	0
Хангал	Бүгд	35.8	39.6	33.9	45	75.9	91.4
	Адуу	3.1	2.9	4.6	4.4	4.6	6.3
	Үхэр	6.4	8.3	9.4	11.2	11.4	18.6
	Хонь	22.9	23.9	16.9	18.8	30.1	35.7
	Ямаа	3.4	4.5	3	10.6	29.7	30.9
	Тэмээ	0.1	0.1	-	0	0	0

5.1.12-ын үргэлжлэл

Сум	Малын төрөл	1970	1980	1990	2000	2010	2017
Хишиг-Өндөр	Бүгд	67.7	63.9	69.3	105.9	149	239.5
	Адуу	9.3	9.5	12.5	15	13.5	21
	Үхэр	9.6	10.4	12.5	13	10.1	16.2
	Хонь	45.1	39.3	38.3	54.1	74.1	128.2
	Ямаа	3.7	4.2	5.6	23.8	51.3	74.1
	Тэмээ		0.5	0.4	0	0	0
Хутаг-Өндөр	Бүгд	74	75.7	69.9	103.5	183.2	292.3
	Адуу	4.8	4.7	6.2	9.8	11.3	17.5
	Үхэр	8.6	11.1	15	19.2	20.1	30.7
	Хонь	54	51.5	42.1	53.4	91.7	148.9
	Ямаа	6.6	8.3	6.6	21.1	60.1	95.2
	Тэмээ	-	-	-	0	0	0
Булган	Бүгд	1.7	2.6	21.3	53.4	47.3	63.1
	Адуу	0.5	0.3	1.5	4.3	2.9	5.4
	Үхэр	0.7	1.9	5.7	10.8	5.2	8.7
	Хонь	0.3	0.2	13.1	26.3	22.7	30
	Ямаа	0.2	0.3	1.1	12	16.6	19.1
Баяннуур	Бүгд	-	8.5	23.7	52.1	83.6	111.2
	Адуу	-	0.4	1.7	6	5.2	6.5
	Үхэр	-	1	2.6	6.2	5.5	8.6
	Хонь	-	6.6	17.8	30.3	40.4	57.2
	Ямаа	-	0.6	1.6	9.7	32.4	38.6
	Тэмээ	-	-	-	0	0.1	0.3
Рашаант	Бүгд	-	-	31.3	32.6	119.4	189.2
	Адуу	-	-	1.8	4.2	8.1	13.4
	Үхэр	-	-	3.8	1.9	4.2	9
	Хонь	-	-	24.1	16.6	60.2	102.9
	Ямаа	-	-	1.6	10	46.9	63.6
	Тэмээ	-	-	-	0	0.1	0.3

5-1-13 АДУУНЫ ТОО, СУМААР, МЯНГАН ТОЛГОЙГООР

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Адуу-Бүгд	177.7	184.4	182.8	186.0	199.3
Булган	4.0	3.5	2.9	3.3	3.6
Баян-агт	13.7	12.5	13.1	12.8	13.2
Баяннуур	4.5	5.4	5.2	5.6	6.4
Бугат	6.5	6.7	6.3	6.1	6.1
Бүрэгхангай	8.5	9.5	10.8	12.3	14.1
Гурванбулаг	15.0	16.7	16.1	15.9	18.2
Дашинчилэн	9.8	11.4	12.4	13.3	14.3
Могод	20.7	21.7	20.2	20.1	21.9
Орхон	18.8	19.8	18.9	19.6	20.0
Рашаант	6.7	8.2	8.0	8.8	10.0
Сайхан	31.3	30.1	28.3	26.9	29.1
Сэлэнгэ	4.9	5.1	5.4	5.5	5.7
Тэшиг	6.1	5.5	5.8	5.7	5.7
Хангал	4.4	4.7	4.6	4.4	4.4
Хишиг-Өндөр	11.9	12.8	13.5	14.4	15.6
Хутаг-Өндөр	11.1	10.8	11.3	11.3	11.1

5.1.13-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Адуу-Бүгд	225.7	253.3	264.3	274.3	261.9
Булган	3.4	3.9	4.1	5.5	5.4
Баян-агт	14.7	16.2	16.6	17.5	18.2
Баяннуур	7.2	8.0	8.7	7.4	6.5
Бугат	6.9	7.3	8.0	9.2	9.9
Бүрэгхангай	15.3	17.5	19.1	20.3	18.2
Гурванбулаг	21.3	23.7	23.3	24.2	20.7
Дашинчилэн	16.6	18.5	19.2	18.5	14.1
Могод	25.7	28.4	29.0	29.5	28.9
Орхон	22.8	26.8	28.4	31.5	28.2
Рашаант	11.6	13.3	14.1	14.5	13.3
Сайхан	34.5	40.2	40.3	36.7	38.2
Сэлэнгэ	6.0	6.3	6.8	7.6	7.9
Тэшиг	5.6	5.8	6.2	6.8	7.4
Хангал	4.3	4.6	5.2	5.9	6.3
Хишиг-Өндөр	17.8	20.5	22.0	23.4	20.9
Хутаг-Өндөр	11.8	12.3	13.4	15.8	17.5

5-1-14 ҮХЭР ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Үхэр-Бүгд	162.2	182.3	176.1	180.9	195.1
Булган	6.9	6.8	5.2	5.4	6.0
Баян-агт	12.5	12.9	12.7	13.0	13.9
Баяннуур	3.7	5.4	5.5	6.2	7.3
Бугат	9.5	10.3	9.1	8.5	9.1
Бүрэгхангай	9.6	11.0	12.6	14.5	15.9
Гурванбулаг	8.0	9.8	9.9	10.0	11.5
Дашинчилэн	7.0	8.5	9.6	10.8	12.3
Могод	11.9	14.0	11.9	12.1	13.5
Орхон	14.0	16.8	15.0	14.9	16.2
Рашаант	3.3	4.1	4.2	4.7	5.7
Сайхан	14.6	16.3	14.2	13.6	14.4
Сэлэнгэ	9.1	10.1	10.3	11.0	11.8
Тэшиг	13.8	14.5	14.5	14.4	14.3
Хангал	11.1	12.2	11.4	11.2	11.7
Хишиг-Өндөр	8.8	10.3	10.1	10.8	12.1
Хутаг-Өндөр	18.4	19.2	20.0	19.7	19.5

5.1.14-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Үхэр-Бүгд	221.0	259.3	281.6	293.6	283.9
Булган	6.2	7.1	7.5	8.6	8.7
Баян-агт	15.7	18.2	19.1	19.9	21.6
Баяннуур	8.5	10.3	11.5	9.9	8.6
Бугат	11.3	12.9	15.3	17.0	18.4
Бүрэгхангай	18.3	22.0	23.2	25.3	20.2
Гурванбулаг	14.0	15.9	15.7	16.0	12.3
Дашинчилэн	14.3	16.5	18.2	16.6	12.2
Могод	16.3	19.7	20.5	21.3	19.9
Орхон	19.1	26.0	27.7	30.3	27.7
Рашаант	7.0	8.4	9.8	10.1	9.0
Сайхан	16.8	20.6	20.8	19.0	19.7
Сэлэнгэ	12.7	14.0	16.5	18.0	19.5
Тэшиг	14.5	15.5	17.4	18.8	20.6
Хангал	12.8	14.2	16.5	17.0	18.6
Хишиг-Өндөр	13.4	15.7	16.4	17.4	16.2
Хутаг-Өндөр	20.1	22.3	25.5	28.5	30.7

5-1-15 ТЭМЭЭНИЙ ТОО, СУМААР, ТОЛГОЙН ТООГООР

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Тэмээ-Бүгд	486	544	852	945	1042
Булган	1	1	1	2	0
Баян-агт	8	9	10	11	13
Баяннуур	44	69	50	61	219
Бугат	0	1	0	0	0
Бүрэгхангай	112	126	406	392	270
Гурванбулаг	79	85	89	104	128
Дашинчилэн	92	58	106	109	112
Могод	0	10	12	10	5
Орхон	13	8	14	12	12
Рашаант	35	32	75	151	170
Сайхан	75	124	63	70	64
Сэлэнгэ	0	0	0	0	30
Тэшиг	0	0	0	0	0
Хангал	0	1	2	0	0
Хишиг-Өндөр	2	2	2	2	0
Хутаг-Өндөр	25	18	22	21	19

5.1.15-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Тэмээ-Бүгд	1,125	1,240	1,220	1,305	1,360
Булган	0	11	0	0	0
Баян-агт	13	12	14	15	18
Баяннуур	247	220	239	249	302
Бугат	0	0	0	0	3
Бүрэгхангай	185	195	180	195	134
Гурванбулаг	131	148	139	150	159
Дашинчилэн	195	167	173	170	182
Могод	6	6	9	39	47
Орхон	11	96	94	95	106
Рашаант	265	285	283	291	296
Сайхан	60	73	69	83	87
Сэлэнгэ	0	5	0	0	0
Тэшиг	0	-	0	0	0
Хангал	0	-	0	0	2
Хишиг-Өндөр	0	6	5	4	0
Хутаг-Өндөр	12	16	15	14	24

5-1-16 ХОНИНЫ ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Хонь-Бүгд	1199.7	1312.5	1179.8	1188.0	1340.8
Булган	34.9	27.9	22.7	25.0	27.5
Баян-агт	104.9	105.9	94.2	95.8	107.8
Баяннуур	32.0	45.1	40.4	44.7	50.0
Бугат	37.0	41.0	32.1	28.0	31.7
Бүрэгхангай	90.5	98.6	103.7	112.3	124.2
Гурванбулаг	130.5	148.3	149.6	136.6	164.1
Дашинчилэн	77.7	89.4	94.7	95.4	104.0
Могод	127.8	139.9	111.3	118.4	138.1
Орхон	83.4	97.0	83.9	83.7	96.6
Рашаант	51.9	63.5	60.2	64.1	76.2
Сайхан	156.5	169.8	130.9	126.4	148.6
Сэлэнгэ	33.1	34.9	30.4	33.9	35.4
Тэшиг	33.4	34.6	29.9	27.8	27.8
Хангал	33.3	37.3	30.1	28.6	29.8
Хишиг-Өндөр	75.2	82.2	74.1	77.7	85.4
Хутаг-Өндөр	97.6	97.0	91.7	89.6	93.6

5.1.16-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Хонь-Бүгд	1449.5	1648.8	1697.8	1861.3	1794.4
Булган	28.6	29.3	29.7	33.5	29.9
Баян-агт	115.6	132.3	138.6	153.6	158.3
Баяннуур	52.5	61.9	63.2	64.1	57.2
Бугат	33.6	37.5	42.3	47.7	50.2
Бүрэгхангай	138.7	156.6	159.6	175.8	141.9
Гурванбулаг	182.6	190.6	175.1	192.1	180.1
Дашинчилэн	112.7	127.5	142.4	144.9	129.7
Могод	155.2	171.0	172.5	194.0	192.4
Орхон	104.2	142.7	146.9	165.6	152.9
Рашаант	83.1	93.7	97.5	105.2	102.9
Сайхан	166.5	195.3	201.0	210.1	216.6
Сэлэнгэ	36.4	36.0	39.0	42.9	38.2
Тэшиг	24.7	27.9	29.3	32.0	31.3
Хангал	27.1	30.3	32.6	34.7	35.6
Хишиг-Өндөр	92.7	108.2	109.0	125.6	128.2
Хутаг-Өндөр	95.4	108.2	119.3	139.4	148.9

5-1-17 ЯМААНЫ ТОО, СУМААР, МЯНГАН ТОЛГОЙГООР

Аймаг, сум	2008	2009	2010	2011	2012
Ямаа-Бүгд	874.1	901.7	753.6	785.0	842.3
Булган	27.3	23.0	16.6	17.8	18.7
Баян-агт	74.7	69.4	58.5	62.6	68.1
Баяннуур	32.2	41.1	32.4	36.8	37.6
Бугат	27.9	29.1	23.1	20.8	22.8
Бүрэгхангай	77.5	82.1	76.9	84.3	85.6
Гурванбулаг	85.9	93.5	87.3	83.5	96.4
Дашинчилэн	60.3	65.4	60.6	62.2	65.5
Могод	64.3	63.1	49.0	53.3	58.7
Орхон	80.8	85.3	65.8	67.9	73.7
Рашаант	46.6	53.6	46.9	48.4	56.3
Сайхан	66.9	67.9	51.8	52.6	57.7
Сэлэнгэ	25.5	25.8	20.2	25.7	26.1
Тэшиг	31.6	30.1	23.5	22.2	22.2
Хангал	37.0	40.0	29.7	30.4	30.8
Хишиг-Өндөр	62.4	62.9	51.3	55.8	60.2
Хутаг-Өндөр	73.2	69.5	60.1	60.9	62.0

5.1.17-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Ямаа-Бүгд	859.8	970.1	978.9	1055.2	1020.1
Булган	16.7	18.9	18.5	20.4	19.0
Баян-агт	73.3	82.5	84.4	94.5	97.4
Баяннуур	38.2	44.3	47.6	45.0	38.6
Бугат	24.1	25.8	28.5	32.0	32.4
Бүрэгхангай	85.6	92.6	93.3	99.7	88.9
Гурванбулаг	104.2	111.6	103.5	110.0	107.6
Дашинчилэн	65.9	74.4	78.7	77.3	69.9
Могод	65.4	68.2	64.6	68.3	68.9
Орхон	76.9	103.8	105.9	119.7	108.5
Рашаант	57.9	65.5	63.3	65.3	63.6
Сайхан	64.0	74.7	73.0	74.3	76.6
Сэлэнгэ	22.7	23.6	26.1	28.6	25.3
Тэшиг	18.5	19.8	21.8	24.4	23.1
Хангал	25.5	27.8	28.4	31.5	30.9
Хишиг-Өндөр	60.8	68.3	64.4	74.7	74.1
Хутаг-Өндөр	59.9	68.4	77.0	89.4	95.2

5-1-18 НИЙТ ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Бүгд	1058.0	1174.9	1067.4	1060.2	1151.3
Булган	34.3	34.9	23.3	23.5	27.9
Баян-агт	92.4	94.5	87.1	86.9	97.5
Баяннуур	33.0	40.7	39.2	41.1	41.1
Бугат	36.5	39.3	34.4	30.0	30.2
Бүрэгхангай	80.8	90.1	93.8	101.0	107.3
Гурванбулаг	104.7	123.3	104.8	105.7	114.6
Дашинчилэн	69.7	79.3	83.9	83.6	90.7
Могод	99.3	109.4	96.4	96.4	108.3
Орхон	90.3	104.6	91.2	86.6	96.6
Рашаант	43.1	53.2	54.9	55.2	66.3
Сайхан	107.4	117.6	103.4	89.6	103.6
Сэлэнгэ	33.4	36.5	31.6	35.0	35.8
Тэшиг	38.4	42.1	32.5	32.5	31.2
Хангал	39.0	43.6	35.9	33.6	32.8
Хишиг-Өндөр	69.8	77.4	72.9	74.3	80.2
Хутаг-Өндөр	85.9	88.4	82.1	85.2	87.2

5.1.18-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Бүгд	1,151.3	1,396.3	1,444.8	1,573.7	1,520.9
Булган	27.9	28.8	28.6	33.2	31.4
Баян-агт	97.5	114.6	114.3	129.0	137.2
Баяннуур	41.1	55.4	54.2	59.2	54.1
Бугат	30.2	38.9	43.4	48.3	50.9
Бүрэгхангай	107.3	128.4	135.4	148.3	118.4
Гурванбулаг	114.6	147.1	147.1	146.1	136.6
Дашинчилэн	90.7	108.1	117.6	123.8	105.2
Могод	108.3	124.9	126.8	135.5	139.6
Орхон	96.6	137.1	143.0	157.1	147.1
Рашаант	66.3	80.6	86.8	92.3	82.4
Сайхан	103.6	130.7	128.9	144.8	149.1
Сэлэнгэ	35.8	39.8	42.4	46.4	45.5
Тэшиг	31.2	32.0	33.8	36.4	36.7
Хангал	32.8	35.3	36.2	40.3	42.9
Хишиг-Өндөр	80.2	98.9	102.1	112.1	111.2
Хутаг-Өндөр	87.2	95.8	104.2	121.0	132.2

5-1-19 ХЭЭЛТЭГЧ ГҮҮНИЙ ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Гүү-Бүгд	54.3	57.2	58.7	61.3	65.9
Булган	1.3	1.3	1.0	1.2	1.3
Баян-агт	4.4	4.2	4.5	4.6	4.8
Баяннуур	1.4	1.4	1.8	1.7	1.9
Бугат	2.0	2.2	2.1	2.1	2.1
Бүрэгхангай	2.2	2.9	3.2	3.7	4.3
Гурванбулаг	4.8	5.5	4.8	5.3	5.2
Дашинчилэн	2.9	3.4	3.7	4.0	4.5
Могод	6.4	6.6	6.6	6.9	7.4
Орхон	6.1	6.5	6.7	6.9	7.2
Рашаант	1.8	2.2	2.4	2.5	3.1
Сайхан	9.6	9.3	9.5	9.2	9.8
Сэлэнгэ	1.5	1.6	1.7	1.8	2.0
Тэшиг	1.8	1.7	1.7	1.8	1.9
Хангал	1.3	1.4	1.4	1.4	1.3
Хишиг-Өндөр	3.6	3.8	4.1	4.6	5.2
Хутаг-Өндөр	3.2	3.3	3.5	3.7	3.8

5.1.19-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Гүү-Бүгд	72.6	79.4	83.4	92.0	91.2
Булган	1.2	1.3	1.4	1.9	2.0
Баян-агт	5.1	5.4	5.5	6.5	6.8
Баяннуур	2.1	2.4	2.5	2.6	2.5
Бугат	2.3	2.4	2.6	3.0	3.2
Бүрэгхангай	4.7	5.3	5.6	6.2	5.8
Гурванбулаг	6.4	6.9	7.4	7.7	6.9
Дашинчилэн	5.1	5.5	5.9	6.3	4.9
Могод	8.1	8.7	9.1	9.7	9.9
Орхон	7.7	8.7	9.3	10.4	10.5
Рашаант	3.5	3.9	4.2	4.5	4.2
Сайхан	11.5	12.6	12.8	13.7	14.1
Сэлэнгэ	2.0	2.3	2.3	2.5	2.7
Тэшиг	1.8	1.9	1.9	2.1	2.2
Хангал	1.4	1.4	1.6	2.0	2.3
Хишиг-Өндөр	5.9	6.7	7.1	8.1	7.7
Хутаг-Өндөр	3.9	4.0	4.1	5.0	5.6

5-1-20 ХЭЭЛТЭГЧ ҮНЭЭНИЙ ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Үнээ-Бүгд	60.0	68.2	66.8	71.1	80.0
Булган	2.8	2.8	2.1	2.3	2.5
Баян-агт	4.7	4.7	4.8	5.1	5.6
Баяннуур	1.4	2.0	2.0	2.2	5.7
Бугат	3.6	4.0	3.6	3.6	3.7
Бүрэгхангай	3.6	4.2	4.7	5.4	6.0
Гурванбулаг	2.9	3.7	3.4	3.7	3.7
Дашинчилэн	2.6	3.1	3.5	4.0	4.7
Могод	4.3	5.0	4.5	4.8	5.4
Орхон	5.2	6.5	6.0	5.9	6.6
Рашаант	1.1	1.5	1.6	1.7	2.2
Сайхан	4.8	5.5	5.3	5.0	5.3
Сэлэнгэ	3.6	3.9	4.1	4.8	5.2
Тэшиг	5.3	6.0	5.5	5.8	6.0
Хангал	4.3	4.9	4.6	4.7	4.9
Хишиг-Өндөр	3.2	3.7	3.7	4.2	4.7
Хутаг-Өндөр	6.7	6.9	7.5	7.6	7.9

5.1.20-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Үнээ-Бүгд	85.6	100.5	107.8	115.2	111.1
Булган	2.5	2.9	3.1	3.6	3.5
Баян-агт	6.0	7.0	7.1	7.9	8.7
Баяннуур	3.1	4.0	4.4	3.9	3.7
Бугат	4.7	5.2	6.1	6.9	7.3
Бүрэгхангай	7.0	8.4	8.7	9.7	7.2
Гурванбулаг	5.0	5.6	5.9	6.2	4.8
Дашинчилэн	5.4	6.3	6.8	6.5	4.7
Могод	6.1	7.2	7.5	8.1	7.7
Орхон	7.4	10.2	10.7	11.8	10.9
Рашаант	2.6	3.2	3.7	3.9	3.4
Сайхан	6.2	7.2	7.1	7.2	7.4
Сэлэнгэ	5.5	6.2	7.1	7.8	8.3
Тэшиг	5.9	6.3	7.0	7.4	7.9
Хангал	5.2	6.0	6.7	7.0	7.8
Хишиг-Өндөр	5.2	6.2	6.5	7.0	6.2
Хутаг-Өндөр	7.8	8.7	9.7	10.7	11.6

5-1-21 ХЭЭЛТЭГЧ ИНГЭНИЙ ТОО, сумаар, толгойн тоогоор

Сумын нэр	2008	2009	2010	2011	2012
Ингэ-Бүгд	148	228	225	351	339
Булган	0	0	0	0	0
Баян-агт	3	3	3	4	8
Баяннуур	13	20	15	28	88
Бугат	0	1	0	0	0
Бүрэгхангай	41	48	122	205	87
Гурванбулаг	19	20	19	20	23
Дашинчилэн	27	32	17	19	33
Могод	0	3	3	3	2
Орхон	3	4	4	3	4
Рашаант	11	14	13	37	50
Сайхан	24	36	22	25	28
Сэлэнгэ	0	0	0	0	9
Тэшиг	0	0	0	0	0
Хангал	0	1	1	0	0
Хишиг-Өндөр	0	40	0	0	0
Хутаг-Өндөр	7	6	6	7	7

5.1.21-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Ингэ-Бүгд	374	446	441	460	493
Булган	0	4	0	0	0
Баян-агт	8	7	6	7	10
Баяннуур	95	111	84	124	126
Бугат	0	0	0	0	1
Бүрэгхангай	78	73	83	86	53
Гурванбулаг	36	41	40	32	38
Дашинчилэн	66	46	55	60	76
Могод	2	2	2	17	22
Орхон	4	29	39	28	38
Рашаант	56	96	101	77	83
Сайхан	23	24	22	26	32
Сэлэнгэ	0	3	0	0	0
Тэшиг	0	0	0	0	0
Хангал	0	0	0	0	0
Хишиг-Өндөр	0	3	1	1	0
Хутаг-Өндөр	6	7	8	2	14

5-1-22 ХЭЭЛТЭГЧ ЭМ ХОНИНЫ ТОО, СУМААР, МЯНГАН ТОЛГОЙГООР

Аймаг, сум	2008	2009	2010	2011	2012
Эм хонь-Бүгд	552.0	628.6	570.7	561.7	625.1
Булган	17.3	18.3	10.9	11.0	14.5
Баян-агт	50.1	52.5	48.0	47.1	53.9
Баяннуур	15.7	20.6	19.4	21.0	20.7
Бугат	17.9	19.3	16.5	13.9	13.9
Бүрэгхангай	39.3	46.2	48.6	52.4	58.1
Гурванбулаг	58.8	70.3	61.1	59.6	66.7
Дашинчилэн	36.9	42.7	46.7	46.4	50.6
Могод	59.8	67.5	58.6	59.4	67.9
Орхон	40.9	50.0	43.3	41.0	47.3
Рашаант	21.5	26.6	28.8	29.2	35.4
Сайхан	65.7	74.5	63.5	53.4	64.5
Сэлэнгэ	16.3	18.2	15.2	15.9	17.0
Тэшиг	16.6	18.0	14.2	13.9	13.0
Хангал	15.9	18.4	14.8	13.4	13.0
Хишиг-Өндөр	35.5	40.3	38.5	39.2	42.5
Хутаг-Өндөр	43.8	45.2	42.7	44.9	46.0

5.1.22-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Эм хонь-Бүгд	681.6	773.9	797.5	879.5	846.5
Булган	14.8	15.1	15.1	17.6	16
Баян-агт	56.0	64.2	63.4	71.6	76.2
Баяннуур	24.2	29.1	27.6	31.7	28.6
Бугат	17.0	18.6	21.0	23.3	24.8
Бүрэгхангай	65.8	73.3	76.8	85.0	65.4
Гурванбулаг	80.9	86.4	84.9	84.7	78.7
Дашинчилэн	55.0	61.8	68.3	73.2	62.9
Могод	72.8	79.1	80.7	87.7	90.6
Орхон	50.9	68.8	71.5	78.9	74.1
Рашаант	37.4	43.6	47.2	51.5	46.1
Сайхан	69.0	80.7	79.8	92.3	95.5
Сэлэнгэ	17.7	19.0	19.6	22.0	20.8
Тэшиг	13.4	14.1	14.4	15.5	15.3
Хангал	13.0	14.8	15.0	16.5	17.5
Хишиг-Өндөр	46.1	54.0	56.6	63.1	63.3
Хутаг-Өндөр	47.7	51.3	55.7	64.9	70.6

5-1-23 ХЭЭЛТЭГЧ ЭМ ЯМААНЫ ТОО, сумаар, мянган толгойгоор

Аймаг, сум	2008	2009	2010	2011	2012
Эм ямаа-Бүгд	391.5	420.7	371.0	365.8	383.1
Булган	12.9	12.5	9.4	9.0	9.5
Баян-агт	33.3	33.1	29.8	30.1	33.1
Баяннуур	14.5	16.7	15.9	16.2	15.7
Бугат	13.0	13.8	12.2	10.4	10.5
Бүрэгхангай	35.6	36.8	37.3	39.3	38.8
Гурванбулаг	38.2	43.8	35.4	37.0	38.9
Дашинчилэн	27.3	30.0	30.0	29.1	30.9
Могод	28.8	30.3	26.7	25.4	27.7
Орхон	38.1	41.7	35.2	32.8	35.6
Рашаант	18.6	22.9	22.2	21.7	23.9
Сайхан	27.2	28.2	25.0	22.0	11.7
Сэлэнгэ	12.0	12.9	10.7	12.4	10.3
Тэшиг	14.8	16.5	11.1	11.1	13.6
Хангал	17.5	19.0	15.1	14.1	27.8
Хишиг-Өндөр	27.5	29.6	26.6	26.3	29.5
Хутаг-Өндөр	32.2	32.9	28.4	29.1	25.5

5.1.23-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	2013	2014	2015	2016	2017
Эм ямаа-Бүгд	398.8	442.0	455.6	486.5	471.6
Булган	8.5	9.5	9.0	10.1	9.8
Баян-агт	34.1	38.1	38.4	43.1	45.6
Баяннуур	17.1	19.8	19.6	21.0	19.2
Бугат	12.2	12.6	13.8	15.2	15.6
Бүрэгхангай	40.7	41.5	44.3	47.3	39.9
Гурванбулаг	45.2	48.1	48.8	47.5	46.2
Дашинчилэн	31.2	34.4	36.6	37.8	32.5
Могод	28.7	30.0	29.5	30.1	31.3
Орхон	37.5	49.4	51.5	55.9	51.6
Рашаант	26.4	29.8	31.6	32.3	28.6
Сайхан	26.2	30.0	29.2	31.5	32.1
Сэлэнгэ	10.3	12.4	13.4	14.1	13.8
Тэшиг	10.2	9.8	10.5	11.4	11.3
Хангал	12.0	13.0	13.0	14.8	15.4
Хишиг-Өндөр	28.6	32.1	31.9	33.9	34.1
Хутаг-Өндөр	29.8	31.7	34.8	40.4	44.5

ХҮСНЭГТ 5.1.24 МАЛЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХАМРАГДСАН МАЛЫН ТОО, ЗАРДАЛ

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой давхардсан тоогоор	1122.8	733.7	1460.5	574.9	1488.9
Зарцуулсан зардал, сая төг	372.1	385.2	440	428.6	486.1
1 малд ногдох зардал төг	331	525	301	745	326
Паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой	2887.4	1989.9	1901.1	2330.4	1860.2
Лабораторын оношлогоо, шинжилгээнд					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой	38.9	49.8	31.9	26.3	25.7
Зарцуулсан зардал, сая төг	7.8	21.6	12.0	9.9	8.2
1 малд ногдох зардал төг	201	433	376	376	319
Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалт					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой		2.8	3	761.9	3187.2
Зарцуулсан зардал, сая төг		1.4	1.5	114.3	468.7
1 малд ногдох зардал төг		500	500	150	147.1

ХҮСНЭГТ 5.1.25 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ПАРАЗИТТАХ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН, ЭДГЭРСЭН МАЛЫН ТОО

Үзүүлэлт	2013	2014	2015	2016	2017
Халдварт өвчин					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	82	91	81	79	36
Өвчилсөн малын тоо, бүгд мян.толгой	3.6	1.5	0.6	2.3	1.9
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд мян, толгой	2.7	0.2	0.2	0.07	0.3
Паразиттах өвчин					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	43	43	44	16	52
Өвчилсөн малын тоо, бүгд мян.толгой	30.4	34.2	43.7	36.5	29.2
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд мян, толгой	30.2	34.0	43.5	36.3	28.9

ХҮСНЭГТ 5.1.26 НИЙТ ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО

Төрөл	2008	2009	2010	2011	2012
Гахай	3,273	2,869	1,348	2,004	3,164
Шувуу	5,077	5,987	1,593	6,970	2,136
Зөгий, Бүл	-	-	-	10	-
Туулай	-	-	-	-	10

5.1.26-ын үргэлжлэл

Төрөл	2013	2014	2015	2016	2017
Гахай	3,282	2,180	1,108	860	958
Шувуу	1,877	2,432	1,306	1,810	1,907
Зөгий, Бүл	68	40	34	54	212
Туулай	11	9	-	2	-

5.2 ГАЗАР ТАРИАЛАН

5.2.1 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ҮР ТАРИА , БУУДАЙ, ТӨМС, ХҮНСНИЙ НОГОО, ТЭЖЭЭЛИЙН УРГАМАЛ, га–аар, жилээр

Төрөл	1960	1970	1980	1989	1990
Үр тариа	15884.5	28265	41727	72215	71083
Буудай	14096	26117	39290	61397	60140
Төмс	83.9	50.5	185	574	619.2
Хүнсний ногоо	55.8	33.3	65.7	148.9	135.1
Тэжээлийн ургамал	-	-	-	-	-

5.2.1–ийн үргэлжлэл

Төрөл	2000	2010	2015	2016	2017
Үр тариа	26495	31114	37703.4	37651.8	42992.7
Буудай	26452.2	30679	35510.4	36190.2	41366.9
Төмс	393.8	847	497	518.5	382.9
Хүнсний ногоо	139.1	329.3	270.7	262.9	146.1
Тэжээлийн ургамал	-	397	452	405.6	288

5.2.2 ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, ХҮНСНИЙ НОГОО, ТЭЖЭЭЛИЙН УРГАМАЛ, тн–оор, жилээр

Төрөл	1960	1970	1980	1989	1990
Үр тариа	17635.2	18485	39669	112358.8	89772.9
Төмс	223	309.5	859	8193.5	7032.3
Хүнсний ногоо	82.7	108	254.5	1220	1295.7
Тэжээлийн ургамал	-	-	-	-	-

5.2.2–ын үргэлжлэл

Төрөл	2000	2010	2015	2016	2017
Үр тариа	26413.4	36422.4	28961.2	53710.4	26124.3
Төмс	3081.4	8251.5	5124.8	4990	3623
Хүнсний ногоо	1133.5	3217	2130.9	1726.7	993.5
Тэжээлийн ургамал	-	480	362.5	571.8	796.9

5.2.3 2017 ОНД ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, төрлөөр, га-гаар

Төрөл	Эргэлтийн талбай	Тариалсан талбай	Үүнээс		
			Өрх	ААН	Усалгаатай
Үр тариа	56602.8	42992.7	3584.3	39408.4	4830.1
буудай	54977.0	41366.9	3367.0	37999.9	4580.1
арвай	369.0	369.0	5.0	364.0	
овьёос	386.0	386.0	191.0	195.0	50.0
хөх тариа	66.0	66.0		66.0	
бог будаа	12.8	12.8	1.3	11.5	
гурвалжин будаа	792.0	792.0	20.0	772.0	200.0
Төмс	386.9	382.9	328.1	54.8	149.6
Тэжээлийн ургамал	288.0	288.0	114.0	174.0	
ногоон тэжээл	282.0	282.0	114.0	168.0	
даршны ургамал	6.0	6.0		6.0	
Эрдэнэшиш	6.0	6.0		6.0	
Техникийн ургамал	4786.0	4496.0	644.0	3852.0	517.0
Рапс	4780.0	4490.0	644.0	3846.0	517.0
Наранцэцэг	6.0	6.0		6.0	
Эмийн ургамал	270.0	253.5		253.5	
Хүнсний ногоо	146.1	146.1	131.3	14.8	121.8
Байцаа	31.2	31.2	26.4	4.8	30.0
Лууван	32.6	32.6	29.6	3.0	26.7
шар манжин	29.7	29.7	26.6	3.1	24.3
улаан манжин	9.2	9.2	8.7	0.5	7.0
Сонгино	22.9	22.9	20.9	2.0	17.4
Сармис	1.8	1.8	1.8		1.6
өргөст хэмх	6.2	6.2	5.4	0.8	4.3
улаан лооль	3.2	3.2	2.5	0.7	2.6
Тарвас	0.6	0.6	0.6		0.4
Хулуу	0.2	0.2	0.2		
Чинжүү	1.0	1.0	1.0		0.8
бусад	7.8	7.8	7.8		6.8

5.2.4 2017 ОНД ХУРААСАН УРГАЦ, төрлөөр, тн-оор, жилээр

Төрөл	Хураасан талбай (га)	Хураасан ургац, бүгд (тонн)	Үүнээс			
			Өрх	ААН	Зах зээлд борлуулсан	Өөрийн хэрэглээнд
Үр тариа	41706.6	26124.3	2255.2	23869.1	6085.3	1201.0
буудай	40142.8	25531.3	2136.1	23395.2	5710.0	1098.5
арвай	369.0	53.4	0.0	53.4	20.0	4.9
овьёос	346.0	173.3	101.8	71.5	75.3	75.0
хөх тариа	44.0	29.5		29.5	27.5	0.5
бог будаа	12.8	9.8	2.3	7.5	1.5	7.1
гурвалжин будаа	792.0	327.0	15.0	312.0	251.0	15.0
Төмс	387.0	3623.0	2954.9	668.2	1985.1	1181.2
Хүнсний ногоо	142.6	993.5	847.2	146.3	568.7	251.4
байцаа	30.0	218.1	176.5	41.6	103.1	38.3
лууван	32.6	265.3	234.6	30.7	144.5	80.0
шар манжин	29.7	149.8	118.7	31.1	81.9	37.7
улаан манжин	9.5	63.9	61.4	2.5	45.9	12.2
сонгино	21.6	142.1	119.6	22.5	84.3	48.1
сармис	1.8	15.5	15.5		14.5	1.0
өргөст хэмх	5.7	59.0	45.1	13.9	39.7	16.7
улаан лооль	2.4	17.7	14.2	3.5	10.7	6.9
тарвас	0.8	2.4	2.4		1.1	1.3
хулуу	0.2	1.4	0.9	0.5	0.2	1.2
чинжүү	1.2	1.7	1.7		1.0	0.7
бусад	7.2	56.5	56.5		41.8	7.4
Тэжээлийн ургамал	288.0	796.9	72.9	724.0		607.9
ногоон тэжээл	282.0	794.9	72.9	722.0		605.9
даршны ургамал	6.0	2.0		2.0		2.0
эрдэнэшиш	6.0	2.0		2.0		2.0
Техникийн ургамал	4336.0	784.0	38.0	746.0	748.0	21.0
рапс	4330.0	782.0	38.0	744.0	746.0	21.0
наранцэцэг	6.0	2.0		2.0	2.0	0.0
Бэлтгэсэн өвс		43349.3	42699.6	649.7	792.0	33266.1
Бэлтгэсэн дарш		170.0	170.0		3.8	166.0
Сүрэл		369.5	339.5	30.0		235.6
Гар тэжээл		1775.6	1760.6	15.0		1574.2
Хужир шүү		2627.0	2620.0	7.0	3.8	2028.9

5.2.5 2017 ОНД ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ТӨРЛӨӨР, сумаар, га-гаар

Сум, дүүрэг	Үр тариа	Үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будаа	Гурвалжин будаа
Булган							
Баян-Агт	1874.0	1874.0	-	-	-	-	-
Баяннуур	135.0	135.0	-	-	-	-	-
Бугат	1239.0	1209.0	-	30.0	-	-	-
Бүрэгхангай	1530.0	1465.0	-	65.0	-	-	-
Гурван булаг	1.0	1.0		-	-	-	-
Дашинчилэн	1150.0	1105.0	10.0	15.0	20.00	-	-
Могод	200.0	170.0	10.0	-	20.00	-	-
Орхон	2956.1	2706.1	-	50.0	-	-	200.0
Рашаант	6054.0	6054.0	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	6648.5	5885.0	9.0	152.0	-	10.5	592.0
Тэшиг	6074.0	6074.0	-	-	-	-	-
Хангал	1426.3	1360.0	22.0	36.0	6.00	2.3	-
Хишиг-өндөр	1520.0	1500.0	-	20.0	-	-	-
Хутаг-Өндөр	12184.8	11828.8	318.0	18.0	20.00	-	-
Дүн	42992.7	41366.9	369.0	386.0	66.00	12.8	792.0

5.2.5-ын үргэлжлэл

Сум, дүүрэг	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Булган	7.0	0.4	2.0	1.0	1.0	1.0	1.5
Баян-Агт	1.7	0.5	0.3	0.3	0.1	0.5	-
Баяннуур	-	-	-	-	-	-	-
Бугат	6.1		1.5	1.0	1.2	2.3	-
Бүрэгхангай	8.0	1.5	1.3	1.3	0.8	1.1	-
Гурван булаг	2.8	0.2	0.4	1.4	0.3	0.2	0.1
Дашинчилэн	9.5	0.5	3.5	1.8	0.3	2.0	0.1
Могод	1.7	0.5	0.2	0.2	0.2	0.5	-
Орхон	31.0	10.0	3.0	5.0	3.0	3.0	-
Рашаант	1.7		0.2	0.2	0.2	0.4	-
Сайхан	0.8	-	-	0.8	-	-	-

Сэлэнгэ	14.9	9.0	2.0	1.3	0.6	1.9	0.0
Тэшиг	18.0	4.0	4.0	3.0	–	3.0	–
Хангал	13.8	1.6	3.1	1.9	0.6	4.8	0.0
Хишиг–өндөр	4.5	0.6	1.1	0.5	0.6	0.7	–
Хутаг–Өндөр	24.7	2.5	10.0	10.0	0.2	1.5	–
Дүн	146.1	31.2	32.6	29.7	9.2	22.9	1.8

5.2.5–ын үргэлжлэл

Сум, дүүрэг	Үүнээс:						Төмс
	Өргөст хэмх	Улаан лооль	Тарвас	Хулуу	Чинжүү	Бусад	
Булган	0.1	0.0	–	–	–	–	28.0
Баян–Агт	0.0	–	–	–	–	–	6.3
Баяннуур	–	–	–	–	–	–	2.0
Бугат	–	–	–	–	–	–	44.7
Бүрэгхангай	1.1	0.3	–	–	0.7	–	17.9
Гурван булаг	0.2	0.1	–	–	–	–	1.3
Дашинчилэн	0.5	0.2	0.2	0.1	0.2	0.1	16.0
Могод	–	0.1	0.0	–	–	–	4.6
Орхон	1.0	–	–	–	–	6.0	36.5
Рашаант	0.3	0.1	–	0.1	–	0.1	2.7
Сайхан	–	–	–	–	–	–	1.0
Сэлэнгэ	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	57.3
Тэшиг	2.0	2.0	–	–	–	–	24.0
Хангал	0.6	0.3	0.1	0.0	0.1	0.7	42.3
Хишиг–өндөр	0.2	–	–	–	–	0.8	2.1
Хутаг–Өндөр	0.1	0.1	0.3	–	–	–	96.4
Дүн	6.2	3.2	0.6	0.2	1.0	7.8	382.9

5.2.4 2017 ОНД ХУРААСАН УРГАЦ, СУМААР, ТӨРЛӨӨР, тн-оор, жилээр

Сумын нэр	Үр тариа	Үүнээс:					
		Буудай	Арвай	Овьёос	Хөх тариа	Бог будаа	Гурвалжин будаа
Булган							
Баян-Агт	788.5	788.5	-	-	-	-	-
Баяннуур	-	-	-	-	-	-	-
Бугат	1121.5	1121.5	-	-	-	-	-
Бүрэгхангай	800.0	780.0	-	20.0	-	-	-
Гурван булаг	0.6	0.6	-	-	-	-	-
Дашинчилэн	650.0	605.0	10.0	15.0	20.0	-	-
Могод		-	-	-	-	-	-
Орхон	1555.0	1553.0	-	-	-	-	2.0
Рашаант	-	-	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	6344.7	5914.0	4.4	95.8	-	5.5	325.0
Тэшиг	4933.5	4933.5	-	-	-	-	-
Хангал	2094.8	2036	13	32	9.5	4.3	-
Хишиг-өндөр	470.0	460.0	-	10.0	-	-	-
Хутаг-Өндөр	7365.7	7339.2	26.0	0.5	-	-	-
Дүн	26124.3	25531.3	53.4	173.3	29.5	9.8	327.0

5.2.4-ийн үргэлжлэл

Сум, дүүрэг	Хүнсний ногоо	Үүнээс:					
		Байцаа	Лууван	Шар манжин	Улаан манжин	Сонгино	Сармис
Булган	123.8	12.3	36.0	17.5	17.8	17.4	14.0
Баян-Агт	1.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.4	-
Баяннуур	-	-	-	-			-
Бугат	4.1	-	0.3	0.4	3.0	0.3	-
Бүрэгхангай	61.6	12.7	12.0	13.5	3.2	8.4	-
Гурван булаг	1.6	-	1.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Дашинчилэн	76.2	3.0	48.4	8.5	0.3	8.5	0.6
Могод	3.0	0.6	0.8	0.8	0.5	0.3	-
Орхон	282.6	90.0	27.0	45.0	29.3	28.1	-
Рашаант	1.7	-	0.3	0.4	0.3	0.4	-
Сайхан	1.0	-	-	1.0	-	-	-
Сэлэнгэ	82.5	46.2	15.4	2.1	2.5	14.0	0.5
Тэшиг	119.0	28.0	28.0	21.0	0.0	28.0	-
Хангал	113.2	10.0	23.8	19.4	6.5	22.4	0.3
Хишиг-өндөр	1.6	0.2	0.4	0.1	0.2	0.7	-
Хутаг-Өндөр	120.7	15.0	72.0	20.0	0.1	13.0	-
Дүн	993.5	218.1	265.3	149.8	63.9	142.1	15.5

5.2.4-ийн үргэлжлэл

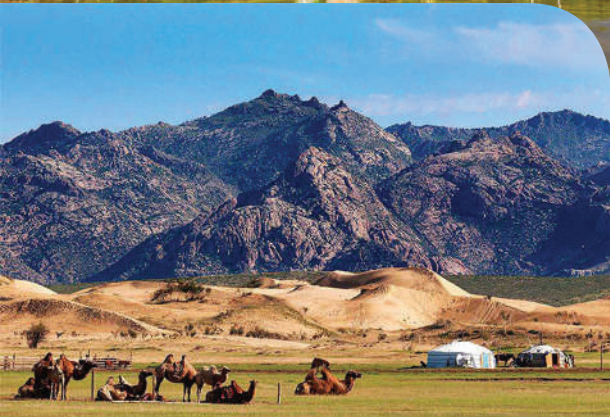
Сум	Тэжээлийн ургамал	Техникийн ургамал	Бэлтгэсэн өвс	Гар тэжээл	Бэлтгэсэн дарш	Хужир шүү
Булган	-	-	2912.0	59.5	-	90.4
Баян-Агт	-	20.0	295.0	-	-	-
Баяннуур	-	-	-	-	-	-
Бугат	119.9	-	2676.7	52.6	-	69.2
Бүрэгхангай	-	73.0	1000.0	-	-	-
Гурван булаг	3.0	-	1396.3	621.0	-	335.5
Дашинчилэн	100.0	50.0	-	-	-	-
Могод	-	95.0	1807.5	389.1	60.0	885.7
Орхон	-	-	1377.0	32.1	1.0	8.0
Рашаант	360.0	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	62.0	10.0	-	36.0
Сэлэнгэ	31.0	87.0	8510.0	20.0	-	320.0
Тэшиг	-	-	5189.0	0.0	-	1.2
Хангал	2.0	9.0	7073.0	15.6	105.4	196.2
Хишиг-өндөр	-	-	1651.9	424.2	3.6	130.2
Хутаг-Өндөр	181.0	450.0	9399.0	151.5	-	554.6
Дүн	796.9	784.0	43349.3	1775.6	170.0	2627.0

5.2.5 ЖИМС, ЖИМСГЭНИЙ ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, га-аар

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Чацаргана	147.0	127.3	380.5	271.7	31.9	159.1	242.0
Ранетка	-	-	-	0.2	-	0.3	-
Үхрийн нүд	2.0	-	17.0	19.9	2.0	6.6	1.9
Бөөрөлзгөнө	-	-	-	0.2	-	0.2	-
Бусад	-	8.3	1.2	1.7	-	5.8	0.5

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ

СУМДЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Энэхүү бүлэгт сум, багийн зарим тоо мэдээллийг оруулж өгсөн. Өнөөдөр засаг захиргааны анхан шатны нэгж болох багийн түвшинд нэгтгэгдэн гардаг статистикийн тоо мэдээллийн хүрэлцээ дутмаг байна.

Булган аймаг нь 16 сум, 1 тосгон, 75 багтай. Аймгийн хэмжээнд хамгийн олон хүн амтай нь Хангал сумын Хялганат тосгон /3170/ Булган сумын 6-р баг /2795/, хөдөөгийн багаас Баяннуур сумын 2-р баг Шар тал/ 1217 / тус тус байна. Малын тоо толгойгоор Бүрэгхангай сумын Дэрст баг 106876 толгой малаар нийт багийг тэргүүлж байна. Адууны тоогоор Сайхан сумын 2-р баг Угалз 9748 толгой, үхрээр Орхон сумын 2-р баг Халиун 8688 толгой, хониор Дашинчилэн сумын 2-р баг Лах 57997 толгой, ямаагаар мөн Дашинчилэн сумын 2-р баг Лах 35807 толгой малаар, тэмээгээр Баяннуур сумын 2-р баг Шар тал 302 толгой тэмээгээр тус тус бусад багуудаа тэргүүлж байна.

IV БҮЛЭГ

БҮЛЭГ 6. БУЛГАН АЙМГИЙН СУМДЫН ТАНИЛЦУУЛГА

6.1 БУЛГАН СУМ

Булган аймгийн Булган сум нь засаг захиргааны нэгжийн хувьд 1924–1931 онд Булган хан уулын хошуу гэж нэрлэгдэж байгаад 1931 онд улс даяар засаг захиргааны зохион байгуулалтанд өөрчлөлт хийгдэж Сэлэнгэ аймагт харьяалагдан Булган сум болсон байна. Нутаг дэвсгэрийн хойд цэг нь Ачуутын овоо, зүүн цэг нь Мээж уул, урд цэг нь Хайлааст “Өндөр” хөтөл, Баруун цэг нь Булган хан уул болж нийт 8860 га газар нутагтай, 6 багтай.

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 3635 өрхөд 12636 хүн байнгын оршин сууж байна. Булган сум нь 68086 толгой малтай, үүнээс адуу 5527, үхэр 8625, хонь 33505, ямаа 20429 байна. ХАА–н эдэлбэр газар 2085 га бөгөөд хүнсний ногоо, тариалангийн 47,5 га талбай байдаг. Жилд дунджаар 480 тн төмс, 150 тн хүнсний ногоо хураан авдаг бөгөөд сумын хэмжээгээр 3500 тн хадлан бэлтгэдэг байна.

Булган сумын хэмжээнд 543 аж ахуйн нэгж, байгууллага ажиллаж байгаагаас ХК 3, ХХК 333, Хоршоо 35, ТӨҮГ 2, салбар 35, төсөвт байгууллага 59, ТББ 52, шашны байгууллага 4, ОНБ 20 үйл ажиллагаа явуулж байна.

ХҮСНЭГТ 6.1.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	12519	12010	12402	12086	12512	12616
1-р баг, Ачуут баг	1909	1842	1876	1850	1863	1886
2-р баг, Хужирт	1918	1859	1951	1872	1910	1928
3-р баг, Агуйт баг	2322	2109	2101	2078	2167	2105
4-р баг, Рашаант	1702	1699	1703	1639	1696	1708
5-р баг, Жаргалант	2291	2088	2123	2059	2151	2194
6-р баг, Булган	2377	2413	2648	2588	2725	2795

ХҮСНЭГТ 6.1.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	3,338	3,434	3,518	3,573	3,567	3,635
1-р баг, Ачуут баг	556	583	580	592	591	591
2-р баг, Хужирт	528	527	533	546	547	554
3-р баг, Агуйт баг	536	541	540	572	568	575
4-р баг, Рашаант	479	483	486	488	482	486
5-р баг, Жаргалант	618	602	616	613	606	629
6-р баг, Булган	621	698	763	762	773	800

ХҮСНЭГТ 6.1.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	560	467	522	494	549	469
1-р баг, Ачуут баг	138	147	165	147	166	157
2-р баг, Хужирт	51	64	62	42	61	38
3-р баг, Агуйт баг	14	14	19	14	24	19
4-р баг, Рашаант	156	75	103	115	136	101
5-р баг, Жаргалант	0	2		5	4	6
6-р баг, Булган	201	165	173	171	158	148

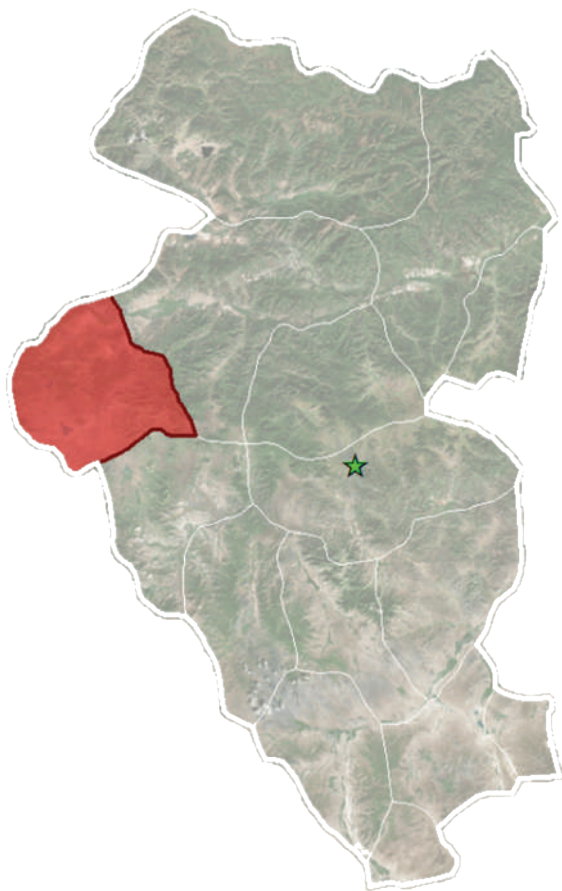
ХҮСНЭГТ 6.1.4 МАЛЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Булган	55,708	55,003	59,192	59,797	68,086	63,131
1-р баг, Ачуут баг	14,128	12,975	14,393	14,156	15,720	12,251
2-р баг, Хужирт	6,428	5,995	6,651	6,846	8,018	6,155
3-р баг, Агуйт баг	1,788	2,044	2,505	3,035	4,695	5,981
4-р баг, Рашаант	11,079	10,626	11,135	12,416	13,879	13,030
5-р баг, Жаргалант	6,163	6,160	6,816	5,693	5,569	5,121
6-р баг, Булган	16,122	17,203	17,692	17,651	20,205	20,593

ХҮСНЭГТ 6.1.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Булган	63131	0	5428	8697	29958	19048
1-р баг, Ачуут баг	12251	0	981	1901	5638	3731
2-р баг, Хужирт	6155	0	582	733	3232	1608
3-р баг, Агуйт баг	5981	0	643	606	3194	1538
4-р баг, Рашаант	13030	0	1059	1904	5789	4278
5-р баг, Жаргалант	5121	0	511	611	2653	1346
6-р баг, Булган	20593	0	1652	2942	9452	6547

6.2 БАЯН-АГТ СУМ

Сум 1925 онд байгуулагдсан. Уул, тал хосолсон 308 км.кв газар нутагтай. Үүний 23% нь ой хөвч ба бүхэлдээ ойт хээрийн бүс. Нийт газар нутаг 307970 га байгаагаас бэлчээр 71%, хадлан 2%, тариалангийн талбай 1%, атаршсан талбай 1%, ойн сан бүхий газар 24%, усан сан бүхий газар 1%-ийг тус тус эзэлж байна.

2017 оны жилийн эцсийн тоогоор Шарга, Баянзүрх, Баянхайрхан, Дулаанхаан, Халтар, Хүрэмт гэсэн 6 багт 927 өрхийн 3158 хүн амьдарч байна.

2017 оны жилийн эцсээр нийт 295555 тоо толгой мал тоолуулсан бөгөөд тэмээ 18, адуу 18249, үхэр 21579, ямаа 97377, хонь 158332 байна.

Сумын дүнгээр 1936 га талбайд буудай тариалснаас 3657,3 тонн ургац, 9,02 га талбайд төмс тариалж 84 тонн төмс, хүнсний ногоо 4,97 га талбайд тариалж 47 тонн ногоо хураасан. Малчид өвөлд бэлтгэж 5250 тн өвс, 120 тн тэжээл, 450 тн хужир шүү бэлтгэдэг.

Тус суманд хувийн хэвшлийн 37 ААН, 16 аж ахуй эрхлэгч, 8 хоршоо болон 20 гаруй хувиараа үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчид үйл ажиллагаа явуулж байна.

ХҮСНЭГТ 6.2.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баян-Агт	3,050	3,076	3,076	3,035	3,119	3,218
1-р баг, Шарга	566	582	599	587	597	625
2-р баг, Баянзүрх	549	543	537	535	545	563
3-р баг, Баянхайрхан	572	586	598	613	629	661
4-р баг, Дулаанхаан	364	381	390	399	411	429
5-р баг, Халтар	262	258	279	255	259	260
6-р баг, Хүрэмт	737	726	694	646	678	680

ХҮСНЭГТ 6.2.2. ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баян-Агт	858	880	884	890	909	928
1-р баг, Шарга	154	156	164	166	168	176
2-р баг, Баянзүрх	141	144	143	143	148	157
3-р баг, Баянхайрхан	161	167	171	176	183	189
4-р баг, Дулаанхаан	107	114	114	118	117	121
5-р баг, Халтар	74	73	75	73	73	70
6-р баг, Хүрэмт	221	226	217	214	220	215

ХҮСНЭГТ 6.2.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баян-Агт	1053	1072	1090	1139	1124	1152
1-р баг, Шарга	238	264	258	284	267	246
2-р баг, Баянзүрх	234	249	218	246	262	266
3-р баг, Баянхайрхан	253	233	282	254	246	294
4-р баг, Дулаанхаан	194	205	200	212	213	194
5-р баг, Халтар	123	119	121	128	129	134
6-р баг, Хүрэмт	11	2	11	15	7	18

ХҮСНЭГТ 6.2.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр сум, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баян-Агт	202,913	219,299	249,189	25,704	285,624	295,555
1-р баг, Шарга	51,085	54,565	59,914	58,665	64,663	66,816
2-р баг, Баянзүрх	34,353	38,789	44,379	48,118	53,702	56,108
3-р баг, Баянхайрхан	46,346	51,519	60,128	63,720	71,789	74,874
4-р баг, Дулаанхаан	35,395	35,229	39,922	42,790	46,077	50,900
5-р баг, Халтар	26,400	28,960	33,663	34,407	37,155	35,259
6-р баг, Хүрэмт	9,334	10,237	11,183	11,004	12,238	11,598

ХҮСНЭГТ 6.2.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баян-Агт	295,555	18	18,249	21,579	158,332	97,377
1-р баг, Шарга	66,816	17	4,977	3,639	35,632	22,551
2-р баг, Баянзүрх	56,108	1	2,342	3,970	28,252	21,543
3-р баг, Баянхайрхан	74,874	-	3,366	6,792	39,378	25,338
4-р баг, Дулаанхаан	50,900	-	3,940	4,055	27,445	15,460
5-р баг, Халтар	35,259	-	2,746	2,210	21,633	8,670
6-р баг, Хүрэмт	11,598	-	878	913	5,992	3,815

6.3 БАЯННУУР СУМ

Баяннуур сум нь 1,7 мянган км квадрат нутагтай. Хамгийн өндөр цэг нь Өлзийт уул (1684м) нутгийн ихэнх нь Шартал, Борбулан, Их цагааны тал хөндий эзэлдэг. 1959 онд Дашинчилэн, Эрдэнэсант, Өндөрширээт сумдаас 8 баг таслаж Баяннуур сум байгуулаад 1962 онд татан буулгаж Дашинчилэн сумтай нэгтгэжээ. 1979 онд Тэжээлийн аж ахуй байгуулагдсан учир сумыг дахин сэргээсэн байна.

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 1861 хүн амтай, 532 өрхтэй, 2 багтай, 111182 толгой малтай, үүнээс тэмээ 302, адуу 6471, үхэр 8591, хонь 57210, ямаа 38608) тоолуулжээ. Тэмээгээрээ сүүлийн жилүүдэд аймгийн хэмжээнд тэргүүлж байна. Суманд үйл ажиллагаа явуулж татвар төлдөг бүртгэлтэй 32 компани, нөхөрлөл, хоршоо, аж ахуй нэгжтэй.

Дурсгалт газар:Цогт хун тайжийн Цагаан балгас, Бөөн хайлаас, Далын гол, Хөшөө чулуу, Шороон бумбагар зэрэг түүхт дурсгалын газруудтай.

ХҮСНЭГТ 6.3.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баяннуур	1,724	1,749	696	1,860	1,818	1,861
1-р баг, Өлзийт	686	687	696	658	680	644
2-р баг, Шар тал	1,038	1,062	1,120	1,202	1,138	1,217

ХҮСНЭГТ 6.3.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баяннуур	490	495	513	534	530	532
1-р баг, Өлзийт	211	215	220	213	210	203
2-р баг, Шар тал	279	280	293	321	320	329

ХҮСНЭГТ 6.3.3. МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баяннуур	499	494	543	594	587	478
1-р баг, Өлзийт	0	0				
2-р баг, Шар тал	499	494	543	594	587	478

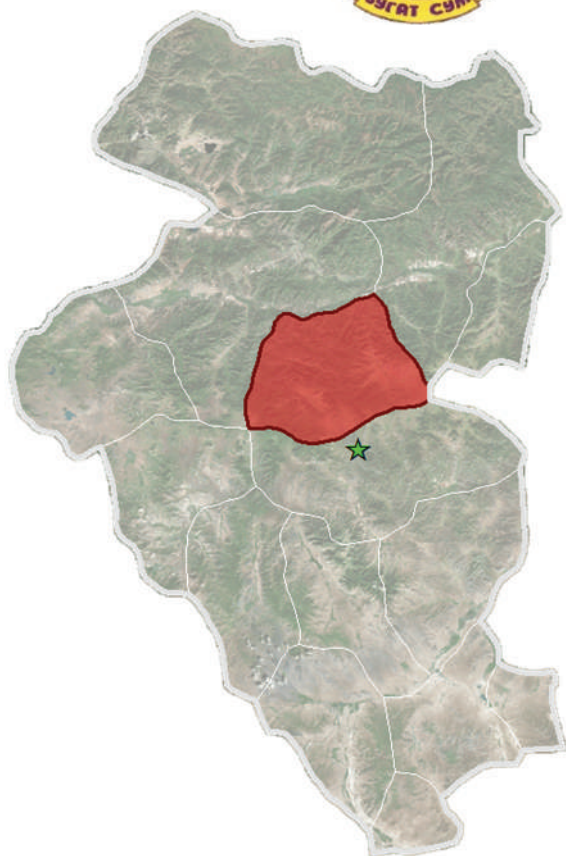
ХҮСНЭГТ 6.3.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Баяннуур	101,465	106,723	124,686	131,225	126,721	111,182
1-р баг, Өлзийт	7,035	6,780	7,701	7,628	7,613	7,841
2-р баг, Шар тал	94,430	99,943	116,985	123,597	119,108	103,341

ХҮСНЭГТ 6.3.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баяннуур	111,182	302	6,471	8,591	57,210	38,608
1-р баг, Өлзийт	7,841	-	349	1,025	3,459	3,008
2-р баг, Шар тал	103,341	302	6,122	7,566	53,751	35,600

6.4 БУГАТ СУМ

Бугат сум нь 1924 онд Булган хан уулын хошууны Баянтөгөл, Ханжаргалант сум үүссэн нь түүхэн эхлэл нь болдог. Үүнээс хойш 1959 онд Ханжаргалант сумын “Үүрийн туяа”, Цонхлон сумын “Их эхлэлт” нэгдэл нийлж “Партизан” нэгдэл үүссэн бөгөөд тэр үед Бугат сум нь одоогийн нэрээрээ засаг захиргааны нэгж болон зохион байгуулагдсан байна. Бугат сум нь өмнө талаараа өөрийн аймгийн Булган, Орхон, зүүн хойд талаараа Сэлэнгэ сум, Орхон аймаг, баруун хойд талаараа Сайхан, Хутаг–Өндөр сумдтай хил залгадаг.

Далайн түвшнээс дээш 1856–2069 метр өргөгдсөн, байгалийн эрс тэс уур амьсгалтай, газарзүйн хувьд хангайн уулархаг мужид багтдаг.

Баянтөгөл, Ханжаргалант, Найрамдал гэсэн 3 багийн нийт 740 өрхөд 2277 хүн амьдардаг.

Сумын хэмжээнд төсвийн болон хувийн нийт 36 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Нийт 110934 толгой малтайгаас 3 тэмээ, 9976 адуу, 18442 үхэр, 50157 хонь, 32356 ямаа байна. Сумын хэмжээнд 3014 мянган га тариалангийн талбай ашиглагдаж байгаа ба 2017 онд үр тариа 1209 га–д тариалж, 823 га–гаас 1122 тн, тэжээлийн ургамал 104.5 га–д тариалж 99.5 га талбайгаас 117.9 тн, үүнээс овъёос 71.5 га–д тариалж 65.5 га–гаас 50.6 тн, рапс 33 га–гаас 50 тн тус тус хураан авсан.

ХҮСНЭГТ 6.4.1 ХҮН АМЫН ТОО, БАГ/ХОРООГООР

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бугат	1,848	2,011	2,128	2,175	2,241	2,277
1-р баг, Баянтөгөл	653	716	796	743	752	789
2-р баг, Ханжаргалант	462	540	532	606	647	634
3-р баг, /Сөрт/ Сумын төв	733	755	800	826	842	854

ХҮСНЭГТ 6.4.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бугат	620	691	803	797	818	872
1-р баг, Баянтөгөл	214	238	316	281	277	316
2-р баг, Ханжаргалант	159	185	196	212	220	233
3-р баг, /Сөрт/ Сумын төв	247	268	291	304	321	323

ХҮСНЭГТ 6.4.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бугат	608	673	688	754	767	819
1-р баг, Баянтөгөл	304	325	332	361	344	370
2-р баг, Ханжаргалант	260	282	282	325	345	342
3-р баг, /Сөрт/ Сумын төв	44	66	74	68	78	107

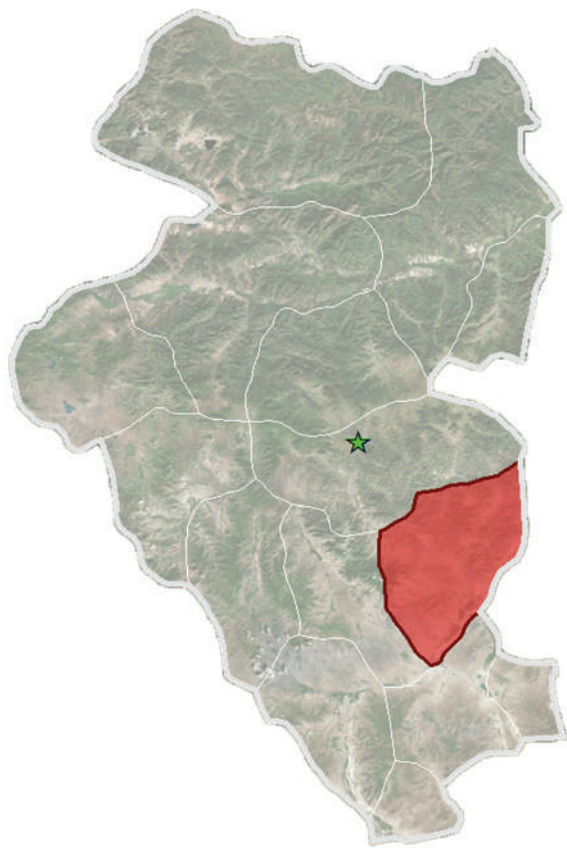
ХҮСНЭГТ 6.4.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бугат	69,772	75,871	83,509	94,046	105,883	110,934
1-р баг, Баянтөгөл	29,084	30,028	35,260	38,672	40,909	43,890
2-р баг, Ханжаргалант	34,714	38,511	38,804	45,018	53,383	57,038
3-р баг, /Сөрт/ Сумын төв	5,974	7,332	9,445	10,356	11,591	10,006

ХҮСНЭГТ 6.4.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Бугат	110,934	3	9,976	18,442	50,157	32,356
1-р баг, Баянтөгөл	43,890	-	4,213	7,983	19,607	12,087
2-р баг, Ханжаргалант	57,038	3	4,570	7,961	26,863	17,641
3-р баг, /Сөрт/ Сумын төв	10,006	-	1,193	2,498	3,687	2,628

6.5 БҮРЭГХАНГАЙ СУМ

Бүрэгхангай сум нь 1923 онд Түшээтхан аймгийн Жонон гүний хошууг Богдхан уулын аймгийн Сазанбүрэг уулын хошуу болгон Ихдулаан, Баянхангай, Заамар гэсэн гурван сумтайгаар зохион байгуулж байсан.

Төр захиргааны байгууллагын орон тоог цөөлж хошуудыг нэгтгэн томруулах явцад 1927–1930 онуудад Авзага хайрхан уулын хошуутай нэгджээ.

1931 онд БНМАУ-ын бага хурлын тэргүүлэгчдийн тогтоолоор хуучин аймгуудыг өөрчлөн 13 болгож хошуудыг татан буулгаж оронд нь сумдыг хамруулан томсгох зохион байгуулалтаар Төв аймгийн Бүрэгхангай сум байгуулагдсан

1938 оноос засаг захиргааны хувиараар Булган аймагт харъяалагдах болсон.

Тус сум нь 349792 га газар нутагтай үүнээс 282109 га нь бэлчээр, 10564 га нь хадлан, 4361 га нь тариалангийн талбай байна.

Газар зүйн ойт хээрийн бүсэд багтдаг. Нийт нутгийн 8%-ийг ой, 92%-ийг тал хээрийн бүс эзэлдэг. Өнөөгийн байдлаар сум нь 4 баг 2880 хүн ам, 953 өрхтэй. Сумын нийт ажиллах хүч 1265 ба үүнээс 12,8 хувь нь дээд, 28,1 хувь нь тусгай дунд, 26 хувь нь бүрэн дунд, 32.1 хувь нь бүрэн бус дунд, 3.0 хувь нь бага боловсролтой байна.

Сумын хэмжээнд нийт 55 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж 2.3 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж улсад 701,8 сая, аймагт 395,3 сая, орон нутагт 84,4 сая нийт 1181.5 сая төгрөгийн татвар төвлөрүүлж байна. Сумын хэмжээнд 269423 толгой малтайгаас 134 тэмээ, 18158 адуу, 20211 үхэр, 141934 хонь, 88986 ямаа байна.

Сумын хэмжээнд нийт 4704 га тариалангийн талбайтайгаас атаршсан талбай 2651, тариалсан талбай 4187 га-д газар тариалан эрхэлж байна. Үүнээс 17 га-д төмс, 8 га-д хүнсний ногоо, 1465 га-д нь улаан буудай, 1065 га-д хувьд рабс, 65 га-д овъёос тариалж байна.

ХҮСНЭГТ 6.5.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүрэгхангай	2,540	2,549	2,744	2,716	2,832	2,888
1-р баг, Бумбат	456	466	502	514	535	560
2-р баг, Цахт	410	415	463	436	458	470
3-р баг, Дэрст	843	820	901	917	936	913
4-р баг, Дархан	831	848	878	849	903	945

ХҮСНЭГТ 6.5.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүрэгхангай	782	815	880	875	934	947
1-р баг, Бумбат	133	141	155	154	166	171
2-р баг, Цахт	136	143	157	150	156	165
3-р баг, Дэрст	236	242	277	282	287	280
4-р баг, Дархан	277	289	291	289	325	331

ХҮСНЭГТ 6.5.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүрэгхангай	854	868	930	946	992	725
1-р баг, Бумбат	207	232	230	252	256	231
2-р баг, Цахт	202	197	218	220	228	198
3-р баг, Дэрст	397	385	445	440	473	272
4-р баг, Дархан	48	54	37	34	35	24

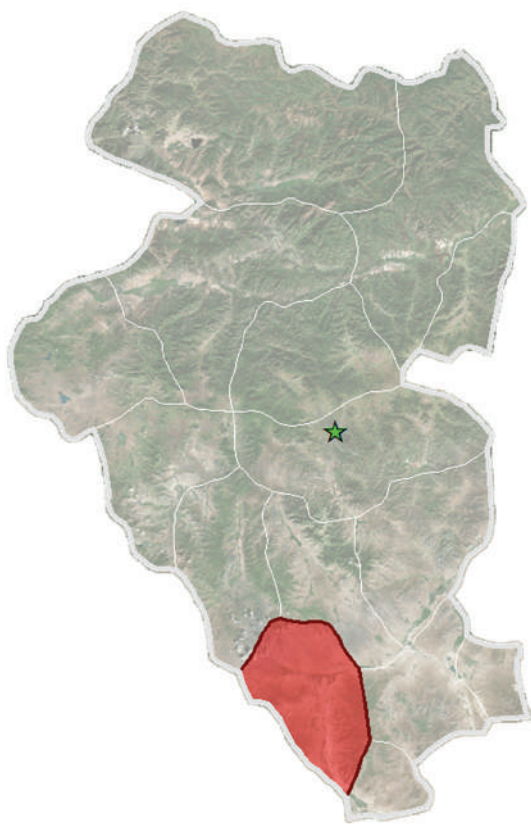
ХҮСНЭГТ 6.5.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Бүрэгхангай	240,103	258,178	288,806	295,333	321,243	269,423
1-р баг, Бумбат	55,567	62,243	71,631	76,318	79,437	78,561
2-р баг, Цахт	54,622	58,648	64,509	64,557	75,581	63,355
3-р баг, Дэрст	111,938	118,561	134,400	136,170	144,677	106,876
4-р баг, Дархан	17,976	18,726	18,266	18,288	21,548	20,631

ХҮСНЭГТ 6.5.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Бүрэгхангай	269,423	134	18,158	20,211	141,934	88,986
1-р баг, Бумбат	78,561	24	6,114	4,449	42,695	25,279
2-р баг, Цахт	63,355	57	4,223	5,337	32,313	21,425
3-р баг, Дэрст	106,876	53	6,647	8,629	57,100	34,447
4-р баг, Дархан	20,631	-	1,174	1,796	9,826	7,835

6.6 ГУРВАНБУЛАГ СУМ

Булган аймгийн Гурванбулаг сум нь 1931 онд байгуулагдсан, хуучнаар Түшээт хан аймгийн Түшээт ханы хошуу. Засаг захиргааны анхан шатны нэгж болох Тогоо, Авзага, Агьт, Бэрх, Хөгнө, Хулст гэсэн 6 багийн нийт 957 өрхөд 3219 хүн амьдардаг. Нийт газар нутгийн хэмжээ 268605 га.

Нутгийн хойд хэсэгт орших Авзага Хайрхан уулнаас өмнө зүгт орших Хөгнөхан уул хүртэл 80 км, хамгийн өндөр цэг нь Авзагахайрхан уул далайн түвшнээс 2084 метр өндөрт өргөгдсөн, Сумын төв далайн түвшнээс дээш 1096.9 м өндөрт оршдог.

Сумын хэмжээнд нийт 40 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж улсын төсөвт 5,7 сая аймагт 112,2 сая, орон нутагт 78,4 сая төгрөг нийт 197.0 сая төгрөгийн татвар төвлөрүүлж байна.

Сумын хэмжээнд 2017 оны жилийн эцэст 320883 толгой малтайгаас 159 тэмээ, 20721 адуу, 12341 үхэр, 180072 хонь, 107590 ямаа байна. Одоогийн байдлаар нийт 15 га–д төмс, 0,5 га–д хүнсний ногоо тариалдаг. Жилд 150–300 тн төмс, 60–100 тн хүнсний ногоо хураан авдаг. Атаршсан 8000 га тариан талбайтай.

Сумын хүн амын 20.2 хувь нь хүүхэд, 61.4 хувь нь залуучууд, 14.8 хувь нь дунд насныхан, 3.6 хувь нь хөгшид байна.

ХҮСНЭГТ 6.6.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Гурванбулаг	3,123	3,243	3,146	3,129	3,176	3,219
1-р баг, Тогоо	437	445	451	466	467	472
2-р баг, Авзага	497	522	521	524	530	535
3-р баг, Агьт	534	547	509	489	491	515
4-р баг, Бэрх	471	491	483	475	477	472
5-р баг, Хөгнө	553	597	616	619	639	649
6-р баг, Хулст	631	641	566	556	572	576

ХҮСНЭГТ 6.6.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Гурванбулаг	897	950	934	945	948	963
1-р баг, Тогоо	115	119	122	130	130	132
2-р баг, Авзага	137	155	163	164	161	164
3-р баг, Агьт	148	154	145	141	145	154
4-р баг, Бэрх	137	140	136	138	137	136
5-р баг, Хөгнө	153	168	173	180	178	177
6-р баг, Хулст	207	214	195	192	197	200

ХҮСНЭГТ 6.6.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Гурванбулаг	1,088.0	1,116.0	1,160.0	1,165.0	1,174.0	1,093.0
1-р баг, Тогоо	195.0	211.0	222.0	225.0	232.0	227.0
2-р баг, Авзага	207.0	222.0	240.0	232.0	240.0	222.0
3-р баг, Агьт	224.0	224.0	219.0	210.0	191.0	205.0
4-р баг, Бэрх	179.0	174.0	197.0	192.0	209.0	184.0
5-р баг, Хөгнө	248.0	260.0	239.0	264.0	258.0	250.0
6-р баг, Хулст	35.0	25.0	43.0	42.0	44.0	5.0

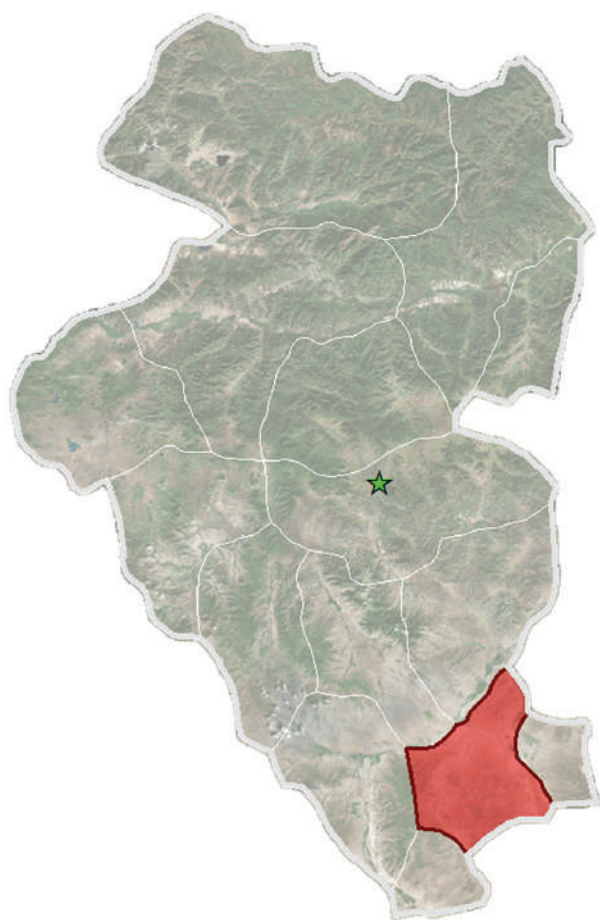
ХҮСНЭГТ 6.6.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Гурванбулаг	290,293	322,218	341,882	317,652	342,399	320,883
1-р баг, Тогоо	66,524	74,139	77,428	69,217	77,295	74,284
2-р баг, Авзага	53,274	62,959	62,930	51,154	61,927	57,322
3-р баг, Агьт	60,976	67,224	73,460	67,913	65,980	61,976
4-р баг, Бэрх	44,783	50,255	53,504	53,051	56,464	52,969
5-р баг, Хөгнө	49,813	52,702	58,971	61,186	62,170	59,415
6-р баг, Хулст	14,923	14,939	15,589	15,131	18,563	14,917

ХҮСНЭГТ 6.6.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Гурванбулаг	320,883	159	20,721	12,341	180,072	107,590
1-р баг, Тогоо	74,284	95	4,975	2,077	45,017	22,120
2-р баг, Авзага	57,322	6	4,176	2,026	32,191	18,923
3-р баг, Агьт	61,976	-	3,952	2,174	33,749	22,101
4-р баг, Бэрх	52,969	9	3,102	2,044	30,980	16,834
5-р баг, Хөгнө	59,415	49	3,916	3,102	30,345	22,003
6-р баг, Хулст	14,917	-	600	918	7,790	5,609

6.7 ДАШИНЧИЛЭН СУМ

Дашинчилэн сум нь Үйзэн гүний хошуу ба Богдын их шавийн Эрдэнэ-Номун хааны отогт харьяалагдаж байсан. Үйзэн гүний хошуу нь 1758 онд Зоригт вангийн одоогийн Эрдэнэсант, Бүрэн сумаас Түшээт хан Чахундоржийн дүү Шидишир бэйлийн ач Сандагдоржийн эзэмшил болон тасарсан.

1931 онд Дашинчилэн сум нэртэйгээр Төв аймгийн харьяанд байгуулагдаж 1938оны 10 дугаар сард Сүүжийн голд нүүлгэн авчирч, төвийг нь Сүүж гэж нэрлэсэн. 1942 оноос Засаг захиргааны хуваариар Булган аймагт харьяалагдах болсон.

Нийт газар нутгийн хэмжээ 231896 га. 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 3037 хүн амтай 891 өрх тус суманд ажиллаж амьдарч байна.

Нийт мал 226014 толгой малтай сүргийн дийлэнх хувийг хонин сүрэг эзэлдэг. Сум нь засаг захиргааны хувьд анхан шатны нэгж 4 багтай. үүнээс Хөдөөгийн 3 баг, төвийн 1 багтай.

ХҮСНЭГТ 6.7.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дашинчилэн	2,550	2,666	2,782	2,790	2,941	3,037
1-р баг, Хараат	546	577	601	600	652	667
2-р баг, Лах	791	820	865	899	953	985
3-р баг, Доргонт	366	371	364	369	390	405
4-р баг, Төв	847	898	952	922	946	980

ХҮСНЭГТ 6.7.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дашинчилэн	788	810	827	848	875	891
1-р баг, Хараат	158	166	167	170	181	182
2-р баг, Лах	224	225	232	256	261	273
3-р баг, Доргонт	119	124	123	123	129	127
4-р баг, Төв	287	295	305	299	304	309

ХҮСНЭГТ 6.7.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дашинчилэн	670	677	691	712	757	643
1-р баг, Хараат	187	204	208	201	224	186
2-р баг, Лах	330	328	332	352	357	294
3-р баг, Доргонт	151	144	148	157	168	142
4-р баг, Төв	2	1	3	2	8	21

ХҮСНЭГТ 6.7.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

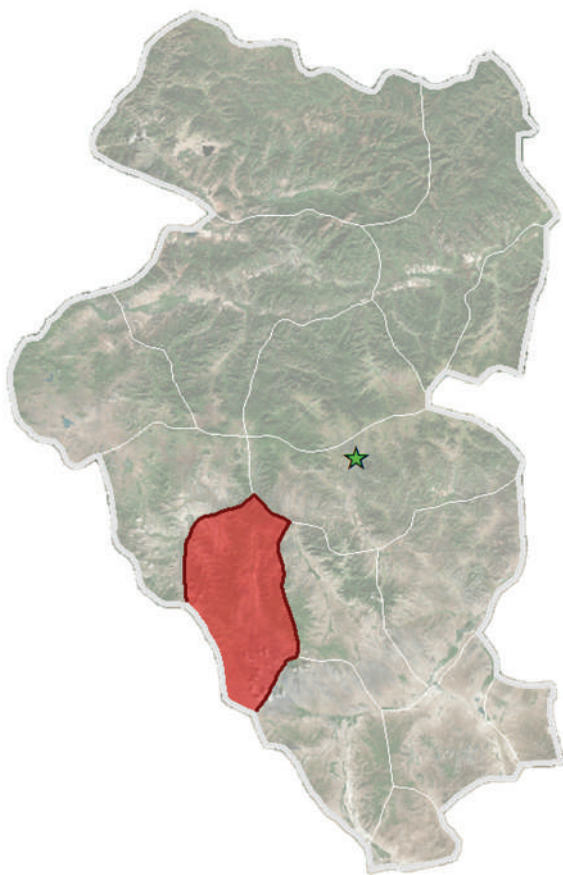
Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Дашинчилэн	196,195	209,698	236,963	258,665	257,487	226,014
1-р баг, Хараат	52,943	56,339	66,647	70,431	67,478	56,350
2-р баг, Лах	83,146	90,258	99,052	113,631	120,909	106,396
3-р баг, Доргонт	46,068	48,508	52,301	53,407	49,194	44,532
4-р баг, Төв	14,038	14,593	18,963	21,196	19,906	18,736

ХҮСНЭГТ 6.7.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Дашинчилэн	226,014	182	14,104	12,189	129,661	69,878
1-р баг, Хараат	56,350	84	3,545	2,904	33,638	16,179
2-р баг, Лах	106,396	60	6,801	5,731	57,997	35,807
3-р баг, Доргонт	44,532	-	2,874	2,425	26,854	12,379
4-р баг, Төв	18,736	38	884	1,129	11,172	5,513

6.8 МОГОД СУМ

Могод сум нь 1931 оны засаг захиргааны шинэ зохион байгуулалтаар байгуулагдсан, Газар нутгийн хэмжээ 1820км²төв нь Булган хотоос 131 км Улаанбаатар хотоос 340 км зайд оршдог. 1931 онд Архангай аймгийн харъяанд МОГОД сум болжээ. 1938 онд Булган аймаг байгуулагдахад түүнд харъялагдах болжээ.1861 онд Халхын Түшээт ханы хошуунд, 1912 оноос Сундуй гүний 1924 оноос Богд хан уулын аймгийн Авзага хайрхан уулын хошуунд тус тус харьяалагдаж байгаад 1931 онд Архангай аймгийн харъяанд Могод сум болжээ. 1938 онд Булган аймаг байгуулагдахад түүнд харъяалагдах болсон.

Нутаг дэвсгэр нь уулын хар шороон хүрэн хөрс бүхий дундаж өндөр уулс, уулс хоорондын хөндий зонхилдог. Баян, Могод, Жаргалант, Түлээ, Дулаан хар зэрэг уултай. Сумын нутгаар Орхон Баян гол, Хульж, Бумбат, Жаргалант Уртын голууд урсах бөгөөд Хульж зэрэг халуун, хүйтэн рашаантай, эх газрын эрс тэрс уур амьсгалтай

Нийт газар нутгийн хэмжээ 282047 га талбайтай.

ХҮСНЭГТ 6.8.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Могод	2,677	2,655	2,698	2,671	2,701	2,729
1-р баг, Жаргалант	481	485	494	510	514	524
2-р баг, Баясгалант	533	535	548	543	554	556
3-р баг, Баянгол	529	536	533	539	545	548
4-р баг, Баян-Уул	556	557	561	565	600	609
5-р баг, Эрхт	578	542	562	514	488	492

ХҮСНЭГТ 6.8.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Могод	800	794	808	835	843	877
1-р баг, Жаргалант	144	144	144	150	154	174
2-р баг, Баясгалант	151	151	155	155	157	175
3-р баг, Баянгол	143	148	151	163	165	164
4-р баг, Баян-Уул	180	179	180	184	191	189
5-р баг, Эрхт	182	172	178	183	176	175

ХҮСНЭГТ 6.8.2 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Могод	1,001	1,018	1,060	936	981	1,087
1-р баг, Жаргалант	242	220	262	215	243	244
2-р баг, Баясгалант	219	225	223	234	242	257
3-р баг, Баянгол	227	233	245	214	220	252
4-р баг, Баян-Уул	268	289	290	230	249	312
5-р баг, Эрхт	45	51	40	43	27	22

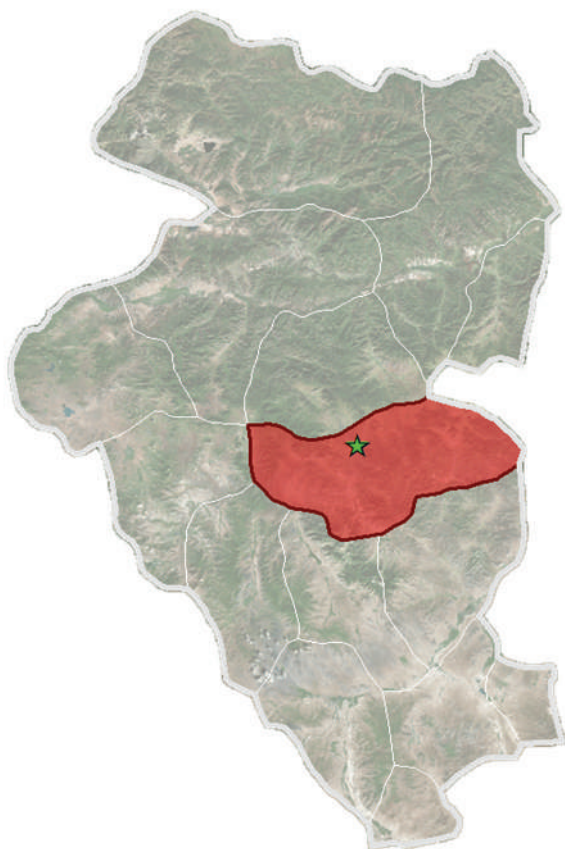
ХҮСНЭГТ 6.8.3 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Могод	232,116	262,518	287,335	286,586	313,066	310,228
1-р баг, Жаргалант	44,966	51,361	58,101	58,650	62,188	65,587
2-р баг, Баясгалант	52,231	59,473	63,674	64,614	68,018	68,923
3-р баг, Баянгол	63,393	72,618	78,583	74,160	84,615	85,338
4-р баг, Баян-Уул	50,039	55,767	62,940	64,782	73,635	69,178
5-р баг, Эрхт	21,487	23,299	24,037	24,380	24,610	21,202

ХҮСНЭГТ 6.8.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Могод	310,228	47	28,962	19,857	192,383	68,979
1-р баг, Жаргалант	65,587	-	5,873	3,841	41,327	14,546
2-р баг, Баясгалант	68,923	47	5,532	4,059	41,486	17,799
3-р баг, Баянгол	85,338	-	7,508	5,163	56,316	16,351
4-р баг, Баян-Уул	69,178	-	7,492	5,231	41,053	15,402
5-р баг, Эрхт	21,202	-	2,557	1,563	12,201	4,881

6.9 ОРХОН СУМ

Тус сум нь 421.5 км квадрат нутагтай. Төв нь Булган хотоос 22 км, Улаанбаатараас 304 км зайтай Мандал суурин. Далайн түвшнээс дээш 1650–2098 м өндөр Халиун, Булган Мээж гэх мэт уулстай. Орхон, Сээр, Бийр, Шувуут, Могой, Залуу, Бүрдэн зэрэг голуудтай. Эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай, 1 сарын дундаж температур– 22,2с, VII сарынх 16,5с жилд дунджаар 300– 350 мм тундас унадаг.

Алт, оюу, зэс, төмрийн хүдэр, усан болон утаат болор, чулуун нүүрс шохойн чулууны нөөц (илрэц) ихтэй. Буга, хүдэр, гахай, бор гөрөөс, хэрэм, чандага гэх мэт ан амьтантай. Хун, галуу, тогоруу, тоодог ангир, нугас, гэх мэт жигүүртэн, цурхай, зэвэг зэрэг загастай, үр тариа улаан буудай тэжээлийн ургамал тариалдаг.

Тус сум нь 421.5 км квадрат нутагтай. 2018 оны бүртгэлээр 3595 хүн амтай, 1281 өрхтэй. Нийт 316523 толгой малтай, үүнээс тэмээ–106, адуу–28138, үхэр–27662, хонь–152445, ямаа–108172.

ХҮСНЭГТ 6.9.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Орхон	2,790	3,093	3,474	3,471	3,584	3,595
1-р баг, Арбулаг	604	637	645	627	648	657
2-р баг, Халиун	364	485	774	846	869	869
3-р баг, Бүхт	628	645	665	622	642	661
4-р баг, Мааньт	327	378	426	421	441	433
5-р баг, Сумын төв	867	948	964	955	984	975

ХҮСНЭГТ 6.9.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Орхон	958	1,031	1,194	1,203	1,246	1,288
1-р баг, Арбулаг	171	183	183	181	188	196
2-р баг, Халиун	167	186	310	306	333	341
3-р баг, Бүхт	198	202	206	211	216	232
4-р баг, Мааньт	135	150	162	168	174	171
5-р баг, Сумын төв	287	310	333	337	335	348

ХҮСНЭГТ 6.9.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Орхон	1,114	1,153	1,461	1,482	1,517	1,228
1-р баг, Арбулаг	298	308	316	316	322	213
2-р баг, Халиун	184	231	454	483	487	366
3-р баг, Бүхт	319	323	326	316	341	317
4-р баг, Мааньт	178	190	247	236	234	207
5-р баг, Сумын төв	135	101	118	131	133	125

ХҮСНЭГТ 6.9.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Орхон	206,535	223,075	299,414	309,032	347,223	317,468
1-р баг, Арбулаг	50,386	53,713	60,410	62,709	71,826	66,232
2-р баг, Халиун	38,875	47,254	96,010	97,470	112,088	92,541
3-р баг, Бүхт	68,593	71,370	78,052	80,151	89,727	94,022
4-р баг, Мааньт	31,427	33,817	46,434	48,797	52,068	46,010
5-р баг, Сумын төв	17,254	16,921	18,508	19,905	21,514	18,663

ХҮСНЭГТ 6.9.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Орхон	317,468	106	28,232	27,716	152,932	108,482
1-р баг, Арбулаг	66,232	-	8,301	5,546	29,401	22,984
2-р баг, Халиун	92,541	86	6,680	8,688	42,856	34,231
3-р баг, Бүхт	94,022	7	7,931	6,110	50,389	29,585
4-р баг, Мааньт	46,010	-	4,365	5,441	21,150	15,054
5-р баг, Сумын төв	18,663	13	955	1,931	9,136	6,628

6.10 РАШААНТ СУМ

Рашаант сум нь Булган аймгийн урд хэсэгт байрладаг, Гурванбулаг, Дашинчилэн сум, Төв аймгийн Эрдэнэсант, Өвөрхангай аймгийн Бүрд, Архангай аймгийн Хашаат сумуудтай хиллэдэг. 1012112 га нутагтай.

Рашаант сум нь 4–н багтай, 3215 хүн амтай. Нийт хүн амын 51 хувь нь сумын төвд, 49 хувь нь хөдөөд амьдардаг. Өрхийн тоо 1000, үүний 495 өрх нь хөдөөд, 505 нь сумын төвд байдаг. Тус сум 2018 онд 13,287,745,1 төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэснээс газар тариалангийн салбарт 4,738,1 төгрөг, аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн 18,708,6 төгрөг, мал аж ахуйн салбарт 10,447,386,8 төгрөгний бүтээгдэхүүнийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна. Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 3,914.60 төгрөг болсон байна.

2017 онд Рашаант суманд 189145 толгой мал тоологдсоноос тэмээ 296, адуу 11583, үхэр 9044, хонь 102898, ямаа 63553 тоологдсон байна. Сумын малтай өрх 675 байгаа ба үүний 534 нь малчин өрх байна. Нийт малтай өрхүүдээс 100 хүртэл малтай өрх 163, 101–200 малтай өрх 139, 201–500 малтай өрх 242, 501–999 малтай өрх 85, 1001–1500 малтай өрх 23, 2000–аас дээш малтай өрх 1 байна.

ХҮСНЭГТ 6.10.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Рашаант	3,164	3,168	3,154	3,126	3,165	3,215
1-р баг, Хөгнө хан	860	854	868	906	922	925
2-р баг, Хар чулуут	1,016	1,038	1,029	997	1,020	1,050
3-р баг, Улаан шивээт	601	608	592	558	540	558
4-р баг, Аргал хайрхан	687	668	665	665	683	682

ХҮСНЭГТ 6.10.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Рашаант	947	950	965	981	981	1000
1-р баг, Хөгнө хан	247	250	257	265	284	286
2-р баг, Хар чулуут	319	322	322	322	314	324
3-р баг, Улаан шивээт	185	182	182	184	174	181
4-р баг, Аргал хайрхан	196	196	204	210	209	209

ХҮСНЭГТ 6.10.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Рашаант	821	848	886	951	944	902
1-р баг, Хөгнө хан	404	377	391	407	401	409
2-р баг, Хар чулуут	66	96	108	124	110	86
3-р баг, Улаан шивээт	44	79	89	99	101	97
4-р баг, Аргал хайрхан	307	296	298	321	332	310

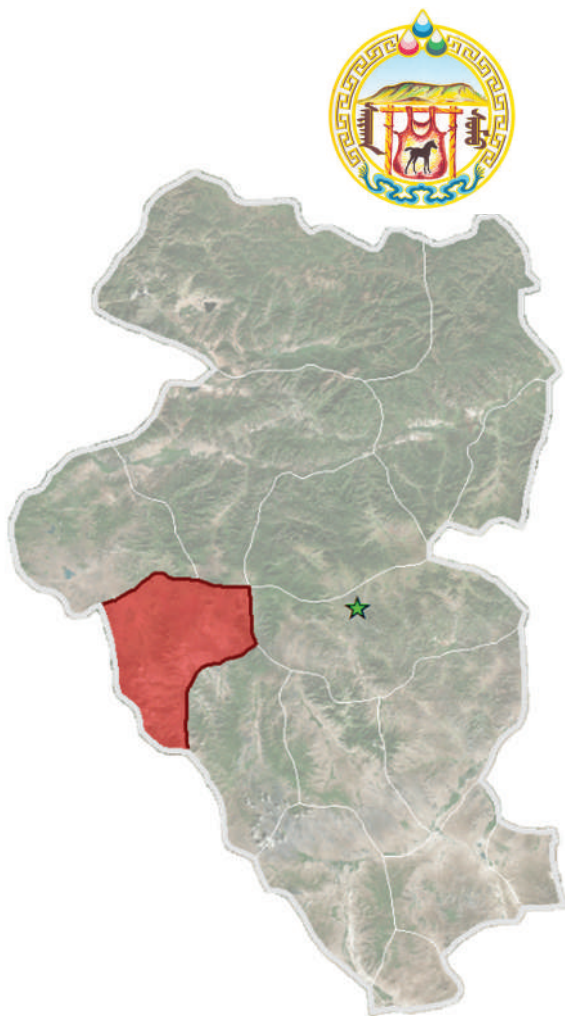
ХҮСНЭГТ 6.10.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Рашаант	148,319	159,960	181,225	184,982	195,342	189,145
1-р баг, Хөгнө хан	59,967	63,028	71,750	73,730	73,775	72,244
2-р баг, Хар чулуут	18,378	19,263	22,892	22,301	25,520	25,479
3-р баг, Улаан шивээт	14,666	16,181	16,913	16,506	17,558	17,788
4-р баг, Аргал хайрхан	55,308	61,488	69,670	72,445	78,489	73,634

ХҮСНЭГТ 6.10.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Рашаант	189,145	296	13,354	9,044	102,898	63,553
1-р баг, Хөгнө хан	72,244	262	4,963	3,134	39,668	24,217
2-р баг, Хар чулуут	25,479	23	1,685	1,459	12,850	9,462
3-р баг, Улаан шивээт	17,788	8	1,257	1,160	9,336	6,027
4-р баг, Аргал хайрхан	73,634	3	5,449	3,291	41,044	23,847

6.11 САЙХАН СУМ

Булган аймгийн Сайхан сум анх 1924 оны наймдугаар сард Богд хан уулын аймгийн Булган хан уулын хошууны харьяанд байгуулагджээ. Ойт хээрийн бүсэд 2773 ам.км нутаг дэвсгэртэй, өмнө талаараа Могод сум, хойт талаараа Баян-Агт, зүүн хойт талаараа Хутаг-Өндөр сум, зүүн талаараа Бугат, Орхон сум, баруун өмнө, баруун талаараа Архангай аймгийн Өлзийт, Хайрхан сумтай хиллэнэ.

Далайн түвшнээс дээш 1500–2080м өндөрт оршдог. 7 дугаар сард +35 хэм хүртэл дулаан, 1 дүгээр сард –39 хэм хүртэл хүйтэрдэг. Жилийн хур тунадас 300–4700 мм.

Засаг захиргааны 6 багт нийт 1108 өрхөд 3662 хүн ам оршин сууж байна. Эдийн засгийн гол бааз суурь мал аж ахуй бөгөөд 2017 оны мал тооллогоор 351200 толгой мал тоолуулж малын тоо толгойгоор аймагтаа тэргүүлж байна. Адууны тоогоор улсын хэмжээнд тэргүүлдэг. Сайхан сумын айраг орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүн бөгөөд зах зээлд ихээр худалдаалагддаг ба айраг исгэх, үйлдвэрлэх арвин баялаг туршлагатай анхдагчдын өлгий нутаг юм.

ХҮСНЭГТ 6.11.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сайхан	3,628	3,602	3,613	3,561	3,648	3,662
1-р баг, Мануулт	502	511	507	520	518	522
2-р баг, Угалз	808	813	817	784	808	819
3-р баг, Хульж	491	481	500	482	519	518
4-р баг, Ундрах	624	631	622	611	626	615
5-р баг, Хүрэмт	743	720	710	700	712	721
6-р баг, Сайхан-Овоо	460	446	457	464	465	467

ХҮСНЭГТ 6.11.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сайхан	1,069	1,058	1,091	1,092	1,111	1,108
1-р баг, Мануулт	149	148	136	152	163	154
2-р баг, Угалз	223	226	250	224	228	228
3-р баг, Хульж	152	139	153	151	158	158
4-р баг, Ундрах	180	182	183	191	190	190
5-р баг, Хүрэмт	234	232	229	227	228	233
6-р баг, Сайхан-Овоо	137	131	140	147	144	145

ХҮСНЭГТ 6.11.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сайхан	1,608	1,516	1,492	1,540	1,559	1,499
1-р баг, Мануулт	267	263	257	263	265	252
2-р баг, Угалз	398	415	364	404	405	375
3-р баг, Хульж	341	276	272	260	259	254
4-р баг, Ундрах	305	290	301	308	306	280
5-р баг, Хүрэмт	83	77	88	93	108	112
6-р баг, Сайхан-Овоо	214	195	210	212	216	226

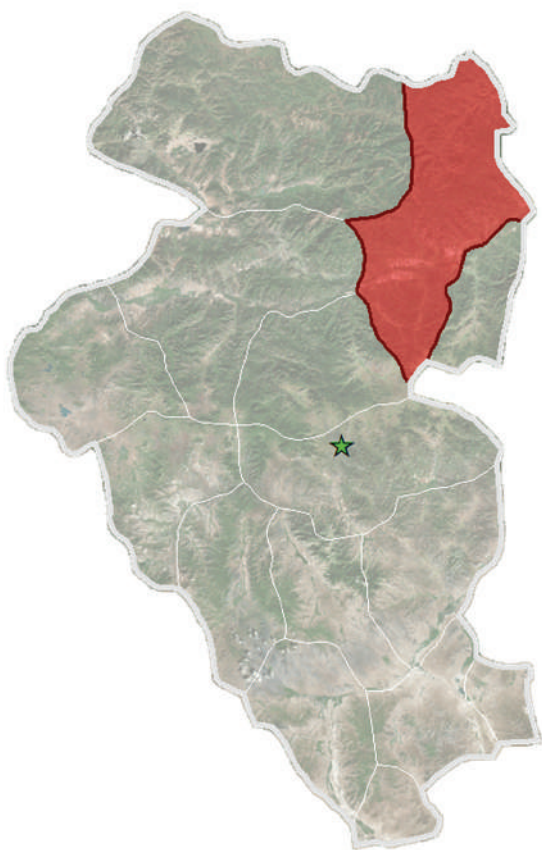
ХҮСНЭГТ 6.11.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сайхан	249,913	281,833	330,878	335,181	340,199	351,200
1-р баг, Мануулт	52,085	60,253	71,481	70,440	68,752	70,787
2-р баг, Угалз	55,883	63,574	73,955	75,893	76,449	85,345
3-р баг, Хульж	41,037	44,881	52,171	50,798	55,228	56,298
4-р баг, Ундрах	47,765	53,345	61,735	62,625	64,079	61,828
5-р баг, Хүрэмт	26,583	30,731	37,364	37,278	35,692	35,156
6-р баг, Сайхан-Овоо	26,560	29,049	34,172	38,147	39,999	41,786

ХҮСНЭГТ 6.11.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Сайхан	351,200	87	38,235	19,696	216,585	76,597
1-р баг, Мануулт	70,787	4	7,116	3,392	48,176	12,099
2-р баг, Угалз	85,345	5	9,748	4,498	53,146	17,948
3-р баг, Хульж	56,298	74	6,184	2,939	34,601	12,500
4-р баг, Ундрах	61,828	3	6,419	4,213	36,318	14,875
5-р баг, Хүрэмт	35,156	-	4,300	2,453	20,057	8,346
6-р баг, Сайхан-Овоо	41,786	1	4,468	2,201	24,287	10,829

6.12 СЭЛЭНГЭ СУМ

Улсын тэргүүний Сэлэнгэ сум нь Ардын Их Хурлын тэргүүлэгчдийн 1959 оны 08 сарын 29-ны өдрийн 129-р тогтоолоор 1943 онд газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхлэхээр Ингэттолгой САА нэртэйгээр байгуулагдсан. Тус сум нь ойт хээрийн бүсэд оршиж, Бүтээлийн нуруу, Сэлэнгэмөрөн, Зэлтэрийн голын ай савд 483 мянган кв.км нутаг дэвсгэртэй. Нийт нутгийн 78 орчим хувийг ой мод эзэлдэг.

Сумын тэргүүлэх салбар нь газар тариалан бөгөөд жилд 6200 га талбайд үр тариа, 150 га талбайд төмс, 49 га талбайд хүнсний ногоо, 20 га талбайд бог будаа, 20 га талбайд тэжээлийн ургамал тариалж аймгийн хэмжээнд тариалан эрхлэлтээрээ хоёрдугаарт орж байна. Сумын хэмжээнд малчин 314 өрх, мал бүхий 265 өрхийн 90960 толгой мал өсөн үржиж байна. 2018 онд Таримал, Тариахтай, Сэлэнгэбүрэн, Атар, Ингэтгэсэн 5 багийн нийт 1057 өрхөд 3350 хүн амьдарч байгаагаас 61.6% нь 0–35 насны залуучууд, 47.94% нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 6.12.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сэлэнгэ	3,363	3,361	3,323	3,195	3,306	3,332
1-р баг, Таримал	762	769	764	735	778	784
2-р баг, Тариахтай	585	581	555	514	537	553
3-р баг, Сэлэнгэ	483	507	530	524	547	548
4-р баг, Сангалтай	410	396	390	390	391	392
5-р баг, Ингэт	1,123	1,108	1,084	1,032	1,053	1,055

ХҮСНЭГТ 6.12.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сэлэнгэ	975	992	1013	1008	1035	1051
1-р баг, Таримал	225	232	245	245	249	247
2-р баг, Тариахтай	168	169	166	160	159	168
3-р баг, Сэлэнгэ	135	148	160	167	186	191
4-р баг, Сангалтай	114	113	112	111	110	116
5-р баг, Ингэт	333	330	330	325	331	329

ХҮСНЭГТ 6.12.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сэлэнгэ	477	430	504	530	563	562
1-р баг, Таримал	77	66	87	86	87	86
2-р баг, Тариахтай	139	154	157	161	159	157
3-р баг, Сэлэнгэ	110	90	125	132	156	148
4-р баг, Сангалтай	67	41	60	71	77	78
5-р баг, Ингэт	84	79	75	80	84	93

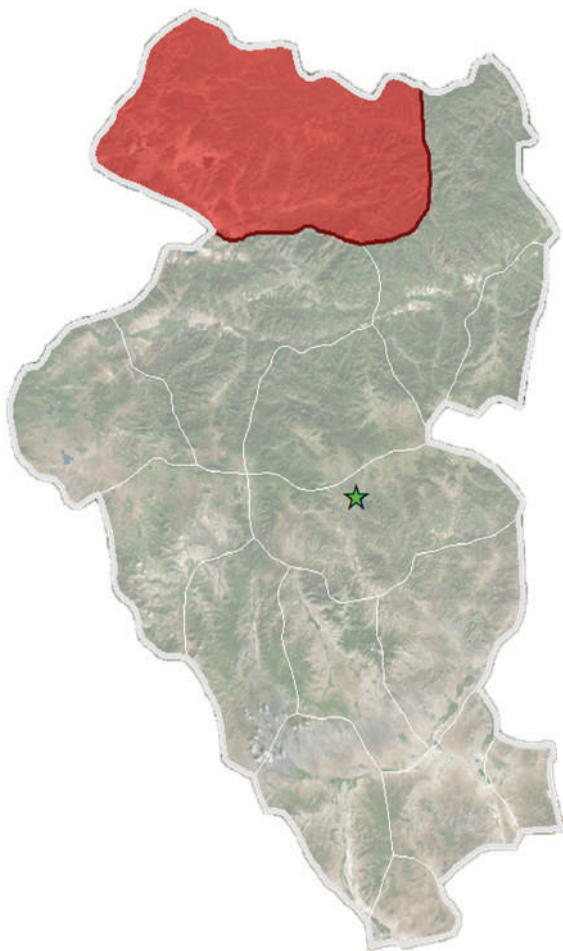
ХҮСНЭГТ 6.12.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Сэлэнгэ	79,042	77,817	79,918	88,358	97,135	90,796
1-р баг, Таримал	13,788	13,471	14,411	15,941	16,944	15,461
2-р баг, Тариахтай	23,635	22,582	23,407	24,998	26,457	26,827
3-р баг, Сэлэнгэ	14,740	15,489	16,515	17,878	22,647	22,986
4-р баг, Сангалтай	13,218	13,543	12,907	14,186	15,628	12,498
5-р баг, Ингэт	13,661	12,732	12,678	15,355	15,459	13,024

ХҮСНЭГТ 6.12.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Сэлэнгэ	90,796	-	7,895	19,481	38,170	25,250
1-р баг, Таримал	15,461	-	1,070	3,501	7,266	3,624
2-р баг, Тариахтай	26,827	-	2,583	5,707	12,388	6,149
3-р баг, Сэлэнгэ	22,986	-	2,034	3,879	8,341	8,732
4-р баг, Сангалтай	12,498	-	1,290	3,248	4,490	3,470
5-р баг, Ингэт	13,024	-	918	3,146	5,685	3,275

6.13 ТЭШИГ СУМ

Тэшиг сум анх БНМАУ-ын Бага хурлын 1931 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн 5-р тогтоолоор Засаг захиргааны нэгж болгохоор шийдвэрлэгдэн Хөвсгөл аймгийн Тэшиг сум хэмээн анх нэрлэгдэн байгуулагджээ. Улмаар 1937 онд Булган аймаг байгуулагдан Тэшиг сум Хөвсгөл аймгаас Булган аймагт шилжсэн байна.

Тус сум нь Монгол орны төвийн бүсийн хамгийн хэсэгт оршдог бөгөөд 771.9 мянган га газарт нутагтай түүний 87 хувийг ой мод эзэлдэг байна. ОХУ-тай 140, баруун талаараа Хөвсгөл аймгийн Тариалан, Эрдэнэбулган сумтай 130 км, өмнө талаараа Хутаг-Өндөр сумтай 80 км, зүүн талаараа Сэлэнгэ сумтай 77 км газар нутгаар хиллэдэг билээ.

Тус сум нь 903 өрх, 3443 хүн амтай. Хүн амын 20 гаруй хувь нь Буриад ястан эзэлдэг. Эрт үеэс хадлан бэлчээр ихээр бэлтгэж, сүү цагаан идээ, арьс ширээ өөрсдөө боловсруулж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж ирсэн баялаг уламжлалтай. Тэшиг сумын “Цэцгийн тос” орон нутгийн брэнд бүтээгдэхүүн бөгөөд Булган, Орхон аймгийн зах зээлд ихээр борлогддог. Жилд дунджаар 25.0 мянга гаруй тн байгалийн хадлан бэлтгэж, 4000 гаруй тн улаан буудай, 500-аад тн төмс хүнсний ногоо хураан авдаг.

ХҮСНЭГТ 6.13.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Тэшиг	3,424	3,415	3,510	3,483	3,504	3,563
1-р баг, Хужирт	610	623	612	603	612	614
2-р баг, Харгал	812	815	824	823	858	861
3-р баг, Далан	562	578	614	620	652	666
4-р баг, Эрэн	368	375	371	376	399	405
5-р баг, Жаргалант	1,072	1,024	1,089	1,061	983	1,017

ХҮСНЭГТ 6.13.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Тэшиг	941	901	932	946	974	972
1-р баг, Хужирт	170	160	170	173	181	175
2-р баг, Харгал	214	212	212	214	234	226
3-р баг, Далан	153	151	158	163	171	175
4-р баг, Эрэн	108	106	110	113	116	122
5-р баг, Жаргалант	296	272	282	283	272	274

ХҮСНЭГТ 6.13.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Тэшиг	798	818	859	897	908	900
1-р баг, Хужирт	230	216	226	257	249	259
2-р баг, Харгал	287	300	323	304	312	297
3-р баг, Далан	181	193	202	219	225	224
4-р баг, Эрэн	100	109	108	117	122	102
5-р баг, Жаргалант	0	0				18

ХҮСНЭГТ 6.13.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Тэшиг	70,029	63,275	69,000	74,594	82,052	82,404
1-р баг, Хужирт	15,681	14,282	15,577	16,710	18,347	18,089
2-р баг, Харгал	34,848	29,241	32,110	34,136	37,768	37,406
3-р баг, Далан	10,637	11,209	12,563	14,643	16,806	17,799
4-р баг, Эрэн	6,076	5,686	6,276	6,408	6,626	6,495
5-р баг, Жаргалант	2,787	2,857	2,474	2,697	2,505	2,615

ХҮСНЭГТ 6.13.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Тэшиг	82,404	–	7,362	20,594	31,306	23,142
1-р баг, Хужирт	18,089	–	1,803	6,376	6,139	3,771
2-р баг, Харгал	37,406	–	3,246	6,878	16,988	10,294
3-р баг, Далан	17,799	–	1,311	3,629	5,695	7,164
4-р баг, Эрэн	6,495	–	669	2,662	1,841	1,323
5-р баг, Жаргалант	2,615	–	333	1,049	643	590

6.14 ХАНГАЛ СУМ

Булган аймгийн Хангал сум нь 1924 онд байгуулагдсан. Сөрт, Урт, Хонгор–Өндөр, Хялганат гэсэн 4 багийн нийт 1503 өрх, 4704 хүн амьдардаг. Хангал сум нь Монгол орны төв хэсэгт Хангайн уулархаг бүсэд хамаарагддаг. 165.6 мянган га газар нутагтай.

Сумын хэмжээнд 91441 тоо толгой малтайгаас 6282 адуу, 18607 үхэр, 35647 хонь, 30933 ямаа байна.

Жилд 1428,8 га талбайд үр тариа, 42,3 га талбайд төмс, 9,7 га талбайд хүнсний ногоо, 42 га талбайд тэжээлийн ургамал тариалж, 2094,8 тн үр тариа, 560 тн төмс, 113,2 тн хүнсний ногоо, 11 тн тэжээлийн ургамал авчээ.

Нийт хүн амын 32,6 хувь нь сумын төвд амьдардаг. Сумын нийт хүн амын 53,8 хувь нь залуу болон дунд насныхан, 29 хувь ньхүүхэд, 17,2 хувь нь ахмад настан байна.

1975 онд байгуулагдсан. Нийт 942 өрхтэй, 3170 хүн амьдардаг. Булган аймгаас зүүн хойд хэсэгт Улаанбаатар хотоос 460 км, аймгийн төвөөс 135 км зайд оршдог. Хангал, Сэлэнгэ сумтай хиллэдэг.

6.14.1 ХЯЛГАНАТ ТОСГОН

1975 онд байгуулагдсан. Нийт 942 өрхтэй, 3170 хүн амьдардаг. Булган аймгаас зүүн хойд хэсэгт Улаанбаатар хотоос 460 км, аймгийн төвөөс 135 км –т оршдог Хангал, Сэлэнгэ сумтай хиллэдэг.

Далайн түвшнээс дээш 1200–1600 м өргөгдсөн. Газарзүйн хувьд Сибирийн их тайгийн үргэлжлэл. Баруун талдаа Хантайн нуруу, хойд талдаа Бүтээлийн нуруу, зүүн талдаа Бүрэнгийн нуруугаар хүрээлэгдсэн Сэлэнгэ мөрний сав газар юм. Нийт газар нутгийн хэмжээ 313 га.

Тосгоны хэмжээнд нийт 70 аж ахуйн нэгж байгууллага үйл ажиллагаа явуулж улсад 13,6 сая, орон нутгийн төсөвт 17,2 сая төгрөгийн татвар төвлөрүүлж байна. Тосгоны хэмжээнд 18465 толгой малтайгаас, 2 тэмээ, 1207 адуу, 5216 үхэр, 5950 хонь, 6090 ямаа байна. Тосгоны хэмжээнд нийт 7,5 га–д төмс, 8,8 га–д хүнсний ногоо тариалж байна.

ХҮСНЭГТ 6.14.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хангал	4,518	4,527	4,537	4,510	4,611	4,705
1-р баг, Сөрт	489	505	533	531	520	579
2-р баг, Хангал	465	465	475	492	518	527
3-р баг, Сумын төв	419	429	431	435	441	429
4-р баг, Хялганат	3,145	3,128	3,098	3,052	3,132	3,170

ХҮСНЭГТ 6.14.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хангал	1,349	1,375	1,427	1,426	1,469	1,487
1-р баг, Сөрт	156	166	188	196	190	211
2-р баг, Хангал	152	163	190	188	203	198
3-р баг, Сумын төв	124	131	139	133	139	136
4-р баг, Хялганат	917	915	910	909	937	942

ХҮСНЭГТ 6.14.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хангал	751	725	703	778	770	775
1-р баг, Сөрт	237	248	266	290	284	255
2-р баг, Хангал	192	223	249	255	262	277
3-р баг, Сумын төв	5	21	34	39	37	19
4-р баг, Хялганат	317	233	154	194	187	224

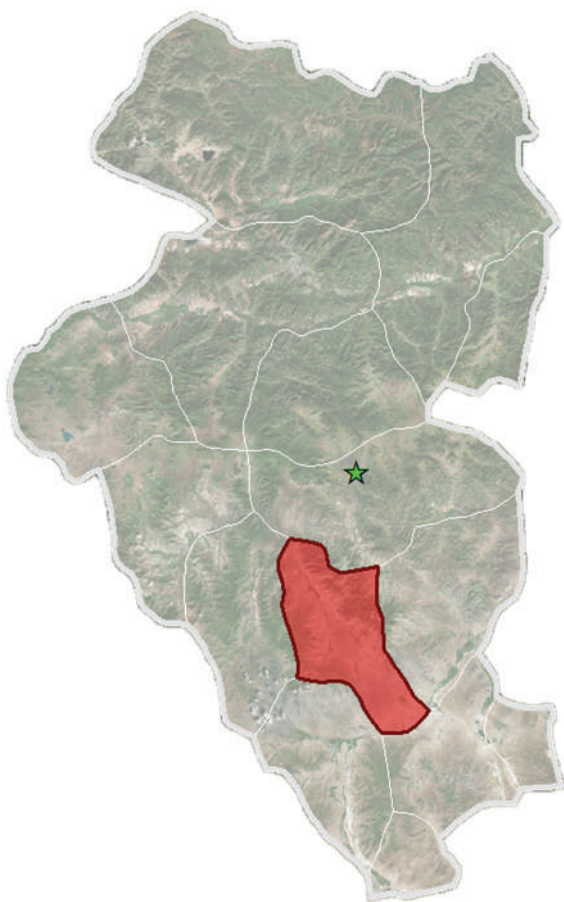
ХҮСНЭГТ 6.14.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хангал	76,701	69,727	76,977	82,649	89,131	91,441
1-р баг, Сөрт	30,644	28,649	31,013	33,888	36,660	40,086
2-р баг, Хангал	19,854	20,345	26,154	27,991	32,478	30,604
3-р баг, Сумын төв	2,790	2,176	2,405	2,832	2,678	2,286
4-р баг, Хялганат	23,413	18,557	17,405	17,938	17,315	18,465

ХҮСНЭГТ 6.14.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Хангал	91,441	2	6,252	18,607	35,647	30,933
1-р баг, Сөрт	40,086	-	2,749	7,278	17,062	12,997
2-р баг, Хангал	30,604	-	2,143	5,476	11,949	11,036
3-р баг, Сумын төв	2,286	-	153	637	686	810
4-р баг, Хялганат	18,465	2	1,207	5,216	5,950	6,090

6.15 ХИШИГ-ӨНДӨР СУМ

Булган аймгийн Хишиг-Өндөр сум нь 1923 онд байгуулагдсан. Одоогоор 3158 хүн, 1045 өрх, 245,5 мянган га нутаг дэвсгэртэй. Засаг захиргааны зохион байгуулалтын хувьд Банзар, Хүрэмт, Тээг, Жаргалант, Мааньт гэсэн 5 багт хуваагдах бөгөөд сумын төв нь Мааньт багт төвлөрдөг.

Тус сумын нутаг дэвсгэр нь Монгол орны физик газарзүйн мужлалаар Хангай хэнтийн уулархаг их мужийн Орхон Туул голын сав дахь тойрогт багтана. Нутгийн хойд болон төв хэсэг нь олон тооны уул нуруудаас тогтох бөгөөд тэдгээрийн зарим нэг томоохоноос дурдвал Сүүл – Өндөр, Сонгинотын хөтөл, Шивээгийн нуруу зэрэг далайн төвшнөөс дээш 1898,6 – 2108 м өндөрт оршдог уул нурууд байдаг. Урагшилах тусам газрын гадарга нь намсаж, нам бэсрэг уулс тэдгээрийн хоорондох ам хөндийнүүд зонхилно. Нутгийн хойд талаар урсах Орхон гол нь сумын усан хангамжинд чухал байр суурийг гүйцэтгэнэ. Орхон голоос гадна Мааньт, Хужирт, Хөшөөт зэрэг жижиг гол горхинууд урсана.

Хишиг-Өндөр сум нь 245,5 мянган га газар нутагтай. 32,3 мянган га ойн сан бүхий газартай, 3513,9 га тариалангийн газартай. 206,4 мянган га бэлчээрийн газартай.

2017 оны жилийн эцсээр 239485 толгой мал тоологдсон ба үүнээс адуу 20957, үхэр 16185, хонь 128236, ямаа 74107 тус тус тоологджээ.

ХҮСНЭГТ 6.15.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хишиг-Өндөр	3,104	3,132	3,178	3,125	3,156	3,158
1-р баг, Банзар	475	486	534	559	565	568
2-р баг, Хүрэмт	381	402	397	398	404	429
3-р баг, Тээг	469	475	467	469	494	503
4-р баг, Жаргалант	552	561	577	567	580	578

ХҮСНЭГТ 6.15.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хишиг-Өндөр	1,018	1,018	1,036	1,045	1,035	1,045
1-р баг, Банзар	151	150	164	171	168	168
2-р баг, Хүрэмт	124	127	133	139	137	144
3-р баг, Тээг	149	147	144	155	160	160
4-р баг, Жаргалант	177	182	190	191	185	197
5-р баг, Мааньт	417	412	405	389	385	376

ХҮСНЭГТ 6.15.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хишиг-Өндөр	733	711	810	797	839	857
1-р баг, Банзар	177	191	220	218	228	219
2-р баг, Хүрэмт	165	155	170	183	182	160
3-р баг, Тээг	163	161	180	190	197	210
4-р баг, Жаргалант	204	195	211	206	228	238
5-р баг, Мааньт	24	9	29		4	30

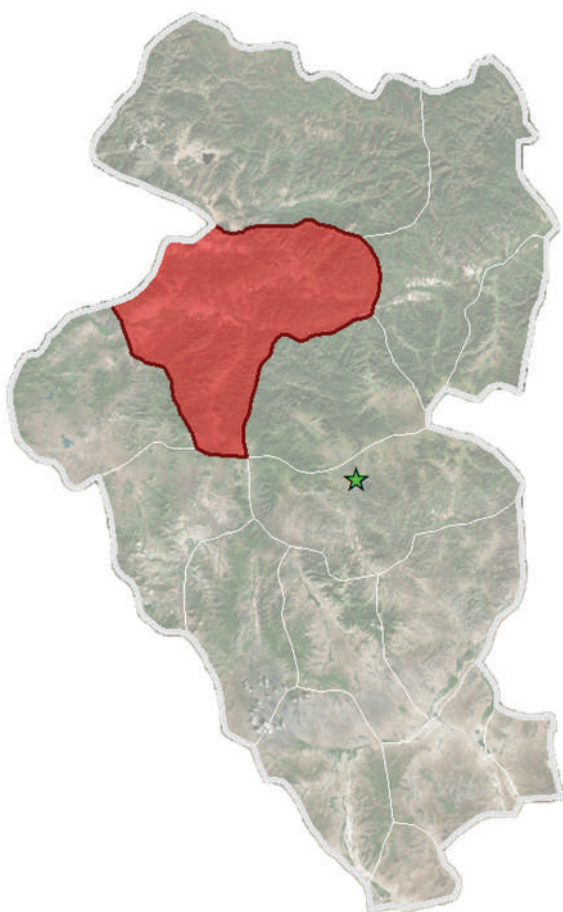
ХҮСНЭГТ 6.15.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хишиг-Өндөр	173,272	184,796	212,608	211,832	240,960	239,485
1-р баг, Банзар	37,807	37,716	44,720	46,630	52,385	52,978
2-р баг, Хүрэмт	42,408	47,040	52,697	55,114	59,185	61,853
3-р баг, Тээг	36,800	41,366	47,299	44,572	51,137	51,507
4-р баг, Жаргалант	37,324	40,118	47,153	48,178	58,805	57,332
5-р баг, Мааньт	18,933	18,556	20,739	17,338	19,448	15,815

ХҮСНЭГТ 6.15.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Хишиг-Өндөр	239,485	-	20,957	16,185	128,236	74,107
1-р баг, Банзар	52,978	-	4,131	2,880	28,094	17,873
2-р баг, Хүрэмт	61,853	-	5,257	3,180	36,301	17,115
3-р баг, Тээг	51,507	-	5,178	4,219	27,057	15,053
4-р баг, Жаргалант	57,332	-	4,905	4,307	29,135	18,985
5-р баг, Мааньт	15,815	-	1,486	1,599	7,649	5,081

6.16 ХУТАГ-ӨНДӨР СУМ

Хутаг-Өндөр сум нь 1918 онд Сайн ноён хан аймгийн Хатанбаатар дархан чин вангийн хошууг Сайн ноён хан аймгийн Гаанжууржав түшээ гүний хошуунаас тусгаарлаж байгуулсан түүхтэй. 1922 онд Итгэмжит бэйс Цогт-Очирын хошууг татан буулгаж одоогийн Гуртад 2 хошуу нэгдэх ёслол болж, Хатанбаатар чин вангийн хошуу гэж нэрлэх болсон. 1923 онд Намнан уулын хошуу гэж нэрлэхээр тогтож, Цэцэрлэг мандал аймгийн Намнан уулын хошуу гэж нэрлэгдэх болсон.

1924–1927 онд Наран, Норовлин, Дэлгэрэх сумдыг нэгтгэн Хутаг-Өндөр сумыг 3 баг 300 өрхтэйгээр байгуулсан. Өдгөө Хутаг, Хантай, Уньт, Тээл, Хонгор 5 багийн 5000 хүн амтай болтлоо өргөжин хөгжсөн байна.

Тус сум нь 560.0 мянган га газар нутагтай, түүний 40% нь бэлчээр, 38.0% нь ой мод, 8% нь гол мөрөн нуур, цөөрөм, 11% нь хадлангийн талбай, 3%-ийг тариалангийн талбай эзэлдэг. 2017 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 1519 өрх, 4952 хүн оршин сууж байгаа үүнээс сургуулийн өмнөх насны 440, 0–17 насны 1651, 18–35 насны 1383, ахмад настан 481, хөдөлмөрийн насны 2999 хүнтэй. Мал аж ахуй хувьд тэмээ 24, адуу 17506, үхэр 30661, хонь 148930, ямаа 95223 бүгд 292344 толгой мал тус тус тоологдон. Тус суманд газар тариалан эртнээс хөгжсөн

бөгөөд ялангуяа Магсаржавын нэрэмжит сангийн аж ахуй нь 1990 онд 21600 га эргэлтийн талбайтай. Жилд 17150 тн үр тариа хураан авч улсад 10000 тонныг тушаадаг. Улсын фондод 3000 тн хадлан өвс бэлтгэдэг байсан. Одоогоор суманд 20 аж ахуйн нэгж, 6 иргэн 12184,8 га-д үр тариа тариалсанаас Улаанбуудай 7339,2 тн, арвай 196,5 тн, ногоон тэжээл 318 тн-г хураан авсан бол, 67 иргэн 96,4 га талбайд төмс, 23,2 га-д хүнсний ногоо тариалан, төмс 965 тн, хүнсний ногоо 119,7 тонныг хураан авч байна.

ХҮСНЭГТ 6.16.1 ХҮН АМЫН ТОО, баг/хороогоор

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хутаг-Өндөр	4,629	4,631	4,722	4,719	4,835	4,952
1-р баг, Сумын төв	2,048	2,009	2,009	1,985	2,011	2,027
2-р баг, Хантай	658	691	726	734	766	796
3-р баг, Уньт	878	860	887	858	881	894
4-р баг, Тээл	656	667	706	731	741	795
5-р баг, Хонгор	389	404	394	411	436	440

ХҮСНЭГТ 6.16.2 ӨРХИЙН ТОО, баг/хороо, хот/хөдөөгөөр

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хутаг-Өндөр	1,330	1,355	1,402	1,481	1,516	1,519
1-р баг, Сумын төв	600	589	612	633	641	642
2-р баг, Хантай	176	191	202	224	236	235
3-р баг, Уньт	259	268	273	283	273	278
4-р баг, Тээл	181	188	199	214	227	233
5-р баг, Хонгор	114	119	116	127	139	131

ХҮСНЭГТ 6.16.3 МАЛЧДЫН ТОО, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хутаг-Өндөр	1,226	1,356	1,454	1,485	1,548	1,283
1-р баг, Сумын төв	178	189	226	259	272	236
2-р баг, Хантай	253	325	360	362	367	319
3-р баг, Уньт	347	374	389	381	393	240
4-р баг, Тээл	324	351	364	363	387	348
5-р баг, Хонгор	124	117	115	120	129	140

ХҮСНЭГТ 6.16.4 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар

Баг, хороо	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Хутаг-Өндөр	186,240	187,194	211,204	235,186	273,055	292,344
1-р баг, Сумын төв	31,515	29,231	31,879	38,127	43,149	45,303
2-р баг, Хантай	37,739	42,234	45,748	50,213	58,775	60,661
3-р баг, Уньт	56,449	60,785	70,643	78,217	87,667	96,731
4-р баг, Тээл	48,062	46,455	52,514	54,657	66,491	73,059
5-р баг, Хонгор	12,475	8,489	10,420	13,972	16,973	16,590

ХҮСНЭГТ 6.16.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар /2017 ОН /

Баг, хороо	Нийт	Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Хутаг-Өндөр	292,344	24	17,506	30,661	148,930	95,223
1-р баг, Сумын төв	45,303	-	2,182	5,950	20,784	16,387
2-р баг, Хантай	60,661	-	3,289	7,141	26,531	23,700
3-р баг, Уньт	96,731	-	5,827	7,949	56,334	26,621
4-р баг, Тээл	73,059	4	4,978	7,328	38,928	21,821
5-р баг, Хонгор	16,590	20	1,230	2,293	6,353	6,694

